

අභිධම්මපිටකයෙහි

10 වන ග්‍රන්ථය

සමකප්‍රකරණ

දළිතීය භාගය (I)

ලබ්‍හා බෙණ්ඩ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන්
භිඤ්ජ මාකඩවර ශ්‍රී ජේවන පරිවේණාධිපති
සතරකෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සමාජනායක රාජකීය පණිත
ශ්‍රී ධම්මකන්ධ ජේවන කර්මපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර
සච්චරියන් වහන්සේ විසින් කරන ලද
සිංහල පරිවර්තනය

ශ්‍රී බු: ව: 2557
රාජ්‍ය වර්ෂ: 2013

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 53

The Tenth Book in the
Abhidhamma-Pitaka

10

YAMAKAPPAKARANA(II-1)

With the Sinhala translation by

Venerable Pandit Karahampitigoda

Sri Dhammakhandha Rewata Sumanasāra Thera

The Chief High Priest of the Province of Four Korals

and

The Principal of Sri Rewata Pirivena, Makadawara Hingula

Published by

Dharma Chakra Child Foundation

Rerukana Road, Veedagama, Bandaragama -12530, Sri Lanka

Tel: +94 38 2291771, Fax: +94 38 2291253, website: [http:// www.samadhi-buddha.org/](http://www.samadhi-buddha.org/)

Co-published, printed and donated by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F, 55 Hang Chow South Rd. Section 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: +886 2 23951198, Fax: +886 2 23913415

Email: overseas@budaedu.org; Website: [http:// www.budaedu.org/](http://www.budaedu.org/)

B.E. 2557

C.E. 2013

සම්බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව නැවත මුද්‍රණය කිරීම.

බුදු රජාණන් වහන්සේගේ ඉගැන්වීම හැඳින්වීම සඳහා අනාදීමත් කාලයක සිට විවිධ යෙදුම් යොදා ගෙන ඇත. ධර්ම, ධර්ම-චිනය, බුද්ධ වචන, පාවචන බුද්ධානුසාසන ආදිය මින් සමහරකි. දුම්රිම - චිනය වැනි යෙදුම් බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින්ම යොදාගෙන ඇත. මේ ධර්ම චිනය අඩංගු වී ඇත්තේ ත්‍රිපිටකයෙහිය. පිටක යන්න කුඩය, භාජනය යන අරුත්වල පාලි හා සංස්කෘත යන භාෂාවන් හි යෙදේ. සංස්කෘත භාෂාවෙන් ත්‍රිපිටක නැතහොත් පාලි භාෂාවෙන් තෙපිටක යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ එවන් පිටක තුනකින් සමන්විත එකතුවකි. පාලි ත්‍රිපිටකය බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ඉගැන්වීම් අඩංගු පැරණිතම මූලාශ්‍රය වශයෙන් ථේරවාද සම්ප්‍රදාය මගින් පිළිගනු ලැබේ.

විරාගත ථේරවාද සම්ප්‍රදාය වන්නේ ත්‍රිපිටකය බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසක් ගතවුණු පසුව මහා කස්සප මහා රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් අජාතකුඤ්ඤ මහරජතුමන්ගේ ප්‍රධාන දායකත්වයෙන් රජගහ නුවර වේභාර පර්වත අසබඩ සප්තපර්ණී ගුහාවෙහි පන්සියයක් මහරහතන් වහන්සේගේ සහභාගිත්වයෙන් පැවැත්වුණු ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවේ දී සප්තධායනය කොට අනුමත කෙරුණු බවය. මෙම ත්‍රිපිටකය සමන්විත වන්නේ චිනය පිටකය, සුත්ත පිටකය හා අභිධර්ම පිටකය යන පිටකතුයෙහි.

මෙසේ ප්‍රථම සංගායනාවේදී ඊට සහභාගී වුණු මහා රහතන් පන්සියයක් දෙනා වහන්සේලා විසින්ම ඒකමතිකව පිළිගනු ලැබුණු ත්‍රිපිටකය එතැන් පටන් රහතන් වහන්සේලා කණ්ඩායම් මගින් මුඛ පරම්පරාවෙන් පවත්වාගෙන එනු ලැබුණු අතර, ඉන් වසර සියයකට පසු කාලාශෝක රජු දවස විශාලා මහනුවර පැවැත්වුණු දෙවන ධර්ම සංගායනාවේ දී හා ඉන් අනතුරුව ධර්මාශෝක රජු සමයේ දී පාටලී පුත්‍ර නගරයේ දී පැවැත්වුණු තුන්වන සංගායනාවේ දී ද සප්තධායන කොට අනුමත කරනු ලැබිණි.

මිහිඳු මහා රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛව ධර්ම දූතයන් වහන්සේලා විසින් ශ්‍රී ලංකාවට ගෙන එනු ලැබුනේ මෙලෙස සංගීති තුනකදී සප්තධායනා කරනු ලැබ, අනුමත කෙරුණු ත්‍රිපිටකයය. ශ්‍රී ලංකාවේ දී ද අබණ්ඩව මුඛ පරම්පරාවෙන් පවත්වාගෙන එනු ලැබුණු සම්මා සම්බුද්ධ දේශනාව අඩංගු ත්‍රිපිටකය බ්‍රි.පු. පළමුවන සියවසේ අගභාගයේ දී පමණ වළගම්බා රජු දවස මාතලේ අළුවිහාරයේ දී ගුන්ථාරුඪී කෙරුණු බව වංස කථාවල දැක්වේ. දැනට භාවිතයේ පවතින පාලි ත්‍රිපිටකයට පාදක වී ඇත්තේ මෙලෙස මහා සංඝරත්නය විසින් පිවිත පූජාවෙන් ඇප කැපවී නිර්මලව සුරක්ෂිත කොට ගෙන ආ මේ ත්‍රිපිටකයය.

ත්‍රිපිටකයේ චිනය පිටකයට මහා විභංග හා හික්ෂුණී විභංග යන දෙකොටස අඩංගු සුත්ත විභංගය ද, මහා වග්ග හා චුල්ලවග්ග යන දෙකොටස අඩංගු ඛන්දකයන් ද පරිවාර නම් කොටස ද ඇතුළත් ය. චිනය පිටකයේ ගොනු කොට ඇත්තේ හික්ෂු-හික්ෂුණී වර්ගව සකසා ගැනීමට අදාල නීති මාලාවන්ය.

ධර්මය අතින් ඉතා වැදගත් වන්නේ සුත්‍ර පිටකයය. මෙයට දීඝනිකාය, මජ්ඣිමනිකාය, අංගුත්තර නිකාය සහ බුද්දක නිකාය අයත් ය.

සුත්ත පිටකයේ අඩංගු ධර්මයේ සාරය ඉතා ක්‍රමවත්ව ඉදිරිපත් කරමින්, විශ්ලේෂණය කොට අර්ථකථන ඉදිරිපත් කෙරෙන්නේ අභිධර්ම පිටකයෙහි. ඊට ධර්මසංගීති, විභංග, ධාතු කථා, පුත්තලපඤ්ඤත්ති, කථාවත්ථු, යමක, පරිධාන යන ග්‍රන්ථ හත ඇතුළත් ය.

මෙම සම්පූර්ණ ත්‍රිපිටකය අද අපට ඉතිරිව ඇත්තේ පුරාණයේ වැඩි විසූ මහා සංඝරත්නය අප්‍රතිහත දොර්සයෙන් හා ඉමහත් කැපවීමෙන් එය සුරක්ෂිත කොටගෙන, ඉමහත් වෙහෙස දරා පුස්තකාල පොත්වල

ලේඛන ගතකොට ප්‍රචලිත කිරීමේ හේතුවෙනි. විනයධර - ධර්මධර පුරාණ මහා සංඝයා වහන්සේලා අනුව යමින් වත්මන් මහා සංඝපීතෘවරයන් වහන්සේලා ද ත්‍රිපිටකය ආරක්ෂා කොට ප්‍රචලිත කිරීමේ කාර්යභාරයට උරුන් හේතුවෙන් ත්‍රිපිටකයෙහි පාලි පෙළ හා එහි සිංහල අනුවාද සකස් කොට පළ කිරීමට අවස්ථාව උදාවීම ධර්මලැදි සැමගේම භාග්‍යයක් බව අමුතුවෙන් බවසුතු නැත. බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා නම් ශීර්ෂය යටතේ ශ්‍රී ලංකා රජය මගින් මුද්‍රණය කොට පළ කරන්නට යෙදුණු සිංහල අනුවාදය සහිත මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව පිටපත් අවසන් වී උන් බොහෝ කලක් ගත වී ඇත.

මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ ලබා ගැනීමට ඉමහත් ආශාවෙන් විශාල පිරිසක් සිටින බව අපට උනන්දුවට ලැබුණි. ත්‍රිපිටකය විරාත් කාලයක් පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු යෙදීමත්, දහම් ලැදි සැඟහැවත් ගිහි පැවිදි දෙපිරිසගේම ධර්මාවබෝධය සහ ධර්මසංවේගය සඳහා ත්‍රිපිටකය ප්‍රචලිත කොට සුලභ කිරීමත් වර්තමාන මහා සංඝයාවහන්සේ මත අනිවාර්යයෙන් ම පැවරෙන භාරදූර වගකීමකි. වත්මන් සමාජය දෙස බලන විට මෙවන් කර්තව්‍යයක අවශ්‍යතාව වඩා ඉස්මතු වී පෙනෙන බව කාහටත් පැහැදිලි වනු ඇත.

නොයෙකුත් විද්වත් බෞද්ධ පිරිස් සමඟ කතා බහ කිරීමේදී අපට ඒත්තු ගියේ මෙම අවශ්‍යතාව සපුරාලීමට ගතයුතු ඉතා ඵලදායී ක්‍රියාමාර්ගය නම්, උනට ලබා ගැනීමට නොහැකි බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාව නැවත මුද්‍රණද්වාරයෙන් පළ කිරීම බවයි. මෙම අති විශාල කර්තව්‍යය සඳහා මාගේ කාරුණික ඉල්ලීම අනුව තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනම ඉදිරිපත් වීම සැඟහැවත් සිංහල පාඨකයින්ගේ මහත් භාග්‍යයක් බව අපේ හැඟීමයි.

මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ උනන්දුවෙන් පරිශීලනය කිරීම මගින් ධර්මඥානය වර්ධනය කර ගැනීමට මෙන්ම ධාර්මික ජීවිත සකසා ගැනීමට ද සැඟහැවත් ඔබ සැම උත්සුක වනු ඇතැයි සිතමි.

නොවැනි සරණයි.

බෝදාගම වන්දිම නායක ස්ථවිර

කාශීවානරයේ ප්‍රධාන සංඝනායක කාශීපේ ශ්‍රී රතනපෝති රේරවාදී බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානාධිපති
බණ්ඩාරගම ශ්‍රී ලංකා ධර්මවතු ළමා පදනමේ නිර්මාතෘ රත්මලාන ශ්‍රී විජයාරාම විහාර වාසී

ශ්‍රී ලංකා ධර්මවතු ළමා පදනම,
විදාගම,
බණ්ඩාරගම.

2557

2013

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව නැවත මුද්‍රණය කොට නොමිලේ

බෙදා හැරීමේ මහා පුණ්‍ය කට්ඨමය

ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායක

වී.ජ.මු ලොකුබණ්ඩාර මැතිතුමාගේ ඉල්ලීම පරිදි

තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක

ආචාර්ය බෝදාගම චන්දිම නාහිමියන්ගේ අනුශාසනා පරිදි

තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනම

මගින් බුද්ධ වර්ෂ 2549 (ක්‍රි. ව. 2005) දී ආරම්භ කරන ලදී.

මෙම මහා පුණ්‍ය කට්ඨමයේ දී ඉහ සිතින් කටයුතු කළ පහත සඳහන් මහා සංඝරත්නය හා උපකාරක පිංචතුන් විශේෂයෙන් සිහිපත් කරමු.

- * පූජ්‍ය අත්තුඩාවේ ඤාණානන්ද නාහිමි
- * පූජ්‍ය කන්ඩක්කුලමේ ධම්මඛත්ති නාහිමි
- * ආචාර්ය පූජ්‍ය පල්ලේවෙල සාරද හිමි
- * ශාස්ත්‍රවේදී පූජ්‍ය කුඹුක්ච්චේ පඤ්ඤාඛිත්ති හිමි
- * දුර්භතපති පූජ්‍ය කරගඟලලපත සුගතනන්ද හිමි
- * ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍ය නාගොඩ අමරවංශ නාහිමි
- * ශාස්ත්‍රපති පූජ්‍ය මඩපාත ධම්මසාර නාහිමි
- * පූජ්‍ය බබරැන්දේ ධම්මසිරි හිමි
- * පූජ්‍ය පානදුරේ පසන්න හිමි
- * මිලිනා සුමතිපාල මැතිණිය
- * ජගත් සුමතිපාල මැතිතුමා
- * ආචාර්ය ප්‍රණීත් අබේසුන්දර මහත්මා
- * ද්‍රෝස්තර අරුණ රබෙල් මහත්මා
- * සුජීත් මොහොට්ටි මහත්මා
- * රංජිත් අමරසිංහ මහත්මා
- * ගාමිණී කාරියවසම් මහත්මා
- * අධිනිතීඥ චන්ද්‍රදාස සුරියාරච්චි මහත්මා
- * ආචාර්ය සෙනරත් විජේසුන්දර මහත්මා
- * මහාචාර්ය චන්ද්‍ර වික්‍රමගමගේ මහතා
- * සිරිසේන සේරත් මැතිතුමා
- * විල්ප්‍රති අබේවර්ධන මැතිතුමා

ධියලු දෙනාට භන්තත්‍රයේ ආශීර්වාදයෙන් ධර්මානුකූලව පැහැදිලිව ප්‍රාර්ථනා කරමු.

අභිධම්ම පිටකෙ
සමකප්පකරණං
දුතියො භාගො (1)

අභිධම්මපිටකයෙහි
සමකප්පකරණං
ද්විතිය භාගය (1)

**“තරාගත පසවෙදිනො හිකබවෙ ධමමවිනයො විවටො විරොචති
නො පටිච්ඡන්තො.”**

**“මහණෙනි, තරාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි, වැසුණේ නො මැ බබළයි”**

(අධ්‍යක්ෂකරනිකාය, තිකනිපාත - භරණචූටගග, 9 සුත්‍රය)

ප මු න CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය	xvii
ත්‍රිපිටක සමපාදක මණ්ඩලය	xix
සංවිකල්ප නිරූපණය	xxi
සංඥාපනය	xxiii-xxiv
පාළි භෝගිය	xxv
විසය සුවි	xxvii-xxxii
පෙළ හා පරිවර්තනය	2-799
ශෝධනායාන දර්ශනය	801
බුද්ධිජයනකී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා	803

සංස්කාරක නිවේදනය

දෙදහස් පන්සිය වැනි බුද්ධචරිතචිත්‍රණ වර්ෂය අනුසමරණය සඳහා පුරාබඩ සන්කායාභියන් කෙරෙහි අතිශයින් දුර්භවිත වූයේ බුදුරදුන්ගේ ආභව වචන වූ ත්‍රිපිටක පාළිය සංශෝධන කොට සියබසින් තබාලීම යැ. මේ කායභාරය නිර්වහණය පිණිස පත්කරන ලද පරිවෘතීන් මණ්ඩල හා සංස්කාරක මණ්ඩල ගෙන කියැයුතු දෑ සියල්ල මුලින් මුද්‍රණය වූ ග්‍රන්ථයන්හි සංස්කාරක නිවේදනවලදී පළකොට ඇත. තවද ත්‍රිපිටක සමපාදක මණ්ඩලය විසින් මුල් අවස්ථායෙහි ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ සියල්ල කාණ්ඩ දෙපතක් (52) කින් යුක්ත කොට මුද්‍රණය කළ මැනැවැයි සලකන කරන ලද්දේය. ඇතැම් ග්‍රන්ථයෙක පරිච්ඡේද ප්‍රමාණාදිය සැලකීමෙනි. යමනපකරණයෙහි ප්‍රථම භාගය “මුල - බන්ධ - ආගතන ධාතු-සව්ව” යන යමක පණ්ඩුකය සංග්‍රහ කොට මුද්‍රිත විය. සංඛාරාදී ඉතිරි යමක පස ද්විතීය භාගය වශයෙන් සලකන ලද නමුදු මුද්‍රණ අවස්ථාවට පැමිණ එය ප්‍රමාණයෙන් විශාල වනබව පෙනුණු හෙයින් “සංඛාර - අනුගය - විභත - ධමම” යන යමක වතුණකය ද්විතීය භාගයෙහි ප්‍රථම කාණ්ඩය වශයෙන් නිමවාලන්නට සිදුවිය. ඉන්ද්‍රිය යමකය මෙහි දෙවැනි කාණ්ඩය වශයෙන් මුද්‍රණය වන්නේ ය.

බුද්ධ ජයන්තී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථලායෙහි එකුන්පනස් (49) වැනි ග්‍රන්ථය වූ යමකපාකරණ ද්විතීය භාගය අභිධම්මපිටකයෙහි නව වැනි ග්‍රන්ථය වෙයි. එය සියබසට නභාලීම සඳහා පවරා දෙන ලද්දේ රාජකීය පණ්ඩු මිලියනේ ගුණසිරි සච්චරියන් වහන්සේට යැ. එහෙත් පරිවෘතීන් කායභිය නිසි පරිදි සිදුවූයේ නැත. උන්වහන්සේගේ හදිසි අභාවය නිසා පෙළ සංස්කාරණය කිරීම හා සිංහල අනුවාදය ද ත්‍රිපිටක සමපාදක මණ්ඩලය වෙත පැවැරිණ. එහෙයින් සමපාදක මණ්ඩලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ සාමාජිකයකු වන හිඟුල, මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිච්ඡේදාධිපති සතරකෝරළ මහදිසාවේ ප්‍රධාන සමාජනායක ධුරිණ ශ්‍රී ධම්මකතාධි රෙවත රාජකීය පණ්ඩු කර්මපිටිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර සච්චරියන් වහන්සේ විසින් සපුරා සියබසට නභන ලද්දේ ය. ත්‍රිපිටකයෙහි හා විශේෂයෙන් අභිධම්මපිටකයෙහි ද පෙරදිග භාෂාශාස්ත්‍රානුකරයෙහි ද කළ පරිච්ඡේද ඇති නායක සච්චරියන් වහන්සේ මෙහි පරිවෘතීන් කායභිය මැනවින් කර ඇතිබව පැවැසිය යුතු ය.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ අතිගරු ජනාධිපති තැන්පත් ශ්‍රීමත් ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ කාරුණික අනුග්‍රහය ද සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ ගරු අමාත්‍ය ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමාණන් හා ගරු නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය ඩබ්ලිව්. ඇම්. ටී. බණ්ඩා මැතිතුමාණන් ඇතුළු සංස්කෘතික කායභාංශය ද තිසර මුද්‍රණාධිකාරීහු ද මේ සඳහා උපසාහිතක වූ හැම සුධිහු ද මෙම ධර්මදන්තය කුශලයෙන් සුබභාගී වෙත්වා’ යි ආශංසනය කරමිහ.

මේ වගට,
ලබුගම ලඩකානඤ
 මහානායකසච්චර
 ත්‍රිපිටක සමපාදකමණ්ඩලයේ
 ප්‍රධාන සංස්කාරක.

1987 නොවැම්බර් මස
 10 වැනි දින
 ප්‍රවචනොදය පිරිවෙන,
 මොල්ලිගොඩ.

ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

උපදෙශක:

අග්ගමහාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මචාරීන්ගේ ආනන්දමානසා මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ.

සභාපති:

අගංගම විද්‍යාවනුපරිච්ඡේදිණි, ත්‍රිපිටකවාග්ගිච්ඡාචාර්ය, සාහිත්‍ය වක්‍රවර්ති, රාජකීය පණ්ඩිත, කෝදිගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණ-ලංකායෙහි ප්‍රධාන සංඝනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

ප්‍රධාන සම්පාදක:

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චනොදය පරිච්ඡේදිණි ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලංකාර විමල කීර්ති ශ්‍රී ත්‍රිපිටකවාග්ගිච්ඡාචාර්ය, සාහිත්‍යවක්‍රවර්ති, රාජකීය පණ්ඩිත, ලබුගම ශ්‍රී ලංකානන්දනිධාන—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සම්පාදක:

කීරුළුපන පූර්වාරාමයෙහි හා නාරාහේන්පිට අභයාරාමයෙහි අධිපති, ශාසත්‍ර පති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලෝක—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධම්මාරාමාධිපති, ශාසත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද රාජකීය පණ්ඩිත, වෙඩරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණි සාමග්‍රීධම් මහාසංඝසභායෙහි අනුනායක සථවිරයන් වහන්සේ.

හිඟුලේ මාකඩවර ශ්‍රී රෙවත පරිච්ඡේදිණි, සතරකෝරළ මහ-දිසාවේ ප්‍රධාන සංඝනායකධුරන්ධර ශ්‍රී ධම්සකඤ්ච රෙවත රාජකීය පණ්ඩිත කර්මමිත්‍රිගොඩ ශ්‍රී සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ.

කොළඹ තිඹිරිගස්යායේ අශ්‍රෝකාරාමාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලංකාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධගාමික ධම්පියයෙහි ත්‍රිපිටක අංගයෙහි මහාචාර්ය, ශාසත්‍රාචාර්ය, රාජකීය පණ්ඩිත, ත්‍රිපිටකාචාර්ය, රයිගම කෝරළයේ ප්‍රධාන සංඝනායකධුරන්ධර උඩුවේ ශ්‍රී ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

ලේකම්:

කොළඹ බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල - කොළඹදිශයෙහි ප්‍රධාන සංඝ-නායක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංකේත නිරූපණය

- සී.මු. - පිහළකරවුණු යමකප්පකරණං
- සයා - තාය්‍යකවර මුද්දිත යමකප්පකරණං
- ම.ජ.සං - මරමමච්චෙසංගිතිය සොධිත යමකප්පකරණං
- අච්චකථා - පඤ්චප්පකරණච්චකථා
- PTS - PALITEXT SOCIETY YAMAKAPPAKARANA

සංඥාපනය

යමක ප්‍රකරණයෙහි දශවිධ යමකයන් පිළිබඳ නයවිභාගාදී කිවයුතු දෑ ප්‍රථමභාග සංඥාපනයෙහි ලා කියන ලද්දේ යැ. මේ ග්‍රන්ථයෙහි සඳිගැනීම් වූ සඛිඛාරයමක යැ අනුසය යමක යැ විභ්‍යයමක යැ ධම්මියමක යැ යන වතුර්විධ යමකයන් පිළිබඳ විස්තර විභාග ද එය බලා දන්නා යැ. විශේෂ වූ කිහිප තැනක් මෙහි දක්වාලමහ.

බන්ධයමකාදියෙහි මෙන් ධම්මුද්දෙසයට අනතුරු වැ පදසොධනය නො අරඹා පළමු ආ සඛිඛාර විභාග කොට දක්වා ඉක්බිති පදසොධන වාරය ඇරඹීම සඛිඛාර යමකයෙහි දක්නා විශේෂයෙකි. මෙහි 'සඛිඛාර' නම් කායසඛිඛාර යැ වචිසඛිඛාර යැ විභ්‍යසඛිඛාර යැ යන මොහු යි. ඔවුනතුරෙහි:

'කායසඛිඛාර' යනු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වාතයට නම්. කරජකයින් ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වාතය නිපදවනු ලබන හෙයින් ඒ කායසඛිඛාර නම් වෙයි. ඒ කීහ වූළවෙදලල සුත්‍රයෙහි: "අසසාසපසසාසා ඛො ආවුසො වීසාඛ කායිකා. එතෙ ධම්මො කායපට්ඨො" යි. 'වචිසඛිඛාර' යනු විතර්ක විචාරයනට නම්. පළමු මැ විතර්කවිචාර කොට පසු වැ වාග්හෙද කරන හෙයින් විතර්කවිචාර 'වචිසඛිඛාර' යි කියනු ලැබෙයි. එය කීහ වූළවෙදලලයෙහි "පුඛෙඛව ඛො ආවුසො වීසාඛ විකකෙකඤා විචාරෙඤා පච්ඡා වාචං භින්නදති තසමා විතකකවිචාරා 'වචිසඛිඛාරො' යි. "විභ්‍යසඛිඛාර" යනු සංඥා වෙදනා දෙකට ද විතර්කවිචාර හැර හැම විත්තසම්ප්‍රයුක්ත ධර්මයනට ද නම්. සංඥා හා වෙදනා හා මෙ දෙක වෛතසිකයෝ යැ. ඔහු විත්තප්‍රතිබද්ධ හෙයින් 'විභ්‍යසඛිඛාර' නම් වෙති. එය කීහ වූළවෙදලලයෙහි: "ස ඤා ච වෙදනා ච වෙතසිකා. එතෙ ධම්මො විභ්‍යපට්ඨො තසමා සඤා ච වෙදනා ච විභ්‍යසඛිඛාරො" යි "ධම්මො විතකකවිචාරෙ සංඛෙපි විභ්‍යසම්ප්‍රයුක්තා ධම්මො විභ්‍යසඛිඛාරො" යනු සඛිඛාරයමක යි.

'අනුසය' යනු අප්‍රභිණ වැ සන්තානගත වැ සිටුනා කාමරාග යැ පටිස යැ මාන යැ දිට්ඨි යැ විචිකිච්ඡා යැ භවරාග යැ අච්ඡා යැ යන සජ්තවිධ ක්ලේශධර්මයනට නම්. අප්‍රභිණ වැ සන්තානයෙහි සයනය කරන අජීයෙන් ඔහු අනුසය නම් වෙති. අනුරූප කාරණ ලැබූ නැඹී සිටීම අනුසය ස්වරූප යි. අනුසය ධර්මයෝ විභ්‍යසම්ප්‍රයුක්තයෝ යැ. එකාන්ත අකුල ධර්ම වෙති. ඔවුනතුරෙහි දිට්ඨි විචිකිච්ඡා දෙක සෝචන් මහින් ද කාමරාග පටිස දෙක අනගුම් මහින් ද මාන භවරාග අච්ඡා තුන රහත් මහින් ද ප්‍රභාතවා වෙති.

අනුසය යමක පාළියෙහි අනුලෝමනයෙහි “දවිතකං පුග්ගලානං” යන තන්හි සොතාපතක සකදගාමී පුද්ගලයෝ දෙදෙනා ද “තිණණං පුග්ගලානං” යන තන්හි පුටුප්පන සොතාපතක සකදගාමී තිදෙනා ද “වතුතකං පුග්ගලානං” යන තන්හි පුටුප්පන සොතාපත්ත සකදගාමී අනාගාමී පුද්ගලයෝ සතර දෙනා ද ගතයුතු වෙති. පටිලෝමනයෙහි “දවිතකං පුග්ගලානං” යන තන්හි අනාගාමී අරහතක දෙදෙනා ගත යුක්තාහ. පඡහනවාරයෙහි “අට්ඨමකො”යි සොතාපතකී මාර්ගයෙහි සිටි පුද්ගලයා කියනු ලැබෙයි. අරහත්ඵලස්ථ පුද්ගල අග්‍රදක්ෂිණාර්ථ බැවින් ප්‍රථම පුද්ගල වේ.

උපපනනාං: වීක්ඛයමකයෙහි උපපනනුපපජ්ජමාන වාරයෙහි “උපපාදකඛණෙ උපපතතිණෙච උපපජ්ජමානණච” යන තන්හි ‘උපපතකං’ යනු උත්පාදකමඛණ් සිතට ද උත්පාදයට පැමිණ නිරුද්ධ නො වූ සිතට ද නම්.

උපපජ්ජමානං ඛණං: අතික්කතතකාලවාරයෙහි “උපපජ්ජමානං ඛණං” යනු උත්පාදක්ෂණය යි. එහි උත්පාදක්ෂණය උත්පදාමාන නොවතුයු උත්පදාමාන වික්තයාගේ ක්ෂණය වන බැවින් ‘උත්පාදක්ෂණය’ යි කියන ලදී.

“ඛණං වික්කතතතං අතික්කතතකාලං” යනු නොබෝකල්හි ඉක්ම ගිය යන අරුති. උපදනා සිත උත්පාදක්ෂණය ඉක්මවා අතික්‍රාන්තකාල සංඛ්‍යාවට යෙයි.

ධම්මයමක පවිත්තමභාවාරයෙහි “උපපජ්ජනති නිරුජ්ඣනතී” යන මෙහි උත්පාදනිරෝධයෙහි කුශලාකුශල ධර්මයෝ එකාන්තයෙන් ප්‍රවෘත්ති කාලයෙහි මැ ලැබෙති. ව්‍යුති ප්‍රතිසන්ධි කාලයෙහි නො ලැබෙත්. අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ප්‍රවෘත්තියෙහි ද ව්‍යුතියෙහි ද ප්‍රතිසන්ධියෙහි ද යි තුන් කල්හි මැ ලැබෙත්. ධම්මයමකයෙහි පරිඤ්ඤාවාරය භාවනාවාර නම් වේ.

කරහම්පිට්ඨොධි සුමනසාර
 හිභුල, මාකඩවර, රෙවත පරිවෙණාධිපති,
 සතර කෝරළ මහදිසාවේ
 ප්‍රධාන සංඝනායක ස්ථවිර,

රෙවත පිරිවෙන,
 මාකඩවර.
 හිභුල.
 1987. 11. 07.

THE PALI ALPHABET
IN SINHALA CHARACTERS
VOWELS

අ ෙ   අ ෙ ෙ   ඉ ෙ   ඉ ෙ ෙ   උ ෙ   උ ෙ ෙ   ඊ ෙ   ඊ ෙ ෙ

CONSONANTS

	කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa		
	චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṅa		
	ටpa	ඨpha	ඳda	පdha	ඹṅa		
	තta	ථtha	දda	ධdha	නna		
	පpa	ඵpha	බba	භbha	මma		
යya	රra	ලla	චva	සsa	හha	ළla	ආṅa
කka	කෘkṛ	කීki	කීඛී	කුku	කුඛු	කෙකේ	කෞකර
ඛkha	ඛෘkhṛ	ඛීkhi	ඛීඛී	ඛුkhu	ඛුඛු	ඛෙඛේ	ඛෞඛර
ගga	ගෘgṛ	ගීgi	ගීඟී	ගුgu	ගුඟු	ගෙගේ	ගෞගර

CONJUNCT-CONSONANTS

කකka	කඛkṛkha	කඟka	කඝkṛgha	කඞka	කඡkṛcha	කජka	කඣkṛjha	කඤka	කඹka	කනka	කමka
ඛඛkṛkha	ඛඡkṛcha	ඛජkṛja	ඛඣkṛjha	ඛඤkṛṅa	ඛඹkṛṅa	ඛනka	ඛමka	ඛයka	ඛරka	ඛලka	ඛචka
ගඟka	ගඳka	ගඳඳka	ගධka	ගඳධka	ගභka	ගභභka	ගඹka	ගඹඹka	ගනka	ගමka	ගයka
ඊඊka	ඊඊඛka	ඊඊඟka	ඊඊඝka	ඊඊඞka	ඊඊඡka	ඊඊජka	ඊඊඣka	ඊඊඤka	ඊඊඹka	ඊඊනka	ඊඊමka
උඋka	උඋඛka	උඋඟka	උඋඝka	උඋඞka	උඋඡka	උඋජka	උඋඣka	උඋඤka	උඋඹka	උඋනka	උඋමka
ඉඉka	ඉඉඛka	ඉඉඟka	ඉඉඝka	ඉඉඞka	ඉඉඡka	ඉඉජka	ඉඉඣka	ඉඉඤka	ඉඉඹka	ඉඉනka	ඉඉමka
ඊඊka	ඊඊඛka	ඊඊඟka	ඊඊඝka	ඊඊඞka	ඊඊඡka	ඊඊජka	ඊඊඣka	ඊඊඤka	ඊඊඹka	ඊඊනka	ඊඊමka
උඋka	උඋඛka	උඋඟka	උඋඝka	උඋඞka	උඋඡka	උඋජka	උඋඣka	උඋඤka	උඋඹka	උඋනka	උඋමka
ඉඉka	ඉඉඛka	ඉඉඟka	ඉඉඝka	ඉඉඞka	ඉඉඡka	ඉඉජka	ඉඉඣka	ඉඉඤka	ඉඉඹka	ඉඉනka	ඉඉමka
ඊඊka	ඊඊඛka	ඊඊඟka	ඊඊඝka	ඊඊඞka	ඊඊඡka	ඊඊජka	ඊඊඣka	ඊඊඤka	ඊඊඹka	ඊඊනka	ඊඊමka
උඋka	උඋඛka	උඋඟka	උඋඝka	උඋඞka	උඋඡka	උඋජka	උඋඣka	උඋඤka	උඋඹka	උඋනka	උඋමka
ඉඉka	ඉඉඛka	ඉඉඟka	ඉඉඝka	ඉඉඞka	ඉඉඡka	ඉඉජka	ඉඉඣka	ඉඉඤka	ඉඉඹka	ඉඉනka	ඉඉමka
ඊඊka	ඊඊඛka	ඊඊඟka	ඊඊඝka	ඊඊඞka	ඊඊඡka	ඊඊජka	ඊඊඣka	ඊඊඤka	ඊඊඹka	ඊඊනka	ඊඊමka
උඋka	උඋඛka	උඋඟka	උඋඝka	උඋඞka	උඋඡka	උඋජka	උඋඣka	උඋඤka	උඋඹka	උඋනka	උඋමka
ඉඉka	ඉඉඛka	ඉඉඟka	ඉඉඝka	ඉඉඞka	ඉඉඡka	ඉඉජka	ඉඉඣka	ඉඉඤka	ඉඉඹka	ඉඉනka	ඉඉමka
ඊඊka	ඊඊඛka	ඊඊඟka	ඊඊඝka	ඊඊඞka	ඊඊඡka	ඊඊජka	ඊඊඣka	ඊඊඤka	ඊඊඹka	ඊඊනka	ඊඊමka
උඋka	උඋඛka	උඋඟka	උඋඝka	උඋඞka	උඋඡka	උඋජka	උඋඣka	උඋඤka	උඋඹka	උඋනka	උඋමka
ඉඉka	ඉඉඛka	ඉඉඟka	ඉඉඝka	ඉඉඞka	ඉඉඡka	ඉඉජka	ඉඉඣka	ඉඉඤka	ඉඉඹka	ඉඉනka	ඉඉමka
ඊඊka	ඊඊඛka	ඊඊඟka	ඊඊඝka	ඊඊඞka	ඊඊඡka	ඊඊජka	ඊඊඣka	ඊඊඤka	ඊඊඹka	ඊඊනka	ඊඊමka
උඋka	උඋඛka	උඋඟka	උඋඝka	උඋඞka	උඋඡka	උඋජka	උඋඣka	උඋඤka	උඋඹka	උඋනka	උඋමka
ඉඉka	ඉඉඛka	ඉඉඟka	ඉඉඝka	ඉඉඞka	ඉඉඡka	ඉඉජka	ඉඉඣka	ඉඉඤka	ඉඉඹka	ඉඉනka	ඉඉමka

ඉ ෙ   ඉ ෙ ෙ   ඉ ෙ ෙ ෙ   ඉ ෙ ෙ ෙ ෙ   ඉ ෙ ෙ ෙ ෙ ෙ   ඉ ෙ ෙ ෙ ෙ ෙ ෙ

සමකපපකරණ - දැනියො හාගො

විසය සූචි

විසයානි	පිටුව	පිටුව
6. සඳායමක 2 - 117		
1. පඤ්ඤානි උදෙසාවාලෝ		2-5
පදසොධනවාලෝ	3	
පදසොධනමුලවකභවාලෝ	5	
සුඤ්ඤාභිභවවාලෝ	5	
2. පඤ්ඤානි නිදෙසාවාලෝ		6-13
පදසොධනවාලෝ	7	
පදසොධනමුලවකභවාලෝ	11	
සුඤ්ඤාභිභවවාලෝ	15	
3. පවනි උපාදවාලෝ		14-55
පඤ්ඤාපනවාලෝ	21	
අනාගතවාලෝ	33	
අතීතවාලෝ	55	
4. පවනි නිරොධවාලෝ		56-93
පඤ්ඤාපනවාලෝ	61	
අතීතවාලෝ	61	
පඤ්ඤාපනනාතීතවාලෝ	77	
පඤ්ඤාපනනානාගතවාලෝ	85	
අතීතනාගතවාලෝ	93	
5. උපාදනිරොධවාලෝ		94-117
පඤ්ඤාපනවාලෝ	97	
අතීතවාලෝ	99	
අනාගතවාලෝ	105	
පඤ්ඤාපනනාතීතවාලෝ	107	
පඤ්ඤාපනනානාගතවාලෝ	115	
අතීතනාගතවාලෝ	117	
පරි ඤ්ඤාවාලෝ	117	

විසය සූචි

7. අනුසය යමකං 118 - 599

	උපපත්තිවිභානවාරො	..	118 - 119
1.	අනුසයවාරො	.. ..	120 - 211
	අනුලොමපුග්ගලොකාස	.. ..	165
	පටිලොමවකාස	.. ..	187
	පටිලොමපුග්ගලොකාස	.. ..	211
2.	සානුසයවාරො	.. ..	212 - 307
	අනුලොමපුග්ගල	.. ..	221
	අනුලොමඛකාස	.. ..	237
	අනුලොමපුග්ගලොකාස	.. ..	257
	පටිලොමපුග්ගල	.. ..	265
	පටිලොමඛකාස	.. ..	279
	පටිලොමපුග්ගලොකාස	.. ..	307
3.	පජ්ඣනවාරො	.. ..	308 - 393
	අනුලොමපුග්ගල	.. ..	313
	අනුලොමවකාස	.. ..	325
	අනුලොමපුග්ගලොකාස	.. ..	337
	පටිලොමපුග්ගල	.. ..	349
	පටිලොමඛකාස	.. ..	363
	පටිලොමපුග්ගලොකාස	.. ..	393
4.	පටිඤ්ඤවාරො	.. ..	394 - 481
	අනුලොමපුග්ගල	.. ..	399
	අනුලොමඛකාස	.. ..	413
	අනුලොමපුග්ගලොකාස	.. ..	425
	පටිලොමපුග්ගල	.. ..	437
	පටිලොමඛකාස	.. ..	451
	පටිලොමපුග්ගලොකාස	.. ..	481
5.	පභීනවාරො	.. ..	482 - 561
	අනුලොමපුග්ගල	.. ..	489
	අනුලොමඛකාස	.. ..	503
	අනුලොමපුග්ගලොකාස	.. ..	521
	පටිලොමපුග්ගල	.. ..	529
	පටිලොමඛකාස	.. ..	543
	පටිලොමපුග්ගලොකාස	.. ..	561

විසය සූචි

6.	උපපජනවාරො	..	..	582 - 583
7.	ධාතුසුච්ඡාවාරො	..	..	584 - 581
8.	ධාතුච්ඡාසජනවාරො	..	..	582 - 599

8. විසයමකං 600 - 667

1.	උදෙසවාරො	..	..	600 - 631
----	----------	----	----	-----------

සුඤ්චවාරො

උපපාදනිරොධිකාලසමෙහදවාරො	..	601
උපපාදුපපනවාරො	..	601
නිරොධුපපනවාරො	..	601
උපපාදවාරො	..	603
නිරොධවාරො	..	605
උපපාදනිරොධවාරො	..	605
උපපජ්ජමාන න නිරොධවාරො	..	607
නිරුජ්ඣිමානුපපනවාරො	..	607
උපපනුපපාදවාරො	..	609
අතීතානාගකවාරො	..	609
උපපනුපපජ්ජමානවාරො	..	609
නිරුඤ්චි නිරුජ්ඣිමානවාරො	..	609
අතීතකනකාලවාරො	..	611

ධම්මවාරො

උපපාද නිරොධිකාලසමෙහදවාරො	..	611
උපපාදුපපනවාරො	..	611
නිරොධුපපනවාරො	..	611
උපපාදවාරො	..	613
නිරොධවාරො	..	615
උපපාදනිරොධවාරො	..	615
උපපජ්ජමාන නිරොධවාරො	..	615
උපපජ්ජමානුපපනවාරො	..	617
නිරුජ්ඣිමානුපපනවාරො..	..	617
උපපනුපපාදවාරො	..	617
අතීතානාගකවාරො	..	619
උපපනුපපජ්ජමානවාරො	..	619
නිරුඤ්චි නිරුජ්ඣිමානවාරො	..	619

විසය සූචි

විසයානි

පිටුවනික

අතීතකතාකාලවාරො ..	..	619
උපාදනිරොධිකාලසමෙහදවාරො ..	..	621
උපාදුපසතවාරො ..	..	621
නිරොධුපසතවාරො ..	..	621
උදෙසවාරො ..	..	623
නිරොධවාරො ..	..	623
උපාදනිරොධවාරො ..	..	625
උපසජමාන න නිරොධවාරො ..	..	625
උපසජමානුපසතවාරො ..	..	627
නිරුජ්ඣමානුපසතවාරො ..	..	627
උපනනුපාදවාරො ..	..	627
අතීතානාගතවාරො ..	..	629
උපනනුපසජමානවාරො ..	..	629
නිරුද්ධ නිරුජ්ඣමානවාරො ..	..	629
සරාගාදීපදම්සසකවාරො ..	..	631
කුසලාදීපදම්සසකවාරො ..	..	631

2. නිදෙසවාරො .. 632 - 667

සුභගලවාරො

උපාදනිරොධිකාලසමෙහදවාරො ..	..	633
උපාදුපසතවාරො ..	..	633
නිරොධුපසතවාරො ..	..	635
උපාදවාරො ..	..	637
නිරොධවාරො ..	..	639
උපාදනිරොධවාරො ..	..	641
උපසජමාන න නිරොධවාරො ..	..	641
උපසජමානුපසතවාරො..	..	641
නිරුජ්ඣමානුපසතවාරො ..	..	643
උපනනුපාදවාරො ..	..	643
අතීතානාගතවාරො ..	..	645
උපනනුපසජමානවාරො ..	..	645
නිරුද්ධ නිරුජ්ඣමානවාරො ..	..	645
අතීතකතාකාලවාරො ..	..	647

ධම්මවාරො

උපාදනිරොධිකාලසමෙහදවාරො ..	..	647
උපාදුපසතවාරො ..	..	649

විෂය සූචි

විෂයානි

පිටුවනො

නිරෝධප්‍රප්‍රකාශවාරො	649
උපාදවාරො	651
නිරොධවාරො	653
උපාදනිරොධවාරො	655
උපාජ්ජමාන න නිරොධවාරො	655
උපාජ්ජමානුප්‍රකාශවාරො	655
නිරුජ්ජමානුප්‍රකාශවාරො	657
උපනනුපාදවාරො	657
අතීතානාගතවාරො	659
උපනනුපාජ්ජමානවාරො	659
නිරුද්ධ නිරුජ්ජමානවාරො	659
අතිකක නිකායාලවාරො	661

පුහලාදිමමවාරො

උපාදනිරොධකාලසමෙඤ්ඤවාරො	661
උපාදුප්‍රකාශවාරො	661
නිරෝධප්‍රකාශවාරො	663
උපාදවාරො	665
නිරොධවාරො	667
සරාගාදිපදමිසසකවාරො	667
කුසලාදිපදමිසසකවාරො	667

9. ධම්මයමකං 668 - 799

1. පණ්ණාසකි උදෙසවාරො	668 - 673
පදසොධනවාරො	669
පදසොධනමූලවකවාරො	671
සුඤ්ඤිමවාරො	671
සුඤ්ඤිමූලවකවාරො	673
2. පණ්ණාසකි නිදෙසවාරො	674 - 681
පදසොධනවාරො	675
පදසොධනමූලවකවාරො	677
සුඤ්ඤිමවාරො	679
සුඤ්ඤිමූලවකවාරො	681
3. උපාදවාරො	682 - 719
අතීතවාරො	695

විසය සූචි

විසයානි		පිටුවක
	අනාගතවාචරො	703
	පච්චුප්පනනාකීතවාචරො	707
	පච්චුප්පනනානාගතවාචරො	713
4.	නිරොධවාචරො	720 - 759
	පච්චුප්පනවාචරො	729
	අකීතවාචරො	735
	අනාගතවාචරො	741
	පච්චුප්පනනාකීතවාචරො	747
	පච්චුප්පනනානාගතවාචරො	753
	අකීතානාගතවාචරො	759
5	උප්පාදනිරොධවාචරො	760 - 797
	පච්චුප්පනවාචරො	767
	අකීතවාචරො	773
	අනාගතවාචරො	779
	පච්චුප්පනනාකීතවාචරො	785
	පච්චුප්පනනානාගතවාචරො	793
	අකීතානාගතවාචරො	797
	භාවනාවාචරො	799

අභිධම්මපිටක
සමක පච්චකරණං

සමකප්පකරණං

නමො තසස භගවතො අර්භතො සමොසමුද්ධසස

6. සඛාරයමකං

1. පඤ්ඤනති උදෙදසවාතො

තයො සඛාරා:- කායසඛාරො, වච්ඡඛාරො, විතකසඛාරොති.
අසසාපසසාසා කායසඛාරො, විතකකච්චාරො වච්ඡඛාරො, පඤ්ඤා
ව වෙදනා ව විතකසඛාරො, යපෙචා විතකකච්චාරො සලෙඛිපි
විතකසමප්පුතකකා ධමො විතකසඛාරො.

1. කායො කායසඛාරො, කායසඛාරො කායො.
2. වච්චි වච්ඡඛාරො, වච්ඡඛාරො වච්චි.
3. විතකං විතකසඛාරො, විතකසඛාරො විතකං (අනුලොමං).
4. න කායො න කායසඛාරො, න කායසඛාරො න කායො.
5. න වච්චි න වච්ඡඛාරො, න වච්ඡඛාරො න වච්චි.
6. න විතකං න විතකසඛාරො, න විතකසඛාරො න විතකං
(පච්චනිකං).

පදසොධනවාතො.

7. කායො කායසඛාරො, සඛාරො වච්ඡඛාරො.
8. කායො කායසඛාරො, සඛාරො විතකසඛාරො.
9. වච්චි වච්ඡඛාරො, සඛාරො කායසඛාරො.

අභිධර්ම පිටකයෙහි

සමක ප්‍රකරණය

ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමාක්සමිබ්බද්ධයන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

6. සංස්කාරයමකය

1. ප්‍රඥප්ති උද්දේශවාරය

සංස්කාරයෝ තිදෙනෙකි : කායසංස්කාර යැ, වාක්සංස්කාර යැ, චිත්තසංස්කාර යි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයෝ කායසංස්කාර යැ. විතර්ක විචාරයෝ වාක්සංස්කාර යැ. සංඥව ද වේදනාව ද චිත්තසංස්කාර යැ. විතර්කවිචාරයන් තබා සිත හා යෙදුණු සියලු මැ ධර්මයෝ චිත්ත සංස්කාර යි.

1. කාය කායසංස්කාර වේ ද, කායසංස්කාරය කාය වේ ද.
2. වාක් වාක්සංස්කාර වේ ද, වාක්සංස්කාරය වාක් වේ ද.
3. චිත්ත චිත්තසංස්කාර වේ ද, චිත්තසංස්කාරය චිත්ත වේ ද. (අනුලොම යි)
4. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද, කායසංස්කාර නො වූයේ කාය නො වේ ද.
5. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද, වාක්සංස්කාර නො වූයේ වාක් නො වේ ද.
6. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වේ ද, චිත්ත සංස්කාර නො වූයේ චිත්ත නො වේ ද. (ප්‍රත්‍යන්තීක යි)

පදගොධනවාර යි.

7. කය කායසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වේ ද.
8. කය කායසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ චිත්තසංස්කාර වේ ද.
9. වාක් වාක්සංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වේ ද.

- 10. වච්චි වච්චසභ්ඛිඛාමො, සභ්ඛාරා චිත්තසභ්ඛිඛාමො.
- 11. චිත්තං චිත්තසභ්ඛිඛාමො, සභ්ඛාරා කායසභ්ඛිඛාමො.
- 12. චිත්තං චිත්තසභ්ඛිඛාමො, සභ්ඛාරා වච්චසභ්ඛිඛාමො (අනුප්‍රොමං).
- 13. න කායො න කායසභ්ඛිඛාමො, න සභ්ඛාරා න වච්චසභ්ඛිඛාමො.
- 14. න කායො න කායසභ්ඛිඛාමො, න සභ්ඛාරා න චිත්තසභ්ඛිඛාමො.
- 15. න වච්චි න වච්චසභ්ඛිඛාමො, න සභ්ඛාරා න කායසභ්ඛිඛාමො.
- 16. න වච්චි න වච්චසභ්ඛිඛාමො, න සභ්ඛාරා න චිත්තසභ්ඛිඛාමො.
- 17. න චිත්තං න චිත්තසභ්ඛිඛාමො, න සභ්ඛාරා න කායසභ්ඛිඛාමො.
- 18. න චිත්තං න චිත්තසභ්ඛිඛාමො, න සභ්ඛාරා න වච්චසභ්ඛිඛාමො (පච්චනීකං)

භද්‍රසොධනමූලවක්ඛනවාරො.

- 19. කායසභ්ඛිඛාමො වච්චසභ්ඛිඛාමො, වච්චසභ්ඛිඛාමො කායසභ්ඛිඛාමො.
- 20. කායසභ්ඛිඛාමො චිත්තසභ්ඛිඛාමො, චිත්තසභ්ඛිඛාමො කායසභ්ඛිඛාමො.
- 21. වච්චසභ්ඛිඛාමො චිත්තසභ්ඛිඛාමො, චිත්තසභ්ඛිඛාමො වච්චසභ්ඛිඛාමො (අනුප්‍රොමං).
- 22. න කායසභ්ඛිඛාමො න වච්චසභ්ඛිඛාමො, න වච්චසභ්ඛිඛාමො න කායසභ්ඛිඛාමො.
- 23. න කායසභ්ඛිඛාමො න චිත්තසභ්ඛිඛාමො, න චිත්තසභ්ඛිඛාමො න කායසභ්ඛිඛාමො.
- 24. න වච්චසභ්ඛිඛාමො න චිත්තසභ්ඛිඛාමො, න චිත්තසභ්ඛිඛාමො න වච්චසභ්ඛිඛාමො (පච්චනීකං).

සුද්ධසඛාරවාරො.

පණ්ණසතිඋද්දසවාරො නිට්ඨිකො.

- 10. වාක් වාක්සංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ විත්තසංස්කාර වේ ද.
- 11. විත්ත විත්තසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වේ ද.
- 12. විත්ත විත්තසංස්කාර වේ ද, සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වේ ද. (අනුලොම ඕ)
- 13. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වේ ද.
- 14. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු විත්තසංස්කාර නො වේ ද.
- 15. වාක් නො වූයේ වාක් සංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වේ ද.
- 16. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු විත්තසංස්කාර නො වේ ද.
- 17. විත්ත නො වූයේ විත්තසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වේ ද.
- 18. විත්ත නො වූයේ විත්තසංස්කාර නො වේ ද, සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වේ ද. (ප්‍රත්‍යතීක ඕ)

පදගොධනමුලවක්‍රවාර ඕ.

- 19. කායසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වේ ද, වාක්සංස්කාරය කායසංස්කාර වේ ද.
- 20. කායසංස්කාරය විත්තසංස්කාර වේ ද, විත්තසංස්කාරය කායසංස්කාර වේ ද.
- 21. වාක්සංස්කාරය විත්තසංස්කාර වේ ද, විත්තසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වේ ද. (අනුලොම ඕ)
- 22. කායසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද, වාක්සංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද.
- 23. කායසංස්කාර නො වූයේ විත්තසංස්කාර නො වේ ද, විත්තසංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද.
- 24. වාක්සංස්කාර නො වූයේ විත්තසංස්කාර නො වේ ද, විත්තසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද. (ප්‍රත්‍යතීක ඕ)

ඉද්ධසංස්කාරවාර ඕ.

ප්‍රඥප්ති උද්දෙශවාර නිමි.

2. පණණතනි නිදෙදසවාරො

1. කායො කායසඛිඛාරොති: නො. කායසඛිඛාරො කායොති: නො.

2. චචී චචීසඛිඛාරොති: නො. චචීසඛිඛාරො චචීති: නො.

3. චිත්තං චිත්තසඛිඛාරොති: නො. චිත්තසඛිඛාරො චිත්තනති: නො. (අනුප්‍රොමං).

4. න කායො න කායසඛිඛාරොති: කායසඛිඛාරො න කායො, කායසඛිඛාරො. කායඤ්ච කායසඛිඛාරඤ්ච යපෙඤ්චා අවසෙසා න චෙච කායො, න ච කායසඛිඛාරො. න කායසඛිඛාරො න කායොති: කායො න කායසඛිඛාරො, කායො. කායඤ්ච කායසඛිඛාරඤ්ච යපෙඤ්චා අවසෙසා න චෙච කායො න ච කායසඛිඛාරො.

5. න චචී න චචීසඛිඛාරොති: චචීසඛිඛාරො න චචී, චචී සඛිඛාරො. චචීඤ්ච චචීසඛිඛාරඤ්ච යපෙඤ්චා අවසෙසා න චෙච චචී. න ච චචීසඛිඛාරො. න චචීසඛිඛාරො න චචීති: චචී න චචී සඛිඛාරො, චචී. චචීඤ්ච චචීසඛිඛාරඤ්ච යපෙඤ්චා අවසෙසා න චෙච චචී න ච චචීසඛිඛාරො.

6. න චිත්තං න චිත්තසඛිඛාරොති: චිත්තසඛිඛාරො න චිත්තං, චිත්තසඛිඛාරො. චිත්තඤ්ච චිත්තසඛිඛාරඤ්ච යපෙඤ්චා අවසෙසා න චෙච චිත්තං, න ච චිත්තසඛිඛාරො. න චිත්තසඛිඛාරො න චිත්තනති: චිත්තං න චිත්තසඛිඛාරො, චිත්තං. චිත්තඤ්ච චිත්තසඛිඛාරඤ්ච යපෙඤ්චා අවසෙසා න චෙච චිත්තං, න ච චිත්තසඛිඛාරො. (පචචනිකං)

පදසොධනවාරො.

7. කායො කායසඛිඛාරොති: නො. සඛිඛාරො චචීසඛිඛාරොති: චචීසඛිඛාරො සඛිඛාරො චෙච චචීසඛිඛාරො ච. අවසෙසා සඛිඛාරො සඛිඛාරො, න චචීසඛිඛාරො¹.

1. අවසෙසා සඛිඛාරො න චචීසඛිඛාරො. - ඡෙයා.

2. ප්‍රඥප්ති නිර්දේශවාරය

1. කාය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. කායසංස්කාරය කාය වෙයි යත්: නැති.

2. වාක් වාක්සංස්කාර වෙයි යත්: නැති. වාක්සංස්කාරය වාක් වෙයි යත්: නැති.

3. චිත්තය චිත්තසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. චිත්තසංස්කාරය චිත්ත වෙයි යත්: නැති. (අනුලොම යි)

4. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත්: කාය-සංස්කාරය කාය නො වේ, කායසංස්කාර යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්සෝ කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ. කායසංස්කාර නො වූයේ කාය නො වෙයි යත්: කාය කාය-සංස්කාර නො වේ, කාය යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ.

5. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත්: වාක්-සංස්කාරය වාක් නො වේ, වාක්සංස්කාර යි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ. වාක්සංස්කාර නො වූයේ වාක් නො වෙයි යත්: වාක් වාක්-සංස්කාර නො වේ, වාක් වෙයි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ.

6. චිත්ත නො වූයේ චිත්තසංස්කාර නො වෙයි යත්: චිත්ත-සංස්කාරය චිත්ත නො වේ. චිත්තසංස්කාර යි. චිත්ත ද චිත්ත-සංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. චිත්තසංස්කාර නො වූයේ චිත්ත නො වෙයි යත්: චිත්තය චිත්තසංස්කාර නො වේ, චිත්ත යි. චිත්ත ද චිත්ත-සංස්කාර ද තබා සෙස්ස චිත්ත ද නො වූයේ ම චිත්තසංස්කාර ද නො වේ. (ප්‍රත්‍යානීක යි)

පදශොධනවාර යි.

7. කාය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. සංස්කාරයෝ වාක්-සංස්කාර වේ ද යත්: වාක්සංස්කාරය සංස්කාර වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද වෙයි, සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ, වාක්සංස්කාර නො වේ.

8. කායො කායසංඛාරොති : ඉතා. සංඛාරා වික්ඛාසංඛාරොති : වික්ඛාසංඛාරො සංඛාරො චෙව වික්ඛාසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා, න වික්ඛාසංඛාරො.

9. වච්චි වච්චිසංඛාරොති : ඉතා. සංඛාරා කායසංඛාරොති : කායසංඛාරො සංඛාරො චෙව කායසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා, න කායසංඛාරො.

10. වච්චි වච්චිසංඛාරොති : ඉතා. සංඛාරා වික්ඛාසංඛාරොති : වික්ඛාසංඛාරො සංඛාරො චෙව වික්ඛාසංඛාරො ච අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා, න වික්ඛාසංඛාරො.

11. වික්ඛා වික්ඛාසංඛාරොති : ඉතා. සංඛාරා කායසංඛාරොති : කායසංඛාරො සංඛාරො චෙව කායසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා න කායසංඛාරො.

12. වික්ඛා වික්ඛාසංඛාරොති : ඉතා. සංඛාරා වච්චිසංඛාරොති : වච්චිසංඛාරො සංඛාරො චෙව වච්චිසංඛාරො ච. අවසෙසා සංඛාරා සංඛාරා, න වච්චිසංඛාරො. (අනුලොමං)

13. න කායො න කායසංඛාරොති : කායසංඛාරො න කායො, කායසංඛාරො. කායංඤ්ඤි කායසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න චෙව කායො න ච කායසංඛාරො. න සංඛාරා න වච්චිසංඛාරොති ආමනා.

14. න කායො න කායසංඛාරොති : කායසංඛාරො න කායො, කායසංඛාරො. කායංඤ්ඤි කායසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න චෙව කායො, න ච කායසංඛාරො න සංඛාරා න වික්ඛාසංඛාරොති : ආමනා.

15. න වච්චි න වච්චිසංඛාරොති : වච්චිසංඛාරො න වච්චි, වච්චිසංඛාරො. වච්චිඤ්ඤි වච්චිසංඛාරංඤ්ඤි යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න චෙව වච්චි න වච්චිසංඛාරො. න සංඛාරා න කායසංඛාරොති : ආමනා.

8. කාය කායසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ විත්තසංස්කාර වේ ද යත් : විත්තසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම විත්තසංස්කාර ද වෙයි. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ, විත්තසංස්කාර නො වේ.

9. වාක් වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වේ ද යත් : කායසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම කායසංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ. කායසංස්කාර නො වේ.

10. වාක් වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ විත්තසංස්කාර වෙයි යත් : විත්තසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම විත්තසංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ. විත්තසංස්කාර නො වේ.

11. විත්තය විත්තසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ කායසංස්කාර වෙයි යත් : කායසංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම කායසංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ. කායසංස්කාර නො වේ.

12. විත්තය විත්තසංස්කාර වෙයි යත් : නැති. සංස්කාරයෝ වාක්සංස්කාර වෙයි යත් : වාක්සංස්කාරය සංස්කාර ද වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද වේ. සෙසු සංස්කාරයෝ සංස්කාරයහ, වාක්සංස්කාර නො වේ. (අනුලොම යි)

13. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : කායසංස්කාරය කාය නො වේ, කාය සංස්කාර යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ. සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි.

14. කාය නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : කායසංස්කාරය කාය නො වේ, කායසංස්කාර යි. කාය ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කාය ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ. සංස්කාර නො වූවාහු විත්තසංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි.

15. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත් : වාක්සංස්කාරය වාක් නො වෙයි, වාක්සංස්කාර යි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වෙයි. සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වෙයි යත් : එසේ යි.

16. න වචී න වචීසඤ්ඤාචාරාති: වචීසඤ්ඤාචාරො න වචී, වචී-සඤ්ඤාචාරො. වචීඤ්ඤා වචීසඤ්ඤාචාරඤ්ඤා යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච වචී, න ව වචීසඤ්ඤාචාරො. න සඤ්ඤාචාරා න චිත්තසඤ්ඤාචාරාති: ආමනනා.

17. න චිත්තං න චිත්තසඤ්ඤාචාරාති: චිත්තසඤ්ඤාචාරො න චිත්තං, චිත්තසඤ්ඤාචාරො. චිත්තඤ්ඤා චිත්තසඤ්ඤාචාරඤ්ඤා යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච චිත්තං, න ව චිත්තසඤ්ඤාචාරො. න සඤ්ඤාචාරා න කායසඤ්ඤාචාරාති: ආමනනා.

18. න චිත්තං න චිත්තසඤ්ඤාචාරාති: චිත්තසඤ්ඤාචාරො න චිත්තං, චිත්තසඤ්ඤාචාරො. චිත්තඤ්ඤා චිත්තසඤ්ඤාචාරඤ්ඤා යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච චිත්තං, න ව චිත්තසඤ්ඤාචාරො. න සඤ්ඤාචාරා න වචීසඤ්ඤාචාරාති: ආමනනා. (පච්චනීකං)

පදසොධන මූලවකකචාරො.

19. කායසඤ්ඤාචාරො වචීසඤ්ඤාචාරාති: නො. වචීසඤ්ඤාචාරො කාය-සඤ්ඤාචාරාති: නො.

20. කායසඤ්ඤාචාරො චිත්තසඤ්ඤාචාරාති: නො. චිත්තසඤ්ඤාචාරො කායසඤ්ඤාචාරාති: නො.

21. වචීසඤ්ඤාචාරො චිත්තසඤ්ඤාචාරාති: නො. චිත්තසඤ්ඤාචාරො වචී-සඤ්ඤාචාරාති: නො. (අනුලොමං)

22. න කායසඤ්ඤාචාරො න වචීසඤ්ඤාචාරාති: වචීසඤ්ඤාචාරො න කායසඤ්ඤාචාරො, වචීසඤ්ඤාචාරො. කායසඤ්ඤාචාරඤ්ඤා වචීසඤ්ඤාචාරඤ්ඤා යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච කායසඤ්ඤාචාරො, න ව වචීසඤ්ඤාචාරො. න වචීසඤ්ඤාචාරො න කායසඤ්ඤාචාරාති: කායසඤ්ඤාචාරො න වචීසඤ්ඤාචාරො, කායසඤ්ඤාචාරො. වචීසඤ්ඤාචාරඤ්ඤා කායසඤ්ඤාචාරඤ්ඤා යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච වචීසඤ්ඤාචාරො, න ව කායසඤ්ඤාචාරො.

23. න කායසඤ්ඤාචාරො න චිත්තසඤ්ඤාචාරාති: චිත්තසඤ්ඤාචාරො න කායසඤ්ඤාචාරො, චිත්තසඤ්ඤාචාරො. කායසඤ්ඤාචාරඤ්ඤා චිත්තසඤ්ඤාචාරඤ්ඤා යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච කායසඤ්ඤාචාරො, න ව චිත්තසඤ්ඤාචාරො. න චිත්තසඤ්ඤාචාරො න කායසඤ්ඤාචාරාති: කායසඤ්ඤාචාරො න චිත්ත-සඤ්ඤාචාරො, කායසඤ්ඤාචාරො. චිත්තසඤ්ඤාචාරඤ්ඤා කායසඤ්ඤාචාරඤ්ඤා යපෙඤ්ඤා අවසෙසා න වෙච චිත්තසඤ්ඤාචාරො, න ව කායසඤ්ඤාචාරො.

16. වාක් නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත් : වාක්සංස්කාරය වාක් නො වෙයි, වාක්සංස්කාර යි. වාක් ද වාක්සංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක් ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වෙයි. සංස්කාර නො වූවාහු විත්තසංස්කාර නො වෙයි යත්: එසේ යි.

17. විත්ත නො වූයේ විත්තසංස්කාර නො වෙයි යත්: විත්තසංස්කාරය විත්ත නො වේ, විත්තසංස්කාර යි. විත්ත ද විත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස විත්ත ද නො වූයේ ම විත්තසංස්කාර ද නො වේ. සංස්කාර නො වූවාහු කායසංස්කාර නො වෙයි යත්: එසේ යි.

18. විත්ත නො වූයේ විත්තසංස්කාර නො වෙයි යත්: විත්තසංස්කාරය විත්ත නො වේ, විත්තසංස්කාර යි. විත්ත ද විත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස විත්ත ද නො වූයේ ම විත්තසංස්කාර ද නො වේ, සංස්කාර නො වූවාහු වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීක යි)

පදශොධනමූලවක්‍රවාර යි.

19. කායසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වෙයි යත්: නැති. වාක්සංස්කාරය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති.

20. කායසංස්කාරය විත්තසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. විත්තසංස්කාරය කායසංස්කාර වෙයි යත්: නැති.

21. වාක්සංස්කාරය විත්තසංස්කාර වෙයි යත්: නැති. විත්තසංස්කාරය වාක්සංස්කාර වෙයි යත්: නැති. (අනුලොම යි)

22. කායසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වෙයි යත් : වාක්සංස්කාරය කායසංස්කාර නො වේ, වාක්සංස්කාර යි. කායසංස්කාරය ද වාක්සංස්කාරය ද තබා සෙස්ස කායසංස්කාර ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ, වාක්සංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වෙයි යත්: කායසංස්කාරය වාක්සංස්කාර නො වේ. කායසංස්කාර යි. වාක්සංස්කාර ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස වාක්සංස්කාර ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ.

23. කායසංස්කාර නො වූයේ විත්තසංස්කාර නො වේ ද යත්: විත්තසංස්කාරය කායසංස්කාර නො වෙයි, විත්තසංස්කාර යි. කායසංස්කාර ද විත්තසංස්කාර ද තබා සෙස්ස කායසංස්කාර ද නො වූයේ ම විත්තසංස්කාර ද නො වේ. විත්තසංස්කාර නො වූයේ කායසංස්කාර නො වේ ද යත්: කායසංස්කාරය විත්තසංස්කාර නො වෙයි, කායසංස්කාර යි. විත්තසංස්කාර ද කායසංස්කාර ද තබා සෙස්ස විත්තසංස්කාර ද නො වූයේ ම කායසංස්කාර ද නො වේ.

24. න වච්ඡිකාමො න චිත්තසංකාමොති : චිත්තසංකාමො න වච්ඡිකාමො, චිත්තසංකාමො. වච්ඡිකාමොඤ්ච චිත්තසංකාමොඤ්ච යපෙඤ්චා අවසෙසා න වෙච වච්ඡිකාමො, න ච චිත්තසංකාමො. න චිත්තසංකාමො න වච්ඡිකාමොති : වච්ඡිකාමො න චිත්තසංකාමො, වච්ඡිකාමො. චිත්තසංකාමොඤ්ච වච්ඡිකාමොඤ්ච යපෙඤ්චා අවසෙසා න වෙච චිත්තසංකාමො, න ච වච්ඡිකාමො. (පච්චනිකා)

සුඤ්ඤිකාමොචො.

පණ්ණාසකනිකාදෙද්දසවාමො නිට්ඨිකො.

24. වාක්සංස්කාර නො වූයේ විත්තසංස්කාර නො වේ ද යත්: විත්තසංස්කාරය වාක්සංස්කාර නො වේ, විත්තසංස්කාර යි. වාක්සංස්කාරය ද විත්තසංස්කාරය ද තබා සෙස්ස වාක්සංස්කාර ද නො වූයේ ම විත්තසංස්කාර ද නො වේ. විත්තසංස්කාර නො වූයේ වාක්සංස්කාර නො වේ ද යත්: වාක්සංස්කාරය විත්තසංස්කාර නො වේ, වාක්සංස්කාර යි. විත්තසංස්කාරය ද වාක්සංස්කාරය ද තබා සෙස්ස විත්තසංස්කාර ද නො වූයේ ම වාක්සංස්කාර ද නො වේ. (ප්‍රත්‍යභික යි)

ශුද්ධසංස්කාරවාර යි

ප්‍රඥප්තිනිර්දේශවාර යි.

3. පවනති උපපාදවාරො

1. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස වච්චසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: චිනා චිතකකච්චාරෙහි අසසාසපසසාසානං උපපාදකච්චෙණං තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති, නො ච තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. පට්මජ්ඣානං සමාපනතානං කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකච්චෙණං තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති, වච්චසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති

යසස වා පන වච්චසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: චිනා අසසාසපසසාසෙහි චිතකකච්චාරානං උපපාදකච්චෙණං තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. පට්මජ්ඣානං සමාපනතානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකච්චෙණං තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති.

2. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: චිනා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උපපාදකච්චෙණං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකච්චෙණං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති.

3. යසස වච්චසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස වච්චසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: චිනා චිතකකච්චාරෙහි චිත්තසස උපපාදකච්චෙණං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති, නො ච තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. චිතකකච්චාරානං උපපාදකච්චෙණං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති, වච්චසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති. (අනුලොමචුච්චාරො)

4. යඤ්ඤ කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තඤ්ඤ වච්චසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තඤ්ඤ කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති, නො ච තඤ්ඤ වච්චසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. පට්මජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ තඤ්ඤ කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති, වච්චසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති.

යඤ්ඤ වා පන වච්චසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තඤ්ඤ කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: රූපාවචරෙ ආරූපාවචරෙ තඤ්ඤ වච්චසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති, නො ච තඤ්ඤ කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. පට්මජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ තඤ්ඤ වච්චසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති.

3. ප්‍රවෘත්ති උත්පාදවාරය

1. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාස-ප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

2. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

3. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගල යි)

4. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය උපදී, එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී, එහි කාමාවචරභූමියෙහි වූ ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී.

තවද යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය උපදී, එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. එහි කාමාවචරභූමියෙහි වූ ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි වාක්සංස්කාරය ද උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

5. යසු කායසඛිඛාරො උපපජ්ජති තසු චිත්තසඛිඛාරො උපපජ්ජතිති: ආමනනා.

යසු වා පන චිත්තසඛිඛාරො උපපජ්ජති තසු කායසඛිඛාරො උපපජ්ජතිති: චතුසුජ්ඣානෙ රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තසු චිත්තසඛිඛාරො උපපජ්ජති, නො ච තසු කායසඛිඛාරො උපපජ්ජති. පටමජ්ඣානෙ දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ තසු චිත්තසඛිඛාරො ච උපපජ්ජති, කායසඛිඛාරො ච උපපජ්ජති.

6. යසු වච්චසඛිඛාරො උපපජ්ජති තසු චිත්තසඛිඛාරො උපපජ්ජතිති: ආමනනා.

යසු වා පන චිත්තසඛිඛාරො උපපජ්ජති තසු වච්චසඛිඛාරො උපපජ්ජතිති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ චතුසුජ්ඣානෙ තසු චිත්තසඛිඛාරො උපපජ්ජති, නො ච තසු වච්චසඛිඛාරො උපපජ්ජති. පටමජ්ඣානෙ කාමාවචරෙ රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තසු චිත්තසඛිඛාරො ච උපපජ්ජති, වච්චසඛිඛාරො ච උපපජ්ජති. (අනුලොම ඔකාස)

7-9. යසු යසු කායසඛිඛාරො උපපජ්ජති -පෙ- අනුලොම-සුඤ්ඤාලොකාස

(යසුකමච්චි යසුයසුකමච්චි සද්දිසං)

10. යසු කායසඛිඛාරො නුපපජ්ජති තසු වච්චසඛිඛාරො නුපපජ්ජතිති: චිනා අසුසාසපසුසාසෙහි චිත සසච්චාරානං උපපාදකඛණෙ තෙසං කායසඛිඛාරො නුපපජ්ජති, නො ච තෙසං වච්චසඛිඛාරො නුපපජ්ජති. සඛෙඛසං චිත්තසු හඛෙකඛණෙ චිනා අසුසාසපසුසාසෙහි අචිතසු අච්චාරචිත්තසු උපපාදකඛණෙ නිරොධසමාපනනානං අස ඤ්ඤසනනානං තෙසං කායසඛිඛාරො ච නුපපජ්ජති, වච්චසඛිඛාරො ච නුපපජ්ජති.

යසු වා පන වච්චසඛිඛාරො නුපපජ්ජති තසු කායසඛිඛාරො නුපපජ්ජතිති: චිනා චිතසසච්චාරෙහි අසුසාසපසුසාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං වච්චසඛිඛාරො නුපපජ්ජති. නො ච තෙසං කායසඛිඛාරො නුපපජ්ජති. සඛෙඛසං චිත්තසු හඛෙකඛණෙ චිනා අසුසාසපසුසාසෙහි අචිතසු අච්චාරචිත්තසු උපපාදකඛණෙ නිරොධසමාපනනානං අස ඤ්ඤසනනානං තෙසං වච්චසඛිඛාරො ච නුපපජ්ජති, කායසඛිඛාරො ච නුපපජ්ජති.

5. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයෙහි රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී, එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි ද්විතීයධ්‍යානයෙහි තෘතීයධ්‍යානයෙහි කාමාවචරභූමියෙහි දැයි එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදී, කායසංස්කාරය ද උපදී.

6. යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයෙහි දැයි එහි චිත්තසංස්කාරය උපදී, එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයෙහි ද කාමාවචරයෙහි ද රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමාවකාශ යි)

7-9. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම්... (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයත්ථකය ද සමාන යි.)

10. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තකච්චාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවයක්ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අචිත්තකච්චාරචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදී, වාක්සංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නූපදී ද යත්: චිත්තකච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවයක්ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අචිත්තකච්චාර චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, කායසංස්කාරය ද නූපදී.

11. යසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති: චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණෙ තෙසං කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, සබ්බෙසං චිත්තසස හඬගකඛණෙ නිරොධසමාපනනානං අසඤ්ඤ සත්තානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

යසස චා පන චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති: ආමනතා.

12. යසස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති: චිතා චිතකකච්චාරෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණෙ තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති. සබ්බෙසං චිත්තසස හඬගකඛණෙ නිරොධසමාපනනානං අසඤ්ඤ සත්තානං තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

යසස චා පන චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තසස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති: ආමනතා. (පච්චනීකපුඤාල)

13. යඤ් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති: රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තඤ් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති. චතුස්ඤ්ඤානෙ අසඤ්ඤ සත්තෙ තඤ් කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

යඤ් චා පන වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තඤ් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තඤ් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති. චතුස්ඤ්ඤානෙ අසඤ්ඤ සත්තෙ තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

14. යඤ් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති: චතුස්ඤ්ඤානෙ, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ තඤ් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති. අසඤ්ඤ සත්තෙ තඤ් කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

යඤ් චා පන -පෙ- ආමනතා.

15. යඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ චතුස්ඤ්ඤානෙ තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති. අසඤ්ඤ සත්තෙ තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

යඤ් චා පන -පෙ- ආමනතා. (පච්චනීකමකාස)

11. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්‍වයනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නූපදී ද යත්: එසේ යි.

12. යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසත්‍වයනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි)

13. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය නූපදී, එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදී. චතුර්ථධ්‍යානයෙහි ද අසංඥසත්‍වයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය ද නූපදී, වාක්සංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් එහි කායසංස්කාරය නූපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී, එහි කායසංස්කාරය නො ද නූපදී. චතුර්ථධ්‍යානයෙහි ද අසංඥසත්‍වයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, කායසංස්කාරය ද නූපදී.

14. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයෙහි ද රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය නූපදී, එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. අසංඥසත්‍ව වූ එහි කායසංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යම් තැනෙක ... එසේ යි.

15. යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදී නම් එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි ද තෘතීයධ්‍යානයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයෙහි දැයි එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී, එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදී. අසංඥසත්‍ව වූ එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි)

16-18. යසස යඤ්ඤා කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති තසස තඤ්ඤා වච්චි-සංඛාරො නුපපජ්ඣතිති : චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිතකකච්චාරානං උපපාදකකිණෙ තෙසං තඤ්ඤා කායසංඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා වච්චිසංඛාරො නුපපජ්ඣති. සධෙධසං චිතතසස භවහකකිණෙ චිතා අසසාසපසසාසෙහි අචිතකකච්චාරචිතතසස උපපාදකකිණෙ අසසඤ්ඤාසතානං තෙසං තඤ්ඤා කායසංඛාරො ච නුපපජ්ඣති, වච්චි-සංඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

යසස වා පන යඤ්ඤා -පෙ- ආමනනා. (පච්චනීකපුඤ්ඤාලොකාස)

(යසසකමපි යසසයඤ්ඤාකමපි සද්දිසං චිතාරතධධං. යසසයඤ්ඤාක නිරොධසමාපනනනනති න ලබහති.)

පච්චුපපනවාරො.

19. යසස කායසංඛාරො උපපජ්ඣති තසස වච්චිසංඛාරො උපපජ්ඣතිති: ආමනනා.

යසස වා පන වච්චිසංඛාරො -පෙ- ආමනනා.

20. යසස කායසංඛාරො උපපජ්ඣති තසස චිතතසංඛාරො උපපජ්ඣතිති: ආමනනා.

යසස වා පන චිතතසංඛාරො -පෙ- ආමනනා.

21. යසස වච්චිසංඛාරො උපපජ්ඣති තසස චිතතසංඛාරො උපපජ්ඣතිති: ආමනනා,

යසස වා පන -පෙ- ආමනනා. (අනුලොමපුඤ්ඤාල)

22-24. යඤ්ඤා කායසංඛාරො උපපජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමඛකාස)

(යඤ්ඤාකමපි සධධඤ්ඤා ඵකසද්දිසං)

16—18. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිවාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය නූපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදී. සියල්ලනට විත්තයාගේ භවිතසංඝයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිවාරවිත්තයාගේ උත්පාදසංඝයෙහි ද අසංඥ-සඤ්චයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපදී, වාක්සංස්කාරය ද නූපදී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගලාවකාශයි)

(යස්සකය ද යස්සයත්ථකය ද සමාන වූ විස්තර කළ යුතු යි. යස්සයත්ථකයෙහි නිරොධසමාපනනානං යනු නො ලැබේ.)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නවාර යි.

19. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය ... එසේ යි.

20. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය ... එසේ යි,

21. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

22—24. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

(යත්ථකය ද භූමිකන්හි එකසමාන යි.)

25. යසං යඤ්ඤා කායසඤ්ඤා උපපජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා වච්ඤා උපපජ්ඣති; දුක්ඛජායන්තං තතිජායන්තං සමාපන්තානං තෙසං තඤ්ඤා කායසඤ්ඤා උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා වච්ඤා උපපජ්ඣති. පටමජ්ඣානං සමාපන්තානං, කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤා කායසඤ්ඤා ච උපපජ්ඣති, වච්ඤා උපපජ්ඣති.

යසං චා පන යඤ්ඤා වච්ඤා උපපජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා කායසඤ්ඤා උපපජ්ඣති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤා වච්ඤා උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කායසඤ්ඤා උපපජ්ඣති. පටමජ්ඣානං සමාපන්තානං කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤා වච්ඤා උපපජ්ඣති, කායසඤ්ඤා ච උපපජ්ඣති.

26. යසං යඤ්ඤා කායසඤ්ඤා උපපජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා විඤ්ඤා උපපජ්ඣති: ආමනායා.

යසං චා පන යඤ්ඤා විඤ්ඤා උපපජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා කායසඤ්ඤා උපපජ්ඣති: චතුස්සංඝානං සමාපන්තානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤා විඤ්ඤා උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කායසඤ්ඤා උපපජ්ඣති. පටමජ්ඣානං දුක්ඛජායන්තං තතිජායන්තං සමාපන්තානං කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤා විඤ්ඤා උපපජ්ඣති, කායසඤ්ඤා ච උපපජ්ඣති.

27. යසං යඤ්ඤා වච්ඤා උපපජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා විඤ්ඤා උපපජ්ඣති: ආමනායා.

යසං චා පන යඤ්ඤා විඤ්ඤා උපපජ්ඣති තස්ස තඤ්ඤා වච්ඤා උපපජ්ඣති: දුක්ඛජායන්තං තතිජායන්තං චතුස්සංඝානං සමාපන්තානං, සුඤ්ඤාචාරානං දුක්ඛයෙ විඤ්ඤා වඤ්ඤානෙ තෙසං තඤ්ඤා විඤ්ඤා උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා වච්ඤා උපපජ්ඣති. පටමජ්ඣානං සමාපන්තානං කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤා විඤ්ඤා උපපජ්ඣති, වච්ඤා උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්ලායනං)

28. යසං කායසඤ්ඤා නුපපජ්ඣති තස්ස වච්ඤා උපපජ්ඣති: නඤ්ඤා.

යසං චා පන වච්ඤා නුපපජ්ඣති තස්ස කායසඤ්ඤා නුපපජ්ඣති: නඤ්ඤා.

25. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට ද තෘතීයධ්‍යානයට ද සමවන් ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේය. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ය. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

26. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ය. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

27. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ශ්‍රද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි. (අනුලොමසුද්ධලාවකාශ යි)

28. යමකුට කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැති.

29. යසස කායසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස තසස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්සාති: නස්ථි.

යසස වා පන -පෙ- නස්ථි.

30. යසස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස තසස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්සාති: නස්ථි.

යසස වා පන -පෙ- නස්ථි. (පච්චනීකපුඤ්ජල)

31—33. යස කායසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස -පෙ- (පච්චනීකමකාස)

34. යසස යස කායසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස තසස තස්ස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්සාති: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස කායසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස, නො ච තෙසං තස්ස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස. චතුස්සකානං සමාපත්තානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කායසඛ්ඛාරො ච නුපපථ්ථස්ස වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපථ්ථස්ස.

යසස වා පන යස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස තසස තස්ස කායසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්සාති: දුතියකානං තතියකානං සමාපත්තානං තෙසං තස්ස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස, නො ච තෙසං තස්ස කායසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස. චතුස්සකානං සමාපත්තානං සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපථ්ථස්ස, කායසඛ්ඛාරො ච නුපපථ්ථස්ස.

35. යසස යස කායසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස තසස තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්සාති: චතුස්සකානං සමාපත්තානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස්ස කායසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස. නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කායසඛ්ඛාරො ච නුපපථ්ථස්ස, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපථ්ථස්ස.

යසස වා පන යස -පෙ- ආමන්තා.

36. යසස යස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස තසස තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්සාති: දුතියකානං, තතියකානං, චතුස්සකානං සමාපත්තානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වත්තමානෙ තෙසං තස්ස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස, නො ච තෙසං තස්ස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපථ්ථස්ස. සුද්ධාවාසං උපපජ්ජන්තානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපථ්ථස්ස, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපථ්ථස්ස.

යසස වා පන යස -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීකපුඤ්ජලොකාස)

29. යමකුට කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට ... නැති.

30. යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට ... නැති. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල ෙයි)

31-33. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ ෙයි)

34. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපන්නේ ය. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්තවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නූපන්නේ යි,

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්තවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

35. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්තවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපන්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි.

36. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්තවුනට ද ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපන්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපන්නේ ය. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපන්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාවකාශයි)

37. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති තසස වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ජසතිති: ආමනනා.

යසස වා පන වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති තසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසතිති: යසස චිත්තසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡම-චිත්තං උපපජ්ජසති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡමභවිකානං, යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජා පරිනිබ්බාදිසසනති යෙසං වචනනානං තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති, නො ව තෙසං කාය-සඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති. ඉතරෙසං තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො ව උප-ජ්ජසති, කායසඛ්ඛාරො ව උපපජ්ජසති.

38. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසතිති: ආමනනා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති තසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසතිති: යසස චිත්තසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡම-චිත්තං උපපජ්ජසති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡමභවිකානං, යෙ ව රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජා පරිනිබ්බාදිසසනති තෙසං වචනනානං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති, නො ව තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ව උපපජ්ජසති, කායසඛ්ඛාරො ව උපපජ්ජසති.

39. යසස වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසතිති: ආමනනා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති තසස වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ජසතිති: යසස චිත්තසස අනන්තරා අචිතකකඤ්චිවාරං පච්ඡමචිත්තං උපපජ්ජසති තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති, නො ව තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්ත-සඛ්ඛාරො ව උපපජ්ජසති, වච්ඡඛ්ඛාරො ව උපපජ්ජසති. (අනුලොම-පුඤ්ඤ)

40-42. යසු කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසති -පෙ- (අනුලොම ඔකාස)

37. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත වන්නාවූනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

38. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත වන්නාවූනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

39. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ විතර්ක විචාර රහිත පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමසුද්ගල යි)

40 - 42. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

43. යසස යත් කායසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති තසස තත්ථ වච්චිසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසතිති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති, නො ච තෙසං තත්ථ වච්චිසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති. පටමජ්ඣානං සමාපනනානං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාතො ච උපපජ්ඣසති, වච්චිසඛ්ඛාතො ච උපපජ්ඣසති.

යසස වා පන යත් වච්චිසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති තසස තත්ථ කායසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසතිති: යසස චිත්තසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣසති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ වච්චිසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති. පටමජ්ඣානං සමාපනනානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ වච්චිසඛ්ඛාතො ච උපපජ්ඣසති, කායසඛ්ඛාතො ච උපපජ්ඣසති.

44. යසස යත් කායසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති තසස තත්ථ චිත්තසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසතිති: ආමනනා.

යසස වා පන යත් චිත්තසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති තසස තත්ථ කායසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසතිති: යසස චිත්තසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣසති, චතුසජ්ඣානං සමාපනනානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ චිත්තසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති, නො ච තෙසං තත්ථ කායසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති. පටමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තත්ථ චිත්තසඛ්ඛාතො ච උපපජ්ඣසති, කායසඛ්ඛාතො ච උපපජ්ඣසති.

45. යසස යත් වච්චිසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති තසස තත්ථ චිත්තසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසතිති: ආමනනා.

යසස වා පන යත් චිත්තසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති තසස තත්ථ වච්චිසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසතිති: යසස චිත්තසස අනන්තරා අචිත්තසස අචිවාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣසති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුසජ්ඣානං සමාපනනානං තෙසං තත්ථ චිත්තසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති, නො ච තෙසං තත්ථ වච්චිසඛ්ඛාතො උපපජ්ඣසති, පටමජ්ඣානං සමාපනනානං කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත්ථ චිත්තසඛ්ඛාතො ච උපපජ්ඣසති, වච්චිසඛ්ඛාතො ච උපපජ්ඣසති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

43. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නා වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

44. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

45. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ විතර්කවිචාරරහිත වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ යි)

46. යස ස කායසඛ්ඛාරො නුපපථස්සති තස ස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපථස්සතිති: යස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-
 චිත්තං උපපථස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ
 ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපථස්සා පරිනිධ්ධායිස්සන්ති, තෙසං
 වචනානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො නුපපථස්සති, නො ච තෙසං
 වච්චසඛ්ඛාරො නුපපථස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඪිනං යස චිත්තස්ස
 අනන්තරා අචිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපථස්සති තෙසං
 කායසඛ්ඛාරො ච නුපපථස්සති, වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපථස්සති.

යස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

47. යස කායසඛ්ඛාරො නුපපථස්සති තස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපථස්සතිති: යස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-
 චිත්තං උපපථස්සති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ
 ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපථස්සා පරිනිධ්ධායිස්සන්ති තෙසං
 වචනානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො නුපපථස්සති, නො ච තෙසං
 චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපථස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඪිනං තෙසං කාය-
 සඛ්ඛාරො ච නුපපථස්සති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපථස්සති.

යස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

48. යස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපථස්සති තස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපථස්සතිති: යස චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතකකඤ්චාරං
 පච්ඡිමචිත්තං උපපථස්සති තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො නුපපථස්සති, නො
 ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපථස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඪිනං තෙසං
 වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපථස්සති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපථස්සති.

යස වා පන -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ගල)

49 - 51. යස කායසඛ්ඛාරො නුපපථස්සති -පෙ- (පච්චනීක-
 ඔකාස)

52. යස යස කායසඛ්ඛාරො නුපපථස්සති තස තස වච්ච-
 සඛ්ඛාරො නුපපථස්සතිති: යස චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං
 පච්ඡිමචිත්තං උපපථස්සති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං
 තස කායසඛ්ඛාරො නුපපථස්සති, නො ච තෙසං තස වච්චසඛ්ඛාරො
 නුපපථස්සති. පච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඪිනං යස චිත්තස්ස අනන්තරා
 අචිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපථස්සති, චතුසුප්පාදානං සමා-
 පන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තස කායසඛ්ඛාරො ච
 නුපපථස්සති, වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපථස්සති.

46. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුව වාක්-සංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුක්ත වන්නාවූනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඛිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

47. යමකුට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුක්ත වන්නාවූනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඛිතී වූ ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ... එසේ යි.

48. යමකුට වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්ක-අවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඛිතී වූ ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල යි)

49-51. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යානිකාවකාශ යි)

52. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමඛිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නාවූනට ද අසංඤ්ජායනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

යසස වා පන යඤ්ච වච්චසඛ්ඛාචො චුපපඤ්ඤාති තසස තඤ්ච කායසඛ්ඛාචො චුපපඤ්ඤාති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං තෙසං තඤ්ච වච්චසඛ්ඛාචො චුපපඤ්ඤාති, නො ච තෙසං තඤ්ච කායසඛ්ඛාචො චුපපඤ්ඤාති. පච්ඡිමච්චිනසමඤ්චිතං යසස චිත්තසස අනන්තරා අච්චිතකකඤ්චිචාරං පච්ඡිමච්චිනා උපපඤ්ඤාති, චතුඤ්ඤානං සමාපනනානං, අසඤ්ඤාසනනානං තෙසං තඤ්ච වච්චසඛ්ඛාචො ච චුපපඤ්ඤාති, කායසඛ්ඛාචො ච චුපපඤ්ඤාති.

53. යසස යඤ්ච කායසඛ්ඛාචො චුපපඤ්ඤාති තසස තඤ්ච චිත්තසඛ්ඛාචො චුපපඤ්ඤාති: යසස චිත්තසස අනන්තරා කාමාචචරානං පච්ඡිමච්චිනා උපපඤ්ඤාති, චතුඤ්ඤානං සමාපනනානං රූපාචචරානං අරූපාචචරානං තෙසං තඤ්ච කායසඛ්ඛාචො චුපපඤ්ඤාති, නො ච තෙසං තඤ්ච චිත්තසඛ්ඛාචො චුපපඤ්ඤාති. පච්ඡිමච්චිනසමඤ්චිතං අසඤ්ඤාසනනානං තෙසං තඤ්ච කායසඛ්ඛාචො ච චුපපඤ්ඤාති, චිත්තසඛ්ඛාචො ච චුපපඤ්ඤාති.

යසස වා පන යඤ්ච -පෙ- ආමනනා.

54. යසස යඤ්ච වච්චසඛ්ඛාචො චුපපඤ්ඤාති තසස තඤ්ච චිත්තසඛ්ඛාචො චුපපඤ්ඤාති: යසස චිත්තසස අනන්තරා අච්චිතකකඤ්චිචාරං පච්ඡිමච්චිනා උපපඤ්ඤාති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුඤ්ඤානං සමාපනනානං තෙසං තඤ්ච වච්චසඛ්ඛාචො චුපපඤ්ඤාති, නො ච තෙසං තඤ්ච චිත්තසඛ්ඛාචො චුපපඤ්ඤාති. පච්ඡිමච්චිනසමඤ්චිතං අසඤ්ඤාසනනානං තෙසං තඤ්ච වච්චසඛ්ඛාචො ච චුපපඤ්ඤාති, චිත්තසඛ්ඛාචො ච චුපපඤ්ඤාති.

යසස වා පන යඤ්ච -පෙ- ආමනනා. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

අනාගතවාචො.

55. යසස කායසඛ්ඛාචො උපපඤ්ඤාති තසස වච්චසඛ්ඛාචො උපපඤ්ඤාති: ආමනනා.

යසස වා පන වච්චසඛ්ඛාචො උපපඤ්ඤාති තසස කායසඛ්ඛාචො උපපඤ්ඤාති: සඛ්ඛෙසං චිත්තසස භව්වකඛ්ඛණෙ චිනා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උපපාදකඛ්ඛණෙ නිරොධසමාපනනානං අසඤ්ඤාසනනානං තෙසං වච්චසඛ්ඛාචො උපපඤ්ඤාති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාචො උපපඤ්ඤාති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛ්ඛණෙ තෙසං වච්චසඛ්ඛාචො ච උපපඤ්ඤාති, කායසඛ්ඛාචො ච උපපඤ්ඤාති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමධිතීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්ක අවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද වතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

53. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද වතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමධිතීනට ද අසංඥසන්ධයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි.

54. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නූපදින්නේ ද යත් : යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්ක අවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට වතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නූපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නූපදින්නේ ය. පශ්චිමචිත්තසමධිතීනට ද අසංඥසන්ධයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නූපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නූපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාවකාශ යි)

අනාගතවාර යි.

55. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත් : සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධයනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

56. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති: ආමනනා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති තසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති: සධෙඤ්ඤාං චිත්තසස භවංකම්මණෙ චිතා අසසාසපසසාසෙන චිත්තසස උපපාදකම්මණෙ නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤාසනානං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකම්මණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣන්ති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣන්ති.

57. යසස වච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති: ආමනනා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති තසස වච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති: සධෙඤ්ඤාං චිත්තසස භවංකම්මණෙ චිතා චිත්තකච්චාරොහි චිත්තසස උපපාදකම්මණෙ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤාසනානං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං වච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති. චිත්තකච්චාරානං උපපාදකම්මණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣන්ති, වච්චිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොමචුක්ඛාල)

58-60. යස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමචුක්ඛාස)

61. යසස යස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති තසස තස වච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකම්මණෙ තෙසං තස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තස වච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති. පඨමජ්ඣානං සමාපනනානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකම්මණෙ තෙසං තස කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣන්ති, වච්චිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣන්ති.

යසස වා පන යස වච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති තසස තස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති: පඨමජ්ඣානං සමාපනනානං කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං භවංකම්මණෙ, තෙසං යෙව චිතා අසසාසපසසාසෙන චිත්තසස උපපාදකම්මණෙ රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස වච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣන්ති. පඨමජ්ඣානං සමාපනනානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකම්මණෙ තෙසං තස වච්චිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣන්ති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣන්ති.

56. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

57. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය උපදී ද යත්: චිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගල යි)

58—60. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනු-ලොමාවකාශ යි)

61. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීය-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණ-යෙහි ඔවුනට ද එහි කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි වාක්-සංස්කාරය නො ද උපන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාව-චරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවකෂණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණ-යෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාස-යන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්-නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

62. යසස යඤ් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස තඤ් විනිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජාති: ආමනතා.

යසස වා පන යඤ් විනිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජත් තසස තඤ් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: සබ්බෙසං විනිසස්ස භවංකංකංඤ, චිනා අසසාසපසසාසෙඨි විනිසස්ස උපපාදකංඤ තෙසං තඤ් විනිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජත්, නො ව තෙසං තඤ් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකංඤ තෙසං තඤ් විනිසඛ්ඛාරො ව උපපජ්ජත්, කායසඛ්ඛාරො ව උපපජ්ජති.

63. යසස යඤ් වච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස තඤ් විනිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජාති: ආමනතා.

යසස වා පන යඤ් විනිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජත් තසස තඤ් වච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: සබ්බෙසං විනිසස්ස භවංකංකංඤ චිනා විතකකච්චාරෙඨි විනිසස්ස උපපාදකංඤ තෙසං තඤ් විනිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජත්, නො ව තෙසං තඤ් වච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති, විතකකච්චාරානං උපපාදකංඤ තෙසං තඤ් විනිසඛ්ඛාරො ව උපපජ්ජත්, වච්චිසඛ්ඛාරො ව උපපජ්ජති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

64. යසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජති තසස වච්චිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජාති: උපපජ්ජත්.

යසස වා පන වච්චිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජත් තසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජතීති: නඤ්ථී.

65. යසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජති තසස විනිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජාති: උපපජ්ජත්.

යසස වා පන විනිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජත් තසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජතීති: නඤ්ථී.

66. යසස වච්චිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජති තසස විනිසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජාති: උපපජ්ජත්.

යසස වා පන -පෙ- නඤ්ථී. (පච්චනීකපුග්ගල)

67-69, යඤ් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජති -පෙ- (පච්චනීකඔකාස)

62. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භවගක්‍ෂණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

63. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භවගක්‍ෂණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

64. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: නැතී.

65. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: නැතී.

66. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: භඋපන්නේ යි.

තවද යමකුට ... නැතී. (ප්‍රත්‍යන්තර්ගල යි)

67--69. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යන්තර්ගල යි)

70. යසං යඤ්ඤා කායසංඛාරො නුප්පජ්ජති තස්ස තඤ්ඤා වච්චි-
 සංඛාරො නුප්පජ්ජති: පඨමජ්ඣානං සමාපනනානං, කාමාවචරානං
 අසංසාරපසංසාරානං භවංකම්මෙණ, තෙසං යෙව චිතා අසංසාරපසංසාරා-
 යෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං
 තඤ්ඤා කායසංඛාරො නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා වච්චිසංඛාරො
 නුප්පජ්ජති. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං අසංසාරපසංසාරා-
 යානං භවංකම්මෙණ, තෙසං යෙව චිතා අසංසාරපසංසාරායෙහි චිත්තස්ස
 උප්පාදකම්මෙණ, චතුස්සජ්ඣානං සමාපනනානං සුද්ධාවාසානං දුතියෙ
 චිත්තෙ වතනමානෙ, අසංසාරපසංසාරානං තෙසං තඤ්ඤා කායසංඛාරො ච
 නුප්පජ්ජති, වච්චිසංඛාරො ච නුප්පජ්ජති.

යසං වා පන යඤ්ඤා වච්චිසංඛාරො නුප්පජ්ජති තස්ස තඤ්ඤා
 කායසංඛාරො නුප්පජ්ජති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං
 අසංසාරපසංසාරානං උප්පාදකම්මෙණ තෙසං තඤ්ඤා වච්චිසංඛාරො නුප්ප-
 ජ්ජති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කායසංඛාරො නුප්පජ්ජති. දුතියජ්ඣානං
 තතියජ්ඣානං සමාපනනානං අසංසාරපසංසාරානං භවංකම්මෙණ, තෙසං
 යෙව චිතා අසංසාරපසංසාරායෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ, චතුස්සජ්ඣානං
 සමාපනනානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ වතනමානෙ, අසංසාර-
 පසංසාරානං තෙසං තඤ්ඤා වච්චිසංඛාරො ච නුප්පජ්ජති, කායසංඛාරො ච
 නුප්පජ්ජති.

71. යසං යඤ්ඤා කායසංඛාරො නුප්පජ්ජති තස්ස තඤ්ඤා චිත්ත-
 සංඛාරො නුප්පජ්ජති: සඛේසං චිත්තස්ස භවංකම්මෙණ, චිතා
 අසංසාරපසංසාරායෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ තෙසං තඤ්ඤා කායසංඛාරො
 නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ජති. සුද්ධා-
 වාසං උප්පජ්ජනානං, අසංසාරපසංසාරානං තෙසං තඤ්ඤා කායසංඛාරො
 ච නුප්පජ්ජති, චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ජති.

යසං වා පන යඤ්ඤා චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ජති තස්ස තඤ්ඤා
 කායසංඛාරො නුප්පජ්ජති: ආමනා.

72. යසං යඤ්ඤා වච්චිසංඛාරො නුප්පජ්ජති තස්ස තඤ්ඤා චිත්ත-
 සංඛාරො නුප්පජ්ජති: සඛේසං චිත්තස්ස භවංකම්මෙණ, චිතා
 චිත්තකම්මවාරෙහි චිත්තස්ස උප්පාදකම්මෙණ, තෙසං තඤ්ඤා වච්චිසංඛාරො
 නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ජති. සුද්ධා-
 වාසං උප්පජ්ජනානං, අසංසාරපසංසාරානං තෙසං තඤ්ඤා වච්චිසංඛාරො
 ච නුප්පජ්ජති, චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ජති.

යසං වා පන යඤ්ඤා -පෙ- ආමනා. (පච්චිනිකපුග්ගලොකාස)

පච්චුප්පනානිකවාරො.

70. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණණයෙහි ද ඔවුනට ම ආශ්වාස-ප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද වතුරථ-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධා-වාසයනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපදී. ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීය-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකැණණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද වතුරථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නූපදී.

71. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ හඬකැණණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. ශුද්ධා-වාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

72. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ හඬකැණණයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. ශුද්ධා-වාසයෙහි උපදනවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්-සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තිකසුද්-ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යුත්පන්නාභිතවාර යි.

73. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස චච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසසතීති: ආමනාහු.

යසස වා පන චච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසසතී තසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: සඤ්ඤසං විතතසස හඬගකඛ්ඛණේ, චීනා අසසාසපසසා-සෙභී විතතසස උපපාදකඛ්ඛණේ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤසසනානං තෙසං චච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසසතී, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛ්ඛණේ තෙසං චච්චිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජසසතී, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති.

74. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස විතතසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසසතීති: ආමනාහු.

යසස වා පන විතතසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසසතී තසස කාය-සඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: සඤ්ඤසං විතතසස හඬගකඛ්ඛණේ, චීනා අසසාස-පසසාසෙභී විතතසස උපපාදකඛ්ඛණේ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤ-සසනානං තෙසං විතතසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසසතී, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛ්ඛණේ තෙසං විතතසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජසසතී, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති.

75. යසස චච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති, තසස විතතසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසසතීති: සච්චිකකසච්චාරපච්චිච්චිසඤ්ඤ උපපාදකඛ්ඛණේ තෙසං චච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති, නො ච තෙසං විතතසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසසතී. ඉතරෙසං චිතකච්චාරානං උපපාදකඛ්ඛණේ තෙසං චච්චිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති, විතතසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජසසතී.

යසස වා පන විතතසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසසතී තසස චච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතීති: සඤ්ඤසං විතතසස හඬගකඛ්ඛණේ, චීනා චිතකච්චාරෙභී විතතසස උපපාදකඛ්ඛණේ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤසසනානං තෙසං විතතසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසසතී, නො ච තෙසං චච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. චිතකච්චාරානං උපපාදකඛ්ඛණේ තෙසං විතතසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජසසතී, චච්චිසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති. (අනුලොමපුගාල)

76—78. යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

79. යසස යත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස තත් චච්චි-සඛ්ඛාරො උපපජ්ජසසතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛ්ඛණේ තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තත් චච්චිසඛ්ඛාරො උපපජ්ජසසතී. පඨමජ්ඣානං සමාපනනානං කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛ්ඛණේ තෙසං තත් කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති, චච්චි-සඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජසසතී.

73. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භවගණ්ණයෙහි ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට වාක්-සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

74. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භවගණ්ණයෙහි ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී,

75. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: විතර්කවිවාර සහිත පශ්චිමවිත්තයාගේ උත්පාදකණ්ණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපදී, ඔවුනට විත්තසංකාරය නො ද උපදින්නේ යැ. විතර්කවිවාරයන් උපදනා කෙණෙහි සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදී, විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භවගණ්ණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිවාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට විත්ත-සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිවාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගල යි)

76—78. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනු-ලොමාවකාශ යි)

79. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීය-ධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකණ්ණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකණ්ණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

යසං වා පන යත් වච්ඡිකාමො උපපජ්ඣති, තස්ස තත් කායසඛ්ඛාමො උපපජ්ඣති: පට්මජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවච්චරානං අසංසාපපස්සාසානං භවගකඛණේ, තෙසං යෙව චිනා අසංසාපපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, රූපාවච්චරානං, අරූපාවච්චරානං තෙසං තත් වච්ඡිකාමො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාමො උපපජ්ඣති. පට්මජ්ඣානං සමාපන්නානං, කාමාවච්චරානං අසංසාපපස්සාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් වච්ඡිකාමො ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාමො ච උපපජ්ඣති.

80. යසං යත් කායසඛ්ඛාමො උපපජ්ඣති තස්ස තත් චිත්තසඛ්ඛාමො උපපජ්ඣති: ආමන්තං.

යසං වා පන යත් චිත්තසඛ්ඛාමො උපපජ්ඣති තස්ස තත් කායසඛ්ඛාමො උපපජ්ඣති: සධ්ධෙසං චිත්තස්ස භවගකඛණේ, චිනා අසංසාපපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් චිත්තසඛ්ඛාමො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් කායසඛ්ඛාමො උපපජ්ඣති. අසංසාපපස්සාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් චිත්තසඛ්ඛාමො ච උපපජ්ඣති, කායසඛ්ඛාමො ච උපපජ්ඣති.

81. යසං යත් වච්ඡිකාමො උපපජ්ඣති, තස්ස තත් චිත්තසඛ්ඛාමො උපපජ්ඣති: සචිතකකච්චාර පච්ඡිමචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් වච්ඡිකාමො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් චිත්තසඛ්ඛාමො උපපජ්ඣති. ඉතරෙසං චිතකකච්චාරානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් වච්ඡිකාමො ච උපපජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාමො ච උපපජ්ඣති.

යසං වා පන යත් චිත්තසඛ්ඛාමො උපපජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡිකාමො උපපජ්ඣති: සධ්ධෙසං චිත්තස්ස භවගකඛණේ, චිනා චිතකකච්චාරෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් චිත්තසඛ්ඛාමො උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡිකාමො උපපජ්ඣති. චිතකකච්චාරානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් චිත්තසඛ්ඛාමො ච උපපජ්ඣති, වච්ඡිකාමො ච උපපජ්ඣති. (අනුලොමප්පගලොකාස)

82. යසං කායසඛ්ඛාමො නුපපජ්ඣති තස්ස වච්ඡිකාමො නුපපජ්ඣති: සධ්ධෙසං චිත්තස්ස භවගකඛණේ, චිනා අසංසාපපස්සාසෙහි චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංසංසන්නානං තෙසං කායසඛ්ඛාමො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡිකාමො නුපපජ්ඣති. පච්ඡිමචිත්තසමධිනං, යසං චිත්තස්ස අනන්තරං අචිතකකච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣති, තෙසං කායසඛ්ඛාමො ච නුපපජ්ඣති, වච්ඡිකාමො ච නුපපජ්ඣති.

යසං වා පන වච්ඡිකාමො නුපපජ්ඣති තස්ස කායසඛ්ඛාමො නුපපජ්ඣති: ආමන්තං.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬගඤ්ඤයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදඤ්ඤයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

80. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපදී.

81. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: විතර්කවිචාර සහිත වූ පශ්චිමවිත්තයාගේ උත්පාදඤ්ඤයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙස්සනට විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපදී, විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

82. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: විත්තයාගේ හඬගඤ්ඤයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා-කෙණෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඤ්ඤයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමවිත්තසමඛිනිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

83. යසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජසීති: සංඛෙසං චිත්තසස හඛගකඛණෙ, චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණෙ, නිරොධසමාපනඛානං අසඤ්ඤසනානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජසීති. පච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඛිතං තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ජති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ජසීති.

යසස වා පන -පෙ- ආමානා.

84. යසස වච්ඡඛ්ඛාරො නුපපජ්ජති, තසස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජසීති: සංඛෙසං චිත්තසස හඛගකඛණෙ, චිතා චිත්තකඛච්චාරෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණෙ, නිරොධසමාපනඛානං, අසඤ්ඤසනානං තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නුපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජසීති. සචිත්තකඛච්චාර පච්ඡිමචිත්තසස හඛගකඛණෙ, අචිත්තකඛච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස උපපාදකඛණෙ¹ තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ජති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ජසීති.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජසීති තසස වච්ඡඛ්ඛාරො නුපපජ්ජසීති: සචිත්තකඛච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස උපපාදකඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජසීති, නො ච තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නුපපජ්ජති. සචිත්තකඛච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස හඛගකඛණෙ, අචිත්තකඛච්චාර පච්ඡිමචිත්තසස උපපාදකඛණෙ¹ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ජසීති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ජති. (පච්චනීකසුග්ගල)

85--87. යස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජති -පෙ- (පච්චනීකඛකාස)

88. යසස යස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජති: තසස තස වච්ඡඛ්ඛාරො නුපපජ්ජසීති: පඨමජ්ඣානං සමාපනඛානං කාමාවචරානං අසසාසපසසාසෙහි. හඛගකඛණෙ, තෙසං යෙව චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණෙ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස වච්ඡඛ්ඛාරො නුපපජ්ජසීති. පච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඛිතං, යසස චිත්තසස අනානාරා අචිත්තකඛච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජසීති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනානං අසසාසපසසාසානං හඛගකඛණෙ, තෙසං යෙව චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණෙ, චතුසජ්ඣානං සමාපනානං, අසඤ්ඤසනානං තෙසං තස කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ජති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ජසීති.

1. අචිත්තකඛ අච්චාර පච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඛිතං, මජ්ඣං.

83. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : චිත්තයාගේ හඩගැසුණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඬ්ඪී වූ ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී. චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

84. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : චිත්තයාගේ හඩගැසුණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. සවිතර්කච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ හඩගැසුණයෙහි ද අවිතර්කච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : සවිතර්කච්චාර පශ්චිම-චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදී. සවිතර්ක-ච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ හඩගැසුණයෙහි ද අවිතර්කච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී. (ප්‍රත්‍යන්තික-පුද්ගල යි)

85—87. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාඨකාශ යි)

88. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඩගැසුණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තසමඬ්ඪීනට යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කච්චාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඩගැසුණ-යෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

යසස වා පන යඤ්ච වීච්චාරො ඉප්පජ්ජසනි තසස තඤ්ච කායසච්චාරො ඉප්පජ්ජනිති : දුකියජ්ඣානං තනියජ්ඣානං සමාපනනානං අසසාසපසසාසානං උප්පාදකඛණේ තෙසං තඤ්ච වීච්චාරො ඉප්පජ්ජසනි, නො ච තෙසං තඤ්ච කායසච්චාරො ඉප්පජ්ජනි. පච්චිමච්චිතසමඤ්චිතං යසස චිත්තසස අනන්තරා අච්චිකකඤ්චාරං පච්චිමච්චිතං උප්පජ්ජසනි, දුකියජ්ඣානං තනියජ්ඣානං සමාපනනානං අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උප්පාදකඛණේ, චකුඤ්චානං සමාපනනානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තඤ්ච වීච්චාරො ච ඉප්පජ්ජසනි, කායසච්චාරො ච ඉප්පජ්ජනි.

89. යසස යඤ්ච කායසච්චාරො ඉප්පජ්ජනි තසස තඤ්ච චිත්තසච්චාරො ඉප්පජ්ජසනිති : සබ්බෙසං චිත්තසස හඛනකඛණේ, චිත්තා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උප්පාදකඛණේ තෙසං තඤ්ච කායසච්චාරො ඉප්පජ්ජනි, නො ච තෙසං තඤ්ච චිත්තසච්චාරො ඉප්පජ්ජසනි. පච්චිමච්චිතසමඤ්චිතං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තඤ්ච කායසච්චාරො ච ඉප්පජ්ජනි, චිත්තසච්චාරො ච ඉප්පජ්ජසනි.

යසස වා පන යඤ්ච චිත්තසච්චාරො ඉප්පජ්ජසනි තසස තඤ්ච කායසච්චාරො ඉප්පජ්ජනිති : ආමන්තා.

90. යසස යඤ්ච වීච්චාරො ඉප්පජ්ජනි තසස තඤ්ච චිත්තසච්චාරො ඉප්පජ්ජසනිති : සබ්බෙසං චිත්තසස හඛනකඛණේ චිත්තා චිත්තකඤ්චාරෙහි චිත්තසස උප්පාදකඛණේ තෙසං තඤ්ච වීච්චාරො ඉප්පජ්ජනි, නො ච තෙසං තඤ්ච චිත්තසච්චාරො ඉප්පජ්ජසනි. සච්චිකකඤ්චාරං පච්චිමච්චිතසස හඛනකඛණේ අච්චිකක ඤ්චාරං පච්චිමච්චිතසස උප්පාදකඛණේ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තඤ්ච වීච්චාරො ච ඉප්පජ්ජනි, චිත්තසච්චාරො ච ඉප්පජ්ජසනි.

යසස වා පන යඤ්ච චිත්තසච්චාරො ඉප්පජ්ජසනි තසස තඤ්ච වීච්චාරො ඉප්පජ්ජනිති : සච්චිකකඤ්චාරං පච්චිමච්චිතසස උප්පාදකඛණේ තෙසං තඤ්ච චිත්තසච්චාරො ඉප්පජ්ජසනි, නො ච තෙසං තඤ්ච වීච්චාරො ඉප්පජ්ජනි. සච්චිකකඤ්චාරං පච්චිමච්චිතසස හඛනකඛණේ, අච්චිකකඤ්චාරං පච්චිමච්චිතසස උප්පාදකඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තඤ්ච චිත්තසච්චාරො ච ඉප්පජ්ජසනි, වීච්චාරො ච ඉප්පජ්ජනි. (පච්චිකකඤ්චාරො)

පච්චුප්පනානාගකචාරො.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට කෘතියධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. පශ්චිමච්චිත්තසමඳ්ඪිනට යම් සිතකට අනතුරු වූ අච්ඡර්කආච්චාර පශ්චිමච්චිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට කෘතියධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භව්‍යකෂණයෙහි ද ඔවුනට මැ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ. කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

89. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: චිත්තයාගේ භව්‍යකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. පශ්චිමච්චිත්තසමඳ්ඪිනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

90. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: චිත්තයාගේ භව්‍යකෂණයෙහි සියල්ලනට ද චිත්තච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. සච්ඡර්කසච්චාර වූ පශ්චිමච්චිත්තයාගේ භව්‍යකෂණයෙහි ද අච්ඡර්කආච්චාර වූ පශ්චිමච්චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: සච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමච්චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදී. සච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමච්චිත්තයාගේ භව්‍යකෂණයෙහි ද අච්ඡර්කආච්චාර පශ්චිමච්චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තානාගතවාර යි.

91. යසස කායසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣත්, තසස චචීසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣසසතීති: පච්ඡිමචීඤ්ඤාසමදිගීනං, යසස චීඤ්ඤාසස අනන්තාරො අචීතකකඤ්චීචාරං පච්ඡිමචීඤ්ඤා උපපජ්ඣසසති තෙසං කායසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං චචීසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣසසති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඤ්ඛාචාරො ච උපපජ්ඣත්, චචීසඤ්ඛාචාරො ච උපපජ්ඣසසති.

යසස චා පන -පෙ- ආමනනා.

92. යසස කායසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣත් තසස චීඤ්ඤාසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣසසතීති: පච්ඡිමචීඤ්ඤාසමදිගීනං තෙසං කායසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං චීඤ්ඤාසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣසසති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඤ්ඛාචාරො ච උපපජ්ඣත්, චීඤ්ඤාසඤ්ඛාචාරො ච උපපජ්ඣසසති.

යසස චා පන -පෙ- ආමනනා.

93. යසස චචීසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣත් තසස චීඤ්ඤාසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣසසතීති: පච්ඡිමචීඤ්ඤාසමදිගීනං තෙසං චචීසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං චීඤ්ඤාසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣසසති. ඉතරෙසං තෙසං චචීසඤ්ඛාචාරො ච උපපජ්ඣත්, චීඤ්ඤාසඤ්ඛාචාරො ච උපපජ්ඣසසති.

යසස චා පන -පෙ- ආමනනා. (අනුලොමපුඤ්ඤා)

94—96. යස කායසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣත් -පෙ- (අනුලොමඔකාස)

97. යසස යස කායසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣත් තසස තස චචීසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣසසතීති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමචීඤ්ඤාසමදිගීනං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං තෙසං තස කායසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තස චචීසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣසසති. පඨමජ්ඣානං සමාපනනානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස කායසඤ්ඛාචාරො ච උපපජ්ඣත්, චචීසඤ්ඛාචාරො ච උපපජ්ඣසසති.

යසස චා පන යස චචීසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣසසති තසස තස කායසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣත්: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තස චචීසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣසසති, නො ච තෙසං තස කායසඤ්ඛාචාරො උපපජ්ඣත්. පඨමජ්ඣානං සමාපනනානං කාමාවචරානං තෙසං තස චචීසඤ්ඛාචාරො ච උපපජ්ඣසසති, කායසඤ්ඛාචාරො ච උපපජ්ඣත්.

91. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තසමඳිනට යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතරකආවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට කායසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්-සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

92. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තසමඳි වූ ඔවුනට කායසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

93. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තසමඳි වූ ඔවුනට වාක්සංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, චිත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

94—96. යම් තූනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

97. යමකුට යම් තූනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඳිනට ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සම-වන්තවුනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සම-වන්තවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තූනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

98. යසස යස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්තං තසස තස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතීති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තසමධිතීනං තෙසං තස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්තං, නො ච තෙසං තස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතී. පටමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තස කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්තං, චිත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣස්සතී.

යසස වා පන යස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතී, තසස තස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්තාති: චතුස්ඡානං සමාපන්නානං රූපාවචරානං ආරූපාවචරානං තෙසං තස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතී, නො ච තෙසං තස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්තං. පටමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපන්නානං කාමාවචරානං තෙසං තස චිත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣස්සතී, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්තං.

99. යසස යස චචීසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්තං තසස තස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතීති: සචිතකකසච්චාරභුමියං පච්ඡිමචිත්තසමධිතීනං තෙසං තස චචීසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්තං, නො ච තෙසං තස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතී, ඉතරෙසං සචිතකකසච්චාරභුමියං තෙසං තස චචීසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්තං, චිත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣස්සතී.

යසස වා පන යස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතී තසස තස චචීසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්තාති: අචිතකක අච්චාරභුමියං තෙසං තස චිත්තසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣස්සතී, නො ච තෙසං තස චචීසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්තං, සචිතකකසච්චාරභුමියං තෙසං තස චිත්තසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣස්සතී, චචීසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්තං. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

100. යසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣත්තං තසස චචීසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣස්සතීති: නසී.

යසස වා පන චචීසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣස්සතී තසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣත්තාති: උපපජ්ඣත්තං.

101. යසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣත්තං තසස චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣස්සතීති: නසී.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣස්සතී තසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣත්තාති: උපපජ්ඣත්තං.

98. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමවිත්තසමඬ්ඪී වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ යැ. ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යැ. විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද උපන්නේ යි.

99. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: සචිතර්කසච්චාර-භූමියෙහි පශ්චිමවිත්තසමඬ්ඪී වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සචිතර්කසච්චාරභූමියෙහි සෙසු ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ ය, විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපන්නේ ද යත්: අචිතර්කසච්චාර-භූමියෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපන්නේ ය. සචිතර්කසච්චාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපන්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

100. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

101. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

102. යසස වච්ඡිකාමො ඉප්පජ්ඣ තසස චිත්තසඛ්ඛාමො ඉප්පජ්ඣසිතිති: නඤ්ඤි.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාමො ඉප්පජ්ඣසිති තසස වච්ඡිකාමො ඉප්පජ්ඣසාති: උප්පජ්ඣ. (පච්චනිකපුග්ගල)

103—105. යඤ්ඤ කායසඛ්ඛාමො ඉප්පජ්ඣ -පෙ- (පච්චනික-මකාස)

106. යසස යඤ්ඤ කායසඛ්ඛාමො ඉප්පජ්ඣ තසස තඤ්ඤ වච්ඡිකාමො ඉප්පජ්ඣසිතිති: රුපාවචරානං, අරුපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ කායසඛ්ඛාමො ඉප්පජ්ඣ, නො ච තෙසං තඤ්ඤ වච්ඡිකාමො ඉප්පජ්ඣසිති. රුපාවචරෙ, අරුපාවචරෙ සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස භවගකකචණෙ, අචිතකක අච්චාර පච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඛිනං¹, යසස චිත්තසස අනන්තරා අචිතකක අච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං² උප්පජ්ඣසිති, චතුඤ්ඤානං සමාපනනානං, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තඤ්ඤ කායසඛ්ඛාමො ච ඉප්පජ්ඣ, වච්ඡිකාමො ච ඉප්පජ්ඣසිති.

යසස වා පන යඤ්ඤ වච්ඡිකාමො ඉප්පජ්ඣසිති තසස තඤ්ඤ කායසඛ්ඛාමො ඉප්පජ්ඣසාති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඛිනං, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං තෙසං තඤ්ඤ වච්ඡිකාමො ඉප්පජ්ඣසිති, නො ච තෙසං තඤ්ඤ කායසඛ්ඛාමො ඉප්පජ්ඣ. රුපාවචරෙ අරුපාවචරෙ සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස භවගකකචණෙ, අචිතකක අච්චාර පච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඛිනං, යසස චිත්තසස අනන්තරා අචිතකක අච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ඣසිති, චතුඤ්ඤානං සමාපනනානං, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තඤ්ඤ වච්ඡිකාමො ච ඉප්පජ්ඣසිති, කායසඛ්ඛාමො ච ඉප්පජ්ඣ.

107. යසස යඤ්ඤ කායසඛ්ඛාමො ඉප්පජ්ඣ තසස තඤ්ඤ චිත්තසඛ්ඛාමො ඉප්පජ්ඣසිතිති: චතුඤ්ඤානං සමාපනනානං රුපාවචරානං අරුපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ කායසඛ්ඛාමො ඉප්පජ්ඣ, නො ච තෙසං තඤ්ඤ චිත්තසඛ්ඛාමො ඉප්පජ්ඣසිති. රුපාවචරෙ අරුපාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඛිනං, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තඤ්ඤ කායසඛ්ඛාමො ච ඉප්පජ්ඣ, චිත්තසඛ්ඛාමො ච ඉප්පජ්ඣසිති.

1. රුපාවචරෙ අරුපාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඛිනං - ලෙසං.
2. අචිතකක අච්චාර පච්ඡිමචිත්තං - P.T.S.

102. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත් : උපන්නේ යි. (ප්‍රත්‍යානීක-පුද්ගල යි)

103—105. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නූපන්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යානීකාවකාශ යි)

106. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගණනායෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඛිතීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත් : කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඛිතීනට ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගණනායෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඛිතීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අවිතර්කඅවිචාර වූ පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි.

107. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත් : චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ යැ, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ ය, රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තසමඛිතීනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ ය, විත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

යසං වා පන යඤ්චි චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති, තසං තඤ්ච කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තසමධිගීනං තෙසං තඤ්ච චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ච කායසංඛාරො නුප්පජ්ඣති. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තසමධිගීනං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තඤ්ච චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති, කායසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති.

108. යසං යඤ්චි චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති තසං තඤ්ච චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති: අචිත්තකඤ්චිචාරභුමියං තෙසං තඤ්ච චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ච චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති. අචිත්තකඤ්චිචාරභුමියං පච්ඡිමචිත්තසමධිගීනං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තඤ්ච චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති.

යසං වා පන යඤ්චි චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති තසං තඤ්ච චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති: සචිත්තකඤ්චිචාරභුමියං පච්ඡිමචිත්තසමධිගීනං තෙසං තඤ්ච චිත්තසංඛාරො නුප්පජ්ඣති, අචිත්තකඤ්චිචාරභුමියං පච්ඡිමචිත්තසමධිගීනං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තඤ්ච චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති, චිත්තසංඛාරො ච නුප්පජ්ඣති. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

අභිනානාගතවාරො.

උපපාදවාරො නිධිමො.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: කාමා-වචරයෙහි පශ්චිමවිත්තසමඛිතී වූ ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමවිත්තසමඛිතීනට ද අසංඥ-සඤ්ඤානට දෑ යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නො උපන්නේ ය.

108. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ ද යත්: අවිතර්ක අවිචාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ යැ-ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ යැ. අවිතර්ක-අවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තසමඛිතීනට ද අසංඥසඤ්ඤානට දෑ යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ ය, විත්තසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපන්නේ ද යත්: සවිතර්ක-සවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තසමඛිතී වූ ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපන්නේ යැ. අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තසමඛිතීනට ද අසංඥසඤ්ඤානට දෑ යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නො උප දින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නො උපන්නේ යි. (ප්‍රත්‍යානීක පුද්ගලාවකාශ යි)

අතීතානාගතවාර යි.

උත්පාදවාර නිමි.

පවහනීන්රොධ්වාරො

1. යසස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තසස වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතීති: චිනා චිතකකච්චාරෙහි අසසාසපසසාසානං භඩගකඛණෙ තෙසං කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති, පඨමජ්ඣානං සමාපනනානං, කාමාවචරානං අසසාස-පසසාසානං භඩගකඛණෙ තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති, වච්චසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තසස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතීති: චිනා අසසාසපසසාසෙහි චිතකකච්චාරානං භඩගකඛණෙ තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපනනානං, කාමාවචරානං අසසාස-පසසාසානං භඩගකඛණෙ තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති, කාය-සඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

2. යසස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතීති: ආමනනා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තසස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතීති: චිනා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස භඩගකඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං භඩගකඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

3. යසස වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතීති: ආමනනා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තසස වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතීති: චිනා චිතකකච්චාරෙහි චිත්තසස භඩගකඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. චිතකකච්චාරානං භඩගකඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති, වච්චසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගල)

4--6. යඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතීති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. -පෙ- (අනු-ලොමඕකාස)

ප්‍රවෘත්තිනිරෝධවාර

1. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනඝෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනඝෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන්ගේ භවනඝෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථම-ධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචර වූ ඔවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනඝෂණයෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

2. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවනඝෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාස-යන්ගේ භවනඝෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

3. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවනඝෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්කවිචාරයන්ගේ භවනඝෂණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොමපුද්ගල යි)

4—6. යම් කැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ද්විතීයධ්‍යානයෙහි තෘතීය-ධ්‍යානයෙහි දැයි එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි. එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වේ ... (අනුලොමාවකාශ යි)

7—9. යසස යඤ් කායසඛිඛාරො නිරුජ්ඣති තසස තඤ් වච්චිසඛිඛාරො නිරුජ්ඣතිති: -පෙ- (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

(යසසකම්පි යසසයඤ්කම්පි සද්දිසං)

10. යසස කායසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣති තසස වච්චිසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: චිනා අසසාසපසසාසෙහි චිතකකච්චාරානං භවගකච්චෙ තෙසං කායසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්චිසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣති. සබ්බෙසං චිතතසස උප්පාදකච්චෙ, චිනා අසසාසපසසාසෙහි අචිතකකඅච්චාරචිතතසස භවගකච්චෙ, නිරොධසමාපනානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කායසඛිඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, වච්චිසඛිඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන වච්චිසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣති තසස කායසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: චිනා චිතකකච්චාරෙහි අසසාසපසසාසානං භවගකච්චෙ තෙසං වච්චිසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣති. සබ්බෙසං චිතතසස උප්පාදකච්චෙ, චිනා අසසාසපසසාසෙහි අචිතකකඅච්චාරචිතතසස භවගකච්චෙ, නිරොධසමාපනානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වච්චිසඛිඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, කායසඛිඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

11. යසස කායසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣති තසස චිතතසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: චිනා අසසාසපසසාසෙහි චිතතසස භවගකච්චෙ තෙසං කායසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිතතසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣති. සබ්බෙසං චිතතසස උප්පාදකච්චෙ, නිරොධසමාපනානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කායසඛිඛාරො ච න නිරුජ්ඣති චිතතසඛිඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන චිතතසඛිඛාරො -පෙ- ආමනනා.

12. යසස වච්චිසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣති, තසස චිතතසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: චිනා චිතකකච්චාරෙහි චිතතසස භවගකච්චෙ තෙසං වච්චිසඛිඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිතතසඛිඛාරො, න නිරුජ්ඣති. සබ්බෙසං චිතතසස උප්පාදකච්චෙ, නිරොධසමාපනානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං වච්චිසඛිඛාරො ච න නිරුජ්ඣති චිතතසඛිඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන -පෙ- ආමනනා: (පච්චිනීකපුග්ගල)

7-9. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ... (අනුලොම-පුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයඤ්ඤය ද සමාන යි.)

10. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන්ගේ භවනක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. විත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරවිත්තයාගේ භවනක්‍ෂණයෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි ද යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වේ. විත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරවිත්තයාගේ භවනක්‍ෂණයෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

11. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ භවනක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. විත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

12. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ භවනක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. විත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගල යි)

13—15. යඤ් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චනික-
ඔකාස)

16—18. යසස යඤ් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තසස තඤ්ඤා
වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති: චිනා අසසාසපසසාසෙහි
චිතකකච්චාරානං භවකකච්චෙණ තෙසං තඤ්ඤා කායසඛ්ඛාරො න නිරු-
ජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, සඛ්ඛෙසං
චිතකසස උපපාදකච්චෙණ, චිනා අසසාසපසසාසෙහි අචිතකකච්චාර
චිතකසස භවකකච්චෙණ, අසඤ්ඤාසනානං තෙසං තඤ්ඤා කායසඛ්ඛාරො
ච න නිරුජ්ඣති, වච්චසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන යඤ් වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්ච-
නිකපුගලොකාස)

(යසසකමපි යසසයඤ්කමපි සද්දිසං චිත්ථාරෙතඛ්ඛං. යසසයඤ්කෙ
'නිරොධසමාපනනානනති' න කාතඛ්ඛං)

පච්චුසුපනවාරො.

19—36. යසස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තසස වච්චසඛ්ඛාරො
නිරුජ්ඣතිඤ්ඤාති: ආමනායා.

යසස වා පන -පෙ- ආමනායා. (අනුලොමපුගල)

(යථා උපපාදවාරෙ අතීනා පුච්චා යසසකමපි යසසයඤ්කමපි
අනුලොමමපි පච්චනියමපි චිතකං එවං නිරොධවාරෙපි චිතඤ්ඤං.
නඤ්ඤා නානාකරණං)

අතීතවාරො.

37. යසස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති තසස වච්චසඛ්ඛාරො
නිරුජ්ඣතිසසති: ආමනායා,

යසස වා පන වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති තසස කායසඛ්ඛාරො
නිරුජ්ඣතිසසති: කාමාවච්චාරානං පච්චිමච්චිතකසස උපපාදකච්චෙණ, යසස
චිතකසස අනනාරා කාමාවච්චාරානං පච්චිමච්චිතං උපපඤ්ඤාති, රුපා-
ච්චරෙ අරුපාච්චරෙ පච්චිමච්චිකානං යෙ ච රුපාච්චරං අරුපාච්චරං
උපපඤ්ඤා පරිනිබ්බාධිසසනති තෙසං චචනානං තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො
නිරුජ්ඣතිසසති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති. ඉත-
රෙසං වච්චසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිසසති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරු-
ජ්ඣතිසසති.

13--15. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි)

16--18. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විතර්කවිචාරයන්ගේ භවිතෘත්‍යයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ අවිතර්කඅවිචාරවිත්තයාගේ භවිතෘත්‍යයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ... (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයස්සකය ද සමාන ව විස්තර කළයුතු. යස්සයස්සකයෙහි 'නිරෝධසමාපන්නානං' යනු නො යෙදියයුතු.

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තවාරය යි.

19--36. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

(උත්පාදවාරයෙහි අතීතපාවඡාව යමසේ යස්සකය ද යස්සයස්සකය ද අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යන්තිකය ද බෙදන ලද නම් එසේ නිරෝධවාරයෙහි ද බෙදියයුතු. වෙනසෙක් නැති.)

අතීතවාර යි.

37. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යෑ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිම-විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත වන්නවුනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යෑ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යෑ. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යෑ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

38. යසස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතීති: ආමනායා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තසස කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතීති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තසස උපපාදකඛලෙණ, යසස චිත්තසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවීකානං, යෙ ව රූපාවචරං, අරූපාවචරං උපපජ්ජිතා පරිනිබ්බායිස්සන්ති තෙසං චචනානානං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

39. යසස වච්චිසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතීති: ආමනායා.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තසස වච්චිසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතීති: අවිතකකඤ්චිවාරපච්ඡිමචිත්තසස උපපාදකඛලෙණ, යසස චිත්තසස අනන්තරා අවිතකකඤ්චිවාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං වච්චිසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති වච්චිසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති. (අනුලොමපුග්ගල)

40—42. යසඤ්ච කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති -පෙ- (අනුලොම-ඕකාස)

43. යසස යසඤ්ච කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තසස වච්චිසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතීති: දුතියජ්ඣානං, තතියජ්ඣානං සමාපනානානං තෙසං තඤ්ච කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තඤ්ච වච්චිසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. පට්මජ්ඣානං සමාපනානානං, කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ච කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්චිසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

යසස වා පන යසඤ්ච වච්චිසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති තසස තඤ්ච කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සතීති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තසස උපපාදකඛලෙණ, යසස චිත්තසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජිස්සති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ච වච්චිසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තඤ්ච කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිස්සති. පට්මජ්ඣානං සමාපනානානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ච වච්චිසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිස්සති.

38. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිම-චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාව-චරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි ද අරූපාවචරයෙහි ද ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත වන්නවුනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට කාය-සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

39. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිම-චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්ක-අවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

40—42. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

43. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: ද්විතීය ධ්‍යානයට හා තෘතීයධ්‍යානයට සමවත් ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාව-චරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචර-යනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

44. යසස යඤ්ඤා කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති සසති තසස තඤ්ඤා විනතසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති සසතිති: ආමනතා.

යසස වා පන යඤ්ඤා විනතසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති සසති, තසස තඤ්ඤා කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති සසතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිතතසස උප්පාදකඛණෙ, යසස විනතසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිතතං උප්පජ්ජි සසති, චතුසජ්ඣානං සමාපනනානං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤා විනතසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති සසති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති සසති. පට්මජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤා විනතසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති සසති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති සසති.

45. යසස යඤ්ඤා වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති සසති තසස තඤ්ඤා විනතසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති සසතිති: ආමනතා.

යසස වා පන යඤ්ඤා විනතසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති සසති, තසස තඤ්ඤා වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති සසතිති: අචිතකකඤ්චිචාරපච්ඡිමචිතතසස උප්පාදකඛණෙ, යසස විනතසස අනන්තරා අචිතකකඤ්චිචාරං පච්ඡිමචිතතං උප්පජ්ජි සසති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුසජ්ඣානං සමාපනනානං තෙසං තඤ්ඤා විනතසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති සසති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති සසති. පට්මජ්ඣානං සමාපනනානං කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤා විනතසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති සසති, වච්චසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති සසති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

46. යසස කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති සසති තසස වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති සසතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිතතසස උප්පාදකඛණෙ යසස විනතසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිතතං උප්පජ්ජි සසති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උප්පජ්ජි පරිනිබ්බාසි සසන්ති තෙසං වචනනානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති සසති, නො ච තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති සසති, සචිතකකඤ්චිචාරපච්ඡිමචිතතසස භව්වකඛණෙ අචිතකකඤ්චිචාර පච්ඡිමචිතතසමඛිනිතං, යසස විනතසස අනන්තරා අචිතකකඤ්චිචාරං පච්ඡිමචිතතං උප්පජ්ජි සසති තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති සසති, වච්චසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති සසති.

යසස වා පන වච්චසඛ්ඛාරො -පෙ- ආමනතා.

44. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

45. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: අචිතර්ක-අචිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද, යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කඅචිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනටද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දී ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

46. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්; කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත වන්නවුනට ද දී ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. සචිතර්කසචිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භවුගකෂණයෙහි ද අචිතර්කඅචිචාර පශ්චිමචිත්තසමඛීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කඅචිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය ... එසේ යි.

47. යසස කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසති තසස විත-
සඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසතීති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තසස
උපපාදකඛණෙ යසස විතසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං
උපපජ්ජියති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවීකානං, යෙ ච
රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපජ්ජො පරිනිබ්බාධීසසනති තෙසං
චචන්තානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසති. නො ච තෙසං
චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසති. පච්ඡිමචිත්තසස භඩ්ධකඛණෙ තෙසං
කායසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣකීසසති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣකීසසති.

යසස චා පන චිත්තසඛ්ඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

48. යසස චචිසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො
න නිරුජ්ඣකීසසතීති: අචිතකකආච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස උපපාදකඛණෙ,
යසස චිත්තසස අනන්තරා අචිතකකආච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජියති,
තෙසං චචිසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො
න නිරුජ්ඣකීසසති. පච්ඡිමචිත්තසස භඩ්ධකඛණෙ තෙසං චචිසඛ්ඛාරො,
ච න නිරුජ්ඣකීසසති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣකීසසති.

යසස චා පන චිත්තසඛ්ඛාරො -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීක-
ප්‍රග්ගල)

49—51. යඤ් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසති -පෙ- (පච්ච-
නීකමකාස)

52. යසස යඤ් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසති තසස තඤ්
චචිසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසතීති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තසස
උපපාදකඛණෙ යසස විතසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිම-
චිත්තං උපපජ්ජියති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්
කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසති, නො ච තෙසං තඤ් චචිසඛ්ඛාරො
න නිරුජ්ඣකීසසති. සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස භඩ්ධකඛණෙ, අචි-
තකකආච්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඬභීනං, යසස විතසස අනන්තරා අචිතකක-
ආච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජියති, චතුසුජ්ඣානං සමාපන්තානං
අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං තඤ් කායසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣකීසසති,
චචිසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣකීසසති.

යසස චා පන යඤ් චචිසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසති තසස
තඤ් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසතීති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං
සමාපන්තානං තෙසං තඤ් චචිසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසති, නො ච
තෙසං තඤ් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣකීසසති. සචිතකකසච්චාර
පච්ඡිමචිත්තසස භඩ්ධකඛණෙ, අචිතකකආච්චාර පච්ඡිමචිත්තසමඬභීනං,
යසස විතසස අනන්තරා අචිතකකආච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජියති,
චතුසුජ්ඣානං සමාපන්තානං අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං තඤ් චචි-
සඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣකීසසති, කායසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣකීසසති.

47. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදනා කෙණෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවේන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුත්ත වන්නාවූනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධසංස්කාරයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

48 යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදසංස්කාරයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධසංස්කාරයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල යි)

49--51. යම් තෑනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි)

52. යමකුට යම් තෑනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදනා කෙණෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධසංස්කාරයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්ත සමඬ්ඪිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නාවූනට ද අසංඥසත්තියනට දැ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට හා තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධසංස්කාරයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඬ්ඪිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නාවූනට ද අසංඥසත්තියනට දැ යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

53. යසස යඤ්ඤ කායසඤ්ඤානො න නිරුප්පකම්පසති තසස තඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤානො න නිරුප්පකම්පසතිති: කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තසස උප්පාදකඛණෙ, යසස චිත්තසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජියසති, චතුසුප්පකානං සමාපන්නානං, රූපාවචරානා, අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ කායසඤ්ඤානො න නිරුප්පකම්පසති, නො ච තෙසං තඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤානො න නිරුප්පකම්පසති. පච්ඡිමචිත්තසස භව්වකඛණෙ අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං තඤ්ඤ කායසඤ්ඤානො ච න නිරුප්පකම්පසති, චිත්තසඤ්ඤානො ච න නිරුප්පකම්පසති.

යසස චා පන යඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤානො න නිරුප්පකම්පසති තසස තඤ්ඤ කායසඤ්ඤානො න නිරුප්පකම්පසතිති: ආමන්තා.

54. යසස යඤ්ඤ චචීසඤ්ඤානො න නිරුප්පකම්පසති තසස තඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤානො න නිරුප්පකම්පසතිති: අචිත්තකකඤ්චාරපච්ඡිමචිත්තසස උප්පාදකඛණෙ, යසස චිත්තසස අනන්තරා අචිත්තකකඤ්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උප්පජ්ජියසති, දුකියප්පකානං තතියප්පකානං චතුසුප්පකානං සමාපන්නානං තෙසං තඤ්ඤ චචීසඤ්ඤානො න නිරුප්පකම්පසති, නො ච තෙසං තඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤානො න නිරුප්පකම්පසති පච්ඡිමචිත්තසස භව්වකඛණෙ අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං තඤ්ඤ චචීසඤ්ඤානො ච න නිරුප්පකම්පසති, චිත්තසඤ්ඤානො ච න නිරුප්පකම්පසති.

යසස චා පන යඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤානො න නිරුප්පකම්පසති තසස තඤ්ඤ චචීසඤ්ඤානො න නිරුප්පකම්පසතිති: ආමන්තා. (පච්චනීකපුග්ග-ලොකාස)

අනාගතවාචො.

55. යසස කායසඤ්ඤානො නිරුප්පකම්පසති තසස චචීසඤ්ඤානො නිරුප්පකම්පසති: ආමන්තා.

යසස චා පන චචීසඤ්ඤානො නිරුප්පකම්පසති තසස කායසඤ්ඤානො නිරුප්පකම්පසතිති: සබ්බෙසං චිත්තසස උප්පාදකඛණෙ චිත්තා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස භව්වකඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං චචීසඤ්ඤානො නිරුප්පකම්පසති, නො ච තෙසං කායසඤ්ඤානො නිරුප්පකම්පසති. අසසාසපසසාසානං භව්වකඛණෙ තෙසං චචීසඤ්ඤානො ච නිරුප්පකම්පසති, කායසඤ්ඤානො ච නිරුප්පකම්පසති.

53. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නො නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමවිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද දී ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නො යැ. පශ්චිම-විත්තයාගේ භව්‍යකෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද දී ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නො යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නො නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

54. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නො නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නො යැ යත්: අවිතර්කඅවිචාරපශ්චිමවිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමවිත්තය උපදින්නො ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දී ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමවිත්තයාගේ භව්‍යකෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද දී ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නො යැ, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නො යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නො යැ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගලාවකාශ යි)

අනාගතවාර යි.

55. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ භව්‍යකෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද දී ඔවුනට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භව්‍යකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සං-කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙ.

56. යසස කායසච්චාරො නිරුජ්ඣති තසස චිත්තසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති: ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති: තසස කායසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති: සබ්බෙසං චිත්තසස උපපාදකඛණෙ, චිතා අසසාසපසසා-සෙභි චිත්තසස භවතකඛණෙ නිරොධසමාපනතානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති, නො ච තෙසං කායසච්චාරො නිරුජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං භවතකඛණෙ තෙසං චිත්තසච්චාරො ච නිරුජ්ඣත්තාති, කායසච්චාරො ච නිරුජ්ඣති.

57. යසස වච්චිසච්චාරො නිරුජ්ඣති තසස චිත්තසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති: ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති: තසස වච්චිසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති: සබ්බෙසං චිත්තසස උපපාදකඛණෙ චිතා චිතකකච්චාරොභි චිත්තසස භවතකඛණෙ නිරොධසමාපනතානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං චිත්තසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති, නො ච තෙසං වච්චිසච්චාරො නිරුජ්ඣති. චිතකකච්චාරානං භවතකඛණෙ තෙසං චිත්තසච්චාරො ච නිරුජ්ඣත්තාති, වච්චිසච්චාරො ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගල)

58—60. යත් කායසච්චාරො නිරුජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමමකාස)

61. යසස යත් කායසච්චාරො නිරුජ්ඣති තසස තත් වච්චිසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනතානං අසසාසපසසාසානං භවතකඛණෙ තෙසං තත් කායසච්චාරො නිරුජ්ඣති නො ච තෙසං තත් වච්චිසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති. පඨමජ්ඣානං සමාපනතානං කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං භවතකඛණෙ තෙසං තත් කායසච්චාරො ච නිරුජ්ඣති, වච්චිසච්චාරො ච නිරුජ්ඣත්තාති.

යසස වා පන යත් වච්චිසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති තසස තත් කායසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති: පඨමජ්ඣානං සමාපනතානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං යෙව චිතා අසසාසපසසාසෙභි චිත්තසස භවතකඛණෙ, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තත් වච්චිසච්චාරො නිරුජ්ඣත්තාති. නො ච තෙසං තත් කායසච්චාරො නිරුජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපනතානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං භවතකඛණෙ තෙසං තත් වච්චිසච්චාරො ච නිරුජ්ඣත්තාති, කායසච්චාරො ච නිරුජ්ඣති.

56. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬගැසුණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

57. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද නිරෝධ-යට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්ක-විචාරයන්ගේ හඬගැසුණයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොමපුද්ගල යි)

58—60. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

61. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬගැ-සුණයෙහි ද ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬගැසුණයෙහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකුණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬගැ-සුණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬගැසුණයෙහි එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

62. යසස යඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තසස තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣත්ථාති: ආමනනා.

යසස වා පන යඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣත්ථ තසස තඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතීති: සඛෙඛසං චිත්තසස උප්පාදකඛණං, චිතා අසසාසපසසාසෙභි චිත්තසස භඛ්ඛකඛණං තෙසං තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣත්ථ, නො ව තෙසං තඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං භඛ්ඛකඛණං තෙසං තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො ව නිරුජ්ඣත්ථ, කායසඛ්ඛාරො ව නිරුජ්ඣති.

63. යසස යඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තසස තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣත්ථාති: ආමනනා.

යසස වා පන යඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣත්ථ තසස තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතීති: සඛෙඛසං චිත්තසස උප්පාදකඛණං, චිතා චිතකකච්චාරෙභි චිත්තසස භඛ්ඛකඛණං තෙසං තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣත්ථ, නො ව තෙසං තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. චිතකකච්චාරානං භඛ්ඛකඛණං තෙසං තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො ව නිරුජ්ඣත්ථ, වච්චසඛ්ඛාරො ව නිරුජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

64. යසස කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තසස වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣත්ථාති: නිරුජ්ඣත්ථ.

යසස වා පන වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣත්ථ තසස කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතීති: නඤ්.

65. යසස කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣත්ථාති: නිරුජ්ඣත්ථ.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣත්ථ තසස කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතීති: නඤ්.

66. තසස වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣත්ථාති: නිරුජ්ඣත්ථ.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣත්ථ තසස වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතීති: නඤ්. (පච්චනීකපුනඛල)

67—69. යඤ් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චනීක ඔකාස)

62. යමකුට යම් තූනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තූනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: විත්තයාගේ උත්පාද-
කෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ හඩකෂණයෙහි දී යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාස-
ප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඩකෂණයෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

63. යමකුට යම් තූනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යෑ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තූනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: විත්තයාගේ උත්පාද-
කෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ විත්ත-
යාගේ හඩකෂණයෙහි දී යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්ක-
විචාරයන්ගේ හඩකෂණයෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ, (අනුලොමපුද්ගලාධි-
කාශ යි)

64. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යෑ යත්: නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: නැතී.

65. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යෑ යත්: නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: නැතී.

66. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යෑ යත්: නිරුද්ධ වී.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: නැතී, (ප්‍රත්‍යනීක-
පුද්ගල යි)

67-69. යම් තූනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

70. යසස යඤ් කායසච්චාරො න නිරුජ්ඣති තසස තඤ් ච්චිසච්චාරො න නිරුජ්ඣති: පටමජ්ඣානං සමාපනනානං කාමාච්චරානං අසසාසපසසාසානං උපාදකඛණෙ තෙසං යෙව චිනා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස හඛගකඛණෙ, රූපාච්චරානා, අරූපාච්චරානං තෙසං තඤ් කායසච්චාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ් ච්චිසච්චාරො න නිරුජ්ඣති. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං, අසසාසපසසාසානං උපාදකඛණෙ, තෙසං යෙව චිනා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස හඛගකඛණෙ, චතුස්ඤ්ඤානං සමාපනනානං සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ චත්තමානෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තඤ් කායසච්චාරො ච න නිරුජ්ඣති, ච්චිසච්චාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස චා පන යඤ් ච්චිසච්චාරො න නිරුජ්ඣති තසස තඤ් කායසච්චාරො න නිරුජ්ඣති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං අසසාසපසසාසානං හඛගකඛණෙ තෙසං තඤ් ච්චිසච්චාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ් කායසච්චාරො න නිරුජ්ඣති. දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං අසසාසපසසාසානං උපාදකඛණෙ තෙසං යෙව අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස හඛගකඛණෙ, චතුස්ඤ්ඤානං සමාපනනානං, සුද්ධාවාසානං දුතියෙ චිත්තෙ චත්තමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තඤ් ච්චිසච්චාරො ච න නිරුජ්ඣති, කායසච්චාරො ච න නිරුජ්ඣති.

71. යසස යඤ් කායසච්චාරො න නිරුජ්ඣති තසස තඤ් චිත්තසච්චාරො න නිරුජ්ඣති: සඛෙඛසං චිත්තසස උපාදකඛණෙ චිනා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස හඛගකඛණෙ තෙසං තඤ් කායසච්චාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ් චිත්තසච්චාරො න නිරුජ්ඣති සුද්ධාවාසං උපපජ්ජනනානං තෙසං තඤ් කායසච්චාරො ච න නිරුජ්ඣති, චිත්තසච්චාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස චා පන යඤ් චිත්තසච්චාරො න නිරුජ්ඣති තසස තඤ් කායසච්චාරො න නිරුජ්ඣති: ආමනානා.

70. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යෑ යන්: ප්‍රථම-ධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපද්‍යා කෙණෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වෑ විත්ත-යාගේ භවග්‍යණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යාන-යට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාද්‍යණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වෑ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යන්: ද්විතීය-ධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවග්‍යණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. ද්විතීය-ධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාද්‍යණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වෑ විත්තයාගේ භවග්‍යණයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ශුද්ධාවාසයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

71. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යෑ යන්: විත්ත-යාගේ උත්පාද්‍යණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වෑ සිත බිඳෙන කෙණෙහි ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී. ශුද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යාවුනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යන්: එසේ යි.

72. යසස යඤ්ච වීච්චිඛායො න නිරුජ්ඣති තසස තඤ්ච වීඤ්චාසඛායො න නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වීඤ්චාසස උප්පාදකඛණේ වීනා වීතකසච්චාරෙහි වීඤ්චාසස භවගකඛණේ තෙසං තඤ්ච වීච්චිඛායො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ච වීඤ්චාසඛායො න නිරුජ්ඣති, සුඤ්චායං උපපජ්ජනානං, අසඤ්ඤාසනානං තෙසං තඤ්ච වීච්චිඛායො ච න නිරුජ්ඣති, වීඤ්චාසඛායො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන යඤ්ච වීඤ්චාසඛායො න නිරුජ්ඣති තසස තඤ්ච වීච්චිඛායො න නිරුජ්ඣතිති: ආමනා. (පච්චනීකපුග්ග-ලොකාස)

පච්චුපපනාතීතවාරො.

73. යසස කායසඛායො නිරුජ්ඣති තසස වච්චිඛායො නිරුජ්ඣති සසතිති: ආමනා.

යසස වා පන වච්චිඛායො නිරුජ්ඣති සසති තසස කායසඛායො නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වීඤ්චාසස උප්පාදකඛණේ වීනා අසසාසපසසා-සෙහි වීඤ්චාසස භවගකඛණේ නිරොධසමාපනානං, අසඤ්ඤාසනානං තෙසං වච්චිඛායො නිරුජ්ඣති සසති, නො ච තෙසං කායසඛායො නිරුජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං භවගකඛණේ තෙසං වච්චිඛායො ච නිරුජ්ඣති සසති, කායසඛායො ච නිරුජ්ඣති.

74. යසස කායසඛායො නිරුජ්ඣති තසස වීඤ්චාසඛායො නිරුජ්ඣති සසතිති: ආමනා.

යසස වා පන වීඤ්චාසඛායො නිරුජ්ඣති සසති තසස කායසඛායො නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං වීඤ්චාසස උප්පාදකඛණේ, වීනා අසසාස-පසසාසෙහි වීඤ්චාසස භවගකඛණේ, නිරොධසමාපනානං, අසඤ්ඤා-සනානං තෙසං වීඤ්චාසඛායො නිරුජ්ඣති සසති නො ච තෙසං කායසඛායො නිරුජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං භවගකඛණේ තෙසං වීඤ්චාසඛායො ච නිරුජ්ඣති සසති, කායසඛායො ච නිරුජ්ඣති.

72. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද, විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ භවනකෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනවුනට ද, අසංඥසඤ්ඤාවට ද සි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යාත්පන්නාතිතවාර යි.

73. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ භවනකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසඤ්ඤාවට ද සි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ. ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

74. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ භවනකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසඤ්ඤාවට ද සි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භවනකෂණයෙහි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

75. යසස වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසතිති: සචිතකකපච්චාර පච්ඡිමච්චිත්තසස හඬගකච්චෙණ තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති. ඉතරෙසං චිතකකච්චාරානං හඬගකච්චෙණ තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිසසති.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති තසස වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිති: සඛෙඛසං චිත්තසස උපපාදකච්චෙණ චිතා චිතකකච්චාරෙහි චිත්තසස හඬගකච්චෙණ නිරොධසමාපනානං, අසඤ්ඤසනානං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති, නො ච තෙසං වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. චිතකකච්චාරානං හඬගකච්චෙණ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිසසති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමපුගාල)

76—78. යඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති -පෙ- (අනුලොමඛකාස)

79. යසස යඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තසස තඤ් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසතිති: දුතියජ්ඣානං, තතියජ්ඣානං සමාපනානං අසසාසපසසාසානං හඬගකච්චෙණ තෙසං තඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති. පඨමජ්ඣානං සමාපනානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං හඬගකච්චෙණ තෙසං තඤ් කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති, වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිසසති.

යසස වා පන යඤ් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති තසස තඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිති: පඨමජ්ඣානං සමාපනානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකච්චෙණ, තෙසං යෙව චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස හඬගකච්චෙණ රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තඤ් වච්ඡඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති, නො ච තෙසං තඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. පඨමජ්ඣානං සමාපනානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං හඬගකච්චෙණ තෙසං තඤ් වච්ඡඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිසසති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

80. යසස යඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති තසස තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසතිති: ආමනා.

යසස වා පන යඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති තසස තඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිති: සඛෙඛසං චිත්තසස උපපාදකච්චෙණ, චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස හඬගකච්චෙණ තෙසං තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති, නො ච තෙසං තඤ් කායසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣති. අසසාසපසසාසානං හඬගකච්චෙණ තෙසං තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිසසති, කායසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣති.

75. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්ත-යාගේ හඩගඤ්ඤයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට චිතර්කච්චාරයන්ගේ හඩගඤ්ඤයෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාදකයෙහි සියල්ලනට ද චිතර්කච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඩග-ඤ්ඤයෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට වාක්සංස්-කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. චිතර්කච්චාරයන්ගේ හඩගඤ්ඤයෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොමපුද්ගල යි)

76—78. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

79. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යා-නයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඩගඤ්ඤයෙහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට එහි වාක්-සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඩගඤ්ඤයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඩග-ඤ්ඤයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඩගඤ්ඤයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

80. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත්: චිත්තයාගේ උත්පාද-කයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඩගඤ්ඤයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඩගඤ්ඤයෙහි ඔවුනට එහි චිත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ.

81. යසං යත් වච්ඡන්ධිනො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වීක්ඛණ්ණො නිරුජ්ඣති සචිත්තකප්ඵලාර පච්චිමච්චිත්තස්ස භවංකමණෙ තෙසං තත් වච්ඡන්ධිනො නිරුජ්ඣති. නො ච තෙසං තත් වීක්ඛණ්ණො නිරුජ්ඣති. ඉතරෙසං චිත්තකප්ඵලාරානං භවංකමණෙ තෙසං තත් වච්ඡන්ධිනො ච නිරුජ්ඣති, වීක්ඛණ්ණො ච නිරුජ්ඣති.

යසං වා පන යත් වීක්ඛණ්ණො නිරුජ්ඣති තස්ස තත් වච්ඡන්ධිනො නිරුජ්ඣති: සබ්බෙසං වීක්ඛණ්ණ උප්පාදකමණෙ, චිත්ත චිත්තකප්ඵලාරෙහි වීක්ඛණ්ණ භවංකමණෙ තෙසං තත් වීක්ඛණ්ණො නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තත් වච්ඡන්ධිනො නිරුජ්ඣති. චිත්තකප්ඵලාරානං භවංකමණෙ තෙසං තත් වීක්ඛණ්ණො ච නිරුජ්ඣති, වච්ඡන්ධිනො ච නිරුජ්ඣති. (අනුලොමසුභලොකාස)

82. යසං කායසන්ධිනො න නිරුජ්ඣති තස්ස වච්ඡන්ධිනො න නිරුජ්ඣති: සබ්බෙසං වීක්ඛණ්ණ උප්පාදකමණෙ, චිත්ත අසසාසපසාසෙහි වීක්ඛණ්ණ භවංකමණෙ, නිරොධසමාපනානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කායසන්ධිනො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්ඡන්ධිනො න නිරුජ්ඣති. සචිත්තකප්ඵලාර පච්චිමච්චිත්තස්ස භවංකමණෙ අචිත්තකප්ඵලාර පච්චිමච්චිත්තමධරීනං, යසං වීක්ඛණ්ණ අනන්තරා අචිත්තකප්ඵලාරං පච්චිමච්චිත්තං උප්පජ්ඣති. තෙසං කායසන්ධිනො ච න නිරුජ්ඣති, වච්ඡන්ධිනො ච න නිරුජ්ඣති.

යසං වා පන වච්ඡන්ධිනො න නිරුජ්ඣති තස්ස කායසන්ධිනො න නිරුජ්ඣති: ආමනා.

83. යසං කායසන්ධිනො න නිරුජ්ඣති තස්ස වීක්ඛණ්ණො න නිරුජ්ඣති: සබ්බෙසං වීක්ඛණ්ණ උප්පාදකමණෙ, චිත්ත අසසාසපසාසෙහි වීක්ඛණ්ණ භවංකමණෙ, නිරොධසමාපනානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කායසන්ධිනො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වීක්ඛණ්ණො න නිරුජ්ඣති. පච්චිමච්චිත්තස්ස භවංකමණෙ තෙසං කායසන්ධිනො ච න නිරුජ්ඣති, වීක්ඛණ්ණො ච න නිරුජ්ඣති.

81. යමකුට යම් තෑනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත් : විතර්ක-විචාරසහිත වූ පශ්චිමවිත්තයාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට එහි විතර්කවිචාරයන්ගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වෙයි යත් : සිත උපදනා කෙණෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ විත්ත-යාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වෙයි. විතර්කවිචාරයන්ගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වේ. (අනුලොම-සුද්ගලාවකාශ යි)

82. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : විත්තයාගේ උත්පාද-ක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥ-සන්ධියනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමවිත්තයාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමවිත්තසමඛින්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත් : එසේ යි.

83. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත් : විත්තයාගේ උත්පාද-ක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥ-සන්ධියනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. පශ්චිමවිත්ත-යාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

84. යසස වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසතීති: සධෙඛසං චිත්තසස උපපාදකඛණෙ, චිත්තා චිත්තකකච්චාරෙහි චිත්තසස හඛඛකඛණෙ, නිරොධසමාපනනානං අසඤ්ඤාසනනානං තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසති. අචිත්තකකච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස හඛඛකඛණෙ තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිසසති.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසති තසස වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසති: සචිත්තකකච්චාර පච්ඡිමචිත්තසස හඛඛකඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසති, නො ච තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති. අචිත්තකකච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස හඛඛකඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිසසති, වච්චසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති. (පච්චනීකපුග්ගල)

85--87. යඤ් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති -පෙ- (පච්චනීක-ඔකාස)

88. යසස යඤ් කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තසස තඤ්ච වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසතීති: පඨමජ්ඣානං සමාපනනානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණෙ, තෙසං යෙව චිත්තා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස හඛඛකඛණෙ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ච කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ්ච වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසති. සචිත්තකකච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස හඛඛකඛණෙ, අචිත්තකකච්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඪිනං, යසස චිත්තසස අනාභාරා අචිත්තකකච්චාරපච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣසසති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණෙ තෙසං යෙව චිත්තා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස හඛඛකඛණෙ, චතුස්ඤ්ඤානං සමාපනනානං, අසඤ්ඤාසනනානං තෙසං තඤ්ච කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, වච්චසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිසසති.

යසස වා පන යඤ් වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසති තසස තඤ්ච කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං, අසසාසපසසාසානං හඛඛකඛණෙ තෙසං තඤ්ච වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසති, නො ච තෙසං තඤ්ච කායසඛ්ඛාරො

84. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ද නිරෝධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ. ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. අවිතර්කච්චාර පශ්චිමවිත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: සවිතර්කච්චාර පශ්චිමවිත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. අවිතර්කච්චාර පශ්චිමවිත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ඔවුනට විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

85—87. යම්තූනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

88. යමකුට යම් තූනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට ම ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සවිතර්කච්චාර පශ්චිමවිත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ද අවිතර්කච්චාර පශ්චිමවිත්තසමධර්මනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කච්චාර පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ හඬකෂණයෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තූනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඬකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය

න නිරුජ්ඣති. සවිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවගකඛණේ අවිතකක-
 අච්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඤ්චිතං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්ධරා අවිතකක-
 අච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං
 සමාපනනානං, අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණේ, තෙසං යෙව චිතා
 අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භවගකඛණේ, චතුස්ඡ්ඣානං සමා-
 පනනානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ච වච්චසඛ්ඛාරො ච න
 නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

89. යස්ස යස්ච කායසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ච
 චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ
 චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තස්ස භවගකඛණේ, තෙසං තස්ච කාය-
 සඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තස්ච චිත්තසඛ්ඛාරො න
 නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමචිත්තස්ස භවගකඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං
 තස්ච කායසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරු-
 ජ්ඣතිස්සති.

යස්ස චා පන යස්ච චිත්තසඛ්ඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

90. යස්ස යස්ච වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තස්ස තස්ච
 චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ,
 චිතා විතකකච්චාරෙහි චිත්තස්ස භවගකඛණේ තෙසං තස්ච වච්-
 චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං තස්ච චිත්තසඛ්ඛාරො
 න නිරුජ්ඣතිස්සති. අවිතකකඅච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස භවගකඛණේ, අසඤ්ඤ
 සත්තානං තෙසං තස්ච වච්චසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො
 ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යස්ස චා පන යස්ච චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස
 තස්ච වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති : සවිතකකසච්චාරපච්ඡිමචිත්තස්ස
 භවගකඛණේ තෙසං තස්ච චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො
 ච තෙසං තස්ච වච්චසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති. අවිතකකඅච්චාරපච්ඡිම-
 චිත්තස්ස භවගකඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ච චිත්තසඛ්ඛාරො
 ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, වච්චසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති. (පච්චනීක-
 පුග්ගලොකාස)

පච්චුපපනනානාගතචාරො.

නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. සවිතර්කසච්චාර පශ්චිමච්චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි අවිතර්කඅච්චාර පශ්චිමච්චිත්තසමධගීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅච්චාරපශ්චිමච්චිත්තය උපදින්නෙ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්තවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි ද වතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්තවුනට ද අසංඥසත්තියනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

89. යමකුට යම් තෑනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත් : චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. පශ්චිමච්චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි අසංඥසත්තී වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

90. යමකුට යම් තෑනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත් : චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කච්චාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි. ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. අවිතර්කඅච්චාර පශ්චිමච්චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි අසංඥසත්තී වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යි.

තවද යමකුට යම් තෑනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි යත් : සවිතර්කසච්චාරපශ්චිමච්චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. අවිතර්කඅච්චාරපශ්චිමච්චිත්තයාගේ භවංකෂණයෙහි අසංඥසත්තී වූ ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ. වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වෙයි (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගලාවකාශ යි)

91. යසස කායසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තී තසස වච්චසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තීසසනීති: සවිතකකසව්චාරපච්ඡිමච්චිත්තසස හඬගකඛණෙ, අවිතකක-අව්චාරපච්ඡිමච්චිත්තසමඬගීතං, යසස චිත්තසස අනන්තරා අවිතකක-අව්චාරං පච්ඡිමච්චිත්තං උපපජ්ජිසසති, තෙසං කායසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං වච්චසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තීසසනී. ඉතරෙසං තෙසං කායසභ්බාරො ච නිරුජ්ඣන්තී, වච්චසභ්බාරො ච නිරුජ්ඣන්තීසසනී.

යසස වා පන -පෙ- ආමනාහා.

92. යසස කායසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තී තසස චිත්තසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තීසසනීති: පච්ඡිමච්චිත්තසස හඬගකඛණෙ තෙසං කායසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං චිත්තසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තීසසනී. ඉතරෙසං තෙසං කායසභ්බාරො ච නිරුජ්ඣන්තී, චිත්තසභ්බාරො ච නිරුජ්ඣන්තීසසනී.

යසස වා පන -පෙ- ආමනාහා.

93. යසස වච්චසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තී තසස චිත්තසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තීසසනීති: පච්ඡිමච්චිත්තසස හඬගකඛණෙ තෙසං වච්චසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං චිත්තසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තීසසනී. ඉතරෙසං තෙසං වච්චසභ්බාරො ච නිරුජ්ඣන්තී, චිත්තසභ්බාරො ච නිරුජ්ඣන්තීසසනී.

යසස වා පන -පෙ- ආමනාහා. (අනුලොමපුග්ගල)

94-96. යසු කායසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තී -පෙ- (අනුලොම-මකාස)

97. යසස යසු කායසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තී තසස තසු වච්චසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තීසසනීති: කාමාවචරෙ පච්ඡිමච්චිත්තසස හඬගකඛණෙ දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං තෙසං තසු කායසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං තසු වච්චසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තීසසනී. පයමජ්ඣානං සමාපනනානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තසු කායසභ්බාරො ච නිරුජ්ඣන්තී, වච්චසභ්බාරො ච නිරුජ්ඣන්තීසසනී.

යසස වා පන යසු වච්චසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තීසසනී තසස තසු කායසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තී: රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තසු වච්චසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තීසසනී, නො ච තෙසං තසු කායසභ්බාරො නිරුජ්ඣන්තී. පයමජ්ඣානං සමාපනනානං, කාමාවචරානං තෙසං තසු වච්චසභ්බාරො ච නිරුජ්ඣන්තීසසනී, කායසභ්බාරො ච නිරුජ්ඣන්තී.

91. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: සචිතර්කසච්චාරපශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යඤ්ඤායෙහි ද අචිතර්කආච්චාරපශ්චිමචිත්තසමධිතීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කආච්චාරපශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

92. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යඤ්ඤායෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට .. එසේ යි.

93. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යඤ්ඤායෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි. (අනුලොම පුද්ගල යි)

94--96. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

97. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යඤ්ඤායෙහි ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට දැ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැ යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී.

98. යසස යඤ්ඤ කායසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි තසස තඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි: කාමාවචරෙ පච්ඡිමචිත්තසස භවංකමණෙ තෙසං තඤ්ඤ කායසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි, නො ච තෙසං තඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි. පටමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනනානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ කායසඤ්ඤාචාරා ච නිරුප්පාදානි, චිත්තසඤ්ඤාචාරා ච නිරුප්පාදානි.

යසස චා පන යඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි තසස තඤ්ඤ කායසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි: චතුස්ඤ්ඤානං සමාපනනානං, රූපාවචරානං, ආරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි, නො ච තෙසං තඤ්ඤ කායසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි. පටමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං, තතියජ්ඣානං සමාපනනානං කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤාචාරා ච නිරුප්පාදානි, කායසඤ්ඤාචාරා ච නිරුප්පාදානි.

99. යසස යඤ්ඤ චරිතසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි තසස තඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි: සචිත්තකකඤ්ඤාචාරාහුමියං පච්ඡිමචිත්තසස භවංකමණෙ තෙසං තඤ්ඤ චරිතසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි, නො ච තෙසං තඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි. ඉතරෙසං සචිත්තකකඤ්ඤාචාරාහුමියං තෙසං තඤ්ඤ චරිතසඤ්ඤාචාරා ච නිරුප්පාදානි, චිත්තසඤ්ඤාචාරා ච නිරුප්පාදානි.

යසස චා පන යඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි තසස තඤ්ඤ චරිතසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි: ආචිත්තකකඤ්ඤාචාරාහුමියං තෙසං තඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි, නො ච තෙසං තඤ්ඤ චරිතසඤ්ඤාචාරා නිරුප්පාදානි. සචිත්තකකඤ්ඤාචාරාහුමියං තෙසං තඤ්ඤ චිත්තසඤ්ඤාචාරා ච නිරුප්පාදානි, චරිතසඤ්ඤාචාරා ච නිරුප්පාදානි. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

100 යසස කායසඤ්ඤාචාරා න නිරුප්පාදානි තසස චරිතසඤ්ඤාචාරා න නිරුප්පාදානි: නඤ්ඤ.

යසස චා පන චරිතසඤ්ඤාචාරා න නිරුප්පාදානි තසස කායසඤ්ඤාචාරා න නිරුප්පාදානි: නිරුප්පාදානි.

101. යසස කායසඤ්ඤාචාරා න නිරුප්පාදානි තසස චිත්තසඤ්ඤාචාරා න නිරුප්පාදානි: නඤ්ඤ.

යසස චා පන චිත්තසඤ්ඤාචාරා න නිරුප්පාදානි තසස කායසඤ්ඤාචාරා න නිරුප්පාදානි: නිරුප්පාදානි.

98. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමවිත්තයාගේ භවිතසංස්කාරයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද සෙසු කාමාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද කාමාවචරයනට ද දැයි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී.

99. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: සචිතර්කසවිචාරභූතියෙහි පශ්චිමවිත්තයාගේ භවිතසංස්කාරයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. සෙසු ඔවුනට එහි සචිතර්කසවිචාරභූතියෙහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී යැ යත්: අචිතර්කසවිචාරභූතියෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වී. සචිතර්කසවිචාරභූතියෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

100. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී.

101. යමකුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: නැති.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී.

102. යසස වච්ඡිසඛාතො න නිරුජ්ඣිකං තසස වික්ඛසඛාතො න නිරුජ්ඣිසසතීති: නඤී.

යසස වා පන වික්ඛසඛාතො න නිරුජ්ඣිසසතී තසස වච්ඡිසඛාතො න නිරුජ්ඣිකංතී: නිරුජ්ඣිකං. (පච්චනීකපුග්ගල)

103--105. යඤ් කායසඛාතො න නිරුජ්ඣිකං -පෙ- (පච්චනීකමකාස)

106. යසස යඤ් කායසඛාතො න නිරුජ්ඣිකං තසස තඤ්ච වච්ඡිසඛාතො න නිරුජ්ඣිසසතීති: රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ච කායසඛාතො න නිරුජ්ඣිකං, නො ච තෙසං තඤ්ච වච්ඡිසඛාතො න නිරුජ්ඣිසසතී. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ සචිතකකසච්චාර පච්ඡිමච්ඡිනසස භවගකඛණෙ, අචිතකකඅච්චාර පච්ඡිමච්ඡිනසමධර්මිනං, යසස වික්ඛසස අනන්තරා අචිතකකඅච්චාරං පච්ඡිමච්ඡිනං උපපජ්ඣසසතී, චතුස්ඡකානං සමාපන්නානං, අසංඝඤ්ඤසඤ්ඤානං තෙසං තඤ්ච කායසඛාතො ච න නිරුජ්ඣිකං, වච්ඡිසඛාතො ච න නිරුජ්ඣිකං සසතී.

යසස වා පන යඤ් වච්ඡිසඛාතො න නිරුජ්ඣිසසතී තසස තඤ්ච කායසඛාතො න නිරුජ්ඣිකංතී: කාමාවචරෙ පච්ඡිමච්ඡිනසස භවගකඛණෙ, දුතියඡකානං තතියඡකානං සමාපන්නානං තෙසං තඤ්ච වච්ඡිසඛාතො න නිරුජ්ඣිසසතී, නො ච තෙසං තඤ්ච කායසඛාතො න නිරුජ්ඣිකං. රූපාවචරෙ, අරූපාවචරෙ සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමච්ඡිනසස භවගකඛණෙ, අචිතකකඅච්චාරපච්ඡිමච්ඡිනසමධර්මිනං, යසස වික්ඛසස අනන්තරා අචිතකකඅච්චාරං පච්ඡිමච්ඡිනං උපපජ්ඣසසතී, චතුස්ඡකානං සමාපන්නානං, අසංඝඤ්ඤසඤ්ඤානං තෙසං තඤ්ච වච්ඡිසඛාතො ච න නිරුජ්ඣිසසතී, කායසඛාතො ච න නිරුජ්ඣිකං.

107. යසස යඤ් කායසඛාතො න නිරුජ්ඣිකං තසස තඤ්ච වික්ඛසඛාතො න නිරුජ්ඣිසසතීති: චතුස්ඡකානං සමාපන්නානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ච කායසඛාතො න නිරුජ්ඣිකං.

102. යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: නැතී.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: නිරුද්ධ වී. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල ශී)

103--105. යම් තුනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ ශී)

106. යමකුට යම් තුනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද ශී ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො විය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි සච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමච්චිත්තයාගේ භව්‍යභව්‍යයෙහි ද අච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමච්චිත්ත-සමඛීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අච්ඡර්කසච්චාරපශ්චිම-ච්චිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥ-සඤ්ඤානට ද ශී ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී යැ වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තුනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමච්චිත්තයාගේ භව්‍යභව්‍යයෙහි ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද ශී ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ. රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි සච්ඡර්ක-සච්චාර පශ්චිමච්චිත්තයාගේ භව්‍යභව්‍යයෙහි ද අච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමච්චිත්තසමඛීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අච්ඡර්කසච්චාර පශ්චිමච්චිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද ශී ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී යැ.

107. යමකුට යම් තුනෙක කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචර-යනට ද ශී ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ.

නො ව තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති. රූපාවච්චරෙ, අරූපාවච්චරෙ පච්ඡිමච්චිනාසස් හඬගකඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කායසංඛාරො ච න නිරුප්කම්ප්පති, චිත්තසංඛාරො ච න නිරුප්කම්ප්පති.

යසස් වා පන යස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති තස්ස තස්ස කායසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති: කාමාවච්චරෙ පච්ඡිමච්චිනාසස් හඬගකඛණෙ තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති, නො ව තෙසං තස්ස කායසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති. රූපාවච්චරෙ, අරූපාවච්චරෙ පච්ඡිමච්චිනාසස් හඬගකඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො ච න නිරුප්කම්ප්පති, කායසංඛාරො ච න නිරුප්කම්ප්පති.

108. යසස් යස්ස වච්චිසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති තස්ස තස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති: අවිතකකඤ්චාරභූමියං තෙසං තස්ස වච්චිසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති, නො ව තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති. අවිතකකඤ්චාරභූමියං පච්ඡිමච්චිනාසස් හඬගකඛණෙ, අසඤ්ඤසත්තානං, තෙසං තස්ස වච්චිසංඛාරො ච න නිරුප්කම්ප්පති, චිත්තසංඛාරො ච න නිරුප්කම්ප්පති.

යසස් වා පන යස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති තස්ස තස්ස වච්චිසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති: සචිතකකඤ්චාරභූමියං පච්ඡිමච්චිනාසස් හඬගකඛණෙ තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති, නො ව තෙසං තස්ස වච්චිසංඛාරො න නිරුප්කම්ප්පති. අවිතකකඤ්චාරභූමියං පච්ඡිමච්චිනාසස් හඬගකඛණෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස චිත්තසංඛාරො ච න නිරුප්කම්ප්පති, වච්චිසංඛාරො ච න නිරුප්කම්ප්පති. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

අභිනානාගතවාරො.

නිරොධවාරො නිට්ඨිතො.

ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමවිත්තයාගේ භවයක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්‍වයනට දැයි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී ය, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත්: කාමාවචරයෙහි පශ්චිමවිත්තයාගේ භවයක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී ය. රූපාවචරයෙහි අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමවිත්තයාගේ භවයක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්‍වයනට දැයි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී ය.

108. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී ය, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, අවිතර්කඅවිචාර භූමියෙහි පශ්චිමවිත්තයාගේ භවයක්ෂණයෙහි ද අසංඥ සත්‍වයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී ය. විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වී යැ යත් සවිතර්කසවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තයාගේ භවයක්ෂණයෙහි ඔවුනට: එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වී. අවිතර්කඅවිචාරභූමියෙහි පශ්චිමවිත්තයාගේ භවයක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්‍වයනට දැයි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වී. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගලාවකාශ යි)

අතිතානාගකවාර යි.

නිරෝධවාර නිමි.

109. යසස කායසභ්බාරො උපපජ්ජති තසස වච්ඡිභ්බාරො නිරුජ්ඣතිති: නො.

යසස වා පන වච්ඡිභ්බාරො නිරුජ්ඣති තසස කායසභ්බාරො උපපජ්ජතිති: නො.

110. යසස කායසභ්බාරො උපපජ්ජති තසස විතතසභ්බාරො නිරුජ්ඣතිති: නො.

යසස වා පන විතතසභ්බාරො නිරුජ්ඣති තසස කායසභ්බාරො උපපජ්ජතිති: නො.

111. යසස වච්ඡිභ්බාරො උපපජ්ජති තසස විතතසභ්බාරො නිරුජ්ඣතිති: නො.

යසස වා පන -ප- (අනුලොමපුඤ්ඤ)

112—114. යසු කායසභ්බාරො උපපජ්ජති තසු වච්ඡිභ්බාරො නිරුජ්ඣතිති: දුතියජ්ඣානෙ තතියජ්ඣානෙ තසු -ප-

(ඉතරෙසං යසුකානං සද්දිසං) (අනුලොමඔකාස)

115—117. යසස යසු කායසභ්බාරො උපපජ්ජති -ප-

(යසසකමපි යසසයසුකමපි සද්දිසං) (අනුලොමපුඤ්ඤලොකාස)

118. යසස කායසභ්බාරො නුපපජ්ජති තසස වච්ඡිභ්බාරො න නිරුජ්ඣතිති: විතකකච්චාරානං හඬහකඬච්චෙණ තෙසං කායසභ්බාරො නුපපජ්ජති, නො ච තෙසං වච්ඡිභ්බාරො න නිරුජ්ඣති. චිනා අසසාසපසසාසෙහි විතතසස උපපාදකඬච්චෙණ, චිනා විතකකච්චාරෙහි විතතසස හඬහකඬච්චෙණ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤසනානං තෙසං කායසභ්බාරො ච නුපපජ්ජති, වච්ඡිභ්බාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන වච්ඡිභ්බාරො න නිරුජ්ඣති තසස කායසභ්බාරො නුපපජ්ජතිති: අසසාසපසසාසානං උපපාදකඬච්චෙණ තෙසං වච්ඡිභ්බාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසභ්බාරො නුපපජ්ජති. චිනා අසසාසපසසාසෙහි විතතසස උපපාදකඬච්චෙණ, චිනා විතකකච්චාරෙහි විතතසස හඬහකඬච්චෙණ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤසනානං තෙසං වච්ඡිභ්බාරො ච න නිරුජ්ඣති, කායසභ්බාරො ච නුපපජ්ජති.

109. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත් : නැති.

110. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත් : නැති.

111. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට ... නැති. (අනුලොමපුද්ගල යි)

112—114. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වේ ද යත් : ද්විතීයධ්‍යාන වූ තෘතීයධ්‍යාන වූ එහි ... (අනුලොමාවකාශ යි)

(සෙසු යක්කයන්ගේ බෙදීම සමාන යි.)

115—117. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයක්කය ද සමාන යි.)

118. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ ද යත් : විතර්කවිචාරයන්ගේ හඬහඤ්ඤ-යෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාද්‍යඤ්ඤයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬහඤ්ඤයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඤ්ජනිතයනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී යත් : ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්-පාද්‍යඤ්ඤයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාද්‍යඤ්ඤයෙහි ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ හඬහඤ්ඤයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද, අසංඤ්ජනිතයනට ද යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ, කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

119. යසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තසස චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං චිත්තසස හබ්බකඛ්ඛණෙ තෙසං කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති. චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උප්පාදකඛ්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තසස කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති: අසසාසපසසාසානං උප්පාදකඛ්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති. චිතා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උප්පාදකඛ්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති.

120. යසස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, තසස චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිති: සබ්බෙසං චිත්තසස හබ්බකඛ්ඛණෙ තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති. චිතා චිතකසච්චාරෙහි චිත්තසස උප්පාදකඛ්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති.

යසස වා පන චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති තසස වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති: චිතකසච්චාරානං උප්පාදකඛ්ඛණෙ තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති. චිතා චිතකසච්චාරෙහි චිත්තසස උප්පාදකඛ්ඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣති, වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති. (පච්චනීකපුග්ගල)

121--123. යත් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති -පෙ- (පච්චනීක-ඔකාස)

124--126. යසස යත් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති -පෙ-

(යසසකම්පි යසසයත්කම්පි සද්දිසං, යසස යත්කෙ නිරොධසමාපන්නානංති න ලබ්භති.) (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

119. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි සියලු ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වේ. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥ-සන්ධියනට දැයි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද නො උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ, කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

120. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: චිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි සියලු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි. චිතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී ද යත්: චිතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නො උපදී. චිතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥ-සන්ධියනට දැයි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වේ, වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි)

121—123. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි)

124—126. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි)

(යස්සකය ද යස්සයසාකය ද සමානයි, යස්සයසාකයෙහි 'නිරොධසමාපන්නානං' යනු නො ලැබේ.

ප්‍රත්‍යුත්පන්නවාර යි.

127—129. යසස කායසභ්බාතො උපපජ්ඣන්ත තසස වච්ඡභ්බාතො නිරුජ්ඣන්තාති : ආමනතා. (අනුලොමපුග්ගල)

(අතීතා පුච්ඡා උපපාදවාතෙපි නිරොධවාතෙපි උපපාදනිරොධවාතෙපි සද්දිසං චිත්තාතෙතඛා.)

අතීතවාතො.

130. යසස කායසභ්බාතො උපපජ්ඣන්ති තසස වච්ඡභ්බාතො නිරුජ්ඣන්තිසසන්තිති : ආමනතා.

යසස වා පන වච්ඡභ්බාතො නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති, තසස කායසභ්බාතො උපපජ්ඣන්තිති : කාමාවච්චරානං පච්ඡිමච්ඡිකාසස උපපාදකඛණෙ, යසස චිත්තසස අනන්තරා කාමාවච්චරානං පච්ඡිමච්ඡිකා උපපජ්ඣන්ති, රූපාවච්චරෙ, අරූපාවච්චරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ව රූපාවච්චරං අරූපාවච්චරං උපපජ්ඣන්ති පරිනිබ්බාධිසසන්ති. තෙසං වච්චන්තානං තෙසං වච්ඡභ්බාතො නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති, නො ච තෙසං කායසභ්බාතො උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං වච්ඡභ්බාතො ච නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති, කායසභ්බාතො ච උපපජ්ඣන්ති.

131. යසස කායසභ්බාතො උපපජ්ඣන්ති තසස චිත්තසභ්බාතො නිරුජ්ඣන්තිසසන්තිති : ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තසභ්බාතො නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති තසස කායසභ්බාතො උපපජ්ඣන්තිති : කාමාවච්චරානං පච්ඡිමච්ඡිකාසස උපපාදකඛණෙ, යසස චිත්තසස අනන්තරා කාමාවච්චරානං පච්ඡිමච්ඡිකා උපපජ්ඣන්ති. රූපාවච්චරෙ අරූපාවච්චරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ව රූපාවච්චරං අරූපාවච්චරං උපපජ්ඣන්ති පරිනිබ්බාධිසසන්ති. තෙසං වච්චන්තානං තෙසං චිත්තසභ්බාතො නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති, නො ච තෙසං කායසභ්බාතො උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසභ්බාතො ච නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති, කායසභ්බාතො ච උපපජ්ඣන්ති.

132. යසස වච්ඡභ්බාතො උපපජ්ඣන්ති තසස චිත්තසභ්බාතො නිරුජ්ඣන්තිසසන්තිති : ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තසභ්බාතො නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති තසස වච්ඡභ්බාතො උපපජ්ඣන්තිති : පච්ඡිමච්ඡිකාසස උපපාදකඛණෙ යසස චිත්තසස අනන්තරා අචිත්තසස අච්චාරං පච්ඡිමච්ඡිකා උපපජ්ඣන්ති තෙසං චිත්තසභ්බාතො නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති, නො ච තෙසං වච්ඡභ්බාතො උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං චිත්තසභ්බාතො ච නිරුජ්ඣන්තිසසන්ති, වච්ඡභ්බාතො ච උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොමපුග්ගල)

127—129. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

(අතීතපාව්‍යා උත්පාදවාරයෙහි ද නිරොධවාරයෙහි ද උත්පාද-නිරොධවාරයෙහි ද සමාන වැ විස්තර කළයුතු යි.)

අතීතවාර යි.

130. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්ත-යාගේ උත්පාදසංඝයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපන්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාව-චරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුතචන්නවුනට දෑ යි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

131. යමකුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්ත-යාගේ උත්පාදසංඝයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ කාමාවචර-යනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචර-යෙහි පශ්චිමභවිකයනට ද, යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුතචන්නවුනට දෑ යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය. ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

132. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදසංඝ-යෙහි යම් සිතකට අනතුරු වැ අචිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. සෙසු ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උප-දින්නේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි)

133--135. යඤ් කායසඤ්ඤාචාරො උපපජ්ජසීති -පෙ- (අනු-ලොමමිකාස)

136. යසස යඤ් කායසඤ්ඤාචාරො උපපජ්ජසීති තසස තඤ්ඤාචාරො නිරුජ්ඣසීතිති: දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනානං තෙසං තඤ්ඤාචාරො උපපජ්ජසීති, නො ච තෙසං තඤ්ඤාචාරො නිරුජ්ඣසීති, පටමජ්ඣානං සමාපනානං කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤාචාරො ච උපපජ්ජසීති වච්චසඤ්ඤාචාරො ච නිරුජ්ඣසීති.

යසස චා පන යඤ් වච්චසඤ්ඤාචාරො නිරුජ්ඣසීති තසස තඤ්ඤාචාරො උපපජ්ජසීතිති: කාමාවචරානං පච්චිකම්මසං උපපාදකම්මණං, යසස චිත්තසං අනන්තරා කාමාවචරානං පච්චිකම්මණං උපපජ්ජසීති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤාචාරො නිරුජ්ඣසීති, නො ච තෙසං තඤ්ඤාචාරො උපපජ්ජසීති. පටමජ්ඣානං සමාපනානං, ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤාචාරො ච නිරුජ්ඣසීති, කායසඤ්ඤාචාරො ච උපපජ්ජසීති.

137. යසස යඤ් කායසඤ්ඤාචාරො උපපජ්ජසීති තසස තඤ්ඤාචාරො චිත්තසඤ්ඤාචාරො නිරුජ්ඣසීතිති: ආමනායා.

යසස චා පන යඤ් චිත්තසඤ්ඤාචාරො නිරුජ්ඣසීති තසස තඤ්ඤාචාරො කායසඤ්ඤාචාරො උපපජ්ජසීතිති: කාමාවචරානං පච්චිකම්මසං උපපාදකම්මණං, යසස චිත්තසං අනන්තරා කාමාවචරානං පච්චිකම්මණං උපපජ්ජසීති, චතුස්ඣානං සමාපනානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤාචාරො චිත්තසඤ්ඤාචාරො නිරුජ්ඣසීති, නො ච තෙසං තඤ්ඤාචාරො කායසඤ්ඤාචාරො උපපජ්ජසීති. පටමජ්ඣානං දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනානං ඉතරෙසං කාමාවචරානං තෙසං තඤ්ඤාචාරො ච නිරුජ්ඣසීති, කායසඤ්ඤාචාරො ච උපපජ්ජසීති.

138. යසස යඤ් කායසඤ්ඤාචාරො උපපජ්ජසීති තසස තඤ්ඤාචාරො චිත්තසඤ්ඤාචාරො නිරුජ්ඣසීතිති: ආමනායා.

යසස චා පන යඤ් චිත්තසඤ්ඤාචාරො නිරුජ්ඣසීති තසස තඤ්ඤාචාරො වච්චසඤ්ඤාචාරො උපපජ්ජසීතිති: පච්චිකම්මසං උපපාදකම්මණං, යසස චිත්තසං අනන්තරා අචිත්තසං අචිත්තං පච්චිකම්මණං උපපජ්ජසීති, දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං චතුස්ඣානං සමාපනානං තෙසං තඤ්ඤාචාරො චිත්තසඤ්ඤාචාරො නිරුජ්ඣසීති, නො ච තෙසං තඤ්ඤාචාරො වච්චසඤ්ඤාචාරො උපපජ්ජසීති. පටමජ්ඣානං සමාපනානං, කාමාවචරානං ඉතරෙසං රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤාචාරො චිත්තසඤ්ඤාචාරො ච නිරුජ්ඣසීති, වච්චසඤ්ඤාචාරො ච උපපජ්ජසීති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

133—135. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ... (අනුලොමාවකාශ යි)

136. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත් : ද්විතීය-ධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නේ ද යත් : කාමාවචර-යනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැයි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

137. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදින්නෙ යැ යත් : කාමාවචර-යනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සම-වන්වනුනට ද රූපාවචරයනට ද, අරූපාවචරයනට දැ යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කාය-සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් සෙසු කාමාවචර වූ ඔවුනට එහි චිත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදින්නේ යි.

138. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නෙ යැ යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදින්නේ ද යත් : පශ්චිමචිත්ත-යාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථ ධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද උපදින්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ද සෙසු රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැ යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්-කාරය ද උපදින්නේ යි. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ යි)

139. යසස කායසභ්ඛාචාරා නුපපඡ්ඤාති තසස වච්චසභ්ඛාචාරා න නිරුඡ්ඤාතිසසනීති: කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඤාසස උපපාදකඛණේ, යසස චිත්තසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඤා උපපඡ්ඤාති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං, යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපඡ්ඤා පරිනිබ්බාධිසසනති තෙසං වචන්තානං තෙසං කායසභ්ඛාචාරා නුපපඡ්ඤාති. නො ච තෙසං වච්චසභ්ඛාචාරා න නිරුඡ්ඤාතිසසනී. සචිතකකඤ්චාරපච්ඡිමච්ඤාසස භබ්බකඛණේ, අචිතකකඤ්චාරපච්ඡිමච්ඤාසසමධිගීනං, යසස චිත්තසස අනන්තරා අචිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමච්ඤා උපපඡ්ඤාති, තෙසං කායසභ්ඛාචාරා ච නුපපඡ්ඤාති, වච්චසභ්ඛාචාරා ච න නිරුඡ්ඤාතිසසනී.

යසස වා පන -පෙ- ආමන්තා.

140. යසස කායසභ්ඛාචාරා නුපපඡ්ඤාති තසස චිත්තසභ්ඛාචාරා න නිරුඡ්ඤාතිසසනීති: කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඤාසස උපපාදකඛණේ, යසස චිත්තසස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්ඤා උපපඡ්ඤාති, රූපාවචරෙ අරූපාවචරෙ පච්ඡිමභවිකානං යෙ ච රූපාවචරං අරූපාවචරං උපපඡ්ඤා පරිනිබ්බාධිසසනති. තෙසං වචන්තානං, තෙසං කායසභ්ඛාචාරා නුපපඡ්ඤාති, නො ච තෙසං චිත්තසභ්ඛාචාරා න නිරුඡ්ඤාතිසසනී. පච්ඡිමච්ඤාසස භබ්බකඛණේ තෙසං කායසභ්ඛාචාරා ච නුපපඡ්ඤාති, චිත්තසභ්ඛාචාරා ච න නිරුඡ්ඤාතිසසනී.

යසස වා පන චිත්තසභ්ඛාචාරා -පෙ- ආමන්තා.

141. යසස වච්චසභ්ඛාචාරා නුපපඡ්ඤාති තසස චිත්තසභ්ඛාචාරා න නිරුඡ්ඤාතිසසනීති: අචිතකකඤ්චාරපච්ඡිමච්ඤාසස¹ උපපාදකඛණේ, යසස චිත්තසස අනන්තරා අචිතකකඤ්චාරං පච්ඡිමච්ඤා උපපඡ්ඤාති තෙසං වච්චසභ්ඛාචාරා නුපපඡ්ඤාති, නො ච තෙසං චිත්තසභ්ඛාචාරා න නිරුඡ්ඤාතිසසනී. පච්ඡිමච්ඤාසස භබ්බකඛණේ තෙසං වච්චසභ්ඛාචාරා ච නුපපඡ්ඤාති, චිත්තසභ්ඛාචාරා ච න නිරුඡ්ඤාතිසසනී.

යසස වා පන චිත්තසභ්ඛාචාරා -පෙ- ආමන්තා. (පච්චනීක-පුග්ගල)

142—144. යසු කායසභ්ඛාචාරා නුපපඡ්ඤාති -පෙ- (පච්චනීක-ඔකාස)

1. පච්ඡිමච්ඤාසස

139. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුතචන්තවුනට දෑ යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සචිතර්කආචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්‍ෂණයෙහි ද අචිතර්කආචාර පශ්චිමචිත්තයමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට ... එසේ යි.

140. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත් : කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි පශ්චිමචිත්තයනට ද යම් ද කෙනෙක් රූපාවචරයෙහි හා අරූපාවචරයෙහි ඉපිද පිරිනිවෙන්නාහු නම් ඒ ව්‍යුතචන්තවුනට දෑ යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය. ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

141. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත් : අචිතර්කආචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කආචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවගක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තසුද්ගල යි)

142—144. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ... (ප්‍රත්‍යන්තකාවකාශ යි)

145. යසං යඤ්ඤා කායසංඛාරො ඉප්පජ්ජස්සති තස්ස තඤ්ඤා වච්චසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : කාමාවචරානං පච්ඡිමච්චිනස්ස උප්පාදකඛණෙ යසං චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්චිනං උප්පජ්ජස්සති, රූපාවචරානං අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤා කායසංඛාරො ඉප්පජ්ජස්සති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා වච්චසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමච්චිනස්ස භව්වකඛණෙ අචිතකක අච්චාරපච්ඡිමච්චිනස්සමධිගිනං, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතකක අච්චාරපච්ඡිමච්චිනං උප්පජ්ජස්සති, චතුස්ඝණානං සමාපනානානං, අසංඝඤ්ඤානං තෙසං තඤ්ඤා කායසංඛාරො ච ඉප්පජ්ජස්සති, වච්චසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යසං වා පන යඤ්ඤා වච්චසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති තස්ස තඤ්ඤා කායසංඛාරො ඉප්පජ්ජස්සතිති : දුතියඝණානං තතියඝණානං සමාපනානානං තෙසං තඤ්ඤා වච්චසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කායසංඛාරො ඉප්පජ්ජස්සති. සචිතකකසච්චාරපච්ඡිමච්චිනස්ස භව්වකඛණෙ අචිතකක අච්චාරපච්ඡිමච්චිනස්සමධිගිනං, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතකක අච්චාර පච්ඡිමච්චිනං උප්පජ්ජස්සති, චතුස්ඝණානං සමාපනානානං, අසංඝඤ්ඤානං තෙසං තඤ්ඤා වච්චසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති, කායසංඛාරො ච ඉප්පජ්ජස්සති.

146. යසං යඤ්ඤා කායසංඛාරො ඉප්පජ්ජස්සති තස්ස තඤ්ඤා චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : කාමාවචරානං පච්ඡිමච්චිනස්ස උප්පාදකඛණෙ යසං චිත්තස්ස අනන්තරා කාමාවචරානං පච්ඡිමච්චිනං උප්පජ්ජස්සති, චතුස්ඝණානං සමාපනානානං, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තඤ්ඤා කායසංඛාරො ඉප්පජ්ජස්සති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමච්චිනස්ස භව්වකඛණෙ අසංඝඤ්ඤානං තෙසං තඤ්ඤා කායසංඛාරො ච ඉප්පජ්ජස්සති, චිත්තසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යසං වා පන යඤ්ඤා චිත්තසංඛාරො -පෙ- ආමන්තා.

147. යසං යඤ්ඤා වච්චසංඛාරො ඉප්පජ්ජස්සති තස්ස තඤ්ඤා චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සතිති : අචිතකක අච්චාරපච්ඡිමච්චිනස්ස උප්පාදකඛණෙ, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අචිතකක අච්චාර පච්ඡිමච්චිනං උප්පජ්ජස්සති, දුතියඝණානං, තතියඝණානං, චතුස්ඝණානං සමාපනානානං තෙසං තඤ්ඤා වච්චසංඛාරො ඉප්පජ්ජස්සති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා චිත්තසංඛාරො න නිරුජ්ඣතිස්සති. පච්ඡිමච්චිනස්ස භව්වකඛණෙ අසංඝඤ්ඤානං තෙසං තඤ්ඤා වච්චසංඛාරො ච ඉප්පජ්ජස්සති, චිත්තසංඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිස්සති.

යසං වා පන යඤ්ඤා -පෙ- ආමන්තා. (පච්චතීකපුග්ගලොකාස)

අනාගතචාරො.

145. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ද අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තසමඤ්චිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට දැ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ යැ යත්: ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපදින්නේ ය. සචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි ද අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තසමඤ්චිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධ්‍යනට දැ යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ යි.

146. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ කාමාවචරයනට පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට දැ යි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි අසංඥසන්ධ්‍ය වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය ... එසේ යි.

147. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නෙ යැ යත්: අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කසච්චාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන් ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදින්නේ ය, ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භඩ්ධකෂණයෙහි අසංඥසන්ධ්‍ය වූ ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නො උපදින්නේ ය, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක ... එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීක-සුද්දගලාවකාශ යි)

අනාගතවාර යි.

148--150. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ජතිස්වාති: ආමනනා.

යසස වා පන වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ජතිස්වා තසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතිති: සබ්බෙසං විතතසස භවගකඛණේ, චිතා අසසාසපසසා-සෙහි විතතසස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤ-සන්නානං තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ජතිස්වා, නො ච තෙසං කාය-සඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං වච්-චසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ජතිස්වා, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති -පෙ-

(යථා උපපාදවාරෙ¹ පච්චුප්පනතා අතීතා පුඤ්ජා අනුලොමමපි පච්චනීකමපි විහන්තා, එවං උපපාදනිරොධවාරෙපි පච්චුප්පනතා අතීතා-පුඤ්ජා අනුලොමමපි පච්චනීකමපි විභාවිතඛිං.) (අනුලොමපුග්ගල)

පච්චුප්පනතාතීතවාරො.

151. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ජතිස්සතිති: ආමනනා.

යසස වා පන වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ජතිස්සති තසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතිති: සබ්බෙසං විතතසස භවගකඛණේ, චිතා අසසාසපසසා-සෙහි විතතසස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤ-සන්නානං තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ජතිස්සති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ජතිස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති.

152. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති තසස විතතසඛ්ඛාරො නිරුජ්ජතිස්සතිති: ආමනනා.

යසස වා පන විතතසඛ්ඛාරො නිරුජ්ජතිස්සති තසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජතිති: සබ්බෙසං විතතසස භවගකඛණේ, චිතා අසසාසපසසා-සෙහි විතතසස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤ-සන්නානං තෙසං විතතසඛ්ඛාරො නිරුජ්ජතිස්සති, නො ච තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ජති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං විතතසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ජතිස්සති, කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ජති.

1. උපපාදවාරෙපි - සී. මු.

148—150. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වී නම් ඔහුට කාය-සංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දූ යි ඔවුනට වාක්-සංස්කාරය නිරුද්ධ වී, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වී, කායසංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමප්‍රද්ධලෙ යි).

(උත්පාදවාරයෙහි ප්‍රත්‍යක්ෂපන්න අතීත පාව්‍යාවෝ අනුලොමය ප්‍රත්‍යාතීකය ද විසින් යම්සේ බෙදන ලද්දහු ද එසේ ම උත්පාද-නීරොධවාරයෙහි ද ප්‍රත්‍යක්ෂපන්න අතීත පාව්‍යාවෝ අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යාතීකය ද විසින් බෙදිය යුක්තාභ.)

ප්‍රත්‍යක්ෂපන්නාතීතවාර යි.

151. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි සියල්-ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දූ යි ඔවුනට වාක්සං-ස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

152. යමකුට කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භඩ්ධක්‍ෂණයෙහි සියල්-ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දූ යි ඔවුනට විත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට විත්ත-සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

153. යසස වච්චසභ්බාථො උපපජ්ජති තසස චිත්තසභ්බාථො නිරුජ්ඣති සසතීති : ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තසභ්බාථො නිරුජ්ඣති සසතී තසස වච්චසභ්බාථො උපපජ්ජතිති : සඛෙඛසං චිත්තසස භව්වකඛණේ, චිත්තා චිත්තකකච්චාථොභි චිත්තසස උපපාදකඛණේ, නිරොධසමාපනතානං අසසාසපසසාසානං තෙසං චිත්තසභ්බාථො නිරුජ්ඣති සසතී, නො ච තෙසං වච්චසභ්බාථො උපපජ්ජති. චිත්තකකච්චාථොනං උපපාදකඛණේ තෙසං චිත්තසභ්බාථො ච නිරුජ්ඣති සසතී, වච්චසභ්බාථො ච උපපජ්ජති. (අනුලොමපුග්ගල)

154—156. යස කායසභ්බාථො උපපජ්ජති -පෙ- (අනුලොම-ඔකාස)

157. යසස යස කායසභ්බාථො උපපජ්ජති තසස තස වච්චසභ්බාථො නිරුජ්ඣති සසතීති : දුතියජ්ඣානං තතියජ්ඣානං සමාපනතානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං තස කායසභ්බාථො උපපජ්ජති, නො ච තෙසං තස වච්චසභ්බාථො නිරුජ්ඣති සසතී. පඨමජ්ඣානං සමාපනතානං කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං තස කායසභ්බාථො ච උපපජ්ජති, වච්චසභ්බාථො ච නිරුජ්ඣති සසතී.

යසස වා පන යස වච්චසභ්බාථො නිරුජ්ඣති සසතී තසස තස කායසභ්බාථො උපපජ්ජතිති : පඨමජ්ඣානං සමාපනතානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං භව්වකඛණේ, තෙසං යෙව චිත්තා අසසාසපසසාසෙභි චිත්තසස උපපාදකඛණේ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස වච්චසභ්බාථො නිරුජ්ඣති සසතී. නො ච තෙසං තස කායසභ්බාථො උපපජ්ජති. පඨමජ්ඣානං සමාපනතානං, කාමාවචරානං අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං තස වච්චසභ්බාථො ච නිරුජ්ඣති සසතී, කායසභ්බාථො ච උපපජ්ජති.

158. යසස යස කායසභ්බාථො උපපජ්ජති තසස තස චිත්තසභ්බාථො නිරුජ්ඣති සසතීති : ආමනතා.

යසස වා පන යස චිත්තසභ්බාථො නිරුජ්ඣති සසතී තසස තස කායසභ්බාථො උපපජ්ජතිති : සඛෙඛසං චිත්තසස භව්වකඛණේ, චිත්තා අසසාසපසසාසෙභි චිත්තසස උපපාදකඛණේ තෙසං තස චිත්තසභ්බාථො නිරුජ්ඣති සසතී, නො ච තෙසං තස කායසභ්බාථො උපපජ්ජති. අසසාසපසසාසානං උපපාදකඛණේ තෙසං තස චිත්තසභ්බාථො ච නිරුජ්ඣති සසතී, කායසභ්බාථො ච උපපජ්ජති.

153. යමකුට වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත් : චිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි නීරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගල යි)

154--156. යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ... (අනුලොමචකාශ යි)

157. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත් : ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය උපදී. ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය.

තවද යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත් : ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද යි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන් උපදනා කෙණෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

158. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය උපදී ද යත් : චිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ චිත්තයාගේ උත්පාදකක්‍ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද උපදී. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද උපදී.

159. යස්ස යත් වච්ඡිකොරො උප්පජ්ජති තස්ස තත් වීක්ඛාසකොරො නිරුජ්ඣස්සති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යත් වීක්ඛාසකොරො නිරුජ්ඣස්සති තස්ස තත් වච්ඡිකොරො උප්පජ්ජති: \ සබ්බසං වීක්ඛාසසං හඛ්භකඛණේ, චිනා වීක්ඛකච්චාරෙහි වීක්ඛාසසං උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් වීක්ඛාසකොරො නිරුජ්ඣස්සති. නො ච තෙසං තත් වච්ඡිකොරො උප්පජ්ජති. වීක්ඛකච්චාරානං උප්පාදකඛණේ තෙසං තත් වීක්ඛාසකොරො ච නිරුජ්ඣස්සති, වච්ඡිකොරො ච උප්පජ්ජති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

160. යස්ස කායසකොරො නුප්පජ්ජති තස්ස වච්ඡිකොරො න නිරුජ්ඣස්සති: සබ්බසං වීක්ඛාසසං හඛ්භකඛණේ, චිනා අස්සාසපස්සාසෙහි වීක්ඛාසසං උප්පාදකඛණේ, නිරොධසමාපනානං අසඤ්ඤාසනානං තෙසං කායසකොරො නුප්පජ්ජති, නො ච තෙසං වච්ඡිකොරො න නිරුජ්ඣස්සති. සචික්ඛකච්චාරපච්ඡිමවීක්ඛාසසං හඛ්භකඛණේ අචික්ඛකච්චාරපච්ඡිමවීක්ඛාසසමඛ්භිනං, යස්ස වීක්ඛාසසං අනානාරා අචික්ඛකච්චාරං පච්ඡිමවීක්ඛා උප්පජ්ජස්සති තෙසං කායසකොරො ච නුප්පජ්ජති, වච්ඡිකොරො ච න නිරුජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන වච්ඡිකොරො න නිරුජ්ඣස්සති තස්ස කායසකොරො නුප්පජ්ජති: ආමනතා.

161. යස්ස කායසකොරො නුප්පජ්ජති තස්ස වීක්ඛාසකොරො න නිරුජ්ඣස්සති: සබ්බසං වීක්ඛාසසං හඛ්භකඛණේ, චිනා අස්සාසපස්සාසෙහි වීක්ඛාසසං උප්පාදකඛණේ, නිරොධසමාපනානං, අසඤ්ඤාසනානං තෙසං කායසකොරො නුප්පජ්ජති. නො ච තෙසං වීක්ඛාසකොරො න නිරුජ්ඣස්සති. පච්ඡිමවීක්ඛාසසං හඛ්භකඛණේ තෙසං කායසකොරො ච නුප්පජ්ජති, වීක්ඛාසකොරො ච න නිරුජ්ඣස්සති.

යස්ස වා පන වීක්ඛාසකොරො න නිරුජ්ඣස්සති තස්ස කායසකොරො නුප්පජ්ජති: ආමනතා.

159. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නො යැ යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ විත්තයාගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය නො ද උපදී. විතර්කවිචාරයන්ගේ උත්පාදක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද උපදී. (අනුලොමපුද්ගලාධිකාය යි)

160. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නො යැ යත්: විත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසන්ධිනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී. ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සවිතර්කසවිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ද අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තසමඳ්ඪිනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අවිතර්කඅවිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය ද නො උපදී. වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

161. යමකුට කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නො යැ යත්: විත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි සියල්ලනට ද. ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපදනා කෙණෙහි ද නිරොධයට සම්වන්නවුනට ද අසංඥසන්ධිනට ද යි ඔවුනට කායසංස්කාරය නො උපදී. ඔවුනට විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ භව්‍යක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

162. යසස වච්ඡිකාමො චූපජ්ජති තසස චිත්තසඛ්ඛාමො න නිරුජ්ජන්තීති : සබ්බෙසං චිත්තසස භව්වකඛණෙ, චිතා චිත්තසන-විචාරෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණෙ, නිරොධසමාපනානං, අසඤ්ඤ-සත්තානං තෙසං වච්ඡිකාමො චූපජ්ජති, නො ච තෙසං චිත්ත-සඛ්ඛාමො න නිරුජ්ජන්තීති. පච්ඡිමචිත්තසස භව්වකඛණෙ තෙසං වච්ඡිකාමො ච චූපජ්ජති, චිත්තසඛ්ඛාමො ච න නිරුජ්ජන්තීති.

යසස චා පන චිත්තසඛ්ඛාමො න නිරුජ්ජන්තීති තසස වච්-සඛ්ඛාමො චූපජ්ජතිති : ආමනනා. (පච්චනීකපුග්ගල)

163—165. යස කායසඛ්ඛාමො චූපජ්ජති -පෙ- (පච්චනීක-මකාස)

166. යසස යස කායසඛ්ඛාමො චූපජ්ජති තසස තස වච්-සඛ්ඛාමො නිරුජ්ජන්තීති : පඨම ඡක්ඛානං සමාපනානං, කාමාව-චරානං අස්සාසපස්සාසානං භව්වකඛණෙ, තෙසං යෙව චිතා අස්සාස-පස්සාසෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණෙ, රූපාවචරානං, අරූපාවචරානං තෙසං තස කායසඛ්ඛාමො චූපජ්ජති, නො ච තෙසං තස වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ජන්තීති. සචිතකකඝච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස භව්වකඛණෙ අචිතකකඝච්චාරපච්ඡිමචිත්තසසමඛ්ඛිතං, යසස චිත්තසස අනන්තරා අචිතකකඝච්චාරපච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජන්ති, දුතියජ්ජක්ඛානං තතියජ්ජක්ඛානං සමාපනානං, අස්සාසපස්සාසානං භව්වකඛණෙ, තෙසං යෙව චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණෙ චතුසජ්ජක්ඛානං සමාපනානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස කායසඛ්ඛාමො ච චූපජ්ජති, වච්ඡිකාමො ච න නිරුජ්ජන්තීති.

යසස චා පන යස වච්ඡිකාමො න නිරුජ්ජන්තීති තසස තස කායසඛ්ඛාමො චූපජ්ජතිති : දුතියජ්ජක්ඛානං තතියජ්ජක්ඛානං සමා-පනානං, අස්සාසපස්සාසානං උපපාදකඛණෙ, තෙසං තස වච්-සඛ්ඛාමො න නිරුජ්ජන්තීති, නො ච තෙසං තස කායසඛ්ඛාමො චූපජ්ජති. සචිතකකඝච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස භව්වකඛණෙ අචිතකක-ඝච්චාරපච්ඡිමචිත්තසසමඛ්ඛිතං, යසස චිත්තසස අනන්තරා අචිතකක-ඝච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ජන්ති, දුතියජ්ජක්ඛානං තතියජ්ජක්ඛානං සමාපනානං, අසඤ්ඤසත්තානං අස්සාසපස්සාසානං භව්වකඛණෙ, තෙසං යෙව චිතා අස්සාසපස්සාසෙහි චිත්තසස උපපාදකඛණෙ, චතුසජ්ජක්ඛානං සමාපනානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස වච්-සඛ්ඛාමො ච න නිරුජ්ජන්තීති, කායසඛ්ඛාමො ච චූපජ්ජති.

162. යමකුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට චිත්ත-සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: චිත්තයාගේ හඩකෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍යා කෙණෙහි ද නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද ශී ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට චිත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමචිත්තයාගේ හඩකෂණයෙහි ඔවුනට වාක්සංස්කාරය ද නො උපදී, චිත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට චිත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්කාරය නො උපදී ද යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීක-පුද්ගල යි)

163—165. යම් තූනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ... (ප්‍රත්‍යානීකාවකාශ යි)

166. යමකුට යම් තූනෙක කායසංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්: ප්‍රථම-ධ්‍යානයට සමවත් කාමාවචරයනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඩකෂණයෙහි ද, ඔවුනට ම ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍යා කෙණෙහි ද රූපාවචරයනට ද අරූපාවචරයනට ද ශී ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. සචිතර්කසචිචාර පශ්චිමචිත්ත-යාගේ හඩකෂණයෙහි ද අචිතර්කආචිචාර පශ්චිමචිත්තසමධීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්කආචිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාස-යන්ගේ හඩකෂණයෙහි ද ඔවුනට ම, ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍යා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්න-වුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද ශී ඔවුනට කායසංස්කාරය ද නො උපදී, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තූනෙක වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො-වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත්: ද්වි-තීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ නො-වන්නේ ය. ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො ද නො උපදී, සචිතර්කසචිචාර පශ්චිමචිත්තයාගේ හඩකෂණයෙහි ද අචිතර්ක-ආචිචාර පශ්චිමචිත්තසමධීනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අචිතර්ක-ආචිචාර පශ්චිමචිත්තය උපදින්නේ ද ද්විතීයධ්‍යානයට තෘතීයධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගේ හඩකෂණයෙහි ද ඔවුනට මෑ ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වූ සිත උපද්‍යා කෙණෙහි ද චතුර්ථධ්‍යානයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට ද ශී ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, කායසංස්කාරය ද නො උපදී.

167. යසස යඤ් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තසස තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසතිති : සඛේඛසං චිත්තසස භවගකඛලණං, චිත්තා අසසාසපසසාසෙහි චිත්තසස උපපාදකඛලණං, තෙසං තඤ් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසති. පච්ඡිමචිත්තසස භවගකඛලණං, අසඤ්ඤසනානං තෙසං තඤ් කායසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිසසති.

යසස වා පන යඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසති තසස තඤ් කායසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති : ආමනානා.

168. යසස යඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති තසස තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසතිති : සඛේඛසං චිත්තසස භවගකඛලණං, චිත්තා චිත්තකඛච්චාරෙහි චිත්තසස උපපාදකඛලණං, තෙසං තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣති. නො ච තෙසං තඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසති. පච්ඡිමචිත්තසස භවගකඛලණං අසඤ්ඤසනානං තෙසං තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො ච නුපපජ්ඣති, චිත්තසඛ්ඛාරො ච න නිරුජ්ඣතිසසති.

යසස වා පන යඤ් චිත්තසඛ්ඛාරො න නිරුජ්ඣතිසසති තසස තඤ් වච්චසඛ්ඛාරො නුපපජ්ඣතිති : ආමනානා. (පච්චනීකචුග්ගලොකාස)

පච්චුපනනානාගතවාරො.

169. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත් තසස වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසතිති : සචිත්තකඛච්චාරපච්ඡිමචිත්තසස භවගකඛලණං අචිත්තකඛච්චාරපච්ඡිමචිත්තසමඛ්ඛිනං, යසස චිත්තසස අනනතරා අචිත්තකඛච්චාරං පච්ඡිමචිත්තං උපපජ්ඣසසති තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣත්, වච්චසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣතිසසති.

යසස වා පන වච්චසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣතිසසති තසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣත්තිති : ආමනානා.

167. යමකුට යම් තැනෙක කායසංස්කාරය නො උපදනේ නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නො යැ යත් : විත්තයාගේ භවකෂණයෙහි සියල්ලනට ද ආශ්වාසප්‍රශ්වාසයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද සි ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො-වන්නේ ය. පශ්චිමවිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි අසංඥසත් වූ ඔවුනට එහි කායසංස්කාරය ද නො උපදී, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි කායසංස්කාරය නො උපදී ද යත් : එසේ යි.

168. යමකුට යම් තැනෙක වාක්සංස්කාරය නො උපදී නම් ඔහුට එහි විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත් : විත්ත-යාගේ භවකෂණයෙහි සියල්ලනට ද විතර්කවිචාරයන්ගෙන් තොර වැ සිත උපදනා කෙණෙහි ද සි ඔවුනට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී, ඔවුනට එහි විත්තසංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. පශ්චිමවිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි අසංඥසත් වූ ඔවුනට එහි වාක්-සංස්කාරය ද නො උපදී, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහුට එහි වාක්සංස්කාරය නො උපදී ද යත් : එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගලාවකාශ යි)

ප්‍රත්‍යාත්පත්තානාගතවාර යි.

169. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට වාක්සංස්-කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත් : සචිතර්කසචිචාර පශ්චිමවිත්තයාගේ භවකෂණයෙහි ද අචිතර්කඅචිචාර පශ්චිමවිත්තසමඛිනිතට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අචිතර්කඅචිචාර පශ්චිමවිත්තය උපදින්නේ නම් ඔවුනට ද කායසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට වාක්සංස්කාරය නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, වාක්සංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට වාක්සංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත් : එසේ යි.

170—180. යසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣ්ඤා කසස විහතසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣ්ඤාසකතීති : පච්ඡිමවිහතසස හඬගක්ඛිණෙ තෙසං කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣ්ඤා, නො ච තෙසං විහතසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣ්ඤාසකති. ඉතරෙසං තෙසං කායසඛ්ඛාරො ච උපපජ්ඣ්ඤා, විහතසඛ්ඛාරො ච නිරුජ්ඣ්ඤාසකති.

යසස චා පන විහතසඛ්ඛාරො නිරුජ්ඣ්ඤාසකති කසස කායසඛ්ඛාරො උපපජ්ඣ්ඤාති : ආමනායා. —පෙ—

(යථා නිරොධවාරෙ අතීතානාගතා පුච්ඡා අනුලොමමපි පච්චනීකමපි විහතා ඵචං උපපාදනිරොධවාරෙපි අතීතානාගතා පුච්ඡා අනුලොමමපි පච්චනීකමපි විහජ්ඣධං අසලොභභොගන, නිරොධවාරෙන සද්දිසං, නඤ්ඤි නානාකරණං.) (අනුලොමපුග්ගල)

අතීතානාගතවාරො.

උපපාදනිරොධවාරො නිට්ඨිතො.

1—180. යො කායසඛ්ඛාරං පරිජානාති යො චචීසඛ්ඛාරං පරිජානාතීති : ආමනායා.

යො චා පන චචීසඛ්ඛාරං පරිජානාති යො කායසඛ්ඛාරං පරිජානාතීති : ආමනායා.

(යථා ඛන්ධයමනෙ පරිඤ්ඤාවාරං විහතං ඵචං සඛ්ඛාරයමනෙපි පරිඤ්ඤාවාරං විහජ්ඣධං.)

පරිඤ්ඤාවාරො නිට්ඨිතො.

සඛ්ඛාරයමනං නිට්ඨිතං.

170—180. යමකුට කායසංස්කාරය උපන්නේ නම් ඔහුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ ද යත් : පශ්චිමවිත්තයාගේ භවිතඤ්ඤයෙහි ඔවුනට කායසංස්කාරය උපන්නේ ය, ඔවුනට විත්තසංස්කාරය ද නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. සෙසු ඔවුනට කායසංස්කාරය ද උපන්නේ ය, විත්තසංස්කාරය ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තවද යමකුට විත්තසංස්කාරය නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහුට කායසංස්කාරය උපන්නේ ද යත් : එසේ යි. ... (අනුලොමපුද්ගල යි)

(නිරොධවාරයෙහි අතීතානාගතපාවෘත්තවෝ අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යනීකය ද විසින් යම්සේ බෙදන ලද්දහු ද එසේ උත්පාදනිරොධවාරයෙහි ද අතීතානාගතපාවෘත්තවෝ අනුලොමය ද ප්‍රත්‍යනීකය ද විසින් නො මුළු වූ බෙදිය යුත්තාහ. නිරොධවාරය හා සම යි, වෙනසෙක් නැති.)

අතීතානාගතවාර යි.

උත්පාදනිරොධවාර නිමි.

1—180. යමෙක් කායසංස්කාරය පිරිසිදු දැනී නම් භෙනෙම වාක්සංස්කාරය පිරිසිදු දැනී ද යත් : එසේ යි.

තවද යමෙක් වාක්සංස්කාරය පිරිසිදු දැනී නම් භෙනෙම කායසංස්කාරය පිරිසිදු දැනී ද යත් : එසේ යි.

(ස්කන්ධයමකයෙහි පරිඤ්චාරය යම්සේ බෙදන ලද ද එසේ සංස්කාර යමකයෙහි ද පරිඤ්චාරය බෙදියයුතු ය.)

පරිඤ්චාර නිමි.

සංස්කාරයමක නිමියේ යි.

7. අනුසයයමකං

පරිවේෂදවාරො

සක්කානුසයා :

කාමරාගානුසයො පටිසානුසයො මානානුසයො දිට්ඨානුසයො විචිකිච්ඡානුසයො භවරාගානුසයො අවිජ්ජානුසයො.

1. පරිවේෂනනුදෙසවාරො

1. කඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අනුසෙති: කාමධාතුයා ආරාධනාසු. එඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අනුසෙති.

2. කඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙති: දුක්ඛං වෙදනාය. එඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙති.

3. කඤ්ඤා මානානුසයො අනුසෙති: කාමධාතුයා ආරාධනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා. එඤ්ඤා මානානුසයො අනුසෙති.

4. කඤ්ඤා දිට්ඨානුසයො අනුසෙති: සබ්බසක්කායපරියාපනෙතස්ස ධම්මෙසු. එඤ්ඤා දිට්ඨානුසයො අනුසෙති.

5. කඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති: සබ්බසක්කායපරියාපනෙතස්ස ධම්මෙසු. එඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති.

6. කඤ්ඤා භවරාගානුසයො අනුසෙති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා, එඤ්ඤා භවරාගානුසයො අනුසෙති.

7. කඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති: සබ්බසක්කායපරියාපනෙතස්ස ධම්මෙසු. එඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති.

උපසක්ඛිට්ඨානවාරො.

7. අනුශයයමක

පරිච්ඡේදවාර සි

අනුශයයෝ සන්දෙනෙකි :

කාමරාගානුසය යැ පටිසානුසය යැ මානානුසය යැ දිට්ඨානුසය යැ විචිකිච්ඡානුසය යැ හවරාගානුසය යැ අච්ඡානුසය යි.

පරිච්ඡන්ත උද්දෙසවාර සි

1. කාමරාගානුසය (අප්‍රතීනභාවයෙන් සන්තානයෙහි හෝනා බැවින් අනුශය වූ කාමරාගය) කොභි අනුශය (අනුරූප කරුණක් ලැබූ උපදනේ) වේ ද යත් : කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි යැ. මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය වෙයි.

2. පටිසානුසය කොභි අනුශය වේ ද යත් : දුඛවෙදනායෙහි යැ. මෙහි පටිසානුසය අනුශය වෙයි.

3. මානානුසය කොභි අනුශය වේ ද යත් : කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද වෙයි. මෙහි මානානුසය අනුශය වෙයි.

4. දිට්ඨානුසය කොභි අනුශය වේ ද යත් : සර්වසත්කාය පයඝාපන්න වූ ධර්මයෙහි යැ. මෙහි දිට්ඨානුසය අනුශය වෙයි.

5. විචිකිච්ඡානුසය කොභි අනුශය වේ ද යත් : සර්වසත්කාය-පයඝාපන්න වූ ධර්මයෙහි යැ, මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි.

6. හවරාගානුසය කොභි අනුශය වේ ද යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද වෙයි, මෙහි හවරාගානුසය අනුශය වෙයි.

7. අච්ඡානුසය කොභි අනුශය වේ ද යත් : සර්වසත්කාය පයඝාපන්න වූ ධර්මයෙහි යැ. මෙහි අච්ඡානුසය අනුශය වෙයි.

උත්පත්තිස්ථානවාර සි.

1. අනුසයවාරො

1. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තසස පටිසානුසයො අනුසෙතීති: ආමනාහා.

යසස වා පන පටිසානුසයො අනුසෙති තසස කාමරාගානුසයො අනුසෙතීති: ආමනාහා.

2. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තසස මානානුසයො අනුසෙතීති: ආමනාහා.

යසස වා පන මානානුසයො අනුසෙති තසස භවරාගානුසයො අනුසෙතීති: අනාගාමීසස මානානුසයො අනුසෙති, නො ව තසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං මානානුසයො ව අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති.

3. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තසස දිට්ඨානුසයො අනුසෙතීති: ද්විතං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො අනුසෙති, නො ව තෙසං දිට්ඨානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨස්ස කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති, දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙති.

යසස වා පන දිට්ඨානුසයො අනුසෙති තසස කාමරාගානුසයො අනුසෙතීති: ආමනාහා.

4. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තසස විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතීති: ද්විතං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො අනුසෙති, නො ව තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨස්ස කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙති.

යසස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තසස කාමරාගානුසයො අනුසෙතීති: ආමනාහා.

5. යසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති තසස භවරාගානුසයො අනුසෙතීති: ආමනාහා.

යසස වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තසස කාමරාගානුසයො අනුසෙතීති: අනාගාමීසස භවරාගානුසයො අනුසෙති, නො ව තසස කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං භවරාගානුසයො ව අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති.

1. අනුසයවාර

1. යමකුට (අප්‍රතීතභාවයෙන් සන්තානයෙහි හෝනා) කාමරාගානුසය අනුශය (අනුරූප කරුණක් ලැබ උපදනේ) වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

2. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිභට මානානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි, (පුහුදුන්, සෝචන්, සෙදගැමි) තුන් පුභුලනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙයි.

3. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය අනුශය වේ ද යත්: (සෝචන්, සෙදගැමි) දෙපුභුලනට කාමරාගානුසය අනුශය වෙයි. ඔවුනට දිට්ඨානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

4. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුභුලනට කාමරාගානුසය අනුශය වෙයි. ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

5. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගැමිභට භවරාගානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලනට භවරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

6. යසස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති : ආමනායා.

යසස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : අනාගාමීසස් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

7. යසස් පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස මානානුසයො අනුසෙතිති : ආමනායා.

යසස් වා පන මානානුසයො අනුසෙති තස්ස පටිසානුසයො අනුසෙතිති : අනාගාමීසස් මානානුසයො අනුසෙති. නො ච තස්ස පටිසානුසයො අනුසෙති, තිණණං පුග්ගලානං මානානුසයො ච අනුසෙති, පටිසානුසයො ච අනුසෙති.

8—9. යසස් පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : (විනං. පුග්ගලානං පටිසානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජ්ජනස්ස පටිසානුසයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යසස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස පටිසානුසයො අනුසෙතිති : ආමනායා.

10—11. යසස් පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති : ආමනායා.

යසස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස පටිසානුසයො අනුසෙතිති : අනාගාමීසස් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස පටිසානුසයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, පටිසානුසයො ච අනුසෙති.

12—13. යසස් මානානුසයො අනුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : තිණණං පුග්ගලානං මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, පුට්ඨජ්ජනස්ස මානානුසයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යසස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස මානානුසයො අනුසෙතිති : ආමනායා.

6. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගුමිභට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

7. යමකුට පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගුමිභට මානානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය වේ.

8—9. යමකුට පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: දෙපුභුලනට පටිසානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට විචිකිච්ජානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුභුදුනට පටිසානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ජානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

10—11. යමකුට පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: අනගුමිභට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය වේ.

12—13. යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට විචිකිච්ජානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුභුදුනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ජානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

14—15. යසස මානාත්‍යයො අනුසෙති තසස භවරාගාත්‍යයො -පෙ- අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසස වා පන අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙති තසස මානාත්‍යයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

16. යසස දිට්ඨාත්‍යයො අනුසෙති තසස විචිකිච්ජාත්‍යයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසස වා පන විචිකිච්ජාත්‍යයො අනුසෙති තසස දිට්ඨාත්‍යයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

17—18. යසස දිට්ඨාත්‍යයො අනුසෙති තසස භවරාගාත්‍යයො -පෙ- අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසස වා පන අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙති තසස දිට්ඨාත්‍යයො අනුසෙතිති: තිණණං පුග්ගලානං අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙති. නො ච තෙසං දිට්ඨාත්‍යයො අනුසෙති. පුට්ඨජ්ජනස්ස අවිජ්ජාත්‍යයො ච අනුසෙති, දිට්ඨාත්‍යයො ච අනුසෙති.

19—20. යසස විචිකිච්ජාත්‍යයො අනුසෙති තසස භවරාගාත්‍යයො -පෙ- අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසස වා පන අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙති තසස විචිකිච්ජාත්‍යයො අනුසෙතිති: තිණණං පුග්ගලානං අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙති, නො ච තෙසං විචිකිච්ජාත්‍යයො අනුසෙති. පුට්ඨජ්ජනස්ස අවිජ්ජාත්‍යයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ජාත්‍යයො ච අනුසෙති.

21. යසස භවරාගාත්‍යයො අනුසෙති තසස අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසස වා පන අවිජ්ජාත්‍යයො අනුසෙති තසස භවරාගාත්‍යයො අනුසෙතිති: ආමනනා. (එකමුලකං)

22. යසස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච අනුසෙත්ති තසස මානාත්‍යයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසස වා පන මානාත්‍යයො අනුසෙති තසස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච අනුසෙත්ති: අනාගාමීස්ස මානාත්‍යයො අනුසෙති, නො ච තසස කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච අනුසෙත්ති. තිණණං පුග්ගලානං මානාත්‍යයො ච අනුසෙති, කාමරාගාත්‍යයො ච පටිසාත්‍යයො ච අනුසෙත්ති.

14—15. යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භව-
රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට මානානුසය
අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

16. යමකුට දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ජා-
නුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨා-
නුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

17—18. යමකුට දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භව-
රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට දිට්ඨා-
නුසය අනුශය වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය අනුශය
වෙයි, ඔවුනට දිට්ඨානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට
අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, දිට්ඨානුසය ද අනුශය වේ.

19—20. යමකුට විචිකිච්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භව-
රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ජා-
නුසය අනුශය වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට අවිජ්ජානුසය අනුශය
වෙයි, ඔවුනට විචිකිච්ජානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට
අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ජානුසය ද අනුශය වේ.

21. යමකුට භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට අවිජ්ජා-
නුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට භව-
රාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි)

22. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත්
නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද
පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් යත්: අනගුච්ඡට මානානුසය
අනුශය වෙයි, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද
අනුශය වෙත්. තුන් පුභුලනට මානානුසය ද අනුශය වෙයි.
කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත්.

23—24. යසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: දච්ඡතං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජ්ජනස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යසස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනතිති: ආමනතා.

25—26. යසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ආමනතා.

යසස් වා පන අච්ඡානුසයො අනුසෙති, තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනතිති: අනාගාමිස්ස අච්ඡානුසයො අනුසෙති. නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. තිණ්ණං පුග්ගලානං අච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. (දුකමුලකං)

27—28. යසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: දච්ඡතං පුග්ගලානං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජ්ජනස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යසස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනතිති: ආමනතා.

29—30. යසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති තස්ස භවරාගානුසයො -පෙ- අච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ආමනතා.

යසස් වා පන අච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනතිති: අනාගාමිස්ස අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. තිණ්ණං පුග්ගලානං අච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. (තිකමුලකං)

23—24. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත් : දෙපුභුලනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති යත් : එසේ යි.

25—26. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අච්ඡේදනුසය අනුශය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට අච්ඡේදනුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති යත් : අනගුච්ඡේදනට අච්ඡේදනුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. තුන් පුභුලනට අච්ඡේදනුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති. (දුකමුලක යි)

27—28. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත් : දෙපුභුලනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත් : එසේ යි.

29—30. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අච්ඡේදනුසය අනුශය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට අච්ඡේදනුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත් : අනගුච්ඡේදනට අච්ඡේදනුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. තුන් පුභුලනට අච්ඡේදනුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. (කිකමුලක යි)

31. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට විවිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විවිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති යත්: එසේ යි.

32—33. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනගුමිභට අච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුශය වෙති, දෙපුභුලනට අච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට දිට්ඨානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට අච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙති. (වතුක්කමුලක යි)

34—35. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනගුමිභට අච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දෙපුභුලනට අච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. පුහුදුනට අච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙත්. (පඤ්ඤාකමුලක යි)

36. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට අච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

යසස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙනතී : අනාගාමිස්ස අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙනතී. නො ච තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනතී. දවිනං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙනතී, නො ච තෙසං දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනතී. පුට්ඨජනස්ස අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙනතී. (ඡකකමුලකං) (අනුලොමපුග්ගල)

37. යස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස් පටිසානුසයො අනුසෙතීති : නො.

යස් වා පන පටිසානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙතීති : නො.

38. යස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස් මානානුසයො අනුසෙතීති : ආමනතා.

යස් වා පන මානානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙතීති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු එස් මානානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

39—40. යස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතීති : ආමනතා.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙතීති : දුකඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

41. යස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස් භවිරාගානුසයො අනුසෙතීති : නො.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙතීති : නො.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ජානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනගුච්ඡතට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ජානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දෙපුභුලනට අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ජානුසය ද නො ද අනුශය වෙති, පුහුදුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ජානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. (ජක්කමුලක යි) (අනුලොමපුද්ගල යි.)

37. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය අනුශය වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

39—40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ජානුසය අනුශය වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

42. යස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස් අච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : ආමනතා.

යස් වා පන අච්ඡානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් අච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

43. යස් පටිසානුසයො අනුසෙති තස් මානානුසයො අනුසෙතිති : නො.

යස් වා පන මානානුසයො අනුසෙති තස් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : නො.

44—45. යස් පටිසානුසයො අනුසෙති තස් දිට්ඨානුසයො —පෙ— විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : ආමනතා.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, පටිසානුසයො ච අනුසෙති.

46. යස් පටිසානුසයො අනුසෙති තස් භවරාගානුසයො අනුසෙතිති : නො.

යස් වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තස් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : නො.

47. යස් පටිසානුසයො අනුසෙති තස් අච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : ආමනතා.

යස් වා පන අච්ඡානුසයො අනුසෙති තස් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, පටිසානුසයො ච අනුසෙති.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇතිකල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

44—45. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ජානුසය අනුශය වෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය වේ.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය වේ.

48—49. යස් මානාත්‍යයො අත්‍යසෙති තස් දිට්ඨාත්‍යයො
-පෙ- විචිකිච්ඡාත්‍යයො අත්‍යසෙතිති: ආමනනා.

යස් වා පන විචිකිච්ඡාත්‍යයො අත්‍යසෙති තස් මානාත්‍යයො
අත්‍යසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිච්ඡාත්‍යයො අත්‍යසෙති,
නො ච තස් මානාත්‍යයො අත්‍යසෙති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු,
රූපධාතුයා, අරූපධාතුයා එස් විචිකිච්ඡාත්‍යයො ච අත්‍යසෙති, මානා-
ත්‍යයො ච අත්‍යසෙති.

50. යස් මානාත්‍යයො අත්‍යසෙති තස් භවිරාගාත්‍යයො
අත්‍යසෙතිති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් මානාත්‍යයො අත්‍යසෙති,
නො ච තස් භවිරාගාත්‍යයො අත්‍යසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එස් මානාත්‍යයො ච අත්‍යසෙති, භවිරාගාත්‍යයො ච අත්‍යසෙති.

යස් වා පන භවිරාගාත්‍යයො අත්‍යසෙති තස් මානාත්‍යයො
අත්‍යසෙතිති: ආමනනා.

51. යස් මානාත්‍යයො අත්‍යසෙති තස් අචිජ්ජාත්‍යයො
අත්‍යසෙතිති: ආමනනා.

යස් වා පන අචිජ්ජාත්‍යයො අත්‍යසෙති තස් මානාත්‍යයො
අත්‍යසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අචිජ්ජාත්‍යයො අත්‍යසෙති,
නො ච තස් මානාත්‍යයො අත්‍යසෙති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු
රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අචිජ්ජාත්‍යයො ච අත්‍යසෙති, මානා-
ත්‍යයො ච අත්‍යසෙති.

52. යස් දිට්ඨාත්‍යයො අත්‍යසෙති තස් විචිකිච්ඡාත්‍යයො
අත්‍යසෙතිති: ආමනනා.

යස් වා පන විචිකිච්ඡාත්‍යයො අත්‍යසෙති තස් දිට්ඨාත්‍යයො
අත්‍යසෙතිති: ආමනනා.

53. යස් දිට්ඨාත්‍යයො අත්‍යසෙති තස් භවිරාගාත්‍යයො
අත්‍යසෙතිති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු එස් දිට්ඨාත්‍යයො අත්‍යසෙති,
නො ච තස් භවිරාගාත්‍යයො අත්‍යසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එස් දිට්ඨාත්‍යයො ච අත්‍යසෙති, භවිරාගාත්‍යයො ච අත්‍යසෙති.

යස් වා පන භවිරාගාත්‍යයො අත්‍යසෙති තස් දිට්ඨාත්‍යයො
අත්‍යසෙතිති: ආමනනා.

48—49. යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, එහි මානානුසය නො ද අනුශය වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, මානානුසය ද අනුශය වේ.

50. යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අනුශය වෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

51. යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් එහි අච්ඡේදනානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අච්ඡේදනානුසය අනුශය වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අච්ඡේදනානුසය අනුශය වෙයි, එහි මානානුසය නො ද අනුශය වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අච්ඡේදනානුසය ද අනුශය වෙයි, මානානුසය ද අනුශය වේ.

52. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

53. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි දිට්ඨානුසය අනුශය වෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි දිට්ඨානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

54. යස ධිට්ඨානුසයො අනුසෙති තස අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යස චා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස ධිට්ඨානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

55. යස විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: කාමධාතුයා තීඝ්ඤ වෙදනාසු එස විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. නො ච තස භවිරාගානුසයො අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති.

යස චා පන භවිරාගානුසයො අනුසෙති තස විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

56. යස විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යස චා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

57. යස භවිරාගානුසයො අනුසෙති තස අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යස චා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: කාමධාතුයා තීඝ්ඤ වෙදනාසු එස අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තස භවිරාගානුසයො අනුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. (එකමුලකං)

58. යස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතති තස මානානුසයො අනුසෙතිති: නස්ථි.

යස චා පන මානානුසයො අනුසෙති තස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතති. කාමධාතුයා දීඝ්ඤ වෙදනාසු එස මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අනුසෙතති, නො ච තස පටිඝානුසයො අනුසෙති.

54. යම් තැනෙක දිවයානුසය අනුශය වෙ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙ නම් එහි දිවයානුසය අනුශය වෙ ද යත්: එසේ යි.

55. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වෙ ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑයි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වෙ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙ ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙ ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වෙ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය වෙ ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑයි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වෙ. (එකමුලක යි)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි මානානුසය අනුශය වෙ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වෙ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද අනුශය වෙ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑයි මෙහි මානානුසය අනුශය වෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිඝානුසය නො ද අනුශය වෙ.

59—60. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිල්පානුසයො අනුසෙතිති: නස්ථි.

යස් වා පන විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් විචිකිල්පානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිල්පානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති.

61. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති තස් භවරාගානුසයො අනුසෙතිති: නස්ථි.

යස් වා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනතිති: නො.

62. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති තස් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: නස්ථි.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. (දුක්ඛප්පිකා)

63—64. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිල්පානුසයො අනුසෙතිති: නස්ථි.

යස් වා පන විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනතිති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිල්පානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් විචිකිල්පානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිල්පානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති.

59—60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුගය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුගය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙති යත්: රූපධාතූයෙහි අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අනුගය වෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය නො ද අනුගය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුගය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුගය වෙයි. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙති, එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුගය වේ.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුගය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුගය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙති යත්: නැති.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුගය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුගය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙති යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි අවිජ්ජානුසය අනුගය වෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුගය වෙත්. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුගය වෙති, පටිසානුසය නො ද අනුගය වෙයි. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙති, එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුගය වේ. (දුකමුලක යි)

63—64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුගය වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුගය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුගය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුගය වෙති යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අනුගය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුගය වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුගය වෙති. එහි පටිසානුසය නො ද අනුගය වෙයි. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුගය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුගය වෙත්.

65. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති තස් හවිරාගානුසයො අනුසෙතිති : නස්සී.

යස් වා පන හවිරාගානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතිති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් හවිරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති.

66. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති තස් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති : නස්සී.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතිති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. (තිකමුලකං)

67. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති තස් විචිකිල්ඡානුසයො අනුසෙතිති : නස්සී.

යස් වා පන විචිකිල්ඡානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතිති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිල්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙති. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු එස් විචිකිල්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිල්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි හවරාගානුසය අනුසය වේ ද
යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක හවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති යත්:
රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී යි මෙහි හවරාගානුසය ද මානා-
නුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද
නො ද අනුසය වෙත්.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද
යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති
යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද
මානානුසය ද අනුසය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද
නො ද අනුසය වෙති, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති
කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද
අනුසය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුඃඛ-
වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය
වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය
වෙත්. (තිකමූලක යි)

67. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය
අනුසය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් එහි
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද
අනුසය වෙති යත් : රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී යි මෙහි
විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. කාම-
ධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද
කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි
පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි
විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති,
එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

68. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති තස් භවරාගානුසයො අනුසෙතීති : නස්සී.

යස් චා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනතීති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති.

69. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති තස් අච්ඡානුසයො අනුසෙතීති : නස්සී.

යස් චා පන අච්ඡානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනතීති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති. කාමධාතුයා අච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙනති. (චතුක්කමුලකා)

70. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනති තස් භවරාගානුසයො අනුසෙතීති : නස්සී.

යස් චා පන භවරාගානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනතීති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙනති.

71. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙනති තස් අච්ඡානුසයො අනුසෙතීති : නස්සී

68. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශී මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශී මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. කාමරාගානුසය දෙවැදෑරුම් වෙද්දී ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. දුඛවෙද්දී ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්. (වතුක්ක-මූලක ශී)

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශී මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙනති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තස් පටිසානුසයො අනුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තස් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. (පඤ්ඤාමූලකං)

72. යස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අනුසෙනති තස් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති : නස්.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ව -ප- භවිරාගානුසයො ව අනුසෙනති : රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තස් පටිසානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අනුසෙනති. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිච්ඡානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තස් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව භවිරාගානුසයො ව අනුසෙනති. (පඤ්ඤාමූලකං)
(අනුලොමඔකාසො.)

73. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තස් පටිසානුසයො අනුසෙතිති : නො.

යස්ස වා පන යස් පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : නො.

74. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තස් මානානුසයො අනුසෙතිති : ආමනතා.

යස්ස වා පන යස් මානානුසයො අනුසෙති තස්ස තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති : අනාගාමීඤ්ඤ කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස් මානානුසයො අනුසෙති, නො ව තස්ස තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් මානානුසයො අනුසෙති, නො ව තෙසං තස් කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තස් මානානුසයො ව අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ව අනුසෙති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති යත් : රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙත්, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (පඤ්චකමුලක යි)

72. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැති.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද ... භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති යත් : රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙත්, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, එහි පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (ඡක්කමුලක යි). (අනුලොමාවකාශ යි)

73. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැති.

74. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත් : අනගුච්ඡිත කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි ඔහුට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලන්භට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි ඔවුන්ට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුන්ට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුභුලන්භටම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුන්ට එහි මානානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

75—76. යසං යඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තඤ්ඤාදියානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ද්විතීයං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

යසං චා පන යඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: පුට්ඨජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තසෙසච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

77. යසං යඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තඤ්ඤා භවරාගානුසයො අනුසෙතිති: නො.

යසං චා පන යඤ්ඤා භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: නො.

78. යසං යඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනිතා.

යසං චා පන යඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අනුසෙතිති: අනාගාමීස්ස කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති. නො ච තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො අනුසෙති. තෙසෙසච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, කාමරාගානුසයො ච අනුසෙති.

79. යසං යඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙති තස්ස තඤ්ඤා මානානුසයො අනුසෙතිති: නො.

යසං චා පන යඤ්ඤා මානානුසයො අනුසෙති තස්ස තඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙතිති: නො.

75—76. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත් : දෙපුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි විවිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, විවිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත් : පුහුදුනට දුඛ-වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විවිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට විවිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

77. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැති.

78. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය වේ ද යත් : අනගැමිභට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලන්ට දුඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය වේ.

79. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැති.

80—81. යසං යඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙති තසං තඤ්ඤා දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිල්පානුසයො අනුසෙතිති: ද්විතීයං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනසං දුක්ඛාය වෙදනාය තසං තඤ්ඤා පටිසානුසයො ච අනුසෙති, විචිකිල්පානුසයො ච අනුසෙති.

යසං චා පන යඤ්ඤා විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති තසං යඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙතිති: පුට්ඨජනසං කාමධාතුයා ද්විතීය වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසං තඤ්ඤා විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති, නො ච තසං තඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙති. තෙසෙව පුග්ගලසං දුක්ඛාය වෙදනාය තසං තඤ්ඤා විචිකිල්පානුසයො ච අනුසෙති, පටිසානුසයො ච අනුසෙති.

82. යසං යඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙති තසං තඤ්ඤා භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: නො.

යසං චා පන යඤ්ඤා භවිරාගානුසයො අනුසෙති තසං තඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙතිති: නො.

83. යසං යඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙති තසං තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: ආමනනා.

යසං චා පන යඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තසං තඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙතිති: අනාගාමිසං කාමධාතුයා තීස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසං තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තසං තඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙති. තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විතීය වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා පටිසානුසයො අනුසෙති. තෙසෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො ච අනුසෙති, පටිසානුසයො ච අනුසෙති.

84—85. යසං යඤ්ඤා මානානුසයො අනුසෙති තසං තඤ්ඤා දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිල්පානුසයො අනුසෙතිති: තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විතීය වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ඤා මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා විචිකිල්පානුසයො අනුසෙති. පුට්ඨජනසං කාමධාතුයා ද්විතීය වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසං තඤ්ඤා මානානුසයො ච අනුසෙති, විචිකිල්පානුසයො ච අනුසෙති.

80—81. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත් : දෙපුභුලනට දුෂ්චවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිසානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට දුෂ්චවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත් : පුහුදුනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම දුෂ්චවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය වේ.

82. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැකි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැකි.

83. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය වේ ද යත් : අනගැමිහට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. තුන් පුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුෂ්චවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය වේ.

84—85. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත් : තුන් පුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඔවුනට මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට මානානුසය ද අනුශය වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙයි.

යසස වා පන යඤ්චිවිච්ඡානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච මානානුසයො අනුසෙතිති: පුටුඤ්ඤානසස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තසස තඤ්ච මානානුසයො අනුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, මානානුසයො ච අනුසෙති.

86. යසස යඤ්ච මානානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: චතුක්ඛං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තඤ්ච මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තඤ්ච භවිරාගානුසයො අනුසෙති. තෙසෙසෙඤ්ච පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච මානානුසයො ච අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති.

යසස වා පන යඤ්ච භවිරාගානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච මානානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

87. යසස යඤ්ච මානානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච අච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යසස වා පන යඤ්ච අච්ඡානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච මානානුසයො අනුසෙතිති: චතුක්ඛං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තඤ්ච මානානුසයො අනුසෙති. තෙසෙසෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, මානානුසයො ච අනුසෙති.

88. යසස යඤ්ච දිට්ඨානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

යසස වා පන යඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච දිට්ඨානුසයො අනුසෙතිති: ආමන්තා.

89—91. යසස යඤ්ච දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති: පුටුඤ්ඤානසස කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු තසස තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තසස තඤ්ච භවිරාගානුසයො අනුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති.

යසස වා පන යඤ්ච භවිරාගානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච භවිරාගානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති. පුටුඤ්ඤානසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තඤ්ච භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: පුහුදුනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විවිකිවිඡානුසය ද අනුශය වෙයි, මානානුසය ද අනුශය වේ.

86. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: සිවු පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුලන්ට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් එහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

87. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත්: සිවු පුහුලන්ට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, එහි ඔවුනට මානානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, මානානුසය ද අනුශය වේ.

88. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය අනුශය වේ ද යත්: එසේ යි.

89—91. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ... විවිකිවිඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: පුහුදුනට කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුහුල්භට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට විවිකිවිඡානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුශය වේ ද යත්: තුන් පුහුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුහුදුනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද අනුශය වෙයි, විවිකිවිඡානුසය ද අනුශය වේ.

92. යසස යඤ්චිචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච අච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : ආමනතා.

යසස වා පන යඤ්චිචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච චිචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීඝ්ඤ්ච වෙදනාඝ්ඤ්ච රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තඤ්ච චිචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති පුට්ඨජ්ජනසස කාමධාතුයා තීඝ්ඤ්ච වෙදනාඝ්ඤ්ච රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තඤ්ච අච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, චිචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති.

93. යසස යඤ්චභවිරාගානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච අච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : ආමනතා.

යසස වා පන යඤ්ච අච්ඡානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච භවිරාගානුසයො අනුසෙතිති : චතුරතං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීඝ්ඤ්ච වෙදනාඝ්ඤ්ච තෙසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තඤ්ච භවිරාගානුසයො අනුසෙති. තෙසංඤ්ඤච පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, භවිරාගානුසයො ච අනුසෙති. (ඵකමුලකං)

94. යසස යඤ්චකාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතති තසස තඤ්ච මානානුසයො අනුසෙතිති : නඤ්චී.

යසස වා පන යඤ්ච මානානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතතිති : අනාගාමීසස කාමධාතුයා ද්වීඝ්ඤ්ච වෙදනාඝ්ඤ්ච රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තඤ්ච මානානුසයො අනුසෙති, නො ච තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතති. තිණණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච මානානුසයො අනුසෙති නො ච තෙසං තඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතති. තෙසංඤ්ඤච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීඝ්ඤ්ච වෙදනාඝ්ඤ්ච තෙසං තඤ්ච මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අනුසෙතති, නො ච තෙසං තඤ්ච පටිසානුසයො අනුසෙති.

95—96. යසස යඤ්චකාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතති තසස දිට්ඨානුසයො -පෙ- චිචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතිති : නඤ්චී.

92. යමකුට යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත් : තුන් පුභුලනට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි විවිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය වෙයි. පුභුදුනට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, විවිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වේ.

93. යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත් : සිවු පුභුලනට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුභුලනට මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අනුශය වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය වේ. (එකමුලක යි)

94. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වේ ද යත් ද නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති යත් : අනගැමිභට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. තුන් පුභුලන්ට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි මානානුසය අනුශය වෙයි, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වේ.

95—96. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැති.

යසස වා පන යඤ්චිවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතීති: පුට්ඨජනසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තඤ්ච විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතී. තසෙඤ්ච පුග්ගලසස කාමධාතුයා ඤීසු වෙදනාසු තසස තඤ්ච විවිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අනුසෙතී, නො ච තසස තඤ්ච පටිඝානුසයො අනුසෙති. තසෙඤ්ච පුග්ගලසස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තඤ්ච විවිකිච්ඡානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතී, නො ච තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො අනුසෙති.

97. යසස යඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙති, තසස තඤ්ච භවරාගානුසයො අනුසෙතීති: නඤ්චී.

යසස වා පන යඤ්ච භවරාගානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතීති: නො.

98. යසස යඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතී තසස තඤ්ච අච්ඡානුසයො අනුසෙතීති: නඤ්චී.

යසස වා පන යඤ්ච අච්ඡානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතීති: අනාගාමීසස කාමධාතුයා ඤීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තඤ්ච අච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතී. සීණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො අනුසෙති, නො ච තෙසං තඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතී. තෙසෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ඤීසු වෙදනාසු තෙසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අනුසෙතී, නො ච තෙසං තඤ්ච පටිඝානුසයො අනුසෙති. තෙසෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතී, නො ච තෙසං තඤ්ච කාමරාගානුසයො අනුසෙති. (දුක්ඛුලකං)

99—100. යසස යඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතී තසස තඤ්ච දිට්ඨානුසයො -පෙ- විවිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතීති: නඤ්චී.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති යත්: පුභුලන්තට රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අනුයය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. ඒ පුභුලන්තට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුයය වෙති, ඔහුට පටිසානුසය නො ද අනුයය වෙයි. ඒ පුභුලන්තට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුයය වේ.

97. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුයය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති යත් නැති.

98. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති යත්: අනගැමිභට කාමධාතූයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙති. තුන් පුභුලන්තට රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය වෙයි. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුයය වෙති, ඒ පුභුලන්තට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුයය වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය වෙයි. ඒ පුභුලන්තට මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුයය වේ. (දුකමුලක යි)

99—100. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුයය වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිවිඡානුසය අනුයය වේ ද යත්: නැති.

යසස වා පන යඤ්චිවිච්ඡාදනාදියො අනුසෙති තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතීති: පුට්ඨජනසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තඤ්ච විච්ඡාදනාදියො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. තසෙඤ්ච පුගගලසස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තසස තඤ්ච විච්ඡාදනාදියො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී. නො ව තසස තඤ්ච පටිසානුසයො අනුසෙතී. තසෙඤ්ච පුගගලසස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තඤ්ච විච්ඡාදනාදියො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී.

101. යසස යඤ්ච කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී තසස තඤ්ච භවරාගානුසයො අනුසෙතීති: නඤ්ච.

යසස වා පන යඤ්ච භවරාගානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතීති: චතුර්තං පුගගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තෙසං තඤ්ච කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී.

102. යසස යඤ්ච කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී තසස තඤ්ච අච්ඡාදනාදියො අනුසෙතීති: නඤ්ච.

යසස වා පන යඤ්ච අච්ඡාදනාදියො අනුසෙති තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතීති: අනාගාමිසස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තඤ්ච අච්ඡාදනාදියො අනුසෙති' නො ව තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී. තසෙඤ්ච පුගගලසස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තඤ්ච අච්ඡාදනාදියො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තසස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. තිණ්ණං පුගගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච අච්ඡාදනාදියො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තෙසං තඤ්ච කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී. තෙසෙඤ්ච පුගගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තඤ්ච අච්ඡාදනාදියො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තෙසං තඤ්ච පටිසානුසයො අනුසෙතී. තෙසෙඤ්ච පුගගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තඤ්ච අච්ඡාදනාදියො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙතී, නො ව තෙසං කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙතී. (තිකමුලකං)

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: පුභුදුනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඊ එහි ඔහුට විවිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුල්භට මෑ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුභුල්භට මෑ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

101. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: සිවු පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඊ එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

102. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති යත්: අනගුලිභට දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුල්භට මෑ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඊ ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඊ එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුලනට මෑ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි, ඒ පුභුලනට මෑ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්. (තිකමුලක යි)

103. යසං යඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති තස්ස තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙතීති : නඤ්ඤා.

යසං චා පන යඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතතිති : පුටුඤ්ඤානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතී. නො ච තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතති. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ආසීඤ්ඤා වෙදනාසු තස්ස තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති. නො ච තස්ස තඤ්ඤා පටිඝානුසයො අනුසෙති. තසෙසව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති, නො ච තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතති.

104. යසං යඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති තස්ස තඤ්ඤා භවරාගානුසයො අනුසෙතීති : නඤ්ඤා.

යසං චා පන යඤ්ඤා භවරාගානුසයො අනුසෙති තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතතිති : තිණණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ඤා භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතී. නො ච තෙසං තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතී. පුටුඤ්ඤානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තඤ්ඤා භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති, නො ච තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච අනුසෙතී.

105. යසං යඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති තස්ස තඤ්ඤා අච්ඡානුසයො අනුසෙතීති : නඤ්ඤා.

යසං චා පන යඤ්ඤා අච්ඡානුසයො අනුසෙති තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතතිති : අනාගාමීස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තඤ්ඤා අච්ඡානුසයො අනුසෙති. නො ච තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අනුසෙතති. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ආසීඤ්ඤා වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තඤ්ඤා අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතී.

103. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: පුහුදුනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

104. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. පුහුදුනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

105. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි අච්ඡිඡානුසය අනුසය වේ ද යත්: නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අච්ඡිඡානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති යත්: අනගැමිභට දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අච්ඡිඡානුසය අනුසය වෙයි, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔහුට අච්ඡිඡානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති.

නො ව තසස තස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති. ද්විතං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති. තෙසංකෙඤ්ඤ ව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තෙසං තස් පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති. තෙසංකෙඤ්ඤව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති. පුට්ඨජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස් අවිජ්ජානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තසස තස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තසස තස් අවිජ්ජානුසයො ව කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තසස තස් පටිසානුසයො ව අනුසෙති. තසෙසව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තස් අවිජ්ජානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව අනුසෙනති, නො ව තසස තස් කාමරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. (වතුකකමුලකං)

106. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිල්පානුසයො ව අනුසෙනති තසස තස් භවරාගානුසයො අනුසෙතිති: නස්ථි.

යස්ස වා පන යස් භවරාගානුසයො අනුසෙති තසස තස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිල්පානුසයො ව අනුසෙනතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිල්පානුසයො ව අනුසෙනති. පුට්ඨජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස් භවරාගානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිල්පානුසයො ව අනුසෙනති. නො ව තසස තස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව අනුසෙනති.

107. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො ව පටිසානුසයො ව මානානුසයො ව දිට්ඨානුසයො ව විචිකිල්පානුසයො ව අනුසෙනති තසස තස් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතිති: නස්ථි.

ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. දෙ පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඩි එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුලනට ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඩි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. ඒ පුභුල්හට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. (වතුක්කමුලක ඩී)

106. යමකුට යම් කැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි හවිරාගානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති,

තවද යමකුට යම් කැනෙක හවිරාගානුසය අනුසය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති යත් : තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඩි එහි ඔවුනට හවිරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය වෙති. පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඩි එහි ඔහුට හවිරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙති, ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුසය වෙත්.

107. යමකුට යම් කැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය වේ ද යත් : නැති.

යසස වා පන යඤ්ඤ අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ඤ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතීති : අනාගාමීසස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තඤ්ඤ අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති. නො ච තසස තඤ්ඤ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතී. තසෙසව පුග්ගලසස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තඤ්ඤ අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතී. නො ච තසස තඤ්ඤ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතී. ද්වීතනං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ඤ අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතී. නො ච තෙසං තඤ්ඤ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතී. තෙසෙසෙසව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තඤ්ඤ අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතී, නො ච තෙසං තඤ්ඤ පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතී. තෙසෙසෙසව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තඤ්ඤ අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතී. නො ච තෙසං තඤ්ඤ කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතී. පුට්ඨජනසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තඤ්ඤ අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතී. නො ච තසස තඤ්ඤ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙතී. තසෙසව පුග්ගලසස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තසස තඤ්ඤ අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතී. තසෙසව පුග්ගලසස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තඤ්ඤ අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙතී. නො ච තසස තඤ්ඤ කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙතී. (පඤ්ඤාකමුඤ්ඤං)

108. යසස යඤ්ඤ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙතී තසස තඤ්ඤ අවිජ්ජානුසයො අනුසෙතීති : නඤ්ඤ.

යසස වා පන යඤ්ඤ අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති තසස තඤ්ඤ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙතීති :

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති යත් : අනගැඹ්භට දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුල්භටම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙත්. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දෙපුභුලන්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුලන්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුලන්භට ම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. පුහුදුන්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුලන්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය වෙයි. ඒ පුභුලන්භට ම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය වෙත්.

(පඤ්ඤාකමුද්දක යි)

108. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ ද යත් : නැති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති යත් :

අනාගාමීසී සුකඛාය වෙදනාය තසස තස් අවිජ්ජානුසයො අනුසෙති, නො ච තසස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තසස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තසස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. දව්ගතං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. තෙසංසෙසව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තෙසං තස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තෙසං තස් පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. තෙසංසෙසව පුග්ගලානං සුකඛාය වෙදනාය තෙසං තස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. පුට්ඨජ්ජනසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තසස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අනුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තසස තස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති. නො ච තසස තස් පටිසානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස සුකඛාය වෙදනාය තසස තස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අනුසෙති, නො ච තසස තස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අනුසෙති. (ඡකකමුලකං)

(අනුලොමපුග්ගලොකාස)

අනුසයවාරෙ අනුලොමං.

109. යසස කාමරාගානුසයො නානුසෙති තසස පටිසානුසයො නානුසෙතිති : ආමනතා.

යසස චා පන පටිසානුසයො නානුසෙති තසස කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති : ආමනතා.

අනගුමිභට දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය වෙයි. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. දෙපුභුලනට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුලන්භට ම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. පුභුදුන්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. ඒ පුභුල්භට ම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය වෙති. (ජක්කමුලක යි)

අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.

අනුසයවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යමකුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත් : එසේ යි.

තවද යමකුට පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත් : එසේ යි.

110. යසස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස මානානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමීස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස මානානුසයො නානුසෙති. අරහතො කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

යසස් චා පන මානානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

111—112. යසස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

යසස් චා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො නානුසෙති. ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

113—114. යසස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස භවිරාගානුසයො -පෙ- අච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමීස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස අච්ඡානුසයො නානුසෙති. අරහතො කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. අච්ඡානුසයො ච නානුසෙති.

යසස් චා පන අච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

115. යසස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස මානානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමීස්ස පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තස්ස මානානුසයො නානුසෙති. අරහතො පටිසානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති.

යසස් චා පන මානානුසයො නානුසෙති තස්ස පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

116—117. යසස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

යසස් චා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. නො ච-තෙසං පටිසානුසයො නානුසෙති. ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

110. යමකුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි, රහත්හට කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට මානානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

111—112. යමකුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔවුනට කාමරාගානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වේ.

113—114. යමකුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අච්ඡේදනානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට කාමරාගානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට අච්ඡේදනානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, අච්ඡේදනානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට අච්ඡේදනානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

115. යමකුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: අනගැමිහට පටිසානුසය අනුසය නො වෙයි, ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්හට පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යමකුට මානානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

116—117. යමකුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: (සෝචන් - සෙදගැමි) දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වෙයි. ඔවුනට පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුසය නො වේ.

118—119. යසං පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයො -ඉප- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමිස්ස පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තස්ස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අරහතො පටිසානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යසං චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

120—121. යසං මානානුසයො නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො -ඉප- විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

යසං චා පන විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස මානානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං මානානුසයො නානුසෙති. අරහතො විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

122—123. යසං මානානුසයො නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයො -ඉප- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

යසං චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස මානානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

124. යසං දිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

යසං චා පන විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස දිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

125—128. යසං දිට්ඨානුසයො -ඉප- විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයො -ඉප- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අරහතො විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යසං චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස විචිකිට්ඨානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

129. යසං භවරාගානුසයො නානුසෙති තස්ස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

යසං චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස භවරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා. (උකමුලකං)

118—119. යමකුට පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: අනාගැමිහට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔහුට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

120—121. යමකුට මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

122—123. යමකුට මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

124. යමකුට දිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

125—128. යමකුට දිට්ඨානුසය... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට හවරාගානුසය... අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

129. යමකුට හවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට හවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලකයි).

130. යසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති තසස් මානානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමීසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති. නො ච තසස් මානානුසයො නානුසෙති. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

යසස් වා පන මානානුසයො නානුසෙති තසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති: ආමනනා.

131—132. යසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති තසස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

යසස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. තසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති: ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති. ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

133—134. යසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති තසස් භවිරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: අනාගාමීසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති. නො ච තසස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යසස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති: ආමනනා. (දුක-මුලකං)

135—136. යසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති තසස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

යසස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තසස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතිති: ද්විතං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමීසස් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති. නො ච තසස් මානානුසයො නානුසෙති. අරහතො විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙති.

130. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: අනග්‍රහිතට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. ඔහුට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි.

තවද යමකුට මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි.

131-132. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති. දෙපුභුලන්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

133-134. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට භට්ඨරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: අනග්‍රහිතට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. ඔහුට අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ ය. (දුකමුලකයි.)

135-136. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති. අනග්‍රහිතට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. ඔහුට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

137—138. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා තසස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතඤ්ඤා: ආමනනා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතඤ්ඤා තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා: ආමනනා. (ඤ්ඤානුසයො)

139—141. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා තසස විචිකිට්ඨානුසයො -පෙ- භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතඤ්ඤා: ආමනනා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතඤ්ඤා තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා: ද්විතියං පුග්ගලානං විචිකිට්ඨානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා. නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා. අනාගාමීසස විචිකිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා. නො ච තසස මානානුසයො නානුසෙතඤ්ඤා. අරහතො විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා (වතුකනුසයො)

142—143. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා තසස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතඤ්ඤා: ආමනනා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතඤ්ඤා තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා: ආමනනා. (පඤ්ඤානුසයො)

144. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච භවරාගානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා, තසස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතඤ්ඤා: ආමනනා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතඤ්ඤා, තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිට්ඨානුසයො ච භවරාගානුසයො ච නානුසෙතඤ්ඤා: ආමනනා. (ඡන්දනුසයො)

(පටිලොමපුග්ගලං)

137—138. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (තිකමුලකයි)

139—141. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට විචිකිට්ඨානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. අනගමිභට විචිකිට්ඨානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. රහත්භට විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත්. (චතුකකමුලකයි.)

142—143. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (පඤ්චකමුලකයි)

144. යමකුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නොවේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (ඡකකමුලක යි.)

(ප්‍රතිලෝම පුද්ගලයි.)

145. යඤ් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තඤ් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එඤ් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තඤ් පටිසානුසයො නානුසෙති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන එඤ් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

යඤ් වා පන පටිසානුසයො නානුසෙති තඤ් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එඤ් පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ච තඤ් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන එඤ් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

146. යඤ් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තඤ් මානානුසයො නානුසෙතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තඤ් මානානුසයො නානුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන එඤ් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති.

යඤ් වා පන මානානුසයො නානුසෙති තඤ් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

147—148. යඤ් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තඤ් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තඤ් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනෙන එඤ් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති.

යඤ් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තඤ් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනනා.

149. යඤ් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තඤ් භවරාගානුසයො නානුසෙතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ් කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තඤ් භවරාගානුසයො නානුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන එඤ් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. භවරාගානුසයො ච නානුසෙති.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුඛවේදනා වූ මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා වූ මෙහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී මෙහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි, දුඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

147—148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද දී මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපනන වූ මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි භවරාගානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙයි. දුඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනො එස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

150. යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති, අපරියාපනො එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තො.

151, යස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් මානානුසයො නානුසෙති, අපරියාපනො එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන මානානුසයො නානුසෙති තස් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් මානානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් පටිසානුසයො නානුසෙති, අපරියාපනො එස් මානානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

152—153. යස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස් දිට්ඨානුසයො -- පෙ -- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති, අපරියාපනො එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ආමන්තො.

154. යස් පටිසානුසයො නානුසෙති තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනො එස් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති.

තවද යම් තැනෙක භවිරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවිරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. දුඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි දෑ යි මෙහි භවිරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුඛ වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි දෑ යි මෙහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපනන වූ මෙහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

151. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි දෑ යි මෙහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපනන වූ මෙහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය නොවේද යත්: දුඛ වෙදනාවූ මෙහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපනන වූ මෙහි මානානුසය ද අනුශය නොවෙයි. පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

152—153. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නොවේ. නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි දෑ යි මෙහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපනන වූ මෙහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවිරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි දෑ යි මෙහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි භවිරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි දෑ යි මෙහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. භවිරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස් පටිඝානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් පටිඝානුසයො නානුසෙති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු අපරියාපනො එස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. පටිඝානුසයො ච නානුසෙති.

155. යස් පටිඝානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් පටිඝානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනො එස් පටිඝානුසයො ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් පටිඝානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

156—157. යස් මානානුසයො නානුසෙති තස් දිට්ඨානුසයො—පෙ-විච්චිවජානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් මානානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් විච්චිවජානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනො එස් මානානුසයො ච නානුසෙති. විච්චිවජානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන විච්චිවජානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

158. යස් මානානුසයො නානුසෙති තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් මානානුසයො නානුසෙති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනො එස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති.

159. යස් මානානුසයො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් මානානුසයො නානුසෙති. නො ච තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. අපරියාපනො එස් මානානුසයො ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස් මානානුසයො නානුසෙතිති: ආමනා.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්. දුෛඛ වේදනා වූ මෙහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි පටිසානුසය අනුශය නො ද වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපනයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

155. යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපනය වූ මෙහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

156—157. යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුෛඛ වේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපනය ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. දුෛඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපනයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

159. යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දුෛඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. අපරියාපනය ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නොවේ නම් එහි මානානුසය අනුශය නො වේද යත්: එසේ යි.

160. යස් දිට්ඨිකුසලො නානුසෙති තස් විචිකිට්ඨානුසලො නානුසෙතිති: ආමනාසා.

යස් වා පන විචිකිට්ඨානුසලො නානුසෙති තස් දිට්ඨිකුසලො නානුසෙතිති: ආමනාසා.

161—163. යස් දිට්ඨිකුසලො -පෙ- විචිකිට්ඨානුසලො නානුසෙති තස් භවිරාගානුසලො නානුසෙතිති: ආමනාසා.

යස් වා පන භවිරාගානුසලො නානුසෙති තස් විචිකිට්ඨානුසලො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා තිස්ස වේදනාස්ස එස් භවිරාගානුසලො නානුසෙති. නො ච තස් විචිකිට්ඨානුසලො නානුසෙති. අපරියාපනො එස් භවිරාගානුසලො ච නානුසෙති. විචිකිට්ඨානුසලො ච නානුසෙති.

164. යස් විචිකිට්ඨානුසලො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසලො නානුසෙතිති: ආමනාසා.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසලො නානුසෙති තස් විචිකිට්ඨානුසලො නානුසෙතිති: ආමනාසා.

165. යස් භවිරාගානුසලො නානුසෙති තස් අවිජ්ජානුසලො නානුසෙතිති: කාමධාතුයා තිස්ස වේදනාස්ස එස් භවිරාගානුසලො නානුසෙති. නො ච තස් අවිජ්ජානුසලො නානුසෙති. අපරියාපනො එස් භවිරාගානුසලො ච නානුසෙති. අවිජ්ජානුසලො ච නානුසෙති.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසලො නානුසෙති තස් භවිරාගානුසලො නානුසෙතිති: ආමනාසා. (එකමුලකං)

166. යස් කාමරාගානුසලො ච පටිඝානුසලො ච නානුසෙති තස් මානානුසලො නානුසෙතිති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසලො ච පටිඝානුසලො ච නානුසෙති. නො ච තස් මානානුසලො නානුසෙති. අපරියාපනො එස් කාමරාගානුසලො ච පටිඝානුසලො ච නානුසෙති. මානානුසලො ච නානුසෙති.

යස් වා පන මානානුසලො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසලො ච පටිඝානුසලො ච නානුසෙතිති. දුක්ඛාය වේදනාය එස් මානානුසලො ච කාමරාගානුසලො ච නානුසෙති. නො ච තස් පටිඝානුසලො නානුසෙති. අපරියාපනො එස් මානානුසලො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසලො ච පටිඝානුසලො ච නානුසෙති.

160. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි දිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

161—163. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි තෙවැදූරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වේ.

164. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි අච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි අච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි තෙවැදූරුම් වෙද්දා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය අනුසය නො වෙයි. එහි අච්ඡානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. අච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි.

තවද යම් තැනෙක අච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි මානානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. එහි මානානුසය නොද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. මානානුසය ද අනුසය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දූඛ වෙද්දා වූ මෙහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති. එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙත්.

167—68. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනී තස් දිට්ඨිනුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙහිති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනී. නො ච තස් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙහි. අපරියාපනො එස් කාමරාගානුසයො ච නානුසෙහි, විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙහි.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙහි තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනීති; ආමනතා.

169. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනී තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙහිති; රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනී. නො ච තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙහි. අපරියාපනො එස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනී. භවිරාගානුසයො ච නානුසෙහි.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙහි තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච නානුසෙහනී. නො ච තස් පටිසානුසයො නානුසෙහි. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු එස් භවිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනී. නො ච තස් කාමරාගානුසයො නානුසෙහි. අපරියාපනො එස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙහි. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනී.

170. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනී තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙහිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනී. නො ච තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙහි. අපරියාපනො එස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනී. අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙහි.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙහි තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙහනීති: ආමනතා. (දුක්ඛුලකං)

167—168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. අපරියාපනනය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුයය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුයය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නොවෙති යත්: එසේ යි.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. එහි භවරාගානුසය නොද අනුයය නො වෙයි. අපරියාපනනය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. භවරාගානුසය ද අනුයය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුයය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති යත්: දූෂ වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුයය නො වෙති. එහි පටිසානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. කාමරාගානුසයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. අපරියාපනනය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුයය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත්:

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුයය නො වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති. එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුයය නො වෙයි. අපරියාපනනය ඇති කල්හි මෙහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති අවිජ්ජානුසය ද අනුයය නො වේ.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුයය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුයය නො වෙති යත්: එසේ යි. (දුකමුලකයි.)

171—172 යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකභි තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතීති; ආමනානා.

යස් චා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකභිති; ආමනානා.

173. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකභි තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතීති; ආමනානා.

යස් චා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකභිති; දුක්ඛාය වෙදනාය එස් භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකභි. නො ච තස් පටිසානුසයො නානුසෙති. කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු එස් භවිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙකභි. නො ච තස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො - ච නානුසෙතති. අපරියාපණො එස් භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති.

174. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකභි තස් අච්ඡානුසයො නානුසෙතීති; ආමනානා.

යස් චා පන අච්ඡානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙකභිති; ආමනානා. (තිකමුලකං)

175—177 යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති තස් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතීති; ආමනානා.

යස් චා පන විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති; ආමනානා - පෙ - (චතුකකමුලකං)

178. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතති තස් භවිරාගානුසයො නානුසෙතීති; ආමනානා.

171—172 යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නොවෙති යත්: එසේ යි.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. අපරියාපනාය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත්.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. (තිකමූලකයි)

175—177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අනුසය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: එසේ යි. ... (චතුසෂ්ඨලකයි)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් එහි භවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

යඤ්චා පන භවිරාගානුසයො නානුසෙති තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය එඤ්ඤා භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතීති; නො ච තඤ්ඤා පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතීති. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු එඤ්ඤා භවිරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතීති. නො ච තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතීති. අපරියාපනො එඤ්ඤා භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතීති. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතීති.

179. යඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතීති තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතීති: ආමනනා.

යඤ්චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච නානුසෙතීති: ආමනනා. (පඤ්ඤා මූලකං)

180. යඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතීති තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතීති: ආමනනා.

යඤ්චා පන අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච නානුසෙතීති: ආමනනා, (පඤ්ඤා මූලකං)

(පටිලොමාවකාසො.)

181. යඤ්ඤා යඤ්ඤා කාමරාගානුසයො නානුසෙති තඤ්ඤා තඤ්ඤා පටිසානුසයො නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ච තෙසං තඤ්ඤා පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසං ඤාණව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අපරියාපනො තෙසං තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. පටිසානුසයො ච නානුසෙති. දව්නං පුග්ගලානං සබ්බස්මි කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්. දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති. එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති අපරියාපනකය ඇති කල්හි මෙහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමුලකයි)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (ඡක්කමුලකයි.)

(ප්‍රතිලොමාවකාශ යි.)

181. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට දුඃඛ වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපනකයෙහි ද දී යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

යසස වා පන යසු පටිසානුසයො නානුසෙති තසස තසු කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තෙසං තසු පටිසානුසයො නානුසෙති. නො ව තෙසං තසු කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසෙසෙඤ්ච පුග්ගලානං රුපධාතුයා අරුපධාතුයා අපරියාපනො තෙසං තසු පටිසානුසයො ව නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ව නානුසෙති. දව්නනං පුග්ගලානං සබ්බසු පටිසානුසයො ව නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ව නානුසෙති.

182. යසස යසු කාමරාගානුසයො නානුසෙති තසස තසු මානානුසයො නානුසෙතිති: තිණණං පුග්ගලානං රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තසු කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ව තෙසං තසු මානානුසයො නානුසෙති. තෙසෙසෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනො තෙසං තසු කාමරාගානුසයො ව නානුසෙති. මානානුසයො ව නානුසෙති. අනාගාමිසස කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තසස තසු කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ව තසස තසු මානානුසයො නානුසෙති. තෙසෙඤ්ච පුග්ගලසස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනො තසස තසු කාමරාගානුසයො ව නානුසෙති. මානානුසයො ව නානුසෙති. අරහතො සබ්බසු කාමරාගානුසයො ව නානුසෙති. මානානුසයො ව නානුසෙති.

යසස වා පන යසු මානානුසයො නානුසෙති තසස තසු කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: ආමනායා.

183—184. යසස යසු කාමරාගානුසයො නානුසෙති තසස තසු දිට්ඨානුසයො - ටෙ - විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: පුට්ඨජනසස දුක්ඛාය වෙදනාය රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තසස තසු කාමරාගානුසයො නානුසෙති. නො ව තසස තසු විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. තෙසෙඤ්ච පුග්ගලසස අපරියාපනො තසස තසු කාමරාගානුසයො ව නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයො ව නානුසෙති. දව්නනං පුග්ගලානං සබ්බසු කාමරාගානුසයො ව නානුසෙති. විචිකිච්ඡානුසයො ව නානුසෙති.

යසස වා පන යසු විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තසස තසු කාමරාගානුසයො නානුසෙතිති: දව්නනං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තෙසං තසු විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. නො ව තෙසං තසු කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසෙසෙඤ්ච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රුපධාතුයා අපරියාපනො තෙසං තසු විචිකිච්ඡානුසයො ව නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ව නානුසෙති. දව්නනං පුග්ගලානං සබ්බසු විචිකිච්ඡානුසයො ව නානුසෙති. කාමරාගානුසයො ව නානුසෙති.

තවද යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැම තැන්හි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

182. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගමිහට කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුඃඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

183—184 යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: පුභුදුන්හට දුඃඛ වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දෙපුභුලනට කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලන්හට ම දුඃඛ වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැමතැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

185. යසස යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තසස තස්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තස්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙත තෙසං තස්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමීසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තසස තස්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස කාමධාතුයා තීඝ්ඤ වේදනාසු අපරියාපනෙත තසස තස්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති.

යසස වා පන යස් භවිරාගානුසයො නානුසෙති තසස තස්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විඝ්ඤ වේදනාසු තෙසං තස්ථ භවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තස්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙත තෙසං තස්ථ භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස්ථ භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති.

186. යසස යස් කාමරාගානුසයො නානුසෙති තසස තස්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතීති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තස්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙත තෙසං තස්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමීසස කාමධාතුයා තීඝ්ඤ වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තසස තස්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස අපරියාපනෙත තසස කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස්ථ කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යසස වා පන යස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තසස තස්ථ කාමරාගානුසයො නානුසෙතීති: ආමනනා.

185. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුෂ්චේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිභට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්භට හැම කැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුෂ්චේදනායෙහි අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්භට හැම කැන්හි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

186. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට දුෂ්චේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිභට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්භට හැම කැන්හි කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

187. යස්ස යත් පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් මානානුසයො නානුසෙතිති: තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා දඪිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති. මානානුසයො ච නානුසෙති, අනාගාමීස්ස කාමධාතුයා දඪිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත් මානානුසයො නානුසෙති, තෙසෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තස්ස තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන යත් මානානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: තිණණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් මානානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තත් මානානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බත් මානානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

188—189. යස්ස යත් පටිසානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් දිට්ඨානුසයො - ටෙ - විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: පුච්ඡ්ජනස්ස කාමධාතුයා දඪිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තස්ස තත් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. තෙසෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස තත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති. දවිනං පුග්ගලානං සබ්බත් පටිසානුසයො ච නානුසෙති, විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස චා පන යත් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තස්ස තත් පටිසානුසයො නානුසෙතිති: දවිනං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තත් පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා දඪිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙසං තත් විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති. දවිනං පුග්ගලානං සබ්බත් විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

187. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔවුනට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි මානානුසය නොද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔවුනට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගුලීභට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලීභට ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී එහි ඔහුට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්භට හැම තැන්හි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්භට හැම තැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

188—189. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: පුභුදුන්භට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලීභට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි දෙපුභුලනට හැම තැන්හි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: දෙපුභුලනට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

190. යසස යස පටිසානුසයො නානුසෙති තසස තස හවි-
 රාගානුසයො නානුසෙතිති: තිණණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූප-
 ධාතුයා තෙසං තස පටිසානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං
 තස හවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසෙඤ්ඤව පුග්ගලානං කාම-
 ධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු අපරියාපනො තෙසං තස පටිසානුසයො
 ච නානුසෙති, හවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමීසස රූප-
 ධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස පටිසානුසයො නානුසෙති, නො
 ච තසස තස හවිරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසෙව පුග්ගලසස
 කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපනො තසස තස පටිසා-
 නුසයො ච නානුසෙති, හවිරාගානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො
 සබ්බස පටිසානුසයො ච නානුසෙති, හවිරාගානුසයො ච නානුසෙති.

යසස වා පන යස හවිරාගානුසයො නානුසෙති තසස තස
 පටිසානුසයො නානුසෙතිති: තිණණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය
 තෙසං තස හවිරාගානුසයො නානුසෙති, නො ච තෙසං තස
 පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසෙඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු
 වෙදනාසු අපරියාපනො තෙසං තස හවිරාගානුසයො ච නානු-
 සෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස හවිරාගා-
 නුසයො ච නානුසෙති, පටිසානුසයො ච නානුසෙති.

191. යසස යස පටිසානුසයො නානුසෙති තසස තස අවිජ්ජා-
 නුසයො නානුසෙතිති: තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු
 රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස පටිසානුසයො නානුසෙති,
 නො ච තෙසං තස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසෙඤ්ඤව
 පුග්ගලානං අපරියාපනො තෙසං තස පටිසානුසයො ච නානුසෙති,
 අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමීසස කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු
 රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස පටිසානුසයො නානුසෙති,
 නො ච තසස තස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසෙව පුග්ග-
 ලසස අපරියාපනානුසෙතිසස තස පටිසානුසයො ච නානුසෙති,
 අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස පටිසානුසයො ච
 නානුසෙති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යසස වා පන යස අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තසස තස
 පටිසානුසයො නානුසෙතිති: ආමනතා.

190. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔවුනට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී එහි ඔවුනට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම කාමධාතූයෙහි කෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී එහි ඔහුට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැම තැන්හි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට දූඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, පටිසානුසය ද අනුශය නො වේ.

191. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔවුනට පටිසානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිහට කාමධාතූයෙහි කෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

192—193. යස්ස යස් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තස් දිට්ඨාත්‍යයො - ටෙප - විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: පුච්ඡස්තස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති, නො ච තස්ස තස් විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙති. තස්සෙව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තස්ස තස් මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, විචිකිච්ඡාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති. අරහතො සබ්බස් මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, විචිකිච්ඡාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති.

යස්ස වා පන යස් විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තස් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් විචිකිච්ඡාත්‍යයො නාත්‍යසෙති, නො ච තෙසං තස් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති. තෙසෙඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තෙසං තස් විචිකිච්ඡාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති. අරහතො සබ්බස් විචිකිච්ඡාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති.

194. යස්ස යස් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තස් භවිරාගාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යස් භවිරාගාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තස් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: චතුනං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස් භවිරාගාත්‍යයො නාත්‍යසෙති, නො ච තෙසං තස් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති. තෙසෙඤ්ඤෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තෙසං තස් භවිරාගාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති. අරහතො සබ්බස් භවිරාගාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති.

195. යස්ස යස් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තස් අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: චතුනං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති, නො ච තෙසං තස් අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙති. තෙසෙඤ්ඤෙව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස් මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, අවිජ්ජාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති. අරහතො සබ්බස් මානාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති, අවිජ්ජාත්‍යයො ච නාත්‍යසෙති.

යස්ස වා පන යස් අවිජ්ජාත්‍යයො නාත්‍යසෙති තස්ස තස් මානාත්‍යයො නාත්‍යසෙති: ආමනතා.

192—193. යමකුට යම්තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: පුභුදුන්හට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්හට ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නොවේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, එහි ඔවුනට මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්තයෙහි ද දී එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

194. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: සිවු පුභුලනට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්තයෙහි ද දී එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

195. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි අච්ඡේදනුසය අනුශය නො වේ ද යත්: සිවුපුභුලනට දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අච්ඡේදනුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්තය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අච්ඡේදනුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අච්ඡේදනුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අච්ඡේදනුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

196. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

197—199. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද අනුශය නො වෙ යි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ද අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: පුභුදුන්භට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්භට හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

200. යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ. නම් ඔහුට එහි අච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට කාමධාතූයෙහි තුන්වැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි, ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, රහත්භට හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

201. යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි අච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: සිවු පුභුලනට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වෙයි, ඔවුනට එහි අච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, අච්ඡානුසය ද අනුශය නො වේ.

යසස වා පන යස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තසස තස්ස භවිරාගානුසයො නානුසෙතීති: ආමනතා. (ඵකමුලකං)

202. යසස යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති තසස තස්ස මානානුසයො නානුසෙතීති: තිණණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තෙසං තස්ස මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙත තෙසං තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති, මානානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමීසස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තසස තස්ස මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංච පුග්ගලසස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත තසස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති, මානානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති, මානානුසයො ච නානුසෙති.

යසස වා පන යස් මානානුසයො නානුසෙති තසස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතතීති: තිණණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තස්ස පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙත තෙසං තස්ස මානානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති. අරහතො සබ්බස්ස මානානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති.

203—204. යසස යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති තසස තස්ස දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙතීති: පුච්ඡජනසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තසස තස්ස විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති. තෙසංච පුග්ගලසස අපරියාපනෙත තසස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති, විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති. දීනතං පුග්ගලානං සබ්බස්ස - පෙ -

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

202. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි මානානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගැමිභට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නායෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙයි, මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. මානානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: තුන් පුභුලනට දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. රහත්භට හැමතැන්හි මානානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙත්.

203—204. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: පුභුදුන්නට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. දෙපුභුලනට හැමතැන්හි .

යසස වා පන යස වීචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තසස තස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති: ද්විතනං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස වීචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තස පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස වීචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තස කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙසං තස වීචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති. ද්විතනං පුග්ගලානං සබ්බස - පෙ -.

205. යසස යස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති තසස තස භවරාගානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා, අරූපධාතුයා තෙසං තස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තස භවරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, භවරාගානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිසස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති. නො ච තසස තස භවරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තසස තස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, භවරාගානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස - පෙ -.

යසස වා පන යස භවරාගානුසයො නානුසෙති තසස තස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස භවරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච නානුසෙති. නො ච තෙසං තස පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස භවරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තස කාමරාගානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස භවරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස - පෙ -.

206. යසස යස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති තසස තස අච්ඡානුසයො නානුසෙතිති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, නො ච තෙසං තස අච්ඡානුසයො නානුසෙති. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙති, අච්ඡානුසයො ච නානුසෙති. අනාගාමිසස කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාශානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය ද කාමරාශානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාශානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනන්හට ම රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාශානුසයද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. දෙපුභුලනන්හට හැමතැන්හි ...

205. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාශානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි භවරාශානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනට රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාශානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි භවරාශානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියා-පන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාශානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, භවරාශානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගුඡීහට රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාශානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි භවරාශානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලන්හට ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි ඔහුට කාමරාශානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, භවරාශානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්හට හැමතැන්හි ...

තවද යමකුට යම් තැනෙක භවරාශානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාශානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය වෙති යත්: තුන් පුභුලනට දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට භවරාශානුසය ද කාමරාශානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාශානුසය ද පටිසා-නුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාශානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි භවරාශානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාශානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති. රහත්හට හැමතැන්හි ...

206. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාශානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි අච්ඡානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: තුන් පුභුලනන්හට රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට කාමරාශානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි අච්ඡානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියා-පන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි කාමරාශානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, අච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙයි. අනගුඡීහට කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතුයෙහි ද

අරූපධාතුයා තසස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, නො ච තසස තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තසෙසව පුග්ගලසස අපරියාපනෙන තසස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස්ස - පෙ -.

යසස චා පන යඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තසස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති: ආමනනා. (දුකමුලකං)

207—208. යසස යඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති තසස තඤ්ඤා දිට්ඨිනුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති: ආමනනා.

යසස චා පන යඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො නානුසෙති තසස තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති: ද්විතීයං පුග්ගලානං දුකඛිය වෙදනාය තෙසං තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති නො ච තෙසං තඤ්ඤා පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසංකෙසෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විතීය වෙදනාසු තෙසං තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති. තෙසංකෙසෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංකෙසෙව පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති. අනාගාමීසස කාමධාතුයා ද්විතීය වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙනති, නො ච තසස තඤ්ඤා මානානුසයො නානුසෙති, තසෙසව පුග්ගලසස දුකඛිය වෙදනාය අපරියාපනෙන තසස තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති. අරහතො සබ්බස්ස - පෙ -.

209. යසස යඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙනති තසස තඤ්ඤා භවිරාගානුසයො නානුසෙති: ආමනනා.

අරුපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුසය නො වෙයි. රහත් භට හැමතැන්හි ...

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නොවෙති යත්: එසේ යි. (දුකමුලක යි.)

207—208. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: දෙපුභුලනට දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුලනට ම රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි මානානුසය ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. අනගැමිභට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම දුඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. රහත්භට හැමතැන්හි ...

209. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි භවිරාගානුසය අනුසය නොවේ ද යත්: එසේ යි.

යසස වා පන යසු භවිරාගානුසයො නානුසෙති තසස තසු කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති: තිණණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තසු භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තෙසං තසු පටිසානුසයො නානුසෙති. තෙසං ඤෙඤච පුග්ගලානං කාමධාතුයා දඪිසු වෙදනාසු තෙසං තසු රාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තෙසං තසු කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති. තෙසං ඤෙඤච පුග්ගලානං අපරියාපනෙන තෙසං තසු භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති. අනාගාමීසස කාමධාතුයා දඪිසු වෙදනාසු තසස තසු භවිරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තසස තසු මානානුසයො නානුසෙති. තෙසසච පුග්ගලසස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තසස තසු භවිරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති. අරහතො සබ්බසු - පෙ -.

210. යසස යසු කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති තසස තසු අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති: අනාගාමීසස දුක්ඛාය වෙදනාය තසස තසු කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තසස තසු අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තෙසසච පුග්ගලසස අපරියාපනෙන තසස තසු කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බසු - පෙ -

යසස වා පන යසු අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තසස තසු කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති: ආමනා. (තිකමුලකං)

211-213. යසස යසු කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති තසස තසු විචිකිච්ජානුසයො නානුසෙති: ආමනා.

යසස වා පන යසු විචිකිච්ජානුසයො නානුසෙති තසස තසු කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති: දඪිතං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තසු විචිකිච්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තෙසං තසු පටිසානුසයො ච නානුසෙති. තෙසං ඤෙඤච පුග්ගලානං කාමධාතුයා දඪිසු වෙදනාසු තෙසං තසු විචිකිච්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතති, නො ච තෙසං තසු කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතති

තවද යමකුට යම් තැනෙක හවරාගානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති යන්: තුන් පුභුලනට දු:බවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි හවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති. ඒ පුභුලනට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි හවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති. අනගැමිභට කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො වු අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම දු:බවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි ඔහුට හවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති. රහත්භට හැම තැන්හි ...

210. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යන්: අනගැමිභට දු:බවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි ...

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අනුශය නො වෙති යන්: එසේ යි. (තිකදුලක යි)

211-213. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි විචිකිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ ද යන්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති යන්: දෙ පුභුලනට දු:බවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද අනුශය නොවෙයි. ඒ පුභුලනට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුශය නො වෙති.

තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතනී, නො ච තෙසං තස්ථ මානානුසයො නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපතො තෙසං තස්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතනී. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතනී, නො ච තස්ස මානානුසයො නානුසෙති, තස්සෙච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපතො තස්ස තස්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතනී. අරහතො සබ්බස්ථ විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච නානුසෙතනී - ෧෪ - (වතුක්කමුලකං).

214—215. යස්ස යස්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතනී තස්ස තස්ථ භවරාගානුසයො - ෧෪ - අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතීති: ආමනායා.

යස්ස චා පන යස්ථ අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තස්ථ කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතනීති: පුටුජ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ථ භවරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතනී, නො ච තස්ස තස්ථ පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතනී. තස්සෙච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු තස්ස තස්ථ භවරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච නානුසෙතනී. නො ච තස්ස තස්ථ කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතනී. තස්සෙච පුග්ගලස්ස අපරියාපතො තස්ස තස්ථ භවරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතනී. දවිනනං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ථ භවරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතනී, නො ච තෙසං තස්ථ පටිසානුසයො ච නානුසෙති. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු තෙසං තස්ථ භවරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතනී, නො ච තෙසං තස්ථ කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච නානුසෙතනී. තෙසංඥෙඤ්ච පුග්ගලානං අපරියාපතො තෙසං තස්ථ භවරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතනී. අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු

ඒ පුභුලන්භට ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඒ එහි ඔවුනට විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලන්භට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති. අනගුමිභට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඒ එහි ඔහුට විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී ඒ එහි ඔහුට විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙති. රහත්භට හැම තැනහි විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අනුසය නො වෙත් ... (චතුක්කමුලක යි.)

214-215. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි හවරාගානුසය අනුසය නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක හවරාගානුසය අනුසය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති යත්: පුභුලන්භට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුල්භට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි හවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුල්භට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔහුට එහි හවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. දෙ පුභුලන්භට දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති, ඔවුනට එහි පටිසානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙයි. ඒ පුභුලන්භට ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි හවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද අනුසය නො වෙති. ඒ පුභුලන්භට ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි ඔවුනට එහි හවරාගානුසය ද අනුසය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද අනුසය නො වෙති. අනගුමිභට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති

තස්ස තස් භවරාගානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතනි, නො ච තස්ස තස් මානානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තස්ස තස් භවරාගානුසයො ච නානුසෙති, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච නානුසෙතනි. අරහතො සබ්බස්ස -- පෙ -- (පසඤ්චලකං)

216. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච නානුසෙතනි තස්ස තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙතීති: අනාගාමිස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච නානුසෙතනි, නො ච තස්ස තස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති. තස්සෙව පුග්ගලස්ස අපරියාපනෙන තස්ස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච නානුසෙතනි, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති. අරහතො සබ්බස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච නානුසෙතනි, අවිජ්ජානුසයො ච නානුසෙති.

යස්ස වා පන යස් අවිජ්ජානුසයො නානුසෙති තස්ස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච නානුසෙතනීති: ආමනතා. (ඡක්කමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං
 අනුසයවාරෙ පටිලොමං.
 අනුසයවාරො.

එකල්හි ඔහුට එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම දුෂ්ඨ-වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්තයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අනුශය නො වෙති. රහත්භට හැමතැන්හි ... (පඤ්ඤාසූචක යි.)

216. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙත් නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ ද යත්: අනගැමිභට දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද අනුශය නො වෙයි. ඒ පුභුල්භට ම අපරියාපන්තය ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වෙයි. රහත්භට හැමතැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති, අවිජ්ජානුසය ද අනුශය නො වේ.

තවද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අනුශය නො වේ නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අනුශය නො වෙති යත්: එසේ යි. (ඡන්දකමුචක යි.)

ප්‍රතිලොම පුද්ගලාවකාශ යි.

අනුශයවාරයෙහි ප්‍රතිලොම යි.

අනුසයවාර යි.

2. සානුසයවාරෝ

1. යො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන සානුසයොති : ආමනතා.

යො වා පන පටිසානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

2. යො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති : අනාගාමී මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන ච සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා.

3-4. යො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙව පුග්ගලා කාමරාගානුසයෙන සානුසයා, නො ච විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨකනො කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

5-6. යො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො වා පන අච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී අච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා අච්ඡානුසයෙන ච සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා.

7. යො පටිසානුසයෙන සානුසයො. සො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච පටිසානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන ච සානුසයා, පටිසානුසයෙන ච සානුසයා.

2. සානුසයවාර

1. යමෙක් (ආයතී මාර්ගයෙන් අනුශය අප්‍රභිණ බැවින්) කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

2. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගුමී තෙම මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ.

3-4. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුභුදුන් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

5-6 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවිරාගානුසයෙන් ... අච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගුමී තෙම අච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන්පුභුල්ලු අච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

7. යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගුමී තෙම මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතය හ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ,

8-9. යො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- වීචිකිල්හානුසයෙන සානුසයොති: දෙව පුග්ගලා පටිසානුසයෙන සානුසයා, නො ව වීචිකිල්හානුසයෙන සානුසයා. පුටුඡ්ඡනො පටිසානුසයෙන ව සානුසයො, වීචිකිල්හානුසයෙන ව සානුසයො.

යො වා පන වීචිකිල්හානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

10-11. යො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිඡ්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො වා පන අවිඡ්ඡානුසයෙන සානුසයො සො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී අවිඡ්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ව පටිසානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිඡ්ඡානුසයෙන ව සානුසයා, පටිසානුසයෙන ව සානුසයා.

12-13. යො මානානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- වීචිකිල්හානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන සානුසයා, නො ව වීචිකිල්හානුසයෙන සානුසයා. පුටුඡ්ඡනො මානානුසයෙන ව සානුසයො, වීචිකිල්හානුසයෙන ව සානුසයො.

යො වා පන වීචිකිල්හානුසයෙන සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

14-15. යො මානානුසයෙන සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිඡ්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො වා පන අවිඡ්ඡානුසයෙන සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

16-18. යො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයො සො වීචිකිල්හානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො වා පන වීචිකිල්හානුසයෙන සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා. -පෙ-

8-9 යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුඞුල්ලු පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

10-11 යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැම් තෙම අච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුඞුල්ලු අච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

12-13 යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුඞුල්ලු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ. විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ, පුහුදුන් තෙම මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි.

14-15 යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් .. අච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

16-18 යමෙක් දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

19-20. යො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුටුජ්ජනො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

21. යො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා. (ඵකමුලකං)

22. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො චා පන මානානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී මානානුසයෙන සානුසයො. නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, තයො පුග්ගලා මානානුසයෙන ච සානුසයා. කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො.

23-24. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙඵ පුග්ගලා කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුටුජ්ජනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: ආමනතා.

25-26. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො භවිරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

19-20 යමෙක් විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්භු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, විවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුභුදුන් තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

21. යමෙක් භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේද යත්: එසේ යි,

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි)

22. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්භු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

23-24 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ද විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්; දෙපුභුල්භු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, විවිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුභුදුන් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විවිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

25-26 යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයා. (දුකමුලකං)

27-28. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො සො දිට්ඨිනුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ඉඵ පුග්ගලා කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා, නො ව විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුපුඤ්ජනො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයොති: ආමනතා.

29-30. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො සො භවරාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො. තයො පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයා. (කිකමුලකං)

31-33. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨිනුසයෙන ව සානුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨිනුසයෙන ව සානුසයොති: ආමනතා. -පෙ- (වතුකපුලකං)

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගුමී තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. (දුකමුලකයි.)

27-28. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුභුදුන් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

29-30. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගුමී තෙම අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. (ඤකමුලකයි)

31-33. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි. ... (චතුකමුලක යි)

34-35. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුස-
යෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො සො භව-
රාගානුසයෙන -පෙ- අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානු-
සයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව
විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන ව
මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසා
නුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙනව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. දෙව
පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව
මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡා-
නුසයෙන ව සානුසයො. පුට්ඨජනො අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයො,
කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානු-
සයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො. (පඤ්ඤාමුලකං)

36. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුස-
යෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන
ව සානුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො කාමරාගානුස-
යෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව
භවරාගානුසයෙන ව සානුසයොති: අනාගාමී අවිජ්ජානුසයෙන ව
මානානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව කාම-
රාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙනව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානු-
සයෙන ව සානුසයො. දෙව පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගා-
නුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන
ව සානුසයො, නො ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො.
පුට්ඨජනො අවිජ්ජානුසයෙන ව සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව
පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානු-
සයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො (ඡන්දනමුලකං)

37. යනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තනො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යනො පන පටිසානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

38. යනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තනො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යනො වා පන මානානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො මානානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

39-40 යනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තනො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

41. යනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තනො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යනො වා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

42. යනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො තනො අච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යනො වා පන අච්ඡානුසයෙන සානුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තනො අච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

37. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තවද යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතූ-යෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

39-40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි විචිකිච්ඡානුස-යෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුඃඛ වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි අවිජ්ජා-නුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි. එහි කාමරාගානුසයෙන් නොද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගා-නුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

43. යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යතො චා පන මානානුසයෙන සානුසයො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

44-45. යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනනා.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, පටිසානුසයෙන ච සානුසයො.

46. යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යතො චා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

47. යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනනා.

යතො චා පන අච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො, දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, පටිසානුසයෙන ච සානුසයො.

48-49. යතො මානානුසයෙන සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනනා.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො මානානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

44-45. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්; එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාම ධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

තවද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්; නො වේ.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

48-49. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි දැ යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

50. යතො මානානුසයෙන සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයෙන ච සානුසයො, භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යතො චා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

51. යතො මානානුසයෙන සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො මානානුසයෙන සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

52 - 54. යතො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයො තතො විචිකිල්පානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො චා පන විචිකිල්පානුසයෙන සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. -පප-

55 - 56. යතො චිචිකිල්පානුසයෙන සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා ත්වීසු වෙදනාසු තතො චිචිකිල්පානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො චිචිකිල්පානුසයෙන ච සානුසයො, භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යතො චා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො චිචිකිල්පානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. -පප-

57. යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: කාමධාතුයා ත්වීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයො භවරාගානුසයෙන ච සානුසයො. (ඵකමුලකං)

50. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි හවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

51. යම් තැනෙකහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූප ධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

52-54. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

55-56 යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි හවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි හවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ. (එකමුලක යි)

58. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නස්ථි.

යතො චා පන මානානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො.

59-60. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නස්ථි.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො.

61. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නස්ථි.

යතො චා පන භවරාගානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: නො.

62. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නස්ථි.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. (දුක්ඛලකං)

63-64. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නස්ථි.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො.

65. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: නස්ථි.

යතො චා පන භවිරාගානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: මානානුසයෙන සානුසයො.

66. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නස්ථි.

යතො චා පන අච්ඡානුසයෙන සානුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො අච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. (තිකමුලකං)

63 - 64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුෂ්චෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් එහි අචිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අචිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි අචිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අචිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුෂ්චෙදනා ඇති කල්හි එහි අචිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. (තිකමුලක යි.)

කාමධාතුයා ඥීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන ච භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො. (ඡක්කමුලකං)

අනුලොම ඔකාසං.

73. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො චා පන යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

74. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො චා පන යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා ඥීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො සුඤ්ඤා රූපධාතුයා. අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා. තෙ ච සුඤ්ඤා කාමධාතුයා ඥීසු වෙදනාසු තෙ තතො මානානුසයෙන ච සානුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා.

75-76. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දෙඛි සුඤ්ඤා කාමධාතුයා ඥීසු වෙදනාසු තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨජ්ජනො කාමධාතුයා ඥීසු වෙදනාසු සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුස-
 යෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන්
 ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන්
 ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දුඛවෙදනා
 ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුස-
 යෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, එහි කාමරාගා-
 නුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.
 (ඡක්කමුලක යි.)

අනුලොමාවකාශ යි.

73. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත
 වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්:
 නො වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත
 වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්:
 නො වේ.

74. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත
 වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්:
 එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත
 වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමී
 තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද
 අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි,
 හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන්
 පුභුල්හු රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු මානානුස-
 යෙන් අනුශය සහිතයහ, ඔහු එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද
 අනුශය සහිතයහ. ඒ පුභුල්හු මෑ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා
 ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ,
 කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

75-76. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය
 සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන්
 අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්හු කාමධාතූයෙහි දෙ වැදෑරුම්
 වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ,
 එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුභුල්හු
 තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ
 කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද
 අනුශය සහිත වේ.

යො වා පන යතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: පුටුජ්ජනො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා දීඝ වෙදනාසු සො තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

77. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

78. යො යතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා තීඝ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො. තෙ'ව පුග්ගලො කාමධාතුයා දීඝ වෙදනාසු තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

79. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

80-81. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: දො පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො. පුටුජ්ජනො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, වීචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දු:බවෙදනායෙහි ද රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද දී එහි හේ විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිව්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

77. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

78. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැඹී තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු දු:බවෙදනායෙහි ද රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

79. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වෙයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

80-81. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: දෙ පුහුල්හු දු:බවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, ඔහු එහි විවිකිව්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම දු:බවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිව්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

යො වා පන යතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: පුට්ඨජ්ජනො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො පටිසානුසයෙන ච සානුසයො.

82. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: නො.

83. යො යතො පටිසානුසයෙන සානුසයො සො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො නො ච සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. තයො පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන ච සානුසයා, පටිසානුසයෙන ච සානුසයා.

84-85. යො යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයා. පුට්ඨජ්ජනො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයෙන ච සානුසයො, වීචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිව්ජානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ.

82. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නො වෙයි.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

83. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: අනගැම් තෙම කාමධාතුවෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිත වෙයි. තුන් පුහුල්හු කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ. පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ.

84-85. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුසය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු විවිකිව්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, විවිකිව්ජානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වේ.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: පුට්ඨජනො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන සානුසයො. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, මානානුසයෙන ච සානුසයො.

86. යො යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: චන්තාරො පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන ච සානුසයා, භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයා.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

87. යො යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො අචිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො අචිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: චන්තාරො පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අචිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අචිජ්ජානුසයෙන ච සානුසයා, මානානුසයෙන ච සානුසයා.

88-90. යො යතො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයො සො තතො උච්චිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන සානුසයොති: ආමන්තා. -පප-

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දු:බවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

86. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාශානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: සිවු පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු භවරාශානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. භවරාශානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාශානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

87. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේයි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: සිවුපුහුල්හු දු:බවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ.

88-90. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

91. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: පුපුඤ්ජනො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො, සෙවච පුඤ්ඤලො රුපධාතුයා අරුපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුඤ්ඤලො රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො. පුපුඤ්ජනො රුපධාතුයා අරුපධාතුයා සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

92. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො චා පන යතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: තයො පුඤ්ඤලො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො. නො ච තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො. පුපුඤ්ජනො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා සො තතො අච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො.

93. යො යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: ආමනතා.

යො චා පන යතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: චත්තාරො පුඤ්ඤලො කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො. තෙව පුඤ්ඤලො රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, භවිරාගානුසයෙන ච සානුසයො. (එකමුලකං)

91. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, එහි හේ හවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ මැ රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ විවිකිව්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන් පුහුල්හු රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහු හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු විවිකිව්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ හවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, විවිකිව්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

92. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: තුන්පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු විවිකිව්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ පුහුදුන් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. විවිකිව්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

93. යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: සිවු පුහුල්හු කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු හවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුහුල්හු මැ රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, හවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. (එකමුලක යි.)

94. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො මානානුසයෙන සානුසයොති: නඤී.

යො චා පන යතො මානානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො මානානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා. තෙච පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙ තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයා.

95-96. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -ප- විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නඤී.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති: පුටුඡ්ඡනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. සෙච්ච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. සෙච්ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයො.

97. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති: නඤී.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති; නො.

94. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගම් තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුභුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ.

95-96. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි. එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වේ.

97. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: නො වේ.

98. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති; නඤ්ඤි.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයොති; අනාගාමී කාමධාතුයා තීඝ්ඤ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා අභිඝ්ඤ වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන සානුසයා. (දුක්ඛලකා)

99-100. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ-විචිකිට්ඨානුසයෙන සානුසයොති; නඤ්ඤි.

යො චා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති; පුටුප්පනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. සෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා අභිඝ්ඤ වෙදනාසු සො තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො, සෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො.

101. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන සානුසයොති; නඤ්ඤි.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති; මානානුසයෙන සානුසයො.

98. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගුම් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ධී එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන්පුභුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ධී එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිතයහ, ඔහු එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුභුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ. එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. (දුකමුලක යි.)

99-100. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුභුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ධී එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ.

101. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි-භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: මානානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ.

102. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නඤ්ථි.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අච්ඡානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. තයො පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. තෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. තෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. (තිකමුලකං)

103-105. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයොති: නඤ්ථි.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයොති: පුපුඤ්ඤො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො. යෙව්ව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො පටිසානුසයෙන සානුසයො. යෙව්ව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. -පෙ- (චතුකමුලකං)

102. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමී තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. තුන් පුභුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. ඒ පුභුල්හු මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, ඒ පුභුල්හු මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. (තිකමුලක යි.)

103-05. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. ... (වතුඝඤ්චුලක යි.)

106. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයොති; තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයා. පුට්ඨස්සනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච සානුසයො.

107. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො සො තතො අචිජ්ජානුසයෙන සානුසයොති: නත්ථි.

යො චා පන යතො අචිජ්ජානුසයෙන සානුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අචිජ්ජානුසයෙන සානුසයො, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අචිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයො. නො ච සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයො. දෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො අචිජ්ජානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච සානුසයා. තෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ආසු වෙදනාසු තෙ තතො අචිජ්ජානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච සානුසයා.

106. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානු-
සයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුස-
යෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන්
අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය සහිත
වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද
මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය
සහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි
දෑ යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය
සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද
දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ.
පුභුදුන් තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි හේ
භවරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡා-
නුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද
පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ.

107. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානු-
සයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුස-
යෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය
සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත
වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද
මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද
අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගුම් තෙම දුඛවේදනා ඇති
කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි
කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද
දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත
වෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි
ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන්
ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානු-
සයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුස-
යෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. දෙ පුභුල්හු රූපධාතූයෙහි ද අරූප-
ධාතූයෙහි දෑ යි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද
අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන්
ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය
සහිතයහ, ඒ පුභුල්හු මෑ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති
කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද
මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද
දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ.

ඒ පුභුල්හු මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිල්පානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි දැයි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිල්පානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිල්පානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය සහිත වෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිල්පානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වේ. (පඤ්ඤාමුලක යි.)

108. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිල්පානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිල්පානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිල්පානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිල්පානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ මැ රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි දැයි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිත වෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිල්පානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිත වෙයි. දෙ පුභුල්හු රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිල්පානුසයෙන් ද නො ද අනුශය සහිතයහ.

තෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තෙ තතො අවිජ්ජානු-
 සයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව
 තෙ තතො පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව
 භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො, තෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය
 තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො,
 නො ව තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව
 දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව
 සානුසයො. පුටුඤ්ජනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො
 අවිජ්ජානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡා-
 නුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව සො
 තතො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව සානුසයො.
 සෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු සො තතො
 අවිජ්ජානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව
 දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව සානුසයො, නො ව සො
 තතො පටිසානුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො. සෙව
 පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන ව
 පටිසානුසයෙන ව දිට්ඨානුසයෙන ව විචිකිච්ඡානුසයෙන ව
 සානුසයො, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයෙන ව මානා-
 නුසයෙන ව භවරාගානුසයෙන ව සානුසයො. (ඡකකමුලකං)

අනුලොමපුග්ගලොකාස

සානුසයවාරෙ අනුලොමං.

109. යො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො පටිසානුසයෙන
නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො කාමරාගානුසයෙන
නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

110. යො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො මානානුසයෙන
නිරන්තරයොති: අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව
මානානුසයෙන නිරන්තරයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො,
මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො කාමරාගානුස-
යෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

ඒ පුභුල්හු ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය සහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිතයහ. පුහුදුන් තෙම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි. එ පුභුල් තෙමේ මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි, හේ එහි පටිසානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය සහිත වෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද නො ද අනුසය සහිත වේ. (ජකකමූලක යි.)

අනුලොම පුද්ගලාවකාශ යි.

සානුසයවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

110. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: අනගුම් තෙම කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

111-112. යො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා. දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා.

113-114. යො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

115. යො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො සො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී පටිසානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච මානානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො. මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන මානානුසයෙන නිරනුසයො සො පටිසානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

116-117. යො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො පටිසානුසයෙන නිරනුසයොති: දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච පටිසානුසයෙන නිරනුසයා. දෙව පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා.

118-119. යො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී පටිසානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො පටිසානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තා.

111-112. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙපුඟුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. දෙපුඟුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

113-114. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: අනගුම් තෙම කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

115. යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: අනගුම් තෙම පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

116-117. යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: දෙපුඟුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ. පටිසානුසයෙන් නොද අනුශය රහිතයහ. දෙපුඟුල්හු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

118-119. යමෙක් පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: අනගුම් තෙම පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් නොද අනුශය රහිත වෙයි. රහත්තෙම පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

120-121. යො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො නො ච මානානුසයෙන නිරනුසයො, අරහා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

122-123. යො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා.

යො වා පන අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා.

124-126. යො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා. - පෙ -

127-128 යො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො, අරහා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, අච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා.

129. යො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා,

යො වා පන අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා. (එකමුලකං)

130. යො කාමරාගානුසයෙන ච පච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො සො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන ච පච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච මානානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ච පච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන මානානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමනායා.

120-121. යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: තුන් පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

122-123. යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේයි.

තව ද යමෙක් අච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමෙක් දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

127-128. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, අච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. අච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තවද යමෙක් අච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

129. යමෙක් භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ අච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේයි.

තව ද යමෙක් අච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේයි. (එක මූලක යි.)

130. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: අනගුම් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

131-132. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිර-
නුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති:
ආමනතා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගා-
නුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයොති: දෙව පුඤ්ඤා විචිකිච්ඡා
නුසයෙන නිරනුසයා, නො ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන
ව නිරනුසයා. දෙව පුඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයා,
කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයා.

133-134. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිර-
නුසයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති:
අනාගාමී කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො,
නො ව අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා කාමරාගානුසයෙන ව
පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයො, අච්ඡානුසයෙන ව නිරනුසයො.

යො වා පන අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුස-
යෙන ව පටිසානුසයෙන ව නිරනුසයොති: ආමනතා. (දුකමුලකං)

135-136. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානා-
නුසයෙන ව නිරනුසයො සො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුස-
යෙන නිරනුසයොති: ආමනතා,

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගා-
නුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයොති:
දෙව පුඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, නො ව කාමරාගානුස-
යෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයා අනාගාමී
විචිකිච්ඡානුසයෙන ව කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව
නිරනුසයො, නො ව මානානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා විචිකිච්ඡා-
නුසයෙන ව නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව
මානානුසයෙන ව නිරනුසයො.

137-138. යො කාමරාගානුසයෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුස-
යෙන ව නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අච්ඡානුසයෙන
නිරනුසයොති: ආමනතා.

යො වා පන අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුස-
යෙන ව පටිසානුසයෙන ව මානානුසයෙන ව නිරනුසයොති:
ආමනතා. (තිකමුලකං)

131-132. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

133-134. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: අනගැලී තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේයි. (දුකමුලකයි.)

135-136. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. අනගැලී තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

137-138. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (තිකමුලක යි.)

139-141. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො සො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ඉඵ පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච මානානුසයෙන නිරනුසයො. අරහා විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො. -පෙ -. (චතුසසමුලකං)

142-143. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො සො භවරාගානුසයෙන - පෙ - අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමනායා. (පඤ්ඤාකමුලකං)

144. යො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො සො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො සො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමනායා. (ඡකමුලකං)

(පටිලොමසුග්ගලං)

139-141. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේද යත්: දෙපුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිතයහ. අනගුම් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ... (වතුකඤ්චුලක යි.)

142-143. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ භවරාගානුසයෙන් ... අච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (පඤ්චකඤ්චුලක යි.)

144. යමෙක් කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ අච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි. (ජකඤ්චුලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගල යි.

145. යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො චා පන පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

146. යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො චා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

147-148. යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිල්පානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො විචිකිල්පානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිල්පානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො චා පන විචිකිල්පානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

149. යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො භවරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, දුඛවේදනා-යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

147-148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දුඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි. එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, දුඛවේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

යතො වා පන භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපතො තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

150. යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපතො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනතා.

151. යතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපතො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන මානානුසයෙන නිරනුසයො තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයොති; දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපතො තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො.

152-153. යතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො තතො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපතො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනතා.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: දුඃඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

151. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

152-153. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨිනුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපකතය ඇති කල්හි එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

154. යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, කාමධාතුයා ඥීසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, භවරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො චා පන භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, කාමධාතුයා ඥීසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

155. යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ඥීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපනෙන තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

156-157. යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො තතො දිට්ඨානුසයෙන - ඵෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

158. යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යතො චා පන භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: කාමධාතුයා ඥීසු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි හවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හවරාගානුසයෙන්ද අනුශය රහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

155. යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපනනය ඇතිකල්හි එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේයි.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

159. යනො මානානුසයෙන නිරනුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො මානානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තනො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපනො තනො මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තනො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා.

160-162. යනො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති. ආමනායා.

යනො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තනො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා. - පෙ -

163. යනො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තනො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා.

යනො චා පන භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාස්ස තනො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො, අපරියාපනො තනො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

164. යනො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා.

165. යනො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තනො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයොති: කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාස්ස තනො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච තනො අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො. අපරියාපනො තනො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයෙන නිරනුසයො තනො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනායා. (ඵකමුලකා)

159. යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: එසේ යි

160-162. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

163. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

164. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි, අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

166. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරන්තරයො, නො ච තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො චා පන මානානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වේදනාය තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන් නිරන්තරයො, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

167-168. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරන්තරයො තතො දිට්ඨානුසයෙන - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ආමනනා.

169. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරන්තරයො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො චා පන භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වේදනාය තතො භවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන් නිරන්තරයො, කාමධාතුයා දච්ඡු වේදනාසු තතො භවිරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරන්තරයො, නො ච තතො අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන් ච නිරන්තරයො.

170. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: රූපධාතූයා අරූපධාතූයා තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො. අපරියාපනො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යතො චා පන අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ආමනතා. (දුකමුලකං)

171-172. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො තතො දිට්ඨානුසයෙන -ප- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනතා.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ආමනතා.

173. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනතා.

යතො චා පන භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. කාමධාතූයා ජීව්හු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අපරියාපනො තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

174. යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනතා.

යතො චා පන අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ආමනතා. (තිකමුලකං)

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නොද අනුසය රහිත වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (දුකමුලක යි.)

171-172. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්; එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේද යත්: දුඛ වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුසයෙන් නොද අනුසය රහිත වෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිත වෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (තිකමුලක යි.)

175-177. යනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනතා.

යනො චා පන විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමනතා. -පෙ- (වතුකසමුලකං)

178-179. යනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො තනො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනතා.

යනො චා පන භවරාගානුසයෙන නිරනුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයොති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො භවරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තනො පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තනො භවරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තනො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. අපරියාපනො තනො භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. -පෙ- (පඤ්චකමුලකං)

180. යනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො තනො අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනතා.

යනො චා පන අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ආමනතා. (ඡකකමුලකං)

175-177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුස-
යෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ
නම් එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ
නම් එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන්
ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. ...
(වතුකඤ්චුලක යි.)

178-179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුස-
යෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද
අනුසය රහිත වේ නම් එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ
ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම්
එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද
දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්:
දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුස-
යෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි පටිසානුස-
යෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය
රහිත වෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි
භවරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, එහි
කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද
විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිත වෙයි. අපරියාපනනය
ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි,
කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨා-
නුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ. ...
(පඤ්චකච්චුලක යි.)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද
මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භව-
රාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් එහි අවිජ්ජානුසයෙන්
අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම්
එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද
දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද
අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (ඡන්දකච්චුලකයි)

181. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙත තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා, දෙව පුග්ගලා සඛ්ඛස්ථ කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා.

යො වා පන යතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙත තෙ තතො පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා. කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා. දෙව පුග්ගලා සඛ්ඛස්ථ පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා. කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා.

182. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, අරහා සඛ්ඛස්ථ කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනා.

183-184. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: පුට්ඨස්ථනො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො. සෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙත සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. දෙව පුග්ගලා සඛ්ඛස්ථ කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

181. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ, ඒ පුභුල්හු ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද දී එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. දෙ පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද දී එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. දෙපුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

182. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම දුඛවේදනායෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද දී එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනගැම් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම දුඛවේදනායෙහි ද අපරියාපකතයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

183-184. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දුඛවේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම අපරියාපකතය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. දෙ පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: දෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙක තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. දෙව පුග්ගලා සබ්බස්ථ විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

185. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙක තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අනාගාමී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙක සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ථ කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙක තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අරහා සබ්බස්ථ භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

186. යො යතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙක තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො,

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙපුඟුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුඟුල්හු ම දු:බවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී එහි ඔහු විවිකිව්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. දෙපුඟුල්හු හැම තැන්හි විවිකිව්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

185. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුඟුල්හු රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුඟුල්හු ම දු:බවෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනගුම් තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි. හේ එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුඟුල් තෙමෙ ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුඟුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුඟුල්හු ම දු:බවෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

186. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්; තුන් පුඟුල්හු දු:බවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු අච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුඟුල්හු ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, අච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනගුම් තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි,

නො ව සො තනො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තනො කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ව නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යනො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තනො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනිතා.

187. යො යනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තනො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව තෙ තනො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තනො පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව සො තනො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තනො පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

යො වා පන යනො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, සො තනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තනො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව තෙ තනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තනො මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස මානානුසයෙන ව නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

188-189. යො යනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තනො දිට්ඨානුසයෙන -ප- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: පුට්ඨස්සනො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ව සො තනො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තනො පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො. අභව පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයෙන ව නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ව නිරන්තරයො.

හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනය ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

187. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපනය ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනගැමි තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපනයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපනය ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

188-189. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනය ඇති කල්හි එහි හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. දෙපුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

යො වා පන යතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඉඛි පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තෙ තතො වීචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො. ඉඛි පුග්ගලා සබ්බස්ස වීචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

190. යො යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තෙ තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අනාගාමී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුත්තලො කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ඉඛි පුග්ගලා¹ දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

191. යො යතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො.

---

1. තයො පුග්ගලා - ඉඛි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්හු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විවිකිව්ජානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතුවෙහි ද අරුපධාතුවෙහි ද අපරියාපනකයෙහි ද යි එහි ඔහු විවිකිව්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. දෙ පුභුල්හු හැම තැන්හි විවිකිව්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.

190. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු රුපධාතුවෙහි ද අරුපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනකයෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. අනගුම් තෙම රුපධාතුවෙහි ද අරුපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි හේ භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමෙ ම කාමධාතුවෙහි තෙ වැදැරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනකයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්හු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනකයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

191. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතුවෙහි ද අරුපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ.

තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙත තෙ තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයා, අච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අනාගාමී කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙත සො තතො පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බසු පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තො.

192-193. යො යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: පුටුච්ඡනො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙත සො තතො මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බසු මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලො කාමධාතුයා දඤ්ඤ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බසු විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

194. යො යතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තො.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: චත්තරො පුග්ගලො කාමධාතුයා දඤ්ඤ වෙදනාසු තෙ තතො භවරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙත තෙ තතො භවරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බසු භවරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපකකය ඇති කල්හි එහි ඔහු පටිසානුස-
 යෙන් ද අනුශය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ.
 අනාගාමී තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූප-
 ධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසයෙන්
 අනුශය රහිත වෙයි, එහි හේ අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය
 රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපකකය ඇති කල්හි එහි
 හේ පටිසානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද
 අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි පටිසානුසයෙන් ද
 අනුශය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත
 වේ නම් හේ එහි පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්:
 එසේ යි.

192-193. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත
 වේ නම් එහි හේ දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය
 රහිත වේ ද යත්: පුභුදුන් තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි
 හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, එහි හේ විචිකිච්ඡානුස-
 යෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියා-
 පකකය ඇති කල්හි එහි හේ මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත
 වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම
 හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුස-
 යෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත
 වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්:
 තුන් පුභුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතු-
 යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය
 රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ.
 ඒ පුභුල්හු ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපකකයෙහි ද යි එහි ඔහු
 විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුශය
 රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය
 රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

194. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ
 නම් එහි හේ භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්:
 එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත
 වේ නම් එහි හේ මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්:
 සිටු පුභුල්හු කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි
 ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුස-
 යෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද
 අපරියාපකකයෙහි ද යි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය
 රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම
 හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, මානානුස-
 යෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

195. යො යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො යො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: චක්ඛාරො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා, තෙව පුග්ගලා අපරියාපතො නෙ තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයා. අච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, අරහා සඛ්ඛසා මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, අච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො චා පන යතො අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො යො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනා.

196-198. යො යතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයො යො තතො විච්ඡිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනා.

යො චා පන යතො විච්ඡිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො යො තතො දිට්ඨානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනා. -ප-

199. යො යතො විච්ඡිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො යො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විච්ඡිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයා. නො ච තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයා, තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු අපරියාපතො නෙ තතො විච්ඡිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සඛ්ඛසා විච්ඡිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො යො තතො විච්ඡිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: පුට්ඨජනො කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු යො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො, නො ච යො තතො විච්ඡිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලො අපරියාපතො යො තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විච්ඡිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සඛ්ඛසා භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, විච්ඡිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

195. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: සිවු පුඟුල්හු දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුඟුල්හු ම අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, අවිජානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, අවිජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

196-198. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුඟුල්හු රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුඟුල්හු ම කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුඟුල් තෙම ම අපරියාපතකය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

200. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා කාමධාතුයා තීසු වෙද්දාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො, තෙව පුග්ගලා අපරියාපතෙත තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනතා.

201. යො යතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: චක්ඛාරො පුග්ගලා කාමධාතුයා තීසු වෙද්දාසු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපතෙත තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමනතා. (ඵකමුලකං)

202. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපතෙත තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා අභිසු වෙද්දාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙද්දාය අපරියාපතෙත සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

200. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි ඔහු විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි විවිකිව්‍යානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

201. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: සිවු පුභුල්ලු කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

202. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැම් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම දුටුවෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

යො ඒ පන යතො මානානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො මානානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපතෙක තෙ තතො මානානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා. අරහා සබ්බස් මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො.

203-204. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: පුටුප්පනො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො. යෙව පුග්ගලො අපරියාපතෙක සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. ඥෙව පුග්ගලො සබ්බස් කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා, විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා.

යො ඒ පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයොති: ඥෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපතෙක තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා. ඥෙව පුග්ගලො සබ්බස් විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා.

205. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: තයො පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො භවරාගානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව පුග්ගලො අපරියාපතෙක තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයා, භවරාගානුසයෙන ච

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. රහත් තෙම හැම තැන්හි මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

203-204 යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. දෙ පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්හු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් නොද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. දෙ පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ.

205. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, භවරාගානුසයෙන් ද

නිරන්තරයා. අනාගාමී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තමො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො. නො ච සො තමො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන සො තමො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො චා පන යමො භවිරාගානුසයෙන නිරන්තරයො සො තමො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තමො භවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තෙ තමො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වෙදනාසු තෙ තමො භවිරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො. නො ච තෙ තමො කාමරාගානුසයෙන නිරන්තරයො, තෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙන තෙ තමො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො. කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

206. යො යමො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො සො තමො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: තයො පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තමො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච තෙ තමො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. තෙව පුග්ගලො අපරියාපනෙන තෙ තමො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අනාගාමී කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තමො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච සො තමො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තමො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො චා පන යමො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තමො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ආමන්තා. (දුක්ඛලක්ඛං)

අනුයය රහිතයහ. අනගැමී තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූප-
 ධාතූයෙහි ද ශී එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද
 අනුයය රහිත වෙයි, හේ එහි භවරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය
 රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා-
 යෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද ශී එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද
 පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද
 අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුස-
 යෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, භවරාගානුසයෙන් ද
 අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුයය රහිත
 වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය
 රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු දුඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි
 ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ,
 එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම
 කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගා-
 නුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු
 කාමරාගානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම
 අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය
 රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ.
 රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි,
 කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වේ.

206. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුස-
 යෙන් ද අනුයය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන්
 අනුයය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්හු රූපධාතූයෙහි ද අරූප-
 ධාතූයෙහි ද ශී එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද
 අනුයය රහිතයහ, එහි ඔහු අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය
 රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි ඔහු කාමරාගා-
 නුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිතයහ, අවිජ්ජානුසයෙන්
 ද අනුයය රහිතයහ. අනගැමී තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම්
 වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශී එහි හේ
 කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි,
 හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුයය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල්
 තෙමේ ම අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුස-
 යෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද
 අනුයය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද
 පටිසානුසයෙන් ද අනුයය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද
 අනුයය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුයය රහිත
 වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුයය
 රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (දුකමුලකයි.)

207-208. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො දිට්ඨානුසයෙන -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තං.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයොති: තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො. නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලා රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො. සෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බස්මි විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො.

209. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමන්තං.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයොති: තෙව පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලා කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච

207-208. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයෙන් ... විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්ලු දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපනකය ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගුම් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. හේ එහි මානානුසයෙන් නොද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම දු:ඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපනකයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන්ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

209. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: තුන් පුභුල්ලු දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද

මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. තෙව පුග්ගලා අපරියාපනෙන තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයා, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා. අනාගාමී කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අරහා සබ්බත්ථ භවිරාගානුසයෙන ච නිරන්තරයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

210. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො, අරහා සබ්බත්ථ කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයො. අවිජ්ජානුසයෙන ච නිරන්තරයො.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ආමන්තා. (තිකමුලකං)

211-213. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයො සො තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයොති: ආමන්තා.

යො වා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයෙන නිරන්තරයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයොති: ඉච්ච පුග්ගලා දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරන්තරයා. තෙ'ව පුග්ගලා කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තෙ තතො විචිකිට්ඨානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරන්තරයා, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරන්තරයා.

මානානුසයයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපනකය ඇති කල්හි එහි ඔහු හවරාගානුසයයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගැමී තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි හවරාගානුසයයෙන් ද කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපනකයෙහි ද ශී එහි හේ හවරාගානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි හවරාගානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

210. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: අනගැමී තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම අපරියාපනකය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ ශී. (තිකමුලකඨී)

211 - 213. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි විචිකිට්ඨානුසයයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ ශී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසයයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: දෙ පුභුල්හු දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිට්ඨානුසයයෙන් ද කාමරාගානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිට්ඨානුසයයෙන් ද පටිසානුසයයෙන් ද දිට්ඨානුසයයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයයෙන් ද මානානුසයයෙන් ද නො ද අනුසය රහිතයහ

තෙව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙ තතො විචිකිච්ඡානුස-
 යෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච
 නිරනුසයා, නො ච තෙ තතො මානානුසයෙන නිරනුසයා. තෙව
 පුග්ගලො අපරියාපතෙන තෙ තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයා,
 කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුස-
 යෙන ච නිරනුසයා. අනාගාමී කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා
 අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච
 පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො
 මානානුසයෙන නිරනුසයො. සෙව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය
 අපරියාපතෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො,
 කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුස-
 යෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බසු විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො,
 කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුස-
 යෙන ච නිරනුසයො. -පෙ- (වතුසංමුලකං)

214. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච
 මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො
 සො තතො හවිරාගානුසයෙන නිරනුසයොති: ආමනතා.

යො චා පන යතො හවිරාගානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො
 කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුස-
 යෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයොති: පුටුඪජනො දුක්ඛාය
 වෙදනාය සො තතො හවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච
 මානානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො පටිසානුස-
 යෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. සෙව
 පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො හවිරාගානුස-
 යෙන ච පටිසානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො
 කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡා-
 නුසයෙන ච නිරනුසයො. සෙව පුග්ගලො අපරියාපතෙන සො
 තතො හවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච
 පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුස-
 යෙන ච නිරනුසයො. ඉච්ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය තෙ තතො

ඒ පුභුල්ලු ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, එහි ඔහු මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිතයහ. ඒ පුභුල්ලු ම අපරියාපකකය ඇති කල්හි එහි ඔහු විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිතයහ. අනගුමී තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම දුඃඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපකකයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙ. ... (චතුක්කමූලකඨි.)

214. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි හවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: පුහුදුන් තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ හවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි පටිඝානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ හවරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම අපරියාපකකය ඇති කල්හි එහි හේ හවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිඝානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, දෙපුභුල්ලු දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු

භවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තෙ තතො පටිසානුසයෙන නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච තෙ තතො කාමරාගානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච නිරනුසයො. තෙව පුග්ගලො අපරියාපනො තෙ තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. අනාගාමී කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො මානානුසයෙන නිරනුසයො. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනො සො තතො භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

215. යො යතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තතො අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, අච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බස්ස දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො, අච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො චා පන යතො අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තතො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයොති: අාමනා,
(පඤ්චකවුලකං)

භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු පටිසානුසයෙන් අනුශය රහිතය. ඒ පුභුල්හු ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, එහි ඔහු කාමරාගානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද නො ද අනුශය රහිතයහ. ඒ පුභුල්හු ම අපරියාපනය ඇති කල්හි එහි ඔහු භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිතයහ, අනගුම් තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි මානානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙම ම දුඃඛ වෙදනාවෙහි ද අපරියාපනයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, රහත් තෙම හැම තැන්හි භවරාගානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

215. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ ද යත්: අනගුම් තෙම දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුශය රහිත වෙයි, ඒ පුභුල් තෙම ම අපරියාපනය ඇතිකල්හි එහි හේ කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි, රහත් තෙම හැම තැන්හි දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වෙයි. අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුශය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද අනුශය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාකමුච්ඡකයී.)

216. යො යනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො සො තනො අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයොති: අනාගාමී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, නො ච සො තනො අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො. ඔඤ්ච පුග්ගලො අපරියාපණෙන සො තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො. අරහා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයො, අච්ඡානුසයෙන ච නිරනුසයො.

යො වා පන යනො අච්ඡානුසයෙන නිරනුසයො සො තනො කාමරාගානුසයෙන ච පටිසානුසයෙන ච මානානුසයෙන ච දිට්ඨානුසයෙන ච විචිකිච්ඡානුසයෙන ච භවරාගානුසයෙන ච නිරනුසයොති: අමනසා. (ඡක්ඛමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං.

පටිලොමං.

සානුසයවාරො.

216. යමෙක් යම් තෑනෙක කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ ද යත්: අනගැමි තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසයෙන් නො ද අනුසය රහිත වෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපභ්වය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි. රහත් තෙම හැම තැන්හි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වෙයි, අවිජ්ජානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ.

තව ද යමෙක් යම් තෑනෙක අවිජ්ජානුසයෙන් අනුසය රහිත වේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසයෙන් ද පටිසානුසයෙන් ද මානානුසයෙන් ද දිට්ඨානුසයෙන් ද විචිකිච්ඡානුසයෙන් ද භවරාගානුසයෙන් ද අනුසය රහිත වේ ද යත්: එසේ යි. (ඡක්කමුලක යි.)

ප්‍රතිලොම පුද්ගලාවකාශයි.

ප්‍රතිලොමයි.

සානුසයවාර යි.

3. පජ්ඣන්තවාරො

1. යො කාමරාගානුසයං පජ්ඣති සො පටිසානුසයං පජ්ඣතිති: ආමනනා.

යො වා පන පටිසානුසයං පජ්ඣති සො කාමරාගානුසයං පජ්ඣතිති: ආමනනා.

2. යො කාමරාගානුසයං පජ්ඣති සො මානානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

යො වා පන මානානුසයං පජ්ඣති සො කාමරාගානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

3-4. යො කාමරාගානුසයං පජ්ඣති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පජ්ඣති සො කාමරාගානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

5-6. යො කාමරාගානුසයං පජ්ඣති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජ්ඣති සො කාමරාගානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

7. යො පටිසානුසයං පජ්ඣති සො මානානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

යො වා පන මානානුසයං පජ්ඣති සො පටිසානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

8-9. යො පටිසානුසයං පජ්ඣති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පජ්ඣති සො පටිසානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

10-11. යො පටිසානුසයං පජ්ඣති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජ්ඣතිති: තදෙකට්ඨං පජ්ඣති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජ්ඣති සො පටිසානුසයං පජ්ඣතිති: නො.

3. පජගනබාරය

1. යමෙක් කාමරාගානුසය (ඒ ඒ මාර්ගයෙන් ප්‍රභාණ පරිඥා වශයෙන් මතු මක්නෙහි නුපදනා බවට පැමිණවීමෙන්) දුරුකෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරුකෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් පටිසානුසය දුරුකෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරුකෙරේ ද යත්: එසේ යි.

2. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරුකෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරුකෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය (ඒ කාමරාගානුසය හා එක්ව සිටි මානානුසය) දුරුකෙරේ.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරුකෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරුකෙරේ ද යත්: නැතී.

3-4. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

5-6. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් අච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

7. යමෙක් පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

8-9. යමෙක් පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

10-11. යමෙක් පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් අච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

12-13. යො මානානුසයං පඡහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං පඡහතිති: නො.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පඡහති සො මානානුසයං පඡහතිති: තදෙකට්ඨං පඡහති.

14-15. යො මානානුසයං පඡහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති සො මානානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

16-18. යො දිට්ඨානුසයං පඡහති සො විචිකිට්ඨානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පඡහති සො දිට්ඨානුසයං පඡහතිති: ආමනායා. -පෙ-

19-20. යො විචිකිට්ඨානුසයං පඡහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: තදෙකට්ඨං පඡහති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති සො විචිකිට්ඨානුසයං පඡහතිති: නො.

21. යො භවිරාගානුසයං පඡහති සො අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති: ආමනායා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පඡහති සො භවිරාගානුසයං පඡහතිති: ආමනායා. (එකමුලකං)

22. යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි පඡහති සො මානානුසයං පඡහතිති: තදෙකට්ඨං පඡහති.

යො වා පන මානානුසයං පඡහති සො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි පඡහතිති: නො.

23-24. යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි පඡහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං පඡහතිති: නො.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පඡහති සො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි පඡහතිති: තදෙකට්ඨං පඡහති.

25-26. යො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි පඡහති සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පඡහතිති; තදෙකට්ඨං පඡහති.

12-13. යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

14-15 යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

16-18. යමෙක් දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

19-20. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

21. යමෙක් භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

22, යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

23-24. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

25-26. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය, දුරු කෙරේ ද යත්. තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයය්ඤච පටිසානුසයය්ඤච පජහතිති: නො. (දුකමුලකං)

27-28. යො කාමරාගානුසයය්ඤච පටිසානුසයය්ඤච මානානුසයය්ඤච පජහති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: නෙථි.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයය්ඤච පටිසානුසයය්ඤච මානානුසයය්ඤච පජහතිති: තදෙකට්ඨං පජහති.

29-30. යො කාමරාගානුසයය්ඤච පටිසානුසයය්ඤච මානානුසයය්ඤච පජහති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: නෙථි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයය්ඤච පටිසානුසයය්ඤච මානානුසයය්ඤච පජහතිති: මානානුසයං පජහති. (තිකමුලකං)

31-33. යො කාමරාගානුසයය්ඤච පටිසානුසයය්ඤච මානානුසයය්ඤච දිට්ඨානුසයය්ඤච පජහති සො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: නෙථි.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයය්ඤච පටිසානුසයය්ඤච මානානුසයය්ඤච දිට්ඨානුසයය්ඤච පජහතිති: දිට්ඨානුසයං පජහති. කාමරාගානුසයය්ඤච පටිසානුසයය්ඤච මානානුසයය්ඤච තදෙකට්ඨං පජහති. -පෙ- (වතුඤ්ඤමුලකං)

34-35. යො කාමරාගානුසයය්ඤච පටිසානුසයය්ඤච මානානුසයය්ඤච දිට්ඨානුසයය්ඤච විචිකිට්ඨානුසයය්ඤච පජහති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: නෙථි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයය්ඤච පටිසානුසයය්ඤච මානානුසයය්ඤච දිට්ඨානුසයය්ඤච විචිකිට්ඨානුසයය්ඤච පජහතිති: මානානුසයං පජහති. (පඤ්ඤකමුලකං)

36. යො කාමරාගානුසයය්ඤච පටිසානුසයය්ඤච මානානුසයය්ඤච දිට්ඨානුසයය්ඤච විචිකිට්ඨානුසයය්ඤච භවරාගානුසයය්ඤච පජහති සො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: නෙථි.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති සො කාමරාගානුසයය්ඤච පටිසානුසයය්ඤච මානානුසයය්ඤච දිට්ඨානුසයය්ඤච විචිකිට්ඨානුසයය්ඤච භවරාගානුසයය්ඤච පජහතිති: මානානුසයය්ඤච භවරාගානුසයය්ඤච පජහති. (ඡක්කමුලකං.)

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; නැති. (දුකමුලකයි.)

27-28. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; තදෙකස්ථය දුරු කෙරේ.

29-30. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; මානානුසය දුරු කෙරේ. (තිකමුලකයි)

31-33. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ. තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ... (චතුක්කමුලකයි.)

34-35. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; මානානුසය දුරු කෙරේ. (පඤ්ඤකමුලකයි.)

36. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්; නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිට්ඨානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්; මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ. (ඡකකමුලකයි.)

37. යතො කාමරාගානුසයං පජහති තතො පටිඝානුසයං පජහතීති: නො.

යතො චා පන පටිඝානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති. නො.

38. යතො කාමරාගානුසයං පජහති තතො මානානුසයං පජහතීති: ආමනතා.

යතො චා පන මානානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයං පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පජහති, කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො මානානුසයයඤ්ච පජහති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පජහති.

39-40. යතො කාමරාගානුසයං පජහති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං පජහතීති: ආමනතා.

යතො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පජහති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ච පජහති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පජහති.

41. යතො කාමරාගානුසයං පජහති තතො භවිරාගානුසයං පජහතීති: නො.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: නො.

42. යතො කාමරාගානුසයං පජහති තතො අච්ඡානුසයං පජහතීති: ආමනතා.

යතො චා පන අච්ඡානුසයං පජහති තතො කාමරාගානුසයං පජහතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අච්ඡානුසයං පජහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පජහති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො අච්ඡානුසයයඤ්ච පජහති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පජහති.

37. යම් තැනෙක (උපදනා) කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි (උපදනා) පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි මානානුසය දුරු කෙරේ, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

39-40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි, කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

43. යතො පටිසානුසයං පජහති තතො මානානුසයං පජහතිති: නො.

යතො චා පන මානානුසයං පජහති තතො පටිසානුසයං පජහතිති: නො.

44-45. යතො පටිසානුසයං පජහති තතො දිට්ඨානුසයං -ඉප-විච්චිකිච්ඡානුසයං පජහතිති: ආමනතා.

යතො චා පන විච්චිකිච්ඡානුසයං පජහති තතො පටිසානුසයං පජහතිති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විච්චිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච තතො පටිසානුසයං පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විච්චිකිච්ඡානුසයං පජහති, පටිසානුසයං පජහති.

46. යතො පටිසානුසයං පජහති තතො භවිරාගානුසයං පජහතිති: නො.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං පජහති තතො පටිසානුසයං පජහතිති: නො.

47. යතො පටිසානුසයං පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: ආමනතා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො පටිසානුසයං පජහතිති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච තතො පටිසානුසයං පජහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, පටිසානුසයං පජහති.

48-49. යතො මානානුසයං පජහති තතො දිට්ඨානුසයං -ඉප-විච්චිකිච්ඡානුසයං පජහතිති: ආමනතා.

යතො චා පන විච්චිකිච්ඡානුසයං පජහති තතො මානානුසයං පජහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විච්චිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච තතො මානානුසයං පජහති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විච්චිකිච්ඡානුසයං පජහති, මානානුසයං පජහති.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

44-45. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි අච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි.

48-49. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි.

50. යතො මානානුසයං පජහති තතො භවිරාගානුසයං පජහතිති: කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයං පජහති, තො ච තතො මානානුසයං පජහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයයඤ්ඤා පජහති, භවිරාගානුසයයඤ්ඤා පජහති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං පජහති තතො මානානුසයං පජහතිති. ආමනතා.

51. යතො මානානුසයං පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: ආමනතා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො මානානුසයං පජහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, තො ච තතො මානානුසයං පජහති. කාමධාතුයා දච්ඤානුසයං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා පජහති, මානානුසයයඤ්ඤා පජහති.

52-54. යතො දිට්ඨානුසයං පජහති තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: ආමනතා.

යතො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං පජහති තතො දිට්ඨානුසයං පජහතිති: ආමනතා. -ප-

55. යතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති තතො භවිරාගානුසයං පජහතිති: කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයං පජහති, තො ච තතො මානානුසයං පජහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා පජහති, භවිරාගානුසයයඤ්ඤා පජහති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං පජහති තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: ආමනතා.

56. යතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: ආමනතා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො විචිකිට්ඨානුසයං පජහතිති: ආමනතා.

57. යතො භවිරාගානුසයං පජහති තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: ආමනතා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං පජහති තතො භවිරාගානුසයං පජහතිති: කාමධාතුයා චීඝ්ඤානුසයං පජහති, තො ච තතො මානානුසයං පජහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤා පජහති, භවිරාගානුසයයඤ්ඤා පජහති. (ඵකමුලකං)

50 යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

51. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු කෙරේ.

52-54. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

55. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි. භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ. (එක මූලක යි)

58. යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහති තතො මානානුසයං පචහතිති: නස්ථි.

යතො චා පන මානානුසයං පචහති තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහතිති: රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තතො මානානුසයං පචහති. නො ච තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො මානානුසයංඤ්ඤා කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පචහති, නො ච තතො පටිසානුසයං පචහති.

59-60. යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහති තතො දිට්ඨානුසයං -ඉප- විචිකිට්ඨානුසයං පචහතිති: නස්ථි.

යතො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං පචහති තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහතිති: රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තතො විචිකිට්ඨානුසයං පචහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො විචිකිට්ඨානුසයංඤ්ඤා කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පචහති, නො ච තතො පටිසානුසයං පචහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිට්ඨානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පචහති.

61. යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහති තතො භවිරාගානුසයං පචහතිති: නස්ථි.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං පචහති තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහතිති: නො.

62. යතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහති තතො අවිජ්ජානුසයං පචහතිති: නස්ථි.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං පචහති තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහතිති: රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පචහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො අවිජ්ජානුසයංඤ්ඤා කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පචහති, නො ච තතො පටිසානුසයං පචහති. දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පචහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පචහති. (දුක්ඛලකං)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරේ.

59-60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි දිට්ඨිනුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරේ.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. දුෂ්ඨ වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරෙයි. එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරේ. (දුකමුලක යි.)

73. යො යනො කාමරාගානුසයං පජහති සො තනො පටිසානුසයං පජහති: නො.

යො වා පන යනො පටිසානුසයං පජහති සො තනො කාමරාගානුසයං පජහති: නො.

74. යො යනො කාමරාගානුසයං පජහති සො තනො මානානුසයං පජහති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යනො මානානුසයං පජහති සො තනො කාමරාගානුසයං පජහති: නො.

75-76. යො යනො කාමරාගානුසයං පජහති සො තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහති: නො.

යො වා පන යනො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති සො තනො කාමරාගානුසයං පජහති: අට්ඨමනො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං පජහති. ඥෙව ච පුග්ගලො කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු සො තනො විචිකිච්ඡානුසයං පජහති, කාමරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පජහති.

77. යො යනො කාමරාගානුසයං පජහති සො තනො භවරාගානුසයං පජහති: නො.

යො වා පන යනො භවරාගානුසයං පජහති සො තනො කාමරාගානුසයං පජහති: නො.

78. යො යනො කාමරාගානුසයං පජහති සො තනො අච්ඡානුසයං පජහති: තදෙකට්ඨං පජහති.

යො වා පන යනො අච්ඡානුසයං පජහති සො තනො කාමරාගානුසයං පජහති: නො.

79. යො යනො පටිසානුසයං පජහති සො තනො මානානුසයං පජහති: නො.

යො වා පන යනො මානානුසයං පජහති සො තනො පටිසානුසයං පජහති: නො.

80-81. යො යනො පටිසානුසයං පජහති සො තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පජහති: නො.

73. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

74. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසටය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

75-76. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අඡ්ටමක (සෞතාපත්ති මාර්ගසට) පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද සි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. තදෙකසට වූ කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ.

77. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

78. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිඡ්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසටය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිඡ්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

79. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

80-81. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

යො වා පන යනො විවිකිච්ඡානුසයං පඡහති සො තනො පටිසානුසයං පඡහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පඡහති, නො ච සො තනො පටිසානුසයං පඡහති. සෙව ච පුඤ්ඤා දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පඡහති. පටිසානුසයං තදෙකට්ඨං පඡහති.

82. යො යනො පටිසානුසයං පඡහති සො තනො භවරාගානුසයං පඡහතිති: නො.

යො වා පන යනො භවරාගානුසයං පඡහති සො තනො පටිසානුසයං පඡහතිති: නො.

83. යො යනො පටිසානුසයං පඡහති සො තනො අච්ඡානුසයං පඡහතිති: තදෙකට්ඨං පඡහති.

යො වා පන යනො අච්ඡානුසයං පඡහති සො තනො පටිසානුසයං පඡහතිති: නො.

84-85. යො යනො මානානුසයං පඡහති සො තනො දිට්ඨානුසයං -ප- විවිකිච්ඡානුසයං පඡහතිති: නො.

යො වා පන යනො විවිකිච්ඡානුසයං පඡහති සො තනො මානානුසයං පඡහතිති: අට්ඨමකො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පඡහති, නො ච සො තනො මානානුසයං පඡහති. සෙව ච පුඤ්ඤා කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා සො තනො විවිකිච්ඡානුසයං පඡහති, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පඡහති.

86. යො යනො මානානුසයං පඡහති සො තනො භවරාගානුසයං පඡහතිති: අඤ්ඤාමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තනො මානානුසයං පඡහති, නො ච සො තනො භවරාගානුසයං පඡහති. සෙව ච පුඤ්ඤා රුපධාතුයා අරුපධාතුයා සො තනො මානානුසයං පඡහති, භවරාගානුසයං පඡහති.

යො වා පන යනො භවරාගානුසයං පඡහති සො තනො මානානුසයං පඡහතිති: ආමනනා.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසථ වූ පටිසානුසය දුරු කෙරේ.

82. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

83. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

84-85 යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසථ වූ මානානුසය දුරු කෙරේ.

86. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඪි පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

87. යො යනො මානානුසයං පචහති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පචහතිති: ආමනායා.

යො චා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පචහති සො තනො මානානුසයං පචහතිති: අඟ්ගමඟ්ගසමධිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො අවිජ්ජානුසයං පචහති, නො ච සො තනො මානානුසයං පචහති. සෙවච පුඟ්ගලො කාමධාතුයා ජීව්හ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො අවිජ්ජානුසයං පචහති, මානානුසයං පචහති.

88-90. යො යනො දිට්ඨානුසයං පචහති සො තනො විචිකිට්ඨානුසයං පචහතිති: ආමනායා.

යො චා පන යනො විචිකිට්ඨානුසයං පචහති සො තනො දිට්ඨානුසයං පචහතිති: ආමනායා. -පෙ-

91. යො යනො විචිකිට්ඨානුසයං පචහති සො තනො භවිරාගානුසයං පචහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ජීව්හ වෙදනාසු සො තනො විචිකිට්ඨානුසයං පචහති, නො ච සො තනො භවිරාගානුසයං පචහති. සෙවච පුඟ්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො විචිකිට්ඨානුසයං පචහති, භවිරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පචහති.

යො චා පන යනො භවිරාගානුසයං පචහති සො තනො විචිකිට්ඨානුසයං පචහතිති: නො.

92. යො යනො විචිකිට්ඨානුසයං පචහති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පචහතිති: තදෙකට්ඨං පචහති.

යො චා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පචහති සො තනො විචිකිට්ඨානුසයං පචහතිති: නො.

93. යො යනො භවිරාගානුසයං පචහති සො තනො අවිජ්ජානුසයං පචහතිති: ආමනායා.

යො චා පන යනො අවිජ්ජානුසයං පචහති සො තනො භවිරාගානුසයං පචහතිති: අඟ්ගමඟ්ගසමධිති කාමධාතුයා ජීව්හ වෙදනාසු සො තනො අවිජ්ජානුසයං පචහති, නො ච සො තනො භවිරාගානුසයං පචහති. සෙවච පුඟ්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො අවිජ්ජානුසයං පචහති, භවිරාගානුසයං පචහති. (ඵකමුලකං)

87. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛ්ඪි පුද්ගල තෙම දුෂ්චරිතා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි. හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු කෙරේ.

88-90. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

91. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. තදෙකසථ චූ භවරාගානුසය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

92. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: තදෙකසථය දුරු කෙරේ.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

93. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛ්ඪි පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු කෙරෙයි. භවරාගානුසය ද දුරු කෙරේ. (එකමුලක යි.)

94. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා පච්ඡෙදායං සො තතො මානානුසයං පච්ඡෙදතී: නස්සී.

යො චා පන යතො මානානුසයං පච්ඡෙදතී සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා පච්ඡෙදතී. නො.

95-96. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා පච්ඡෙදායං සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡෙදතී: නස්සී.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡෙදතී සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා පච්ඡෙදතී: අට්ඨමකො රූපධාතූයා අරූපධාතූයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡෙදතී, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා පච්ඡෙදතී. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතූයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡෙදතී. කාමරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පච්ඡෙදතී, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං පච්ඡෙදතී. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡෙදතී, පටිඝානුසයං තදෙකට්ඨං පච්ඡෙදතී, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පච්ඡෙදතී.

97. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා පච්ඡෙදායං සො තතො භවිරාගානුසයං පච්ඡෙදතී: නස්සී.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං පච්ඡෙදතී සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා පච්ඡෙදතී: නො.

98. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා පච්ඡෙදායං සො තතො අවිජ්ජානුසයං පච්ඡෙදතී: නස්සී.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පච්ඡෙදතී සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා පච්ඡෙදතී: නො. (දුක්ඛලකං)

99-100. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා මානානුසයඤ්ඤා පච්ඡෙදායං සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡෙදතී: නස්සී.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡෙදතී සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා මානානුසයඤ්ඤා පච්ඡෙදතී: අට්ඨමකො රූපධාතූයා අරූපධාතූයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පච්ඡෙදතී, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පච්ඡෙදතී, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිඝානුසයඤ්ඤා පච්ඡෙදතී. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතූයා ද්විසු

94. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

95-96. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත් නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හී හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි. තදෙකසට වූ කාමරාගානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හී හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ පටිසානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු කෙරේ.

97. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

98. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: නැති. (සුකමුලක සි).

99-100. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසට වූ මානානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම්

වෙදනාසු සො තතො විවිකිව්ජානුසයං පජහති, කාමරාගානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු තදෙකටධං පජහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයයං පජහති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විවිකිව්ජානුසයං පජහති, පටිසානුසයං තදෙකටධං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු පජහති.

101. සො යතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු පජහති සො තතො භවිරාගානුසයං පජහතිති: නස්සී.

සො චා පන යතො භවිරාගානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු පජහතිති: මානානුසයං පජහති.

102. සො යතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු පජහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහතිති: නස්සී.

සො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු පජහතිති: අග්ගචග්ගසමධරී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු පජහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු පජහති. (තිකච්චලකං)

103-105. සො යතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු දිට්ඨානුසයයෙකු පජහති සො තතො විවිකිව්ජානුසයං පජහතිති: නස්සී.

සො චා පන යතො විවිකිව්ජානුසයං පජහති සො තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු දිට්ඨානුසයයෙකු පජහතිති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විවිකිව්ජානුසයයෙකු දිට්ඨානුසයයෙකු පජහති, මානානුසයං තදෙකටධං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයෙකු පටිසානුසයයෙකු පජහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විවිකිව්ජානුසයයෙකු දිට්ඨානුසයයෙකු පජහති, කාමරාගානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු තදෙකටධං පජහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයයං පජහති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විවිකිව්ජානුසයයෙකු දිට්ඨානුසයයෙකු පජහති, පටිසානුසයං තදෙකටධං පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයෙකු මානානුසයයෙකු පජහති.

වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිවිඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසඳ වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිවිඡානුසය දුරු කෙරෙයි, තදෙකසඳ වූ පටිසානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි.

101. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ.

102. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අච්ඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අච්ඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අභ්‍රමාර්ගසමච්ඡි පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අච්ඡානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදුරුම් වෙදනා ඇති කල්හි රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි හේ එහි අච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (තිකමූලක යි.)

103-105. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි විවිකිවිඡානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අඡ්චමක පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි හේ එහි විවිකිවිඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, තදෙකසඳ වූ මානානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදුරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිවිඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, තදෙකසඳ වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි. හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු කෙරෙයි ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිවිඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු කෙරෙයි, තදෙකසඳ වූ පටිසානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි ... (වතුකකමූලක යි)

106. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: මානානුසය දුරු කෙරේ.

107. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිඪි පුද්ගල තෙම දුඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු කෙරේ. (පඤ්චකමුලක යි.)

108. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවිරාගානුසය ද දුරු කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවිරාගානුසය ද දුරු කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිඪි පුද්ගල තෙම දුඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු කෙරෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවිරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවිරාගානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවිරාගානුසය ද දුරු කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු කෙරෙයි. (ඡකකමුලක යි.)

අනුලොම පුද්ගලාවකාශ යි.

පජහනවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යො කාමරාගානුසයං නපපභතී යො පටිසානුසයං නපපභතීති: ආමනතා.

යො වා පන පටිසානුසයං නපපභතී යො කාමරාගානුසයං නපපභතීති: ආමනතා.

110. යො කාමරාගානුසයං නපපභතී යො මානානුසයං නපපභතීති: අග්ගමග්ගසමධිති කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ච යො මානානුසයං නපපභතී. ද්විතං මග්ගසමධිතිනං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී, මානානුසයංනෙති නපපභතී.

යො වා පන මානානුසයං නපපභතී යො කාමරාගානුසයං නපපභතීති: අනාගාමීමග්ගසමධිති මානානුසයං නපපභතී, නො ච යො කාමරාගානුසයං නපපභතී. ද්විතං මග්ගසමධිතිනං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයංනෙති නපපභතී, කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී.

111-112. යො කාමරාගානුසයං නපපභතී යො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතීති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ච යො විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී. අනාගාමී-මග්ගසමධිතිනෙති අට්ඨමකංනෙති ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී, විචිකිට්ඨානුසයංනෙති නපපභතී.

යො වා පන විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී යො කාමරාගානුසයං නපපභතීති: අනාගාමීමග්ගසමධිති විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී, නො ච යො කාමරාගානුසයං නපපභතී. අනාගාමීමග්ගසමධිතිනෙති අට්ඨමකංනෙති ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිට්ඨානුසයංනෙති නපපභතී, කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී.

113-114. යො කාමරාගානුසයං නපපභතී යො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං නපපභතීති: අග්ගමග්ගසමධිති කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ච යො අවිජ්ජානුසයං නපපභතී. ද්විතං මග්ගසමධිතිනං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී, අවිජ්ජානුසයංනෙති නපපභතී.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපපභතී යො කාමරාගානුසයං නපපභතීති, අනාගාමීමග්ගසමධිති අවිජ්ජානුසයං නපපභතී, නො ච යො කාමරාගානුසයං නපපභතී. ද්විතං මග්ගසමධිතිනං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයංනෙති නපපභතී, කාමරාගානුසයංනෙති නපපභතී.

109. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්; එසේ යි.

110. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්හු කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්හු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

111-112. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අඡ්චමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගලයා ද අඡ්චමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගලයා ද අඡ්චමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

113-114. යමෙක් කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡ්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ අච්ඡ්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්හු කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. අච්ඡ්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අච්ඡ්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම අච්ඡ්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්හු අච්ඡ්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

115. යො පටිසානුසයං නපපථහති යො මානානුසයං නපපථහති: අග්ගමග්ගසමධිති පටිසානුසයං නපපථහති, නො ච යො මානානුසයං නපපථහති. ද්විතං මග්ගසමධිතිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයයඤ්ඤි නපපථහනති, මානානුසයයඤ්ඤි නපපථහනති.

යො චා පන මානානුසයං නපපථහති යො පටිසානුසයං නපපථහති: අනාගාමිමග්ගසමධිති මානානුසයං නපපථහති, නො ච යො පටිසානුසයං නපපථහති. ද්විතං මග්ගසමධිතිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයයඤ්ඤි නපපථහනති, පටිසානුසයයඤ්ඤි නපපථහනති.

116-117. යො පටිසානුසයං නපපථහති යො දිට්ඨානුසයං - පෙ - විචිකිට්ඨානුසයං නපපථහති: අට්ඨමකො පටිසානුසයං නපපථහති, නො ච යො විචිකිට්ඨානුසයං නපපථහති. අනාගාමි-මග්ගසමධිතිඤ්ඤි අට්ඨමකඤ්ඤි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයයඤ්ඤි නපපථහනති, විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නපපථහනති.

යො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං නපපථහති යො පටිසානුසයං නපපථහති: අනාගාමිමග්ගසමධිති විචිකිට්ඨානුසයං නපපථහති, නො ච යො පටිසානුසයං නපපථහති. අනාගාමිමග්ගසමධිතිඤ්ඤි අට්ඨමකඤ්ඤි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නපපථහනති, පටිසානුසයයඤ්ඤි නපපථහනති.

118-119. යො පටිසානුසයං නපපථහති යො භවිරාගානුසයං - පෙ - අච්ඡානුසයං නපපථහති: අග්ගමග්ගසමධිති පටිසානුසයං නපපථහති, නො ච යො අච්ඡානුසයං නපපථහති. ද්විතං මග්ගසමධිතිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයයඤ්ඤි නපපථහනති, අච්ඡානුසයයඤ්ඤි නපපථහනති.

යො චා පන අච්ඡානුසයං නපපථහති යො පටිසානුසයං නපපථහති: අනාගාමිමග්ගසමධිති අච්ඡානුසයං නපපථහති, නො ච යො පටිසානුසයං නපපථහති. ද්විතං මග්ගසමධිතිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයයඤ්ඤි නපපථහනති, පටිසානුසයයඤ්ඤි නපපථහනති.

115. යමෙක් පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

116-117. යමෙක් පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අක්ඛමක පුද්ගල තෙම පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමී මාර්ගසමඛිඪී පුද්ගලයා ද අක්ඛමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමී මාර්ගසමඛිඪී පුද්ගලයා ද අක්ඛමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

118-119. යමෙක් පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය... අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ අච්ඡේදානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

120-121. යො මානානුසයං නපපභති යො දිට්ඨානුසයං - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයං නපපභතීති: අට්ඨමකො මානානුසයං නපපභති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං නපපභති. අග්ගමග්ගසමධිඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ඤා නපපභනති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා නපපභනති.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපපභති යො මානානුසයං නපපභතීති: අග්ගමග්ගසමධිඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයං නපපභති, නො ච යො මානානුසයං නපපභති. අග්ගමග්ගසමධිඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා නපපභනති, මානානුසයඤ්ඤා නපපභනති.

122-123. යො මානානුසයං නපපභති යො භවිරාගානුසයං - පෙ - අවිජ්ජානුසයං නපපභතීති: ආමනතා.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයං නපපභති යො මානානුසයං නපපභතීති: ආමනතා

124-126. යො දිට්ඨානුසයං නපපභති යො විචිකිච්ඡානුසයං නපපභතීති: ආමනතා.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපපභති යො දිට්ඨානුසයං නපපභතීති: ආමනතා - පෙ -

127-128. යො විචිකිච්ඡානුසයං නපපභති යො භවිරාගානුසයං - පෙ - අවිජ්ජානුසයං නපපභතීති: අග්ගමග්ගසමධිඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයං නපපභති, නො ච යො අවිජ්ජානුසයං නපපභති. අග්ගමග්ගසමධිඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා නපපභනති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා නපපභනති.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයං නපපභති යො විචිකිච්ඡානුසයං නපපභතීති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයං නපපභති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං නපපභති. අග්ගමග්ගසමධිඤ්ඤා අට්ඨමකඤ්ඤා යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා නපපභනති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤා නපපභනති.

129. යො භවිරාගානුසයං නපපභති යො අවිජ්ජානුසයං නපපභතීති: ආමනතා.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයං නපපභති යො භවිරාගානුසයං නපපභතීති. ආමනතා. (එකමුලකං)

120-121. යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

122-123. යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමෙක් දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

127-128. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය .. අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්; අග්‍රමාර්ග සමඛිඪී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල් හු අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

129. යමෙක් භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලකයි.)

130. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍ර මාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්හු කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ජදවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්හු මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

131-132. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

133-134. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍ර මාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ අච්ඡේදානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්හු කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්හු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (දුකමුලක යි.)

135-136. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නපපභතී සො දිට්ඨානුසයං - පෙ - විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතීති: අධ්වමකො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නපපභතී, නො ච සො විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී. ද්විතං මග්ගසමධිතං අධ්වමකං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නපපභතී.

යො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නපපභතීති: අනාගාමී මග්ගසමධිති විචිකිට්ඨානුසයං මානානුසයං නපපභතී, නො ච සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී. අග්ගමග්ගසමධිති විචිකිට්ඨානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී, නො ච සො මානානුසයං නපපභතී. ද්විතං මග්ගසමධිතං අධ්වමකං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නපපභතී.

137-138. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නපපභතී සො භවරාගානුසයං - පෙ - අච්ඡානුසයං නපපභතීති: ආමනතා.

යො චා පන අච්ඡානුසයං නපපභතී සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නපපභතීති: අනාගාමී මග්ගසමධිති අච්ඡානුසයං මානානුසයං නපපභතී, නො ච සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී. ද්විතං මග්ගසමධිතං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයං නපපභතී, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නපපභතී. (තිකුමුලකං)

139-141. යො කාමරාගානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං නපපභතී සො විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතීති: ආමනතා.

යො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං නපපභතීති: අනාගාමී මග්ගසමධිති විචිකිට්ඨානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං නපපභතී, නො ච සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී. අග්ගමග්ගසමධිති විචිකිට්ඨානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං නපපභතී, නො ච සො මානානුසයං නපපභතී, ද්විතං මග්ගසමධිතං අධ්වමකං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං නපපභතී. - පෙ - (චතුකුමුලකං)

135-136. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක සුද්දගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු සුභල්හු කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඛිතී සුද්දගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛිතී සුද්දගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු සුභල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

137-138. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඛිතී සුද්දගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු සුභල්හු අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (නිකමුලක යි.)

139-141. යමෙක් කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඛිතී සුද්දගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඛිතී සුද්දගල තෙම විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු සුභල්හු විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙත් ... (වතුකකමුලක යි.)

142-143. යො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිඝානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති යො භවිරාගානුසයං - ඉප - අච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමනතා.

යො චා පන අච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති යො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිඝානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣතිති: අට්ඨමකො අච්ඡානුසයය්ඤා කාමරාගානුසයය්ඤා පටිඝානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති, නො ච යො දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති. අනාගාමිමග්ගසමධිගී අච්ඡානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති, නො ච යො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිඝානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති. ද්විතනං මග්ගසමධිගීනඤා අට්ඨමකඤා ය්ථෙපඤා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයය්ඤා පටිඝානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති. (පඤ්ඤාමුලකං)

144. යො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිඝානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා භවිරාගානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති යො අච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣතිති: ආමනතා.

යො චා පන අච්ඡානුසයං නප්පජ්ඣති යො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිඝානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා භවිරාගානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣතිති: අට්ඨමකො අච්ඡානුසයය්ඤා කාමරාගානුසයය්ඤා පටිඝානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා භවිරාගානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති, නො ච යො දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති. අනාගාමිමග්ගසමධිගී අච්ඡානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා භවිරාගානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති, නො ච යො කාමරාගානුසයය්ඤා පටිඝානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති. ද්විතනං මග්ගසමධිගීනඤා අට්ඨමකඤා ය්ථෙපඤා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයය්ඤා මානානුසයය්ඤා දිට්ඨානුසයය්ඤා විචිකිච්ඡානුසයය්ඤා භවිරාගානුසයය්ඤා නප්පජ්ඣති. (ජක්ඛාමුලකං)

142-143. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඛා සෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

144. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි, අනාගාමිමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම අච්ඡේදානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් ද අෂ්ටමකයා ද තඛා සෙසු පුභුල්ලු අච්ඡේදානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (ජකකමූලක යි.)

ප්‍රතිලෝම පුද්ගල යි.

145. යතො කාමරාගානුසයං නපපඡහති තතො පටිසානුසයං නපපඡහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො කාමරාගානුසයං නපපඡහති, නො ච තතො පටිසානුසයං නපපඡහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච නපපඡහති, පටිසානුසයයඤ්ච නපපඡහති.

යතො චා පන පටිසානුසයං නපපඡහති තතො කාමරාගානුසයං නපපඡහතිති: කාමධාතුයා ජීව්හු වෙදනාසු තතො පටිසානුසයං නපපඡහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං නපපඡහති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන තතො පටිසානුසයයඤ්ච නපපඡහති, කාමරාගානුසයයඤ්ච නපපඡහති.

146. යතො කාමරාගානුසයං නපපඡහති තතො මානානුසයං නපපඡහතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නපපඡහති, නො ච තතො මානානුසයං නපපඡහති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච නපපඡහති, මානානුසයයඤ්ච නපපඡහති.

යතො චා පන මානානුසයං නපපඡහති තතො කාමරාගානුසයං නපපඡහතිති: ආමනායා.

147-148. යතො කාමරාගානුසයං නපපඡහති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නපපඡහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නපපඡහති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපපඡහති. අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච නපපඡහති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච නපපඡහති.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපපඡහති තතො කාමරාගානුසයං නපපඡහතිති: ආමනායා.

149. යතො කාමරාගානුසයං නපපඡහති තතො භවිරාගානුසයං නපපඡහතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං නපපඡහති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං නපපඡහති. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච නපපඡහති, භවිරාගානුසයයඤ්ච නපපඡහති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං නපපඡහති තතො කාමරාගානුසයං නපපඡහතිති: කාමධාතුයා ජීව්හු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයං නපපඡහති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං නපපඡහති, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයයඤ්ච නපපඡහති, කාමරාගානුසයයඤ්ච නපපඡහති.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැ-දැරුම් වේදනා ඇතිකල්හි එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූ-යෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානා-නුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියා-පනනයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

147-148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දු:ඛවේදනායෙහි ද රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපනනයෙහි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රුපධාතූයෙහි ද අරුපධාතූයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දු:ඛවේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වේදනා ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දු:ඛ වේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

150. යනො කාමරාගානුසයං නපපභති තනො අවිජ්ජානුසයං නපපභතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයං නපපභති, නො ච තනො අවිජ්ජානුසයං නපපභති. අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා නපපභති, අවිජ්ජානුසයංඤ්ඤා නපපභති.

යනො චා පන අවිජ්ජානුසයං නපපභති තනො කාමරාගානුසයං නපපභතීති: ආමනං.

151. යනො පටිඝානුසයං නපපභති තනො මානානුසයං නපපභතීති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො පටිඝානුසයං නපපභති, නො ච තනො මානානුසයං නපපභති. අපරියාපනෙන තනො පටිඝානුසයංඤ්ඤා නපපභති. මානානුසයංඤ්ඤා නපපභති.

යනො චා පන මානානුසයං නපපභති තනො පටිඝානුසයං නපපභතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො මානානුසයං නපපභති, නො ච තනො පටිඝානුසයං නපපභති. අපරියාපනෙන තනො මානානුසයංඤ්ඤා නපපභති, පටිඝානුසයංඤ්ඤා නපපභති.

152-153. යනො පටිඝානුසයං නපපභති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නපපභතීති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො පටිඝානුසයං නපපභති, නො ච තනො විචිකිච්ඡානුසයං නපපභති. අපරියාපනෙන තනො පටිඝානුසයංඤ්ඤා නපපභති, විචිකිච්ඡානුසයංඤ්ඤා නපපභති.

යනො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නපපභති තනො පටිඝානුසයං නපපභතීති: ආමනං.

154. යනො පටිඝානුසයං නපපභති තනො භවිරාගානුසයං නපපභතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො පටිඝානුසයං නපපභති, නො ච තනො භවිරාගානුසයං නපපභති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තනො පටිඝානුසයංඤ්ඤා නපපභති, භවිරාගානුසයංඤ්ඤා නපපභති.

යනො චා පන භවිරාගානුසයං නපපභති තනො පටිඝානුසයං නපපභතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො භවිරාගානුසයං නපපභති, නො ච තනො පටිඝානුසයං නපපභති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන තනො භවිරාගානුසයංඤ්ඤා නපපභති, පටිඝානුසයංඤ්ඤා නපපභති.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්චේදනා-යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නයෙහි එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

151. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇතිකල්හි එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්චේදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

152-153. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිව්වානුසය ... විච්චිකිව්චානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විච්චිකිව්චානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විච්චිකිව්චානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විච්චිකිව්චානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි භවිරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්චේදනා ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා-යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

155. යනො පටිසානුසයං නප්පභතී තනො අච්ඡානුසයං නප්පභතීති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො පටිසානුසයං නප්පභතී, නො ච තනො අච්ඡානුසයං නප්පභතී. අපරියාපනො තනො පටිසානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී, අච්ඡානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී.

යනො චා පන අච්ඡානුසයං නප්පභතී තනො පටිසානුසයං නප්පභතීති: ආමනා.

156-157. යනො මානානුසයං නප්පභතී තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විච්චිව්ජානුසයං නප්පභතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො මානානුසයං නප්පභතී, නො ච තනො විච්චිව්ජානුසයං නප්පභතී. අපරියාපනො තනො මානානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී, විච්චිව්ජානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී.

යනො චා පන විච්චිව්ජානුසයං නප්පභතී තනො මානානුසයං නප්පභතීති: ආමනා.

158. යනො මානානුසයං නප්පභතී තනො භවිරාගානුසයං නප්පභතීති: ආමනා.

යනො චා පන භවිරාගානුසයං නප්පභතී තනො මානානුසයං නප්පභතීති: කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො භවිරාගානුසයං නප්පභතී, නො ච තනො මානානුසයං නප්පභතී. දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනො තනො භවිරාගානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී, මානානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී.

159. යනො මානානුසයං නප්පභතී තනො අච්ඡානුසයං නප්පභතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො මානානුසයං නප්පභතී. නො ච තනො අච්ඡානුසයං නප්පභතී. අපරියාපනො තනො මානානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී, අච්ඡානුසයංඤ්ඤා නප්පභතී.

යනො චා පන අච්ඡානුසයං නප්පභතී තනො මානානුසයං නප්පභතීති: ආමනා.

160-162. යනො දිට්ඨානුසයං නප්පභතී තනො විච්චිව්ජානුසයං නප්පභතීති: ආමනා.

යනො චා පන විච්චිව්ජානුසයං නප්පභතී තනො දිට්ඨානුසයං නප්පභතීති: ආමනා. -පෙ-

155. යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපනය ඇතිකල්හි එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විචිකිට්ඨානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපනය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. දු:ඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපනයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

159. යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපනය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

160-162. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි විචිකිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

163. යනො විවිකිව්ජානුසයං නපප්පහති තනො භවිරාගානුසයං නපප්පහතිති: ආමනතා.

යනො වා පන භවිරාගානුසයං නපප්පහති තනො විවිකිව්ජානුසයං නපප්පහතිති: කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තනො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච තනො විවිකිව්ජානුසයං නපප්පහති. අපරියාපනෙන තනො භවිරාගානුසයයඤ්ච නපප්පහති, විවිකිව්ජානුසයයඤ්ච නපප්පහති.

164. යනො විවිකිව්ජානුසයං නපප්පහති තනො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහතිති: ආමනතා.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති තනො විවිකිව්ජානුසයං නපප්පහතිති: ආමනතා.

165. යනො භවිරාගානුසයං නපප්පහති තනො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහතිති: කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තනො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච තනො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති. අපරියාපනෙන තනො භවිරාගානුසයයඤ්ච නපප්පහති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච නපප්පහති.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති තනො භවිරාගානුසයං නපප්පහතිති: ආමනතා. (එකමුලකං)

166. යනො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච නපප්පහති තනො මානානුසයං නපප්පහතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච නපප්පහති, නො ච තනො මානානුසයං නපප්පහති. අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච නපප්පහති, මානානුසයයඤ්ච නපප්පහති.

යනො වා පන මානානුසයං නපප්පහති තනො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච නපප්පහතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො මානානුසයයඤ්ච කාමරාගානුසයයඤ්ච නපප්පහති, නො ච තනො පටිසානුසයං නපප්පහති අපරියාපනෙන තනො මානානුසයයඤ්ච නපප්පහති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිසානුසයයඤ්ච නපප්පහති.

163. යම් තැනෙක විවිකිව්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි විවිකිව්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි කෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි විවිකිව්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විවිකිව්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

164. යම් තැනෙක විවිකිව්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි විවිකිව්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: කාමධාතුයෙහි කෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

167-168. යනො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතී
 කතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතීති: රූපධාතුයා
 අරූපධාතුයා කතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතී,
 නො ච කතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතී. අපරියාපනො කතො
 කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතී, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ච
 නප්පභතී.

යනො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පභතී කතො කාමරාගා-
 නුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතීති: ආමනතා.

169. යනො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතී කතො
 භවිරාගානුසයං නප්පභතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා කතො
 කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතී, නො ච කතො
 භවිරාගානුසයං නප්පභතී. අපරියාපනො කතො කාමරාගානුසයඤ්ච
 පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතී, භවිරාගානුසයඤ්ච නප්පභතී.

යනො චා පන භවිරාගානුසයං නප්පභතී කතො කාමරාගානු-
 සයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය කතො
 භවිරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච නප්පභතී, නො ච කතො
 පටිසානුසයං නප්පභතී. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු කතො භවි-
 රාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතී. නො ච කතො කාමරාගා-
 නුසයං නප්පභතී. අපරියාපනො කතො භවිරාගානුසයඤ්ච නප්පභතී,
 කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතී.

170. යනො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතී කතො
 අච්ඡානුසයං නප්පභතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා කතො කාම-
 රාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතී. නො ච කතො අච්ඡා-
 නුසයං නප්පභතී. අපරියාපනො කතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසා-
 නුසයඤ්ච නප්පභතී, අච්ඡානුසයඤ්ච නප්පභතී.

යනො චා පන අච්ඡානුසයං නප්පභතී කතො කාමරාගානු-
 සයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නප්පභතීති: ආමනතා. (දුක්ඛුලකං)

167-168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිවියානුසය ... විවික්ච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි විවික්ච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විවික්ච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක විවික්ච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇතිකල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපකකය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (දුකමුලක යි.)

171-172. යනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පච්ඡන්ති: ආමනනා.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පච්ඡන්ති තනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති: ආමනනා.

173. යනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති තනො භවිරාගානුසයං නප්පච්ඡන්ති: ආමනනා.

යනො වා පන භවිරාගානුසයං නප්පච්ඡන්ති තනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති: දුක්ඛය වෙදනාය තනො භවිරාගානුසයංඤ්ඤා කාමරාගානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති, නො ච තනො පටිසානුසයං නප්පච්ඡන්ති. කාමධාතුයා ද්වීප්ප වෙදනාසු තනො භවිරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති, නො ච තනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති. අපරියාපනො තනො භවිරාගානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති, කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති.

174. යනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති තනො අච්ඡානුසයං නප්පච්ඡන්ති: ආමනනා.

යනො වා පන අච්ඡානුසයං නප්පච්ඡන්ති තනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති: ආමනනා. (තිකමුලකං)

175-177. යනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා දිට්ඨානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති තනො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පච්ඡන්ති: ආමනනා.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං නප්පච්ඡන්ති තනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා දිට්ඨානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති: ආමනනා. -පෙ- (වතුසස පුලකං)

178. යනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා මානානුසයංඤ්ඤා දිට්ඨානුසයංඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසයංඤ්ඤා නප්පච්ඡන්ති තනො භවිරාගානුසයං නප්පච්ඡන්ති: ආමනනා.

171-172. යම් තූනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි දිවයානුසය ... විචි- ක්ච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තූනෙක විචික්ච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

173. යම් තූනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා- නුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තූනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෛඛවේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාම- ධාතුවෙහි දෙවැදූරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

174. යම් තූනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා- නුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තූනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (තිකමුලක යි.)

175-177. යම් තූනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි විචි- ක්ච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තූනෙක විචික්ච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (චතුකමුලක යි.)

178. යම් තූනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා- නුසය ද දිවයානුසය ද විචික්ච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

යතො වා පන භවිරාගානුසයං තප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො භවිරාගානුසයයඤ්ඤා කාමරාගානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣති, නො ච තතො පටිසානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣති. කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣති, නො ච තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣති. අපරියාපනෙක ත්ථො භවිරාගානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣති.

179. යතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣති තතො අවිජ්ජානුසයං තප්පජ්ඣතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං තප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣතීති: ආමන්තා. (පඤ්ඤාමුලකං.)

180. යතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා භවිරාගානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣති තතො අවිජ්ජානුසයං තප්පජ්ඣතීති: ආමන්තා.

යතො වා පන අවිජ්ජානුසයං තප්පජ්ඣති තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා පටිසානුසයයඤ්ඤා මානානුසයයඤ්ඤා දිට්ඨානුසයයඤ්ඤා විචිකිට්ඨානුසයයඤ්ඤා භවිරාගානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣතීති: ආමන්තා. (ඡක්කමුලකං)

පටිලොමඛකායං.

181. යො යතො කාමරාගානුසයං තප්පජ්ඣති යො තතො පටිසානුසයං තප්පජ්ඣතීති: අනාගාමිමග්ගසමබ්ඪී දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො කාමරාගානුසයං තප්පජ්ඣති, නො ච යො තතො පටිසානුසයං තප්පජ්ඣති. ඥානං පුග්ගලො රුපධාතුයා අරුපධාතුයා අපරියාපනෙක යො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣති, පටිසානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣති. අනාගාමිමග්ගසමබ්ඪීං යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්මා කාමරාගානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣති, පටිසානුසයයඤ්ඤා තප්පජ්ඣති.

තව ද යම් තූනෙක භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නො කෙරෙයි, අපරියාපතකය ඇති කල්හි එහි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ.

179. යම් තූනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තූනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (පසඤ්චලක යි.)

180. යම් තූනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තූනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (ජසඤ්චලක යි.)

ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.

181. යමෙක් යම් තූනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසම්ඛි පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුඤ්ජ තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපතකයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසම්ඛි පුද්ගලයා තබා සෙසු පුඤ්ජ භූමතැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි.

යො වා පන යනො පටිසානුසයං නපපභතී සො තනො කාමරාගානුසයං නපපභතීති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු සො තනො පටිසානුසයං නපපභතී, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං නපපභතී. සේව ච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො සො තනො පටිසානුසයං නපපභතී, කාමරාගානුසයං නපපභතී. අනාගාමිමග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස පටිසානුසයං නපපභතී, කාමරාගානුසයං නපපභතී.

182. යො යනො කාමරාගානුසයං නපපභතී සො තනො මානානුසයං නපපභතීති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ච සො තනො මානානුසයං නපපභතී. සේව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනො සො තනො කාමරාගානුසයං නපපභතී, මානානුසයං නපපභතී. ධීනතං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං නපපභතී, මානානුසයං නපපභතී.

යො වා පන යනො මානානුසයං නපපභතී සො තනො කාමරාගානුසයං නපපභතීති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ධීසු වෙදනාසු සො තනො මානානුසයං නපපභතී, නො ච සො තනො කාමරාගානුසයං නපපභතී. සේව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො සො තනො මානානුසයං නපපභතී, කාමරාගානුසයං නපපභතී. ධීනතං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස මානානුසයං නපපභතී, කාමරාගානුසයං නපපභතී.

183-184. යො යනො කාමරාගානුසයං නපපභතී සො තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු¹ වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ච සො තනො විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී. සේව ච පුග්ගලො අපරියාපනො සො තනො කාමරාගානුසයං නපපභතී, විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී. අනාගාමිමග්ගසමඛිතං අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං නපපභතී, විචිකිට්ඨානුසයං නපපභතී.

---

1. ධීසු - 89.

තව ද යමක් යම් තැනෙක පරිසරයක් දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාර්යාලයක් දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාර්යාලයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි හේ එහි පරිසරයක් දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාර්යාලයක් නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරිසාපනයෙහි ද යි එහි හේ පරිසරයක් ද දුරු නො කෙරෙයි, කාර්යාලයක් ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි පරිසරයක් ද දුරු නො කෙරෙයි, කාර්යාලයක් ද දුරු නො කෙරෙයි.

182. යමක් යම් තැනෙක කාර්යාලයක් දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානසිකයක් දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාර්යාලයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි කාර්යාලයක් දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානසිකයක් නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවේදනායෙහි ද අපරිසාපනයෙහි ද යි එහි හේ කාර්යාලයක් ද දුරු නො කෙරෙයි. මානසිකයක් ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි කාර්යාලයක් ද දුරු නො කෙරෙයි, මානසිකයක් ද දුරු නො කෙරෙයි.

තව ද යමක් යම් තැනෙක මානසිකයක් දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාර්යාලයක් දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාර්යාලයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි හේ මානසිකයක් දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාර්යාලයක් නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම දුඃඛවේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරිසාපනයෙහි ද යි එහි හේ මානසිකයක් ද දුරු නො කෙරෙයි, කාර්යාලයක් ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි මානසිකයක් ද දුරු නො කෙරෙයි, කාර්යාලයක් ද දුරු නො කෙරෙයි.

183-184. යමක් යම් තැනෙක කාර්යාලයක් දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිව්‍යානුසංස්කාර ... විචිතියානුසංස්කාර දුරු නො කෙරේ ද යත්: අශ්වමක තෙම කාර්යාලයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ කාර්යාලයක් දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිතියානුසංස්කාර නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුහුල් තෙමේ ම අපරිසාපනයක් ඇති කල්හි හේ එහි කාර්යාලයක් ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිතියානුසංස්කාරයක් ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා ද අශ්වමකයා ද තබා සෙසු පුහුල්හු හැම තැන්හි කාර්යාලයක් ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිතියානුසංස්කාරයක් ද දුරු නො කෙරෙයි.

යො වා පන යතො විවිකිව්ජානුසයං නපප්පහති සො තතො කාමරාගානුසයං නපප්පහතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ජීසු වෙදනාසු සො තතො විවිකිව්ජානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපප්පහති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනොක තතො විවිකිව්ජානුසයංනච නපප්පහති, කාමරාගානුසයංනච නපප්පහති. අනාගාමිමග්ගසමඛිතිනච අවිකිමකංනච ධම්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස විවිකිව්ජානුසයංනච නපප්පහනති, කාමරාගානුසයංනච නපප්පහනති.

185. යො යතො කාමරාගානුසයං නපප්පහති සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපනොක සො තතො කාමරාගානුසයංනච නපප්පහති, භවිරාගානුසයංනච නපප්පහති. ද්විතං මග්ගසමඛිතං ධම්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස කාමරාගානුසයංනච නපප්පහනති, භවිරාගානුසයංනච නපප්පහනති.

යො වා පුන යතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති සො තතො කාමරාගානුසයං නපප්පහතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ජීසු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපප්පහති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනොක සො තතො භවිරාගානුසයංනච නපප්පහති, කාමරාගානුසයංනච නපප්පහති. ද්විතං මග්ගසමඛිතං ධම්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස භවිරාගානුසයංනච නපප්පහනති, කාමරාගානුසයංනච නපප්පහනති.

186. යො යතො කාමරාගානුසයං නපප්පහති සො තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච සො තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහති. සොච පුග්ගලො අපරියාපනොක සො තතො කාමරාගානුසයංනච නපප්පහති, අච්ඡානුසයංනච නපප්පහති. ද්විතං මග්ගසමඛිතං ධම්මපඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස කාමරාගානුසයංනච නපප්පහනති, අච්ඡානුසයංනච නපප්පහනති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ග-සමඛිති පුද්ගලයා ද අජ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

185. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිති පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතු-යෙහි කෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:ඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

186. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය දුරු නොකෙරේ නම් හේ එහි අච්ඡේදනානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි කෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූප-ධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අච්ඡේදනානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අච්ඡේදනානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අච්ඡේද-නානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපපඡහති සො තතො කාමරාගානුසයං නපපඡහති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ජීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපඡහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපපඡහති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රුපධාතුයා අරුපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයංනච නපපඡහති, කාමරාගානුසයංනච නපපඡහති. ද්විතං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයංනච නපපඡහති, කාමරාගානුසයංනච නපපඡහති.

187. යො යතො පටිසානුසයං නපපඡහති සො තතො මානානුසයං නපපඡහති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ජීසු වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයං නපපඡහති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපපඡහති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයංනච නපපඡහති, මානානුසයංනච නපපඡහති. ද්විතං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයංනච නපපඡහති, මානානුසයංනච නපපඡහති.

යො වා පන යතො මානානුසයං නපපඡහති සො තතො පටිසානුසයං නපපඡහති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයං නපපඡහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නපපඡහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ජීසු වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො මානානුසයංනච නපපඡහති, පටිසානුසයංනච නපපඡහති. ද්විතං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස මානානුසයංනච නපපඡහති, පටිසානුසයංනච නපපඡහති.

188-189. යො යතො පටිසානුසයං නපපඡහති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං නපපඡහති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා සො තතො පටිසානුසයං නපපඡහති, නො ච සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං නපපඡහති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො පටිසානුසයංනච නපපඡහති, විචිකිට්ඨානුසයංනච නපපඡහති. අනාගාමිමග්ගසමඛිතිංනච අට්ඨමකංනච යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයංනච නපපඡහති, විචිකිට්ඨානුසයංනච නපපඡහති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී- මාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇතිකල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියා- පනනයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

187. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවේදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී- මාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහිද අපරියාපනනයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසයද දුරු නො කෙරෙති, පටිසා- නුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

188-189. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අඡ්චමක තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනනය ඇතිකල්හි හේ එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඛිති පුද්ගලයා ද අඡ්චමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡා- නුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යනො විචිකිච්ඡානුසයං නපුප්පහති සො තනො පටිසානුසයං නපුප්පහතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො විචිකිච්ඡානුසයං නපුප්පහති, නො ච සො තනො පටිසානුසයං නපුප්පහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා දච්ඡු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තනො විචිකිච්ඡානුසයං නපුප්පහති, පටිසානුසයං නපුප්පහති. අනාගාමිමග්ගසමඛිතිං අවංශමකං ධපෙඨා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස විචිකිච්ඡානුසයං නපුප්පහනති. පටිසානුසයං නපුප්පහනති.

190. යො යනො පටිසානුසයං නපුප්පහති සො තනො භවිරාගානුසයං නපුප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො පටිසානුසයං නපුප්පහති, නො ච සො තනො භවිරාගානුසයං නපුප්පහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු අපරියාපනෙන සො තනො පටිසානුසයං නපුප්පහති, භවිරාගානුසයං නපුප්පහති. ජීනනං මග්ගසමඛිතිනං ධපෙඨා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයං නපුප්පහනති, භවිරාගානුසයං නපුප්පහනති.

යො වා පන යනො භවිරාගානුසයං නපුප්පහති සො තනො පටිසානුසයං නපුප්පහතිති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තනො භවිරාගානුසයං නපුප්පහති, නො ච සො තනො පටිසානුසයං නපුප්පහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා දච්ඡු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තනො භවිරාගානුසයං නපුප්පහති, පටිසානුසයං නපුප්පහති. ජීනනං මග්ගසමඛිතිනං ධපෙඨා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස භවිරාගානුසයං නපුප්පහනති, පටිසානුසයං නපුප්පහනති.

191. යො යනො පටිසානුසයං නපුප්පහති සො තනො අවිජ්ජානුසයං නපුප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තනො පටිසානුසයං නපුප්පහති, නො ච සො තනො අවිජ්ජානුසයං නපුප්පහති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තනො පටිසානුසයං නපුප්පහති, අවිජ්ජානුසයං නපුප්පහති. ජීනනං මග්ගසමඛිතිනං ධපෙඨා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයං නපුප්පහනති, අවිජ්ජානුසයං නපුප්පහනති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධි පුද්ගල තෙම දු:බ්‍යවදනා ආති කල්හි හේ එහි විවිකිව්‍යානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී එහි හේ විවිකිව්‍යානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමධි පුද්ගලයා ද අණ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විවිකිව්‍යානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

190. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධි පුද්ගල තෙම රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී එහි හේ පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමධි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධි පුද්ගල තෙම දු:බ්‍යවදනා ආති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද අපරියාපනනයෙහි ද දී එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමධි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

191. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රුපධාතුයෙහි ද අරුපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ පටිසානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනනය ආති කල්හි හේ එහි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමධි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපපජහති සො තතො පටිසානුසයං නපපජහතිති: අනාගාමිමග්ගසමධිති දුක්ඛය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපජහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නපපජහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ජීව්හු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහති, පටිසානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහති. ජීවහං මග්ගසමධිතං ධජෙඤ්ඤි අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ථ අවිජ්ජානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහනති, පටිසානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහනති.

192-193. යො යතො මානානුසයං නපපජහති සො තතො දිව්ච්චානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං නපපජහතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීහු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයං නපපජහති, නො ච සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං නපපජහති, සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො මානානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහති, විචිකිට්ඨානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහති. අග්ගමග්ගසමධිතෙඤ්ඤි අවිජ්ජානුසයෙඤ්ඤි ධජෙඤ්ඤි අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ථ මානානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහනති, විචිකිට්ඨානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහනති.

යො වා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං නපපජහති සො තතො මානානුසයං නපපජහතිති: අග්ගමග්ගසමධිති කාමධාතුයා ජීව්හු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිට්ඨානුසයං නපපජහති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපපජහති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිට්ඨානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහති, මානානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහති. අග්ගමග්ගසමධිතෙඤ්ඤි අවිජ්ජානුසයෙඤ්ඤි ධජෙඤ්ඤි අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ථ විචිකිට්ඨානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහනති, මානානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහනති.

194. යො යතො මානානුසයං නපපජහති සො තතො භවිරාගානුසයං නපපජහතිති: ආමනා.

යො වා පන යතො භවිරාගානුසයං නපපජහති සො තතො මානානුසයං නපපජහතිති: අග්ගමග්ගසමධිති කාමධාතුයා ජීව්හු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයං නපපජහති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපපජහති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහති, මානානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහති. අග්ගමග්ගසමධිතං ධජෙඤ්ඤි අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ථ භවිරාගානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහනති, මානානුසයයෙඤ්ඤි නපපජහනති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි පටිසානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමී-මාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම දු:බවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැ-දැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියා-පතනයෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙහි, පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

192-193. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අඡ්චමක පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනා-යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි හේ මානා-නුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපතනය ඇති-කල්හි හේ එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ජා-නුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයා ද අඡ්ච-මකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙහි, විචිකිච්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි හේ විචිකිච්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:බවෙදනායෙහි ද අපරියා-පතනයෙහි ද දී එහි හේ විචිකිච්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයා ද අඡ්චමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙහි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

194. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දු:බවෙදනා යෙහි ද අපරියාපතනයෙහි ද දී එහි හේ භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසයද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයා තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙහි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

195. යො යතො මානානුසයං නපප්පති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පතිති: අග්ගමග්ගසමඛි දුක්ඛිය වෙදනාය යො තතො මානානුසයං නපප්පති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපතො යො තතො මානානුසයයඤ්ඤි නපප්පති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි නපප්පති අග්ගමග්ගසමඛිං. යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස් මානානුසයයඤ්ඤි නපප්පතති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි නපප්පතති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පති සො තතො මානානුසයං නපප්පතිති: ආමනා.

196-198. යො යතො දිට්ඨානුසයං නපප්පති සො තතො විචිකිච්ජානුසයං නපප්පතිති: ආමනා.

යො චා පන යතො විචිකිච්ජානුසයං නපප්පති සො තතො දිට්ඨානුසයං නපප්පතිති: ආමනා. -පෙ-

199. යො යතො විචිකිච්ජානුසයං නපප්පති සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පතිති: අග්ගමග්ගසමඛි රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො විචිකිච්ජානුසයං නපප්පති, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පති සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු අපරියාපතො යො තතො විචිකිච්ජානුසයයඤ්ඤි නපප්පති, භවිරාගානුසයයඤ්ඤි නපප්පති. අග්ගමග්ගසමඛිඤ්ඤි අට්ඨමකඤ්ඤි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස් විචිකිච්ජානුසයයඤ්ඤි නපප්පතති, භවිරාගානුසයයඤ්ඤි නපප්පතති.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං නපප්පති සො තතො විචිකිච්ජානුසයං නපප්පතිති අට්ඨමකො කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පති, නො ච සො තතො විචිකිච්ජානුසයං නපප්පති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපතො යො තතො භවිරාගානුසයයඤ්ඤි නපප්පති, විචිකිච්ජානුසයයඤ්ඤි නපප්පති. අග්ගමග්ගසමඛිඤ්ඤි අට්ඨමකඤ්ඤි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස් භවිරාගානුසයයඤ්ඤි නපප්පතති, විචිකිච්ජානුසයයඤ්ඤි නපප්පතති.

195. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනකය ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයා තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

196-198. යමෙක් යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවිරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුද්ගල තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපනකයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ භවිරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනකය ඇති කල්හි හේ එහි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවිරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

200. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති යො තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහති: අග්ගමග්ගසමඛගී කාමධාතුයා තීස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති, නො ච යො තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහති. යෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති, අච්ඡානුසයං නපප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛගී අට්ඨමකං යංපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පහනති, අච්ඡානුසයං නපප්පහනති.

යො චා පන යතො අච්ඡානුසයං නපප්පහති යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහති, නො ච යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පහති. යෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන යො තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහති. විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛගී අට්ඨමකං යංපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං අච්ඡානුසයං නපප්පහනති, විචිකිච්ඡානුසයං නපප්පහනති.

201. යො යතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති යො තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහති: අග්ගමග්ගසමඛගී කාමධාතුයා තීස්ස වෙදනාසු යො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, නො ච යො තතො අච්ඡානුසයං නපප්පහති. යෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනෙන යො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති, අච්ඡානුසයං නපප්පහති. අග්ගමග්ගසමඛගී යංපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං භවිරාගානුසයං නපප්පහනති, අච්ඡානුසයං නපප්පහනති.

යො චා පන යතො අච්ඡානුසයං නපප්පහති යො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති: ආමනා. (එකමුලකං)

202. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපප්පහති යො තතො මානානුසයං නපප්පහති: අග්ගමග්ගසමඛගී කාමධාතුයා තීස්ස වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපප්පහති, නො ච යො තතො මානානුසයං නපප්පහති. යෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපප්පහති, මානානුසයං නපප්පහති. දීඨං මග්ගසමඛගී යංපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්මිං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපප්පහනති, මානානුසයං නපප්පහනති.

200. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ විවිකිව්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විවිකිව්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විවිකිව්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විවිකිව්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විවිකිව්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඛි පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විවිකිව්ජා-නුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

201. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපනනය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ග සමඛි පුද්ගලයා තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තවද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

202. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි මානානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛි පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගා-නුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛි පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො මානානුසයං නප්පජහති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො මානානුසයය්‍යෙහි කාමරාගානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා දච්ඡු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජහති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො සො තතො මානානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති. කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති. ද්විතො මග්ගසමඬ්ඪිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බජ්‍ය මානානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති. කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති.

203-204. යො යතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනො සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති. අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪියෙහි අට්ඨමකයෙහි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බජ්‍ය කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං නප්පජහති සො තතො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි කාමරාගානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා දච්ඡු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නප්පජහති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති. අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪියෙහි අට්ඨමකයෙහි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බජ්‍ය විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති, කාමරාගානුසයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි නප්පජහති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඬිති පුද්ගල තෙම දු:බවෙද්නා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙද්නා ඇති-කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී හේ එහි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමඬිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

203-204. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදැරුම් වෙද්නායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමීමාර්ගසමඬිති පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඬිති පුද්ගල තෙම දු:බ වෙද්නා ඇතිකල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙද්නා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අනාගාමීමාර්ගසමඬිති පුද්ගලයා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

205. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී යො තතො භවිරාගානුසයං නපපභතීති: අභ්‍යමභ්‍යමධි රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී, නො ච යො තතො භවිරාගානුසයං නපපභතී. යෙවච පුභ්‍යලො කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු අපරියාපනො යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී, භවිරාගානුසයං නපපභතී. ද්විතං මභ්‍යමධිතං යපෙඤා අවසෙසා පුභ්‍යලා සබ්බඤ්ඤා කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී, භවිරාගානුසයං නපපභතී.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං නපපභතී යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතීති: අනාගාමිමභ්‍යමධි දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො භවිරාගානුසයං කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ච යො තතො පටිසානුසයං නපපභතී. යෙවච පුභ්‍යලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු යො තතො භවිරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී, නො ච යො තතො කාමරාගානුසයං නපපභතී. යෙවච පුභ්‍යලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො යො තතො භවිරාගානුසයං නපපභතී, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී. ද්විතං මභ්‍යමධිතං යපෙඤා අවසෙසා පුභ්‍යලා සබ්බඤ්ඤා භවිරාගානුසයං නපපභතී, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී.

206. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී යො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපභතීති: අභ්‍යමභ්‍යමධි කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී, නො ච යො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපභතී. යෙවච පුභ්‍යලො අපරියාපනො යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී, අවිජ්ජානුසයං නපපභතී. ද්විතං මභ්‍යමධිතං යපෙඤා අවසෙසා පුභ්‍යලා සබ්බඤ්ඤා කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතී, අවිජ්ජානුසයං නපපභතී.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපපභතී යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං නපපභතීති: අනාගාමිමභ්‍යමධි දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං නපපභතී, නො ච යො තතො පටිසානුසයං නපපභතී.

205. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙහි, භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙහි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

206. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙහි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි.

සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වේදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං
 යං පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං
 නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපතො
 සො තතො අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං පටිසා-
 නුසයං නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමධිතං යපෙඤා අවසෙසා
 පුග්ගලා සබ්බස් අවිජ්ජානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං
 පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති. (දුකමුලකං)

207-208. සො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං
 නප්පජ්ඣති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිල්පානුසයං
 නප්පජ්ඣති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා කීසු වේදනාසු රූප-
 ධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං
 මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො විචිකිල්පානුසයං
 නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො අපරියාපතො සො තතො කාමරාගා-
 නුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, විචිකිල්පානුස-
 යං නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමධිතං අට්ඨමකං යපෙඤා
 අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස් කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං
 මානානුසයං නප්පජ්ඣති, විචිකිල්පානුසයං නප්පජ්ඣති.

සො චා පන යතො විචිකිල්පානුසයං නප්පජ්ඣති සො තතො
 කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති: අනාගාමිමග්ගසමධි
 දුකඛාය වේදනාය සො තතො විචිකිල්පානුසයං කාමරාගානුසයං
 මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නප්පජ්ඣති.
 සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වේදනාසු සො තතො විචිකිල්පානුසයං
 පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං
 නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපතො
 සො තතො විචිකිල්පානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං
 මානානුසයං නප්පජ්ඣති. අග්ගමග්ගසමධි කාමධාතුයා ද්වීසු
 වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිල්පානුසයං
 කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති, නො ච සො තතො
 මානානුසයං නප්පජ්ඣති. සේව පුග්ගලො දුකඛාය වේදනාය අපරියා-
 පතො සො තතො විචිකිල්පානුසයං නප්පජ්ඣති, කාමරාගානුසයං
 පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති. ද්විතං මග්ගසමධිතං අට්ඨමකං
 යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස් විචිකිල්පානුසයං නප්පජ්ඣති,
 කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං නප්පජ්ඣති.

ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිති පුද්ගලයන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (දුකමුලක යි)

207-208. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිති පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමක පුද්ගලයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති. විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිති පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

209. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහති සො තතො භවිරාගානුසයං නපප්පහතිති: ආමනනා.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං නපප්පහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහතිති: අනාගාමී මග්ගසමධිති දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො භවිරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නපප්පහති. සේවච පුග්ගලො කාමධාතුයා දවීසු වේදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපප්පහති. සේවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයඤ්ච නපප්පහති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහති. අග්ගමග්ගසමධිති කාමධාතුයා දවීසු වේදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච නපප්පහති, නො ච සො තතො මානානුසයං නපප්පහති. සේවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනෙන සො තතො භවිරාගානුසයඤ්ච නපප්පහති. කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහති. ඒනතං මග්ගසමධිතිනං යපෙඤ්ච අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ථ භවිරාගානුසයඤ්ච නපප්පහති, කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහති.

210. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහති සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහතිති: අග්ගමග්ගසමධිති දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති. සේවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපප්පහති. ඒනතං මග්ගසමධිතිනං යපෙඤ්ච අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ථ කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච නපප්පහති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ච පටිසානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහතිති: අනාගාමී මග්ගසමධිති දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ච කාමරාගානුසයඤ්ච මානානුසයඤ්ච නපප්පහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නපප්පහති. සේවච පුග්ගලො කාමධාතුයා

209. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුද්ගල තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අශ්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි හේ භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

210. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අශ්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතින් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගල තෙම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි

ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි නපපජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයං නපපජහති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි නපපජහති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි නපපජහති. ද්විනනං මග්ගසමඤ්ඤිනං ය්පෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බසු අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි නපපජහනති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි නපපජහනති. (තිකමුලකං)

211-213. යො යතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නපපජහති සො තතො විචිකිල්පානුසයයං නපපජහති: ආමනනා.

යො චා පන යතො විචිකිල්පානුසයයං නපපජහති සො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නපපජහති: අනාගාමිමග්ගසමඤ්ඤි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිල්පානුසයයඤ්ඤි කාමරාගානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නපපජහති, නො ච සො තතො පටිසානුසයයං නපපජහති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිල්පානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නපපජහති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයයං නපපජහති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිල්පානුසයයඤ්ඤි නපපජහති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නපපජහති. අග්ගමග්ගසමඤ්ඤි කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිල්පානුසයයඤ්ඤි කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නපපජහති, නො ච සො තතො මානානුසයයං නපපජහති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිල්පානුසයයඤ්ඤි නපපජහති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නපපජහති. ද්විනනං මග්ගසමඤ්ඤිනඤ්ඤි අට්ඨමකඤ්ඤි ය්පෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බසු විචිකිල්පානුසයයඤ්ඤි නපපජහනති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි නපපජහනති. (චතුක්ඛමුලකං)

214. යො යතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි දිට්ඨානුසයයඤ්ඤි විචිකිල්පානුසයයඤ්ඤි නපපජහති සො තතො භවිරාගානුසයයං නපපජහති: ආමනනා.

දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමඬගීන් තබා සෙසු පුභුල්හු භෑම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (තිකමුලක යි)

211-213. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අග්‍රමාර්ගසමඬගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි මානානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමඬගීන් ද අශ්වමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු භෑම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (චතුස්සමුලක යි.)

214. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි භවරාගානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපපභතී සො තතො කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිච්ඡානුසයංකො නපපභතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අවිජ්ජානුසයංකො කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො නපපභතී, නො ච සො තතො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිච්ඡානුසයංකො නපපභතී. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනො සො තතො අවිජ්ජානුසයංකො නපපභතී, කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිච්ඡානුසයංකො නපපභතී. අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයංකො කාමරාගානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිච්ඡානුසයංකො නපපභතී, නො ච සො තතො පටිසානුසයං නපපභතී. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා දීඨසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිච්ඡානුසයංකො නපපභතී, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං නපපභතී. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො සො තතො අවිජ්ජානුසයංකො නපපභතී. කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිච්ඡානුසයංකො නපපභතී. ද්විතනං මග්ගසමඬ්ඪිනකො අට්ඨමකකො යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයංකො නපපභතී, කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිච්ඡානුසයංකො නපපභතී. (පඤ්ඤාමුලකං)

216. යො යතො කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිච්ඡානුසයංකො භවරාගානුසයංකො නපපභතී සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපභතීති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඪී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිච්ඡානුසයංකො භවරාගානුසයංකො නපපභතී, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං නපපභතී. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනො සො තතො කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිච්ඡානුසයංකො භවරාගානුසයංකො නපපභතී, අවිජ්ජානුසයංකො නපපභතී. ද්විතනං මග්ගසමඬ්ඪිනකො අට්ඨමකකො යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බඤ්ඤා කාමරාගානුසයංකො පටිසානුසයංකො මානානුසයංකො දිට්ඨානුසයංකො විචිකිච්ඡානුසයංකො භවරාගානුසයංකො නපපභතී, අවිජ්ජානුසයංකො නපපභතී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඩි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද දුරු නොකෙරෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඬහී පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී ඩි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬහී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (පඤ්ඤාකමුලක ඩි.)

216. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬහී පුද්ගල තෙම දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬහී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙති, අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්.

යො වා පන යතො අවිජ්ජානුසයං නපප්පහති සො තතො
 කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි මානානුසයය්ඤ්ඤි දිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි
 විචිකිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි භවිරාගානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පහති: අට්ඨමකො
 කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො
 අවිජ්ජානුසයය්ඤ්ඤි කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි මානානුසයය්ඤ්ඤි
 භවිරාගානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පහති, නො ච සො තතො දිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි
 විචිකිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පහති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො
 තතො අවිජ්ජානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පහති, කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුස-
 යය්ඤ්ඤි මානානුසයය්ඤ්ඤි දිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි විචිකිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි භවිරාගා-
 නුසයය්ඤ්ඤි නපප්පහති. අනාගාමී මග්ගසමඛිතී දුක්ඛාය වෙදනාය
 සො තතො අවිජ්ජානුසයය්ඤ්ඤි කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි මානානුසයය්ඤ්ඤි
 දිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි විචිකිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි භවිරාගානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පහති,
 නො ච සො තතො පටිසානුසයං නපප්පහති. සෙවච පුග්ගලො
 කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයය්ඤ්ඤි
 පටිසානුසයය්ඤ්ඤි මානානුසයය්ඤ්ඤි දිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි විචිකිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි
 භවිරාගානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පහති, නො ච සො තතො කාම-
 රාගානුසයං නපප්පහති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
 අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පහති, කාමරාගානු-
 සයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි මානානුසයය්ඤ්ඤි දිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි විචිකිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි
 භවිරාගානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පහති. ද්වීනතා මග්ගසමඛිතිය්ඤ්ඤි අට්ඨමකය්ඤ්ඤි
 ධප්පෙතො අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත්ථ අවිජ්ජානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පහති.
 කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි මානානුසයය්ඤ්ඤි දිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි
 විචිකිට්ඨානුසයය්ඤ්ඤි භවිරාගානුසයය්ඤ්ඤි නපප්පහති. (ඡක්කමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං.

පටිලොමං.

පප්පහනවාරො.

තව ද යමෙක් යම් කැනෙක අවිජ්ජානුසය දුරු නො කෙරේ නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරේ ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. අනාගාමිමාර්ගසමඛනී පුද්ගල තෙම දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි. ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද දුරු නො කෙරෙයි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙයි. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛනී පුද්ගලයන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද දුරු නො කෙරෙහි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද දුරු නො කෙරෙත්. (ඡක්කමුලක යි.)

ප්‍රතිලොම පුද්ගලාවකාශ යි.

ප්‍රතිලොම යි.

පඡහනවාර යි.

4. පරිශුද්ධ, වාරො

1. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: ආමනනා.

යො වා පන පටිසානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: ආමනනා.

2. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකධං පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

3-4. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකධං පරිජානාති.

5-6. යො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අච්ජානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකධං පරිජානාති.

යො වා පන අච්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයං පරිජානාතිති: නො.

7. යො පටිසානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකධං පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං පරිජානාති සො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

8-9. යො පටිසානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාතිති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාති සො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකධං පරිජානාති.

10-11. යො පටිසානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අච්ජානුසයං පරිජානාතිති: තදෙකධං පරිජානාති.

යො වා පන අච්ජානුසයං පරිජානාති සො පටිසානුසයං පරිජානාතිති: නො.

4. පරිඥාපාරය

1. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

2. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය (එය හා සහජාතවශයෙන් එක්වූ සිටි මානානුසය) පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

3-4. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

5-6. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදනුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදනුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

7. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

8-9. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ දිට්ඨානුසය... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

10-11. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදනුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් අච්ඡේදනුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

12-13. යො මානානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

14-15. යො මානානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: ආමනා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතීති: ආමනා.

16-18. යො දිට්ඨානුසයං පරිජානාති සො විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාතීති: ආමනා.

යො වා පන විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං පරිජානාතීති: ආමනා. -පෙ-

19-20. යො විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාතීති: නො.

21. යො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: ආමනා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: ආමනා. (එකමුලකං)

22. යො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිඝානුසයංඤ්ඤා පරිජානාති සො මානානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිඝානුසයංඤ්ඤා පරිජානාතීති: නො.

23-24. යො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිඝානුසයංඤ්ඤා පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාති සො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිඝානුසයංඤ්ඤා පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

12-13. යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ දිවියානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

14-15. යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

16-18. යමෙක් දිවියානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ දිවියානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

19-20. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

21. යමෙක් භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි. (එකමුලක යි.)

22. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

23-24. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ දිවියානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

25-26. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති. (දුකමුලක සි.)

27-28. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනි.

29-30. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: මානානුසය පිරිසිදු දැනි. (තිකමුලක සි.)

31-33. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ විචිකිච්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්; දිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනි, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි ... (චතුකමුලක සි.)

34-35. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ජානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ජානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: මානානුසය පිරිසිදු දැනි. (පඤ්ඤකමුලක සි.)

36. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ජානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ජානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනි. (ජකකමුලක සි.)

37. යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තතො පටිසානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යතො චා පන පටිසානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

38. යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: ආමනතා.

යතො චා පන මානානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තතො මානානුසයයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

39- 40. යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -ප- විචිකිල්පානුසයං පරිජානාතීති: ආමනතා.

යතො චා පන විචිකිල්පානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිල්පානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තතො විචිකිල්පානුසයයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

41. යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යතො චා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

42. යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: ආමනතා.

යතො චා පන අච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා දව්සු වෙදනාසු තතො අච්ඡානුසයයඤ්ච පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පරිජානාති.

43. යතො පටිසානුසයං පරිජානාති තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යතො චා පන මානානුසයං පරිජානාති තතො පටිසානුසයං පරිජානාතීති: නො.

37. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්. නැති.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි මානානුසය පිරිසිඳ දැනි. එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනි.

39-40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: දුඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇතිකල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනි, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනි.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි අච්ඡේදනුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අච්ඡේදනුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: දුඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අච්ඡේදනුසය පිරිසිඳ දැනි, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනි. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අච්ඡේදනුසය ද පිරිසිඳ දැනි, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනි.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

44-45. යතො පටිසානුසයං පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: ආමනනා.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො පටිසානුසයං පරිජානාතීති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයංඤච පරිජානාති, පටිසානුසයංඤච පරිජානාති.

46. යතො පටිසානුසයං පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං පරිජානාති තතො පටිසානුසයං පරිජානාතීති: නො.

47. යතො පටිසානුසයං පරිජානාති තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: ආමනනා.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තතො පටිසානුසයං පරිජානාතීති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛය වෙදනාය තතො අවිජ්ජානුසයංඤච පරිජානාති, පටිසානුසයංඤච පරිජානාති.

48-49. යතො මානානුසයං පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: ආමනනා.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: දුක්ඛය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයංඤච පරිජානාති, මානානුසයංඤච පරිජානාති.

50. යතො මානානුසයං පරිජානාති තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාතීති: කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තතො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයංඤච පරිජානාති, භවිරාගානුසයංඤච පරිජානාති.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං පරිජානාති තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: ආමනනා.

44-45. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි දිවියානුසය ...විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනී. දුෂ්චෙතනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳ දැනී.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: නැතී.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනී. දුෂ්චෙතනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳ දැනී.

48-49. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි දිවියානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: දුෂ්චෙතනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනී. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනී.

50. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිඳ දැනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනී. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: එසේ යි.

51. යනො මානානුසයං පරිජානාති තනො අච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමනායා.

යනො වා පන අච්ඡානුසයං පරිජානාති තනො මානානුසයං පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො අච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො මානානුසයං පරිජානාති. කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අච්ඡානුසයංඤ්ඤා පරිජානාති, මානානුසයංඤ්ඤා පරිජානාති.

52-54. යනො දිට්ඨානුසයං පරිජානාති තනො විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාතිති: ආමනායා.

යනො වා පන විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාති තනො දිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති: ආමනායා. -ප-

55. යනො විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාති තනො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු තනො විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො භවරාගානුසයං පරිජානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො විචිකිච්ජානුසයංඤ්ඤා පරිජානාති, භවරාගානුසයංඤ්ඤා පරිජානාති.

යනො වා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තනො විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාතිති: ආමනායා.

56. යනො විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාති තනො අච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමනායා.

යනො වා පන අච්ඡානුසයං පරිජානාති තනො විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාතිති: ආමනායා.

57. යනො භවරාගානුසයං පරිජානාති තනො අච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමනායා.

යනො වා පන අච්ඡානුසයං පරිජානාති තනො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු තනො අච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තනො භවරාගානුසයං පරිජානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො අච්ඡානුසයංඤ්ඤා පරිජානාති, භවරාගානුසයංඤ්ඤා පරිජානාති. (ඵකකමුලකං)

58. යනො කාමරාගානුසයංඤ්ඤා පටිසානුසයංඤ්ඤා පරිජානාති තනො මානානුසයං පරිජානාතිති: නඤ්ඤා.

51. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු දැනී, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු දැනී.

52-54. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් කැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි දිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

55. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනී, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී.

තව ද යම් කැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනී, රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී. (එක්කමුලක යි)

58. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැකි.

යතො වා පන මානානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො මානානුසයය්ඤ්ඤි කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාතී, නො ච තතො පටිසානුසයං පරිජානාති.

59-60. යතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාති තතො දිපධානුසයං -ඉප- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථී.

යතො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයය්ඤ්ඤි කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති.

61. යතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථී.

යතො වා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාතීති: නො.

62. යතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාති තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නත්ථී.

යතො වා පන අච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තතො අච්ඡානුසයය්ඤ්ඤි කාමරාගානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය තතො අච්ඡානුසයය්ඤ්ඤි පටිසානුසයය්ඤ්ඤි පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති. (දුක්ඛිලකං)

තවද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: රූපධාතූ-යෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි මානානුසය පිරිසිදු දැනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනී.

59-60. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: රූපධාතූ-යෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු දැනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී, කාම-ධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනී, දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනී.

61. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

62. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී, කාමධාතූ-යෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනී, දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනී. එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු දැනී. (දුකමුලක යි.)

63-64. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: රුපධාතූයා අරුපධාතූයා තතො විචිකිච්ඡානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති, කාමධාතූයා ද්වීසු චෙදනාසු තතො විචිකිච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං පරිජානාති, දුක්ඛාය චෙදනාය තතො විචිකිච්ඡානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති.

65. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යතො චා පන භවරාගානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: රුපධාතූයා අරුපධාතූයා තතො භවරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති.

66. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාති තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යතො චා පන අච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං පරිජානාතිති: රුපධාතූයා අරුපධාතූයා තතො අච්ඡානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති. කාමධාතූයා ද්වීසු චෙදනාසු තතො අච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො පටිසානුසයං පරිජානාති. දුක්ඛාය චෙදනාය තතො අච්ඡානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති. (ඤ්ඤාමුලකං)

67-69 යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පරිජානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

63-64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී, කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳ දනී. දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිඝානුසය ද පිරිසිඳ දනී, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දනී. (තිකමූලක යි.)

67-69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දනී ද යත්: නැති.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති තනො කාමරාගානු-
 සයය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි මානානුසයය්‍යෙහි දිට්ඨානුසයය්‍යෙහි විචිකිච්ඡානුස-
 යය්‍යෙහි හවරාගානුසයය්‍යෙහි පරිජානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො
 අවිජ්ජානුසයය්‍යෙහි මානානුසයය්‍යෙහි දිට්ඨානුසයය්‍යෙහි විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි
 හවරාගානුසයය්‍යෙහි පරිජානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි
 පටිසානුසයය්‍යෙහි පරිජානාති. කාමධාතුයා ඒඝ්ඤා වෙදනාඝ්ඤා තනො
 අවිජ්ජානුසයය්‍යෙහි කාමරාගානුසයය්‍යෙහි මානානුසයය්‍යෙහි දිට්ඨානුසයය්‍යෙහි
 විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි පරිජානාති, නො ච තනො පටිසානුසයය්‍යෙහි
 හවරාගානුසයය්‍යෙහි පරිජානාති. දුක්ඛාය වෙදනාය තනො අවිජ්ජානුස-
 යය්‍යෙහි පටිසානුසයය්‍යෙහි දිට්ඨානුසයය්‍යෙහි විචිකිච්ඡානුසයය්‍යෙහි පරිජානාති,
 නො ච තනො කාමරාගානුසයය්‍යෙහි මානානුසයය්‍යෙහි හවරාගානුසයය්‍යෙහි
 පරිජානාති. (ඡකකමුලකං)

අනුලොමඛකාසං.

73. යො යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති යො තනො
 පටිසානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන යනො පටිසානුසයං පරිජානාති යො තනො
 කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

74. යො යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති යො තනො
 මානානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන යනො මානානුසයං පරිජානාති යො තනො
 කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

75-76. යො යනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති යො තනො
 දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො වා පන යනො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති යො තනො
 කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: අට්ඨමනො දුක්ඛාය වෙදනාය
 රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තනො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති,
 නො ච යො තනො කාමරාගානුසයං පරිජානාති, ඝෙවච පුග්ගලො
 කාමධාතුයා ඒඝ්ඤා වෙදනාඝ්ඤා යො තනො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති,
 කාමරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, එහි පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී. (ඡක්කමුලක යි.)

අනුලොමාවකාශ යි.

73. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: නැති.

74. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: නැති.

75-76. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම (සොතාපත්තිමාර්ගස්ථ තෙම) දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී.

77. යො යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

78. යො යතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකථං පරිජානාති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

79. යො යතො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො චා පන යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාතීති: නො.

80-81. යො යතො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිල්පානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො චා පන යතො විචිකිල්පානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිල්පානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාති, සෙච්ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිල්පානුසයං පරිජානාති, පටිසානුසයං තදෙකථං පරිජානාති.

82. යො යතො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාතීති: නො.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාතීති: නො.

83. යො යතො පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකථං පරිජානාති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාතීති: නො.

84-85. යො යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිල්පානුසයං පරිජානාතීති: නො.

77. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

78. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දැනි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

79. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

80-81. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනි, ඒ පුභුල් තෙමෙම දු:ඛවේදනා ඇති කල්හි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි, තදෙකස්ථ වූ පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි.

82. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

83. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිඳ දැනි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

84-85. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳ දැනි නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනි ද යත්: නැති.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතිති: අට්ඨමකො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති. මානානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

86. යො යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො භව-රාගානුසයං පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඤ්ඨි කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයසංඝො පරිජානාති, භවරාගානුස-යසංඝො පරිජානාති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතිති: ආමනායා.

87. යො යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමනායා.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමඤ්ඨි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අච්ඡානුසයසංඝො පරිජානාති, මානානුසයසංඝො පරිජානාති.

88-90. යො යතො දිට්ඨානුසයං පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: ආමනායා.

යො වා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං පරිජානාතිති: ආමනායා. -පෙ-

91. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා කිසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, භවරාගානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතිති: නො.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි මානානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම දු:බවෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී, හේ එහි මානානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී, තදෙකස්ථ වූ මානානුසයය පිරිසිදු දැනී.

86. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛඪි පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසයය පිරිසිදු දැනී, හේ එහි භවරාගානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ මානානුසයය ද පිරිසිදු දැනී, භවරාගානුසයය ද පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි මානානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

87. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි මානානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛඪි පුද්ගල තෙම දු:බවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී, හේ එහි මානානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී, මානානුසයය ද පිරිසිදු දැනී.

88-90. යමෙක් යම් තැනෙක දිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදුදැනී නම් හේ එහි දිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි. ...

91. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුවෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී, හේ එහි භවරාගානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී, තදෙකස්ථ වූ භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැතී.

92. යො යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: තදෙකඨං පරිජානාති.

යො චා පන යතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නො.

93. යො යතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: ආමනො.

යො චා පන යතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාතීති: අගගමග්ගසමඬ්ඪි කාමධාතුයා කීඤ්ච වෙදනාසු සො තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො රුපධාතුයා අරුපධාතුයා සො තතො අච්ඡානුසයං පරිජානාති, භවිරාගානුසයං පරිජානාති. (එකකමුලකං)

94. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො මානානුසයං පරිජානාතීති: නඤ්චි.

යො චා පන යතො මානානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාතීති: නො.

95-96. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාතීති: නඤ්චි.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාතීති: අට්ඨමකො රුපධාතුයා අරුපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා දඤ්ච වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, කාමරාගානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති, පටිසානුසයං පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පරිජානාති.

97. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති සො තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාතීති: නඤ්චි.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාතීති: නො.

92. යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: තදෙකස්ථය පිරිසිදු දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

93. යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිගී පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හේ අවිජ්ජානුසයය පිරිසිදු දැනී, හේ එහි භවරාගානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසයය ද පිරිසිදු දැනී, භවරාගානුසයය ද පිරිසිදු දැනී. (එකකමුලක යි.)

94. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි මානානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

95-96. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසයය ... විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ විවිකිව්‍යානුසයය පිරිසිදු දැනී. හේ එහි කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයය ද පිරිසිදු දැනී, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසයය ද පිරිසිදු දැනී. හේ එහි පටිසානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විවිකිව්‍යානුසයය ද පිරිසිදු දැනී. තදෙකස්ථ වූ පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසයය නො ද පිරිසිදු දැනී.

97. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසයය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසයය ද පටිසානුසයය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

98. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිසානුසයඤ්ඤා පරිජානාති යො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිසානුසයඤ්ඤා පරිජානාතිති: නො. (දුක්ඛුලකං)

99-100. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිසානුසයඤ්ඤා මානානුසයඤ්ඤා පරිජානාති යො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො චා පන යතො විචිකිච්ජානුසයං පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිසානුසයඤ්ඤා මානානුසයඤ්ඤා පරිජානාතිති: අට්ඨමකො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො විචිකිච්ජානුසයඤ්ඤා පරිජානාති, මානානුසයඤ්ඤා තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච යො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිසානුසයඤ්ඤා පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු යො තතො විචිකිච්ජානුසයඤ්ඤා පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ඤා මානානුසයඤ්ඤා තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච යො තතො පටිසානුසයං පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො විචිකිච්ජානුසයඤ්ඤා පරිජානාති, පටිසානුසයඤ්ඤා තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච යො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා මානානුසයඤ්ඤා පරිජානාති.

101. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිසානුසයඤ්ඤා මානානුසයඤ්ඤා පරිජානාති යො තතො භවිරාගානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිසානුසයඤ්ඤා මානානුසයඤ්ඤා පරිජානාතිති: මානානුසයං පරිජානාති.

102. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිසානුසයඤ්ඤා මානානුසයඤ්ඤා පරිජානාති යො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාතිති: නස්සී.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිසානුසයඤ්ඤා මානානුසයඤ්ඤා පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමධිති දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො අවිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච යො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිසානුසයඤ්ඤා මානානුසයඤ්ඤා පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො අවිජ්ජානුසයඤ්ඤා මානානුසයඤ්ඤා පරිජානාති, නො ච යො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤා පටිසානුසයඤ්ඤා පරිජානාති. (තිකුලකං)

98. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති. (දුකමුලක සී.)

99-100. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: අඡ්චමක පුද්ගල තෙම රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ විචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනි, තදෙකස්ථ වූ මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනි, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු දැනි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු දැනි, තදෙකස්ථ වූ පටිසානුසය ද පිරිසිදු දැනි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනි.

101. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: මානානුසය පිරිසිදු දැනි.

102. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමච්චි පුද්ගල තෙම දුඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනි, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනි, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනි. (තිකමුලක සී.)

103-105. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පරිජානාති යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති: නස්සී.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං පරිජානාති: අට්ඨමකො රුපධාතුයා අරුපධාතුයා යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං දිට්ඨානුසයං පරිජානාති, මානානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං දිට්ඨානුසයං පරිජානාති, කාමරාගානුසයං මානානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච යො තතො පටිසානුසයං පරිජානාති. සොච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං දිට්ඨානුසයං පරිජානාති, පටිසානුසයං තදෙකට්ඨං පරිජානාති, නො ච යො තතො කාමරාගානුසයං මානානුසයං පරිජානාති. -පෙ- (චතුකකමුලකං)

106. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති යො තතො භවරාගානුසයං පරිජානාති: නස්සී.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයං පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති: මානානුසයං පරිජානාති.

107. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති යො තතො අචිජ්ජානුසයං පරිජානාති: නස්සී.

යො චා පන යතො අචිජ්ජානුසයං පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමඤ්ඨී දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො අචිජ්ජානුසයං පරිජානාති, නො ච යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති. සොච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා යො තතො අචිජ්ජානුසයං මානානුසයං පරිජානාති, නො ච යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං පරිජානාති (පඤ්ඤාමුලකං)

103-105. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, තදෙකස්ථ වූ මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනී. හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී. ඒ පුභුල් තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, තදෙකස්ථ වූ කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳ දැනී. ඒ පුභුල් තෙම ම දුඃඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, තදෙකස්ථ වූ පටිසානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී.... (චතුස්සමුලක සී.)

106. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී ද යත්: මානානුසය පිරිසිඳ දැනී.

107. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනී ද යත්: නැති.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිහි පුද්ගල තෙම දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී. ඒ පුභුල් තෙම ම කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳ දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳ දැනී. (පඤ්ඤාමුලක සී.)

108. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං භවරාගානුසයං පරිඡානාති සො තතො අච්ඡානුසයං පරිඡානාතිති: නත්ථි.

යො වා පන යතො අච්ඡානුසයං පරිඡානාති සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං භවරාගානුසයං පරිඡානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඨි දුක්ඛාය චෙදනාය සො තතො අච්ඡානුසයං පරිඡානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං භවරාගානුසයං පරිඡානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීපු චෙදනාපු සො තතො අච්ඡානුසයං මානානුසයං පරිඡානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං භවරාගානුසයං පරිඡානාති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො අච්ඡානුසයං මානානුසයං භවරාගානුසයං පරිඡානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං පරිඡානාති. (ඡකකමුලකං.)

අනුලොමපුග්ගලොකාසං.

පරිඤ්ඤාවාචෙර අනුලොමං.

109. යො කාමරාගානුසයං න පරිඡානාති සො පටිසානුසයං න පරිඡානාතිති: ආමනතා.

යො වා පන පටිසානුසයං න පරිඡානාති සො කාමරාගානුසයං න පරිඡානාතිති: ආමනතා.

110. යො කාමරාගානුසයං න පරිඡානාති සො මානානුසයං න පරිඡානාතිති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඨි කාමරාගානුසයං න පරිඡානාති, නො ච සො මානානුසයං න පරිඡානාති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඨිනං ධජෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලො කාමරාගානුසයං න පරිඡානාති, මානානුසයං න පරිඡානාති.

යො වා පන මානානුසයං න පරිඡානාති සො කාමරාගානුසයං න පරිඡානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඨි මානානුසයං න පරිඡානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයං න පරිඡානාති. ද්විතං මග්ගසමඬ්ඨිනං ධජෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලො මානානුසයං න පරිඡානාති, කාමරාගානුසයං න පරිඡානාති.

108. යමෙක් යම් කැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී ද යත්: නැති.

නව ද යමෙක් යම් කැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිථි පුද්ගල තෙම දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී, ඒ පුභුල් තෙමේ ම කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු දැනී, (ඡක්කමුලක සි.)

අනුලොමාවකාය සි.

පරිඥවාරයෙහි අනුලොම සි.

109. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ සි.

නව ද යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ සි.

110. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිථි පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිථින් තබා සෙසු පුභුල්භූ කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීත්.

නව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දනාගාමිමාර්ගසමධිථි පුද්ගල තෙම මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිථින් තබා සෙසු පුභුල්භූ මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීත්, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනීත්.

111-112. යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති යො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති: අට්ඨමකො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිණ්ණි අට්ඨමකණ්ණි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයණ්ණි න පරිජානනති, විචිකිච්ඡානුසයණ්ණි න පරිජානනති.

යො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමඛිණ් විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිණ්ණි අට්ඨමකණ්ණි යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයණ්ණි න පරිජානනති, කාමරාගානුසයණ්ණි න පරිජානනති.

113-114. යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති යො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමඛිණි කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. ඤාණං මග්ගසමඛිණ්ණං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයණ්ණි න පරිජානනති, අවිජ්ජානුසයණ්ණි න පරිජානනති.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමඛිණි අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. ඤාණං මග්ගසමඛිණ්ණං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයණ්ණි න පරිජානනති, කාමරාගානුසයණ්ණි න පරිජානනති.

115. යො පටිසානුසයං න පරිජානාති යො මානානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමඛිණි පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො මානානුසයං න පරිජානාති. ඤාණං මග්ගසමඛිණ්ණං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයණ්ණි න පරිජානනති, මානානුසයණ්ණි න පරිජානනති.

යො චා පන මානානුසයං න පරිජානාති යො පටිසානුසයං න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමඛිණි මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො පටිසානුසයං න පරිජානාති. ඤාණං මග්ගසමඛිණ්ණං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයණ්ණි න පරිජානනති, පටිසානුසයණ්ණි න පරිජානනති.

111-112. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අඡ්චමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමී මාර්ගසමඛියා ද අඡ්චමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛියා පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමී මාර්ගසමඛියා ද අඡ්චමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

113-114. යමෙක් කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍ර මාර්ගසමඛියා පුද්ගල කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛියන් තබා සෙසු පුභුල්ලු කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛියා පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛියන් තබා සෙසු පුභුල්ලු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

115. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍ර මාර්ගසමඛියා පුද්ගල පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛියන් තබා සෙසු පුභුල්ලු පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛියා පුද්ගල මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛියන් තබා සෙසු පුභුල්ලු මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

116-117. යො පටිසානුසයං න පරිජානාති යො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිණ්ණි අට්ඨමකඤ්ච ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති යො පටිසානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඛිණි විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො පටිසානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිණ්ණි අට්ඨමකඤ්ච ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාති, පටිසානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

පරිජානාති

118-119. යො පටිසානුසයං න පරිජානාති යො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඛිණි පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, ඒඤ්ඤා මග්ගසමඛිණිනං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා පටිසානුසයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො පටිසානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඛිණි අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො පටිසානුසයං න පරිජානාති. ඒඤ්ඤා මග්ගසමඛිණිනං ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ච න පරිජානාති, පටිසානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

120-121. යො මානානුසයං න පරිජානාති යො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිණ්ණි අට්ඨමකඤ්ච ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

යො චා පන විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති යො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඛිණි විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො මානානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිණ්ණි අට්ඨමකඤ්ච ධපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිට්ඨානුසයඤ්ච න පරිජානාති, මානානුසයඤ්ච න පරිජානාති.

116-117. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ දිවියානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුඤ්ඤ පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

118-119. යමෙක් පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛී පුද්ගල පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛීන් තබා සෙසු පුඤ්ඤ පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛි පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛීන් තබා සෙසු පුඤ්ඤ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

120-121. යමෙක් මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ දිවියානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුඤ්ඤ මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුඤ්ඤ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

122-123. යො මානානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනායා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනායා.

124-126. යො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති සො විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනායා.

යො වා පන විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති සො දිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනායා. -පෙ-

127-128. යො විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං -පෙ- අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමධිගී විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමධිග්ග්ඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ යපෙඤ්ඤ අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති, අග්ගමග්ගසමධිග්ග්ඤ්ඤ අට්ඨමකඤ්ඤ යපෙඤ්ඤ අවසෙසා පුග්ගලා අවිජ්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, විචිකිච්ජානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති.

129. යො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනායා.

යො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනායා. (එකකමුලකං)

130. යො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති සො මානානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ගසමධිගී කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, නො ච සො මානානුසයං න පරිජානාති, ද්විතං මග්ගසමධිගීනං යපෙඤ්ඤ අවසෙසා පුග්ගලා කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති.

යො වා පන මානානුසයං න පරිජානාති සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමධිගී මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, ද්විතං මග්ගසමධිගීනං යපෙඤ්ඤ අවසෙසා පුග්ගලා මානානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ඤ පටිඝානුසයඤ්ඤ න පරිජානාති.

122-123. යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමෙක් දිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි ...

127-128. යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍ර-මාර්ගසමධිති පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමධිතියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්භු විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමධිතියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්භු අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී.

129. යමෙක් හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

130. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතීන් තබා සෙසු පුභුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී.

තව ද යමෙක් මානානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමධිති පුද්ගල මානානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතීන් තබා සෙසු පුභුලෝ මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී.

131-132. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛී පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳු නො දනී, අනාගාමිමාර්ගසමඛියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

133-134. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛී පුද්ගල කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛීන් තබා සෙසු පුභුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඛී පුද්ගල අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛීන් තබා සෙසු පුභුලෝ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්. (දුකමුලක සී.)

135-136. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානානි සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිඡානානීති: අනාගාමි-මග්ගසමධිති විචිකිච්ඡානුසයං මානානුසයං න පරිඡානානි, නො ව සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිඡානානි, අග්ගමග්ගසමධිති විචිකිච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිඡානානි, නො ව සො මානානුසයං න පරිඡානානි, ද්විත්තං මග්ගසමධිතියං අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානානී. කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිඡානානී.

137-138. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිඡානානි සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අච්ඡානුසයං න පරිඡානානීති: ආමන්තා.

යො වා පන අච්ඡානුසයං න පරිඡානානි සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිඡානානීති: අනාගාමි-මග්ගසමධිති අච්ඡානුසයං මානානුසයං න පරිඡානානි, නො ව සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිඡානානි, ද්විත්තං මග්ගසමධිතියං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයං න පරිඡානානී, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිඡානානී. (තිකමුලකං)

139-141. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිඡානානි සො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානානීති: ආමන්තා.

යො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානානි සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිඡානානීති: අනාගාමිමග්ගසමධිති විචිකිච්ඡානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිඡානානි, නො ව සො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං න පරිඡානානි, අග්ගමග්ගසමධිති විචිකිච්ඡානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිඡානානි, නො ව සො මානානුසයං න පරිඡානානි, ද්විත්තං මග්ගසමධිතියං අට්ඨමකං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානානී, කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිඡානානී. -පෙ- (චතුකමුලකං)

142-143. යො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානානි සො භවිරාගානුසයං -පෙ- අච්ඡානුසයං න පරිඡානානීති: ආමන්තා.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳු නො දනී, අග්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

137-138 යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් අච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගල අච්ඡානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතීන් තබා සෙසු පුභුලෝ අච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්. (තිකමුලක යි.)

139-141. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිති පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමධිති පුද්ගල විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිතීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.... (චතුකකමුලක යි.)

142-143. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ භවරාගානුසය ... අච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

යො වා පන අච්ඡානුසයං න පරිඡානාති සො කාමරාගානුසයයකඤ්ච පටිඝානුසයයකඤ්ච මානානුසයයකඤ්ච දිට්ඨානුසයයකඤ්ච විචිකිල්ඡානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාතිති: අට්ඨමකො අච්ඡානුසයයකඤ්ච කාමරාගානුසයයකඤ්ච පටිඝානුසයයකඤ්ච මානානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති, නො ච සො දිට්ඨානුසයයකඤ්ච විචිකිල්ඡානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති, අනාගාමිමග්ගසමධි අච්ඡානුසයයකඤ්ච මානානුසයයකඤ්ච දිට්ඨානුසයයකඤ්ච විචිකිල්ඡානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයයකඤ්ච පටිඝානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති, ඤ්ඤානං මග්ගසමධිනකඤ්ච අට්ඨමකකඤ්ච යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති. කාමරාගානුසයයකඤ්ච පටිඝානුසයයකඤ්ච මානානුසයයකඤ්ච දිට්ඨානුසයයකඤ්ච විචිකිල්ඡානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති. (පඤ්ඤාමුලකං)

144. යො කාමරාගානුසයයකඤ්ච පටිඝානුසයයකඤ්ච මානානුසයයකඤ්ච දිට්ඨානුසයයකඤ්ච විචිකිල්ඡානුසයයකඤ්ච භවරාගානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති සො අච්ඡානුසයයං න පරිඡානාතිති: ආමනා.

යො වා පන අච්ඡානුසයං න පරිඡානාති සො කාමරාගානුසයයකඤ්ච පටිඝානුසයයකඤ්ච මානානුසයයකඤ්ච දිට්ඨානුසයයකඤ්ච විචිකිල්ඡානුසයයකඤ්ච භවරාගානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාතිති: අට්ඨමකො අච්ඡානුසයයකඤ්ච කාමරාගානුසයයකඤ්ච පටිඝානුසයයකඤ්ච මානානුසයයකඤ්ච භවරාගානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති, නො ච සො දිට්ඨානුසයයකඤ්ච විචිකිල්ඡානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති, අනාගාමිමග්ගසමධි අච්ඡානුසයයකඤ්ච මානානුසයයකඤ්ච දිට්ඨානුසයයකඤ්ච විචිකිල්ඡානුසයයකඤ්ච භවරාගානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති, නො ච සො කාමරාගානුසයයකඤ්ච පටිඝානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති, ඤ්ඤානං මග්ගසමධිනකඤ්ච අට්ඨමකකඤ්ච යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා අච්ඡානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති, කාමරාගානුසයයකඤ්ච පටිඝානුසයයකඤ්ච මානානුසයයකඤ්ච දිට්ඨානුසයයකඤ්ච විචිකිල්ඡානුසයයකඤ්ච භවරාගානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති. (ඡංකමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලං.

145. යතො කාමරාගානුසයං න පරිඡානාති තතො පටිඝානුසයං න පරිඡානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො කාමරාගානුසයං න පරිඡානාති, නො ච තතො පටිඝානුසයං න පරිඡානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො තතො කාමරාගානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති, පටිඝානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති.

යතො වා පන පටිඝානුසයං න පරිඡානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිඡානාතිති: කාමධාතුයා ඤ්ඤා වෙදනාසු තතො පටිඝානුසයං න පරිඡානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං න පරිඡානාති, රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො තතො පටිඝානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති, කාමරාගානුසයයකඤ්ච න පරිඡානාති.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, හේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳු නො දැනී, අනාගාමිමාර්ගසමඛිතී පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. (පඤ්ඤාමුලක සී.)

144. යමෙක් කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ සී.

තව ද යමෙක් අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, හේ දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳු නො දැනී, අනාගාමිමාර්ගසමඛිතී පුද්ගල අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, හේ කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද නො ද පිරිසිඳු නො දැනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිඝානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. (පඤ්ඤාමුලක සී.)

පුඤ්ඤාම පුද්ගල සී.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: දුඛවේදනා ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී. එහි පටිඝානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සී එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි එහි පටිඝානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී, රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සී එහි පටිඝානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

146. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො මානානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙක තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, මානානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො චා පන මානානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනානා.

147-148. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙක තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනානා.

149. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙක තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, භවරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො චා පන භවරාගානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: කාමධාතුයා ද්වීභු වෙදනාසු තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙක තතො භවරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

150. යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති තතො අච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච තතො අච්ඡානුසයං න පරිජානාති, අපරියාපනෙක තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, අච්ඡානුසයයඤ්ච න පරිජානාති.

යතො චා පන අච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනානා.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද ශී එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. දුෂ්චේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශී එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ ශී.

147-148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දුෂ්චේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද ශී එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තවද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ ශී.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද ශී එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, දුෂ්චේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශී එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: කාමධාතුවෙහි දෙච්ඤාරුම වේදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, දුෂ්චේදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශී එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි අච්ඡේදනුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දුෂ්චේදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද ශී එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි අච්ඡේදනුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අච්ඡේදනුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක අච්ඡේදනුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ ශී.

151. යමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාති තමො මානානුසයං න පරිඡානාතීති: කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තමො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානාති, නො ච තමො මානානුසයං න පරිඡානාති, අපරියාපමෙත තමො පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, මානානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති.

යමො චා පන මානානුසයං න පරිඡානාති තමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තමො මානානුසයං න පරිඡානාති, නො ච තමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාති, අපරියාපමෙත තමො මානානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති.

152-153. යමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාති තමො ද්වීධානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානාතීති: කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාති, නො ච තමො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානාති, අපරියාපමෙත තමො පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති.

යමො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානාති තමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාතීති: ආමනායා.

154. යමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාති තමො භවිරාගානුසයං න පරිඡානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාති, නො ච තමො භවිරාගානුසයං න පරිඡානාති, කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු අපරියාපමෙත තමො පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, භවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති.

යමො චා පන භවිරාගානුසයං න පරිඡානාති තමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තමො භවිරාගානුසයං න පරිඡානාති, කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු අපරියාපමෙත තමො භවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති.

155. යමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාති තමො අවිජ්ජානුසයං න පරිඡානාතීති: කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාති, නො ච තමො අවිජ්ජානුසයං න පරිඡානාති, අපරියාපමෙත තමො පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති.

යමො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිඡානාති තමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාතීති: ආමනායා.

156-157. යතො මානානුසයං න පරිච්ඡානාති තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිච්ඡානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයං න පරිච්ඡානාති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිච්ඡානාති, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයයඤ්ච න පරිච්ඡානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච න පරිච්ඡානාති.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිච්ඡානාති තතො මානානුසයං න පරිච්ඡානාතීති: ආමන්තා.

158. යතො මානානුසයං න පරිච්ඡානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිච්ඡානාතීති: ආමන්තා.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං න පරිච්ඡානාති තතො මානානුසයං න පරිච්ඡානාතීති: කාමධාතුයා ජීව්සු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයං න පරිච්ඡානාති, නො ච තතො මානානුසයං න පරිච්ඡානාති, දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිච්ඡානාති, මානානුසයයඤ්ච න පරිච්ඡානාති.

159. යතො මානානුසයං න පරිච්ඡානාති තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිච්ඡානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තතො මානානුසයං න පරිච්ඡානාති, නො ච තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිච්ඡානාති, අපරියාපනෙන තතො මානානුසයයඤ්ච න පරිච්ඡානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච න පරිච්ඡානාති.

යතො චා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිච්ඡානාති තතො මානානුසයං න පරිච්ඡානාතීති: ආමන්තා.

160-162. යතො දිට්ඨානුසයං න පරිච්ඡානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිච්ඡානාතීති: ආමන්තා.

යතො චා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිච්ඡානාති තතො දිට්ඨානුසයං න පරිච්ඡානාතීති: ආමන්තා. -පෙ-

163. යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිච්ඡානාති තතො භවිරාගානුසයං න පරිච්ඡානාතීති: ආමන්තා.

යතො චා පන භවිරාගානුසයං න පරිච්ඡානාති තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිච්ඡානාතීති: කාමධාතුයා ජීව්සු වෙදනාසු තතො භවිරාගානුසයං න පරිච්ඡානාති, නො ච තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිච්ඡානාති, අපරියාපනෙන තතො භවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිච්ඡානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච න පරිච්ඡානාති.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති-කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී. එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, දු:ඛවෙදනා යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

159. යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

160-162. යම් තැනෙක දිව්‍යානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි දිව්‍යානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

163. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

164. යමො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානාති තමො අච්ඡානුසයං න පරිඡානාතීති: ආමනායා.

යමො වා පන අච්ඡානුසයං න පරිඡානාති තමො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානාතීති: ආමනායා.

165. යමො භවිරාගානුසයං න පරිඡානාති තමො අච්ඡානුසයං න පරිඡානාතීති: කාමධාතුයා තිස්ස වෙදනාසු තමො භවිරාගානුසයං න පරිඡානාති, නො ච තමො අච්ඡානුසයං න පරිඡානාති, අපරියාපනෙන තමො භවිරාගානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, අච්ඡානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති.

යමො වා පන අච්ඡානුසයං න පරිඡානාති තමො භවිරාගානුසයං න පරිඡානාතීති: ආමනායා. (එකකමුලකං)

166. යමො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති තමො මානානුසයං න පරිඡානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තමො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, නො ච තමො මානානුසයං න පරිඡානාති, අපරියාපනෙන තමො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, මානානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති.

යමො වා පන මානානුසයං න පරිඡානාති තමො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තමො මානානුසයයඤ්ච කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, නො ච තමො පටිඝානුසයං න පරිඡානාති, අපරියාපනෙන තමො මානානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති.

167-168. යමො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති තමො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තමො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, නො ච තමො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානාති, අපරියාපනෙන තමො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ච න පරිඡානාති.

යමො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානාති තමො කාමරාගානුසයයඤ්ච පටිඝානුසයයඤ්ච න පරිඡානාතීති: ආමනායා.

164. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

166. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

167-168. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

169. යනො කාමරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති තනො භවිරාගානුසයං න පරිඡානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති, නො ච තනො භවිරාගානුසයං න පරිඡානාති, අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති, භවිරාගානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති.

යනො වා පන භවිරාගානුසයං න පරිඡානාති තනො කාමරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාතීති: දුක්ඛාය වෙදනාය තනො භවිරාගානුසයයඤ්ඤ කාමරාගානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති, නො ච තනො පටිඝානුසයං න පරිඡානාති, කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තනො භවිරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති, නො ච තනො කාමරාගානුසයං න පරිඡානාති, අපරියාපනෙන තනො භවිරාගානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති.

170. යනො කාමරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති තනො අවිජ්ජානුසයං න පරිඡානාතීති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තනො කාමරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති, නො ච තනො අවිජ්ජානුසයං න පරිඡානාති, අපරියාපනෙන තනො කාමරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති.

යනො වා පන අවිජ්ජානුසයං න පරිඡානාති තනො කාමරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාතීති: ආමනතා. (දුක්ඛුලකං)

171-172. යනො කාමරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ මානානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති තනො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානාතීති: ආමනතා.

යනො වා පන විචිකිච්ඡානුසයං න පරිඡානාති තනො කාමරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ මානානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාතීති: ආමනතා.

173. යනො කාමරාගානුසයයඤ්ඤ පටිඝානුසයයඤ්ඤ මානානුසයයඤ්ඤ න පරිඡානාති තනො භවිරාගානුසයං න පරිඡානාතීති: ආමනතා.

169. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දුෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

170. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද දී එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි. (දුකමුලක යි.)

171-172. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දුෂ්චේදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී, අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි. (නිකමුලක යි.)

175-177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි. ... (චතුසකමුලක යි.)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: දුෂ්චේදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දැනී. අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

179. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො අච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: ආමනතා.

යතො චා පන අච්ඡානුසයං න පරිජානාති තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: ආමනතා. (පඤ්ඤාමුලකං)

180. යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං භවරාගානුසයං න පරිජානාති තතො අච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: ආමනතා.

යතො චා පන අච්ඡානුසයං පරිජානාති තතො භවරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං විචිකිච්ඡානුසයං භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමනතා. (ඡකකමුලකං)

පටිලොමමකාසං.

181. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඛිනි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙහ සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිනි. යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති.

යො චා පන යතො පටිසානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඛිනි කාමධාතුයා ඒඤ්ඤා වෙදනාසු සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙහ සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිනි. යපෙඤ්ඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිසානුසයං න පරිජානාති, කාමරාගානුසයං න පරිජානාති.

179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි. (පඤ්ඤාමුලක යි.)

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: එසේ යි. (ඡකකමුලක යි.)

ප්‍රතිලෝමාවකාශ යි.

181. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිති පුද්ගල ඥානවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. ඒ පුඤ්ජ තෙමේ මෑ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්තයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. අනාගාමී මාර්ගසමඛිතියා තඬා සෙසු පුඤ්ජ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිති පුද්ගල කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී, ඒ පුඤ්ජ මෑ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්තයෙහි ද යි එහි හේ පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. අනාගාමී මාර්ගසමඛිතියා තඬා සෙසු පුඤ්ජ හැම තැන්හි පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

182. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙහ සො තතො කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති, මානානුසයංනෙති න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාතඤ්ඤි, මානානුසයංනෙති න පරිජානාතඤ්ඤි.

යො චා පන යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමීමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙහ සො තතො මානානුසයංනෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති. ද්විත්තං මග්ගසමඛිතං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස මානානුසයංනෙති න පරිජානාතඤ්ඤි, කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාතඤ්ඤි.

183-184. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා ත්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙහ සො තතො කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයංනෙති න පරිජානාති. අනාගාමීමග්ගසමඛිතංනෙති අට්ඨමකංනෙති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාතඤ්ඤි, විචිකිච්ඡානුසයංනෙති න පරිජානාතඤ්ඤි.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමීමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙහ සො තතො විචිකිච්ඡානුසයංනෙති න පරිජානාති, කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති. අනාගාමීමග්ගසමඛිතංනෙති අට්ඨමකංනෙති යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස විචිකිච්ඡානුසයංනෙති න පරිජානාතඤ්ඤි, කාමරාගානුසයංනෙති න පරිජානාතඤ්ඤි.

182. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬඪි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, ඒ පුඞුල් මැ දු:බවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬඪින් තබා සෙසු පුඞුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමී-මාර්ගසමඬඪි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, ඒ පුඞුල් මැ දු:බවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬඪින් තබා සෙසු පුඞුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

183-184. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල තෙම කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුඞුල් තෙමේ ම අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡා-නුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අනාගාමීමාර්ගසමඬඪියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුඞුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඬඪි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී, ඒ පුඞුල් තෙමේ මැ දු:බවෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියා-පන්නයෙහි ද දී එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අනාගාමීමාර්ගසමඬඪියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුඞුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

185. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඨී රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු අපරියාපනෙහ සො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, භවරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති. ද්වීක්ඛං මග්ගසමඬ්ඨීනං ධපෙඤ්ච අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ථ කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානානති. භවරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානානති.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමීමග්ගසමඬ්ඨී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙහ සො තතො භවරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති. ද්වීක්ඛං මග්ගසමඬ්ඨීනං ධපෙඤ්ච අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ථ භවරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානානති, කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානානති.

186. යො යතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඨී කාමධාතුයා කීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙහ සො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, ද්වීක්ඛං මග්ගසමඬ්ඨීනං ධපෙඤ්ච අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ථ කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානානති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ච න පරිජානානති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමීමග්ගසමඬ්ඨී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙහ සො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානාති, ද්වීක්ඛං මග්ගසමඬ්ඨීනං ධපෙඤ්ච අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ථ අවිජ්ජානුසයයඤ්ච න පරිජානානති, කාමරාගානුසයයඤ්ච න පරිජානානති.

185. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, ඒ පුභුල් මෑ කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනීනි, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනීත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමී-මාර්ගසමඛිති පුද්ගල කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් තෙමේ මෑ දු:බවෙදනා-යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද සි එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනීනි, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනීත්.

186. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි එහි හේ කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මෑ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනීනි, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනීත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඛිති පුද්ගල තෙම කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මෑ දු:බවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියා-පන්නයෙහි ද සි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනීනි, කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනීත්.

187. යො යතො පටිසානුසයං න පරිජානාති යො තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඬ්ඪි කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනො යො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති, ඒතනං මග්ගසමඬ්ඪිනං ධර්මපඤ්චා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස පටිසානුසයං න පරිජානාතී, මානානුසයං න පරිජානාතී.

යො චා පන යතො මානානුසයං න පරිජානාති යො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪි දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො යො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති, ඒතනං මග්ගසමඬ්ඪිනං ධර්මපඤ්චා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස මානානුසයං න පරිජානාතී, පටිසානුසයං න පරිජානාතී.

188-189. යො යතො පටිසානුසයං න පරිජානාති යො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතීති; අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනො යො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪි අට්ඨමකං ධර්මපඤ්චා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස පටිසානුසයං න පරිජානාතී, විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතී.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති යො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪි දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති, සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො යො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති, පටිසානුසයං න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමඬ්ඪි අට්ඨමකං ධර්මපඤ්චා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ස විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතී, පටිසානුසයං න පරිජානාතී.

187. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිති පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී යි එහි හේ පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී, ඒ පුභුල් මැ දු:ඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී යි එහි හේ පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තන්හි පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමී-මාර්ගසමඛිති පුද්ගල දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහිදී යි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතීන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

188-189. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී යි එහි හේ පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමී-මාර්ගසමඛිතියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමීමාර්ගසමඛිති පුද්ගල දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී යි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමීමාර්ගසමඛිතියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

190. යො යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඛිති රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු අපරියාපනෙන සො තතො පටිඝානුසයංනො න පරිජානාති, භවරාගානුසයංනො න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඛිතං යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිඝානුසයංනො න පරිජානාතීති, භවරාගානුසයංනො න පරිජානාතීති.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො භවරාගානුසයංනො න පරිජානාති, පටිඝානුසයංනො න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඛිතං යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස භවරාගානුසයංනො න පරිජානාතීති, පටිඝානුසයංනො න පරිජානාතීති.

191. යො යතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඛිති කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො පටිඝානුසයංනො න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයංනො න පරිජානාති. ද්විත්තං මග්ගසමඛිතං යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස පටිඝානුසයංනො න පරිජානාතීති, අවිජ්ජානුසයංනො න පරිජානාතීති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාතීති: අනාගාමිමග්ගසමඛිති දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිඝානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයංනො න පරිජානාති, පටිඝානුසයංනො න පරිජානාති, ද්විත්තං මග්ගසමඛිතං යපෙත්වා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයංනො න පරිජානාතීති, පටිඝානුසයංනො න පරිජානාතීති.

190. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬ්ඨි පුද්ගල රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඬ්ඨින් තබා සෙසු පුභුල්භු භූම තැන්හි පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගා-නුසය පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඬ්ඨින් තබා සෙසු පුභුල්භු භූම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

191. යමෙක් යම් තැනෙක පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඬ්ඨි පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි එහි හේ පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඬ්ඨින් තබා සෙසු පුභුල්භු භූම තැන්හි පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි පටිසානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අනාගාමි-මාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජා-නුසය පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී, ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශ්‍රී එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඬ්ඨින් තබා සෙසු පුභුල්භු භූම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

192-193. යො යතො මානානුසයං න පරිජානාති යො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනො සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ග සමඛිකිකි අට්ඨමකං ධපෙචා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් මානානුසයං න පරිජානාතී, විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාතී.

යො චා පන යතො විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති යො තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඛි කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා යො තතො විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනො සො තතො විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිකි අට්ඨමකං ධපෙචා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් විචිකිච්ජානුසයං න පරිජානාතී, මානානුසයං න පරිජානාතී.

194. යො යතො මානානුසයං න පරිජානාති යො තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාතීති: ආමනානා.

යො චා පන යතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති යො තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඛි කාමධාතුයා දීසු වෙදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙව ච පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනො සො තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, මානානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිකි ධපෙචා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් භවිරාගානුසයං න පරිජානාතී, මානානුසයං න පරිජානාතී.

195. යො යතො මානානුසයං න පරිජානාති යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතීති: අග්ගමග්ගසමඛි දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙව ච පුග්ගලො අපරියාපනො සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමඛිකි ධපෙචා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බත් මානානුසයං න පරිජානාතී, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතී.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො තතො මානානුසයං න පරිජානාතීති: ආමනානා.

192-193. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා-යෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ග-සමඛිගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්භූ භූම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිගී පුද්ගල කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දැනී. හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ දුඛ වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ගසමඛිගියා ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්භූ භූම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

194. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිගී පුද්ගල කාමධාතූයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ දුඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්න-යෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ගසමඛිගියා තබා සෙසු පුභුල්භූ භූම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

195. යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිගී පුද්ගල දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී. අග්‍රමාර්ග-සමඛිගියා තබා සෙසු පුභුල්භූ භූම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දැනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දැනී ද යත්: එසේ යි.

201. යො යතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමධිථි කාමධාතුයා නිසු වේදනාසු සො තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනො යො තතො භවිරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයංනෙති න පරිජානාති. අග්ගමග්ගසමධිථිං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ථ භවිරාගානුසයංනෙති න පරිජානාතති, අවිජ්ජානුසයංනෙති න පරිජානාතති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො භවිරාගානුසයං න පරිජානාති: ආමනා. (එකකමුලකං)

202. යො යතො කාමිරාගානුසයංනෙති පටිසානුසයංනෙති න පරිජානාති සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති: අග්ගමග්ගසමධිථි කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමිරාගානුසයංනෙති පටිසානුසයංනෙති න පරිජානාති, නො ච සො තතො මානානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො දුක්ඛාය වේදනාය අපරියාපනො යො තතො කාමිරාගානුසයංනෙති පටිසානුසයංනෙති න පරිජානාති, මානානුසයංනෙති න පරිජානාති. ඒනං මග්ගසමධිථිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ථ කාමිරාගානුසයංනෙති පටිසානුසයංනෙති න පරිජානාතති, මානානුසයංනෙති න පරිජානාතති.

යො චා පන යතො මානානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමිරාගානුසයංනෙති පටිසානුසයංනෙති න පරිජානාති: අනාගාමිමග්ගසමධිථි දුක්ඛාය වේදනාය සො තතො මානානුසයංනෙති කාමිරාගානුසයංනෙති න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු සො තතො මානානුසයංනෙති පටිසානුසයංනෙති න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමිරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො යො තතො මානානුසයංනෙති න පරිජානාති, කාමිරාගානුසයංනෙති පටිසානුසයංනෙති න පරිජානාති. ඒනං මග්ගසමධිථිනං යපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බස්ථ මානානුසයංනෙති න පරිජානාතති, කාමිරාගානුසයංනෙති පටිසානුසයංනෙති න පරිජානාතති.

201. යමෙක් යම් තැනෙක හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිඪී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඛිඪියා තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි හවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි හවරාගානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

202. යමෙක් යම් තැනෙකහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි මානානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ දු:ඛවෙදනා යෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක මානානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදූරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි මානානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුල්හු හැම තැන්හි මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී.

203-204. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තිඤ්ඤි වෙදනාඤ්ඤි රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනො සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති. අනාගාමිමග්ගසමධිඤ්ඤි අට්ඨමකඤ්ඤි යපෙඤ්ඤි අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බඤ්ඤි කාමරාගානුසයඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති.

යො චා පන යතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි න පරිජානාතිති: අනාගාමි- මග්ගසමධිඤ්ඤි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤි කාමරාගානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ජීඤ්ඤි වෙදනාඤ්ඤි සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො සො තතො විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති, කාමරාගානුසයඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි න පරි- ජානාති. අනාගාමිමග්ගසමධිඤ්ඤි අට්ඨමකඤ්ඤි යපෙඤ්ඤි අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බඤ්ඤි විචිකිච්ඡානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති, කාමරාගානුස- යඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති.

205. යො යතො කාමරාගානුසයඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි න පරි- ජානාති සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාතිති: අග්ගමග්ග- සමධිඤ්ඤි රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා තිඤ්ඤි වෙදනාඤ්ඤි අපරියාපනො සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති, භවරාගානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති. ජීනනං මග්ගසමධිඤ්ඤි- යපෙඤ්ඤි අවසෙසා පුග්ගලො සබ්බඤ්ඤි කාමරාගානුසයඤ්ඤි පටිසානුස- යඤ්ඤි න පරිජානාති, භවරාගානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති.

යො චා පන යතො භවරාගානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි- න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ග- සමධිඤ්ඤි දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤි කාමරාගා- නුසයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ජීඤ්ඤි වෙදනාඤ්ඤි සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤි පටිසානුසයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනො සො තතො භවරාගානුසයඤ්ඤි

203-204. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතූයෙහි කෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශී එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. අනාගාමිමාර්ගසමඬිභියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්භූ භූම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬිභී පුද්ගල දුඛවෙදනා ඇති-කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. ඒ පුභුල් කෙමේ මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශී එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. අනාගාමිමාර්ගසමඬිභියා ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුල්භූ භූම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

205. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬිභී පුද්ගල රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ශී හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි භවරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි කෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශී එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී. දෙවැදැරුම් මාර්ගසමඬිභීන් තඬා සෙසු පුභුල්භූ භූම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිඳු නො දැනී නම් හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමඬිභී පුද්ගල දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිඳු නො දැනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දැනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ශී එහි හේ භවරාගානුසය ද

න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති. ඥානං මග්ගසමධිතං යථෙජ්ඣා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස භවරාගානුසයයඤ්ඤි න පරිජානානති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානානති.

206. යො යතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අඤ්ඤාමග්ගසමධිතී කාමධාතුයා තීඤ්ඤි වෙදනාඤ්ඤි රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති. ඥානං මග්ගසමධිතං යථෙජ්ඣා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානානති, අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි න පරිජානානති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති සො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාතිති: අනාගාමිමග්ගසමධිතී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි කාමරාගානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ඥානං වෙදනාඤ්ඤි සො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති. ඥානං මග්ගසමධිතං යථෙජ්ඣා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයයඤ්ඤි න පරිජානානති, කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි න පරිජානානති. (දුක්ඛජ්ජලකං)

207-208. යො යතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති සො තතො දිට්ඨානුසයං -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීඤ්ඤි වෙදනාඤ්ඤි රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, නො ච සො තතො විචිකිච්ඡානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤි න පරිජානාති. ඥානං මග්ගසමධිතං අට්ඨමකඤ්ඤි යථෙජ්ඣා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයයඤ්ඤි පටිසානුසයයඤ්ඤි මානානුසයයඤ්ඤි න පරිජානානති, විචිකිච්ඡානුසයයඤ්ඤි න පරිජානානති.

පිරිසිදු නො දනී. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනීත්, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනීත්.

206. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිගී පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා-යෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්තය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනීත්, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනීත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අනාගාමිමාර්ගසමධිගී පුද්ගල දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතු-යෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද අපරියාපන්තයෙහි ද දී එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් තබා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනීත්, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද පිරිසිදු නො දනීත්. (දුකමුලක යි.)

207-208. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි දිට්ඨානුසය... විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූප-ධාතුයෙහි ද දී එහි හේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්තය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමධිගීන් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුල්ලු හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනීත්, විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනීත්.

210. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාතිති: අගගමගසමධිති දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුගගලො අපරියාපනෙන යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති. ඒනතං මගසමධිතිනං යපෙඤා අවසෙසා පුගගලා සබ්බස්ස කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානති, අවිජ්ජානුසයං න පරිජානති.

යො චා පන යතො අවිජ්ජානුසයං න පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමගසමධිති දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුගගලො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු යො තතො අවිජ්ජානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුගගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන යො තතො අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානාති. ඒනතං මගසමධිතිනං යපෙඤා අවසෙසා පුගගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයං කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං න පරිජානති. (තිකමුලකං)

211-213. යො යතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති යො තතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: ආමනනා.

යො චා පන යතො විචිකිට්ඨානුසයං න පරිජානාති යො තතො කාමරාගානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිජානාතිති: අනාගාමිමගසමධිති දුක්ඛාය වෙදනාය යො තතො විචිකිට්ඨානුසයං කාමරාගානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති, නො ච යො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුගගලො කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු යො තතො විචිකිට්ඨානුසයං පටිසානුසයං මානානුසයං දිට්ඨානුසයං න පරිජානාති.

210. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල තෙම දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල දු:ඛ වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් තෙමේ ම රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද දී එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිඪීන් තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිති, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනිත්. (තිකමූලක යි.)

211-213 යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අනාගාමී මාර්ගසමඛිඪී පුද්ගල දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

නො ව සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිඡානාති. සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයංකේ න පරිඡානාති, කාමරාගානුසයයංකේ පටිසානුසයයංකේ මානානුසයයංකේ දිට්ඨානුසයයංකේ න පරිඡානාති. අග්ගමග්ගසමඛිඨී කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයංකේ කාමරාගානුසයයංකේ පටිසානුසයයංකේ දිට්ඨානුසයයංකේ න පරිඡානාති, නො ව සො තතො මානානුසයයං න පරිඡානාති. සේව පුග්ගලො දුක්ඛාය වෙදනාය අපරියාපනෙන සො තතො විචිකිච්ඡානුසයයංකේ න පරිඡානාති, කාමරාගානුසයයංකේ පටිසානුසයයංකේ මානානුසයයංකේ දිට්ඨානුසයයංකේ න පරිඡානාති. ඒකං මග්ගසමඛිඨීනංකේ අට්ඨමකංකේ යපෙඤා අවසේසා පුග්ගලා සබ්බස්ථ විචිකිච්ඡානුසයයංකේ න පරිඡානාති, කාමරාගානුසයයංකේ පටිසානුසයයංකේ මානානුසයයංකේ දිට්ඨානුසයයංකේ න පරිඡානාති. -පෙ- (වතුකනමුලකං)

214. යො යතො කාමරාගානුසයයංකේ පටිසානුසයයංකේ මානානුසයයංකේ දිට්ඨානුසයයංකේ විචිකිච්ඡානුසයයංකේ න පරිඡානාති සො තතො භවරාගානුසයයං න පරිඡානාතිති: ආමන්සා.

යො වා පන යතො භවරාගානුසයයං න පරිඡානාති සො තතො කාමරාගානුසයයංකේ පටිසානුසයයංකේ මානානුසයයංකේ දිට්ඨානුසයයංකේ විචිකිච්ඡානුසයයංකේ න පරිඡානාතිති: අට්ඨමකො කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා සො තතො භවරාගානුසයයංකේ කාමරාගානුසයයංකේ පටිසානුසයයංකේ මානානුසයයංකේ න පරිඡානාති, නො ව සො තතො දිට්ඨානුසයයංකේ විචිකිච්ඡානුසයයංකේ න පරිඡානාති. සේව පුග්ගලො අපරියාපනෙන සො තතො භවරාගානුසයයංකේ න පරිඡානාති, කාමරාගානුසයයංකේ පටිසානුසයයංකේ මානානුසයයංකේ දිට්ඨානුසයයංකේ විචිකිච්ඡානුසයයංකේ න පරිඡානාති. අනාගාමිමග්ගසමඛිඨී දුක්ඛාය වෙදනාය සො තතො භවරාගානුසයයංකේ කාමරාගානුසයයංකේ මානානුසයයංකේ දිට්ඨානුසයයංකේ විචිකිච්ඡානුසයයංකේ න පරිඡානාති, නො ව සො තතො පටිසානුසයයං න පරිඡානාති. සේව පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු සො තතො භවරාගානුසයයංකේ පටිසානුසයයංකේ මානානුසයයංකේ දිට්ඨානුසයයංකේ විචිකිච්ඡානුසයයංකේ න පරිඡානාති, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයයං න පරිඡානාති. සේව පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන

හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඛිති පුද්ගල කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ දුෂ්ඨවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි එහි හේ විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඛිතින් ද අෂ්ටමකයා ද තඬා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද පිරිසිදු නො දනී... (චතුක්ඛමුලක යි.)

214. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක භවරාගානුසය පිරිසිදු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඛිති පුද්ගල දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද යි

එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි භවරාගානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි මානානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ දුඛවෙදනායෙහි ද අපරියාපන්නයෙහි ද ධි එහි හේ භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඨින් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි භවරාගානුසය ද පිරිසිඳු නො දනීනි, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනීත්.

215. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමඬ්ඨින් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනීනි, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනීත්.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳු නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී ද යත්: අෂ්ටමක පුද්ගල කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ධි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. හේ එහි දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්නය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඬ්ඨි පුද්ගල දුඛවෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී, හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිඳු නො දනී. ඒ පුභුල් මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳු නො දනී.

හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුභුල් මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද අපරියාපන්තයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිතීන් ද අඡටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

216. යමෙක් යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතී පුද්ගල දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි අවිජ්ජානුසය නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්තය ඇති කල්හි හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. දෙවැදූරුම් මාර්ගසමඛිතීන් ද අඡටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

තව ද යමෙක් යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය පිරිසිඳ නො දනී නම් හේ එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී ද යත්: අඡටමක පුද්ගල කාමධාතූයෙහි තෙවැදූරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී, හේ එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද නො ද පිරිසිඳ නො දනී. ඒ පුභුල් මැ අපරියාපන්තය ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී. අනාගාමිමාර්ගසමඛිතී තෙම දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිඳ නො දනී.

නො ව සො තතො පටිසානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු සො තතො අවිජ්ජානුසයයකේ පටිසානුසයයකේ මානානුසයයකේ දිට්ඨානුසයයකේ විචිකිච්ජානුසයයකේ භවරාගානුසයයකේ න පරිජානාති, නො ව සො තතො කාමරාගානුසයං න පරිජානාති. සෙවච පුග්ගලො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා අපරියාපනෙන සො තතො අවිජ්ජානුසයයකේ න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකේ පටිසානුසයයකේ මානානුසයයකේ දිට්ඨානුසයයකේ විචිකිච්ජානුසයයකේ භවරාගානුසයයකේ න පරිජානාති. ද්විනතං මග්ගසමඛිනිකේ අට්ඨමකකේ ධ්වපෙඤා අවසෙසා පුග්ගලා සබ්බස්ස අවිජ්ජානුසයයකේ න පරිජානාති, කාමරාගානුසයයකේ පටිසානුසයයකේ මානානුසයයකේ දිට්ඨානුසයයකේ විචිකිච්ජානුසයයකේ භවරාගානුසයයකේ න පරිජානාති. (ඡක්කමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලොකාසං.

පටිලොමං.

පරිඤ්ඤාචාරො.

හේ එහි පටිසානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මෑ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි හේ එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, හේ එහි කාමරාගානුසය නො ද පිරිසිදු නො දනී. ඒ පුභුල් මෑ රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද අපරියාපන්තයෙහි ද යි එහි හේ අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනී. දෙවැදෑරුම් මාර්ගසමච්ඡිත් ද අෂ්ටමකයා ද තබා සෙසු පුභුලෝ හැම තැන්හි අවිජ්ජානුසය ද පිරිසිදු නො දනී, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද පිරිසිදු නො දනීත්. (ඡක්කමුලක යි.)

ප්‍රතිලොම පුද්ගලාවකාශ යි

ප්‍රතිලොම යි.

පරිඥාවාර යි.

5. පහිනවාරො

1. යසස කාමරාගානුසයො පහිනො තසස පටිසානුසයො පහිනොති: ආමනතා.

යසස වා පන පටිසානුසයො පහිනො තසස කාමරාගානුසයො පහිනොති: ආමනතා.

2. යසස කාමරාගානුසයො පහිනො තසස මානානුසයො පහිනොති: අනාගාමිසස කාමරාගානුසයො පහිනො, නො ච උසස මානානුසයො පහිනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පහිනො, මානානුසයො ච පහිනො.

යසස වා පන මානානුසයො පහිනො තසස කාමරාගානුසයො පහිනොති: ආමනතා.

3-4 යසස කාමරාගානුසයො පහිනො තසස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිල්පානුසයො පහිනොති: ආමනතා.

යසස වා පන විචිකිල්පානුසයො පහිනො තසස කාමරාගානුසයො පහිනොති: අවිතකං පුග්ගලානං විචිකිල්පානුසයො පහිනො, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො පහිනො. අවිතතං පුග්ගලානං විචිකිල්පානුසයො ච පහිනො, කාමරාගානුසයො ච පහිනො.

5-6. යසස කාමරාගානුසයො පහිනො තසස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො පහිනොති: අනාගාමිසස කාමරාගානුසයො පහිනො, නො ච තසස අවිජ්ජානුසයො පහිනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පහිනො අවිජ්ජානුසයො ච පහිනො.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පහිනො තසස කාමරාගානුසයො පහිනොති: ආමනතා.

7. යසස පටිසානුසයො පහිනො තසස මානානුසයො පහිනොති: අනාගාමිසස පටිසානුසයො පහිනො, නො ච තසස මානානුසයො පහිනො. අරහතො පටිසානුසයො ච පහිනො, මානානුසයො ච පහිනො.

යසස වා පන මානානුසයො පහිනො තසස පටිසානුසයො පහිනොති: ආමනතා.

8-9. යසස පටිසානුසයො පහිනො තසස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිල්පානුසයො පහිනොති: ආමනතා.

යසස වා පන විචිකිල්පානුසයො පහිනො තසස පටිසානුසයො පහිනොති: අවිතකං පුග්ගලානං විචිකිල්පානුසයො පහිනො නො ච තසස පටිසානුසයො පහිනො. අවිතතං පුග්ගලානං විචිකිල්පානුසයො ච පහිනො, පටිසානුසයො ච පහිනො..

5. ප්‍රහීණවාරය

1. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ පටිසානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

2. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යැ. මානානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තවද යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

3-4. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ. කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

5-6. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ භව-රාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාම-රාගානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ කාමරාගානුසය ද ප්‍රහීණ යැ. අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තවද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගා-නුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

7. යමක්හුගේ පටිසානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ පටිසානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. රහත්හුගේ පටිසානුසය ද ප්‍රහීණ යැ. මානානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

තව ද යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

8-9. යමක්හුගේ පටිසානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසා-නුසය ප්‍රහීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රහීණ යැ, ඔවුන්ගේ පටිසානුසය නො ද ප්‍රහීණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රහීණ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රහීණ යි.

10-11. යසස පටිසානුසයො පභිනො තසස භවිරාගානුසයො
-පෙ- අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: අනාගාමිසස පටිසානුසයො
පභිනො, නො ච තසස අවිජ්ජානුසයො පභිනො. අරහතො
පටිසානුසයො ච පභිනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තසස පටිසානුසයො
පභිනොති: ආමනායා.

12-13. යසස මානානුසයො පභිනො තසස දිට්ඨානුසයො
-පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තසස මානානුසයො
පභිනොති: තිණණිං. පුගගලානං විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො
ච තෙසං මානානුසයො පභිනො. අරහතො විචිකිච්ඡානුසයො ච
පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

14-15. යසස මානානුසයො පභිනො තසස භවිරාගානුසයො
-පෙ- අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තසස මානානුසයො
පභිනොති: ආමනායා.

16-18. යසස දිට්ඨානුසයො පභිනො තසස විචිකිච්ඡානුසයො
පභිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තසස දිට්ඨානුසයො
පභිනොති: ආමනායා.

19-20. යසස විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තසස භවිරාගානුසයො
-පෙ- අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: තිණණිං. පුගගලානං විචිකිච්ඡා-
නුසයො පභිනො, නො ච තෙසං අවිජ්ජානුසයො පභිනො.
අරහතො විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තසස විචිකිච්ඡානුසයො
පභිනොති: ආමනායා.

21. යසස භවිරාගානුසයො පභිනො තසස අවිජ්ජානුසයො
පභිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තසස භවිරාගානුසයො
පභිනොති: ආමනායා. (එකකවුලකං.)

10-11. යමක්හුගේ පටිසානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ, ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතිණ යැ. රහත්හුගේ පටිසානුසය ද ප්‍රතිණ යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතිණ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: එසේ යි.

12-13. යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රතිණවී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිණවී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිණ යැ, ඔවුන්ගේ මානානුසය නො ද ප්‍රතිණ යැ. රහත්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතිණ යි.

14-15. යමක්හුගේ මානානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: එසේ යි.

16-18. යමක්හුගේ දිට්ඨානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: එසේ යි.

19-20. යමක්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිණ යැ, ඔවුන්ගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතිණ යැ. රහත්හුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණ යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතිණ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: එසේ යි.

21. යමක්හුගේ භවරාගානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

22. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනා තසස මානානුසයො පභීනොති: අනාගාමීසස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනා, නො ච තසස මානානුසයො පභීනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනා, මානානුසයො ච පභීනො.

යසස වා පන මානානුසයො පභීනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනාති: ආමනතා.

23-24. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනා තසස දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො පභීනොති: ආමනතා.

යසස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනාති; අභික්ඛං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො පභීනා, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනා, අභික්ඛං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනා.

25-26. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනා තසස භවරාගානුසයො - පෙ - අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: අනාගාමීසස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනා, නො ච තසස අවිජ්ජානුසයො පභීනො. අරහතො කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනා, අවිජ්ජානුසයො ච පභීනො.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභීනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනාති: ආමනතා. (දුකමුලකං).

27-28. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනා, තසස දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිච්ඡානුසයො පභීනොති: ආමනතා.

යසස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනාති: අක්ඛං පුග්ගලානං විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො, නො ච තෙසං කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනා. අනාගාමීසස විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච පභීනා, නො ච තසස මානානුසයො පභීනො. අරහතො විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනා.

22. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ මානානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ. ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ. රහත්භුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ. මානානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

තව ද යමක්භුගේ මානානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි.

23-24. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදැරුම් පුභුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද ප්‍රභීණයහ. දෙවැදැරුම් පුභුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ.

25-26. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: අනාගාමීහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ. රහත්භුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

තව ද යමක්භුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: එසේ යි. (දුකමුලක යි.)

27-28. යමක්භුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය-ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදැරුම් පුභුලන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රභීණයහ. අනාගාමීහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ. රහත්භුගේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ.

29-30 යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනො තසස භවිරාගානුසයො - ටප - අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: ආමනායා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභීනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනාති: ආමනායා. (තිකමුලකං.)

31-33. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා තසස විචිකිච්ඡානුසයො පභීනොති: ආමනායා.

යසස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනාති: ආමනායා. පුගලානං විචිකිච්ඡානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ච ටකසං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනා. අනාගාමීසස විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනා. දිට්ඨානුසයො ච පභීනො. නො ච තසස මානානුසයො පභීනො. අරභනො විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා. - ටප - (වතුසසමුලකං)

34-35. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා තසස භවිරාගානුසයො - ටප - අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: ආමනායා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභීනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනාති: ආමනායා. (පසඤ්ඤමුලකං.)

36. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභීනා තසස අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: ආමනායා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො පභීනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභීනාති: ආමනායා. (ඡක්කමුලකං.)

අනුලොම පුගලො.

37. යස් කාමරාගානුසයො පභීනො තස් පටිසානුසයො පභීනොති: න වතතඤ්ඤා පභීනොති වා අපපභීනොති වා.

යස් වා පන පටිසානුසයො පභීනො තස් කාමරාගානුසයො පභීනොති: න වතතඤ්ඤා පභීනොති වා අපපභීනොති වා.

29-30. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභ වුවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභ වුවාහු ද යත්: එසේ යි. (කිකඉලක යි.)

31-33. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිභ වුවාහු නම් ඔහුගේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිභ වුවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිභයහ. ඔවුන්ගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රතිභයහ. අනාගාමීභූතේ විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිභයහ, ඔහුගේ මානානුසය නො ද ප්‍රතිභ යැ. රහත්භූතේ විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිභයහ. ... (චතුකකඉලක යි.)

34-35. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිභ වුවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිභ වුවාහු ද යත්: එසේ යි. (පඤ්චකඉලක යි.)

36. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතිභ වුවාහු නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතිභ වුවාහු ද යත්: එසේ යි. (ඡකකඉලක යි.)

අනුලොම සුද්ගල යි.

37. යමි තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: ප්‍රතිභැ යි හෝ අප්‍රතිභැ යි හෝ නො කියයුතු ය.

තව ද යමි තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: ප්‍රතිභැ යි හෝ අප්‍රතිභැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

38. යඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො පභීතො තඤ්ඤා මානානුසංයො පභීතොති: ආමනනා.

යඤ්ඤා වා පන මානානුසංයො පභීතො තඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො පභීතොති: රුපධාතූයා අරුපධාතූයා එඤ්ඤා මානානුසංයො පභීතො, කාමරාගානුසංයො න වනනඤ්ඤා පභීතොති වා අපපභීතොති වා. කාමධාතූයා අභිසු වෙදනාසු එඤ්ඤා මානානුසංයො ව පභීතො, කාමරාගානුසංයො ව පභීතො.

39-40. යඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො පභීතො තඤ්ඤා දිට්ඨානුසංයො - ඵෙ - විචිකිච්ඡානුසංයො පභීතොති: ආමනනා.

යඤ්ඤා වා පන විචිකිච්ඡානුසංයො පභීතො තඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො පභීතොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රුපධාතූයා අරුපධාතූයා එඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසංයො පභීතො, කාමරාගානුසංයො න වනනඤ්ඤා පභීතොති වා අපපභීතොති වා. කාමධාතූයා අභිසු වෙදනාසු එඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසංයො ව පභීතො, කාමරාගානුසංයො ව පභීතො.

41. යඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො පභීතො තඤ්ඤා භවිරාගානුසංයො පභීතොති: න වනනඤ්ඤා පභීතොති වා අපපභීතොති වා.

යඤ්ඤා වා පන භවිරාගානුසංයො පභීතො තඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො පභීතොති: න වනනඤ්ඤා පභීතොති වා අපපභීතොති වා.

42. යඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො පභීතො තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසංයො පභීතොති: ආමනනා.

යඤ්ඤා වා පන අවිජ්ජානුසංයො පභීතො තඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො පභීතොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රුපධාතූයා අරුපධාතූයා එඤ්ඤා අවිජ්ජානුසංයො පභීතො, කාමරාගානුසංයො න වනනඤ්ඤා පභීතොති වා අපපභීතොති වා. කාමධාතූයා අභිසු වෙදනාසු එඤ්ඤා අවිජ්ජානුසංයො ව පභීතො, කාමරාගානුසංයො ව පභීතො.

43. යඤ්ඤා පටිඝානුසංයො පභීතො තඤ්ඤා මානානුසංයො පභීතොති: න වනනඤ්ඤා පභීතොති වා අපපභීතොති වා.

යඤ්ඤා වා පන මානානුසංයො පභීතො තඤ්ඤා පටිඝානුසංයො පභීතොති: න වනනඤ්ඤා පභීතොති වා අපපභීතොති වා.

38. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි මානානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද මෙහි මානානුසය ප්‍රතිභාවි යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි හෝ අප්‍රතිභාවි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද ප්‍රතිභාවි යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභාවි යි.

39-40. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි දිවයානුසය ... විවිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: දුඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද මෙහි විවිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිභාවි යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි යැ යි හෝ අප්‍රතිභාවි යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිභාවි යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභාවි යි.

41. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: ප්‍රතිභාවි යැ යි හෝ අප්‍රතිභාවි යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: ප්‍රතිභාවි යැ යි හෝ අප්‍රතිභාවි යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

42. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: දුඛවෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභාවි යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිභාවි යැ යි හෝ අප්‍රතිභාවි යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතිභාවි යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිභාවි යි.

43. යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි මානානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: ප්‍රතිභාවි යැ යි හෝ අප්‍රතිභාවි යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තවද යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතිභාවි නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රතිභාවි ද යත්: ප්‍රතිභාවි යැ යි හෝ අප්‍රතිභාවි යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

44-45. යස් පටිසානුසයො පභිනො තස් දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිල්පානුසයො පභිනොති: ආමනාහු.

යස් වා පන විචිකිල්පානුසයො පභිනො තස් පටිසානුසයො පභිනොති: කාමධාතුයා ජීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිල්පානුසයො පභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිල්පානුසයො ච පභිනො, පටිසානුසයො ච පභිනො.

46. යස් පටිසානුසයො පභිනො තස් භවිරාගානුසයො පභිනොති: න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො පභිනො තස් පටිසානුසයො පභිනොති: න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

47. යස් පටිසානුසයො පභිනො තස් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනාහු.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභිනො තස් පටිසානුසයො පභිනොති: කාමධාතුයා ජීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, පටිසානුසයො ච පභිනො.

48-49. යස් මානානුසයො පභිනො තස් දිට්ඨානුසයො - පෙ - විචිකිල්පානුසයො පභිනොති: ආමනාහු.

යස් වා පන විචිකිල්පානුසයො පභිනො තස් මානානුසයො පභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිල්පානුසයො පභිනො, මානානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ජීසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිල්පානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

50. යස් මානානුසයො පභිනො, තස් භවිරාගානුසයො පභිනොති: කාමධාතුයා ජීසු වෙදනාසු එස් මානානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් මානානුසයො ච පභිනො, භවිරාගානුසයො ච පභිනො.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො පභිනො තස් මානානුසයො පභිනොති: ආමනාහු.

44-45. යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

46. යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

47. යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි පටිසානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

48-49. යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, මානානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

50. යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ප්‍රභීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

51. යඤ්චා මානානුසයො පභීනො තඤ්ච අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: ආමනායා.

යඤ්චා පන අවිජ්ජානුසයො පභීනො තඤ්ච මානානුසයො පභීනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය එඤ්ච අවිජ්ජානුසයො පභීනො, මානානුසයො න වත්තඛෙඛා පභීනොති චා අපඤ්චිනොති චා. කාමධාතුයා අභිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ච අවිජ්ජානුසයො ච පභීනො, මානානුසයො ච පභීනො.

52-54. යඤ්ච දිට්ඨානුසයො පභීනො තඤ්ච විචිකිට්ඨානුසයො පභීනොති: ආමනායා.

යඤ්චා පන විචිකිට්ඨානුසයො පභීනො තඤ්ච දිට්ඨානුසයො පභීනොති: ආමනායා. -ප-

55. යඤ්ච විචිකිට්ඨානුසයො පභීනො තඤ්ච භවිරාගානුසයො පභීනොති: කාමධාතුයා කිසු වෙදනාසු එඤ්ච විචිකිට්ඨානුසයො පභීනො, භවිරාගානුසයො න වත්තඛෙඛා පභීනොති චා අපඤ්චිනොති චා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ච විචිකිට්ඨානුසයො ච පභීනො භවිරාගානුසයො ච පභීනො.

යඤ්චා පන භවිරාගානුසයො පභීනො තඤ්ච විචිකිට්ඨානුසයො පභීනොති: ආමනායා.

56. යඤ්ච විචිකිට්ඨානුසයො පභීනො තඤ්ච අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: ආමනායා.

යඤ්චා පන අවිජ්ජානුසයො පභීනො තඤ්ච විචිකිට්ඨානුසයො පභීනොති: ආමනායා.

57. යඤ්ච භවිරාගානුසයො පභීනො තඤ්ච අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: ආමනායා.

යඤ්චා පන අවිජ්ජානුසයො පභීනො තඤ්ච භවිරාගානුසයො පභීනොති: කාමධාතුයා කිසු වෙදනාසු එඤ්ච අවිජ්ජානුසයො පභීනො, භවිරාගානුසයො න වත්තඛෙඛා පභීනොති චා අපඤ්චිනොති චා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ච අවිජ්ජානුසයො ච පභීනො, භවිරාගානුසයො ච පභීනො. (එකකච්චුලකං)

51. යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි මානානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: දුඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ යැ, මානානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

52-54. යම් තැනෙක දිව්ඨානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි විචිකිච්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි දිව්ඨානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි. ...

55. යම් තැනෙක විචිකිච්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ජානුසය ප්‍රභීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ජානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රභීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි විචිකිච්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

56. යම් තැනෙක විචිකිච්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි විචිකිච්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

57. යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි නො කියයුතු යැ. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රභීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රභීණ යි. (එකකමුලක යි.)

58. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනා එස් මානානුසයො පභීනොති: නස්ථි.

යස් වා පන මානානුසයො පභීනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් මානානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපපභීනොති වා.

59-60. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනා තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො පභීනොති: නස්ථි.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපපභීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපපභීනොති වා.

61. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනා තස් භවරාගානුසයො පභීනොති: නස්ථි.

යස් වා පන භවරාගානුසයො පභීනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනාති: න වක්ඛබ්බො පභීනාති වා අපපභීනොති වා.

62. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනා තස් අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: නස්ථි.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභීනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බො පභීනාති වා අපපභීනාති වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපපභීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපපභීනොති වා. (දුක්ඛලකා)

63-64. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

යස් චා පන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති චා අපභිනාති චා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති චා අපභිනොති චා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති චා අපභිනාති චා.

65. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, තස් භවරාගානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

යස් චා පන භවරාගානුසයො පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: මානානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති චා අපභිනාති චා.

66. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා තස් අච්ඡානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

යස් චා පන අච්ඡානුසයො පභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති චා අපභිනාති චා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් අච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති චා අපභිනොති චා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති චා අපභිනාති චා. (තිකමුලකං)

67-69. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනා තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

63-64. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු නම් එහි දිව්‍යානුසය ... විවිකිව්ඡානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විවිකිව්ඡානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි විවිකිව්ඡානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිව්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිභ යැ සි හෝ අප්‍රතිභ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිව්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ.

65. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු ද යත්: මානානුසය ප්‍රතිභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ.

66. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිභ යැ සි හෝ අප්‍රතිභ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඛවෙදනාව ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිභයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිභයහ සි හෝ අප්‍රතිභයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ.

67-69. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිව්‍යානුසය ද ප්‍රතිභ වූවාහු නම් එහි විවිකිව්ඡානුසය ප්‍රතිභ වී ද යත්: නැති.

යස් වා පන විවිකිච්ඡානුසයො පභීනො, තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විවිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් විවිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභීනොති වා අපපභීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විවිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. (චතුක්කමූලකං)

70. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා තස් භවරාගානුසයො පභීනොති: නස්.

යස් වා පන භවරාගානුසයො පභීනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච පභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා.

71. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා තස් අච්ඡානුසයො පභීනොති: නස්.

යස් වා පන අච්ඡානුසයො පභීනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච පභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් අච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභීනොති වා අපපභීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. (පඤ්ඤාමූලකං)

තව ද යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය ප්‍රතිණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිණ-වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඛවෙදනාව ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (වතුක්කමූලක යි.)

70. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද ප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

71. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු නම් එහි අවිඡ්ඡානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිඡ්ඡානුසය ප්‍රතිණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි අවිඡ්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද ප්‍රතිණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිඡ්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද ප්‍රතිණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිඡ්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද ප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (පඤ්ඤාමූලක යි.)

72. යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභීනා තස් අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: නස්ථි.

යත් වා පන අවිජ්ජානුසයො පභීනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එත් අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. කාමධාතුයා ජීව්හු වෙදනාසු එත් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එත් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච භවිරාගානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. (ජක්ඛමුලකං)

අනුලොමමකාසං

73. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභීනො තස්ස තස් පටිසානුසයො පභීනොති: න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපපභීනොති වා.

යස්ස වා පන යත් පටිසානුසයො පභීනො තස්ස තස් කාමරාගානුසයො පභීනොති: න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපපභීනොති වා.

74. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො පභීනො තස්ස තස් මානානුසයො පභීනොති: අනාගාමීස්ස කාමධාතුයා ජීව්හු වෙදනාසු තස්ස තස් කාමරාගානුසයො පභීනො, නො ච තස්ස තස් මානානුසයො පභීනො. අරහතො කාමධාතුයා ජීව්හු වෙදනාසු තස්ස තස් කාමරාගානුසයො ච පභීනො, මානානුසයො ච පභීනො.

යස්ස වා පන යත් මානානුසයො පභීනො තස්ස තස් කාමරාගානුසයො පභීනොති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස් මානානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපපභීනොති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ජීව්හු වෙදනාසු තස්ස තස් මානානුසයො ච පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පභීනො.

72. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: නැතී.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. දුෂ්චෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තහ. (ඡක්කමුලක සි.)

අනුලොමාවකාය සි.

73. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ සි හෝ අප්‍රතීණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ සි හෝ අප්‍රතීණ යැ සි හෝ නො කියයුතු සි.

74. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීභට කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්භට කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතීණ සි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්භට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි ඔහුට මානානුසය ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ සි හෝ අප්‍රතීණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට මානානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීණ සි.

75. යසස යඤ් කාමරාගානුසයො පභිනො තසස තඤ් දිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමනතා.

යසස වා පන යඤ් දිට්ඨානුසයො පභිනො තසස තඤ් කාමරාගානුසයො පභිනොති: දවික්ඛං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තඤ් දිට්ඨානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වහනබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඝෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු තෙසං තඤ් දිට්ඨානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තඤ් කාමරාගානුසයො පභිනො. දවික්ඛං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තඤ් දිට්ඨානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වහනබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඝෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු තෙසං තඤ් දිට්ඨානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

76. යසස යඤ් කාමරාගානුසයො පභිනො තසස තඤ් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනතා.

යසස වා පන යන විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තසස තඤ් කාමරාගානුසයො පභිනොති: දවික්ඛං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තඤ් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වහනබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඝෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු තෙසං තඤ් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තඤ් කාමරාගානුසයො පභිනො. දවික්ඛං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තඤ් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වහනබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඝෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා දවිසු වෙදනාසු තෙසං තඤ් විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පභිනො.

77. යසස තඤ් කාමරාගානුසයො පභිනො තසස තඤ් භවරාගානුසයො පභිනොති: න වහනබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යසස වා පන යඤ් භවරාගානුසයො පභිනො තසස තඤ් කාමරාගානුසයො පභිනොති: න වහනබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

78. යසස යඤ් කාමරාගානුසයො පභීනො තසස තඤ් අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: අනාගාමීසස කාමධාතුයා දථීසු වෙදනාසු තසස තඤ් කාමරාගානුසයො පභීනො, නො ච තසස තඤ් අවිජ්ජානුසයො පභීනො. අරහතො කාමධාතුයා දථීසු වෙදනාසු තසස තඤ් කාමරාගානුසයො ච පභීනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභීනො.

යසස වා පන යඤ් අවිජ්ජානුසයො පභීනො තසස තඤ් කාමරාගානුසයො පභීනොති: අරහතො දුක්ඛාය වෙදනාය රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තසස තඤ් අවිජ්ජානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො න වහ්නඤ්ඤා පභීනොති වා අපභීනොති වා. තසෙසව සුගගලසස කාමධාතුයා දථීසු වෙදනාසු තසස තඤ් අවිජ්ජානුසයො ච පභීනො. කාමරාගානුසයො ච පභීනො.

79. යසස යඤ් පටිසානුසයො පභීනො තසස තඤ් මානානුසයො පභීනොති: න වහ්නඤ්ඤා පභීනොති වා අපභීනොති වා.

යසස වා පන යඤ් මානානුසයො පභීනො තසස තඤ් පටිසානුසයො පභීනොති: න වහ්නඤ්ඤා පභීනොති වා අපභීනොති වා.

80-81. යසස යඤ් පටිසානුසයො පභීනො තසස තඤ් දිට්ඨානුසයො -ඡප- විචිකිච්ඡානුසයො පභීනොති: ආමංගා.

යසස වා පන යඤ් විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො තසස තඤ් පටිසානුසයො පභීනොති: දච්ඤාං පුගගලානං කාමධාතුයා දථීසු වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තඤ් විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො, පටිසානුසයො න වහ්නඤ්ඤා 'පභීනොති වා අපභීනොති වා. තෙසංඤ්ඤාව පුගගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තඤ් විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො, නො ච තෙසං තඤ් පටිසානුසයො පභීනො. දච්ඤාං පුගගලානං කාමධාතුයා දථීසු වෙදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තඤ් විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො. පටිසානුසයො න වහ්නඤ්ඤා පභීනොති වා අපභීනොති වා. තෙසංඤ්ඤාව පුගගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තඤ් විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනො, පටිසානුසයො ච පභීනො.

82. යසස යඤ් පටිසානුසයො පභීනො තසස තඤ් භවරාගානුසයො පභීනොති: න වහ්නඤ්ඤා පභීනොති වා අපභීනොති වා,

යසස වා පන යඤ් භවරාගානුසයො පභීනො තසස තඤ් පටිසානුසයො පභීනොති: න වහ්නඤ්ඤා පභීනොති වා අපභීනොති වා.

78. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: අනාගාමීභට කාමධාතු-යෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිණ යැ, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතිණ යැ. රහත්භට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාම-රාගානුසය ද ප්‍රතිණ යැ. අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතිණ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: රහත්භට දුෂ්චරිතවේදනා යෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජා-නුසය ප්‍රතිණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතිණ යැ. කාමරාගානුසය ද ප්‍රතිණ යි.

79. යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

80-81. යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූප-ධාතුවෙහි ද යි එහි ඔවුනට විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුෂ්චරිතවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිණ යැ, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද ප්‍රතිණ යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ප්‍රතිණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි. ඒ පුභුලන්ට මැ දුෂ්චරිතවේදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිණ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රතිණ යි.

82. යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

83. යසං යඤ්ච පටිඝානුසයො පභිනො තසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො පභිනොති: අනාගාමීසං දුක්ඛාය වෙදනාය තසං තඤ්ච පටිඝානුසයො පභිනො, නො ච තසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො පභිනො. අරහතො දුක්ඛාය වෙදනාය තසං තඤ්ච පටිඝානුසයො ච පභිනො, අච්ඡානුසයො ච පභිනො.

යසං චා පන යඤ්ච අච්ඡානුසයො පභිනො තසං තඤ්ච පටිඝානුසයො පභිනොති: අරහතො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො පභිනො, පටිඝානුසයො න චක්ඛධෙධා පභිනොති චා අපභිනොති චා. තසංසච පුග්ගලසං දුක්ඛාය වෙදනාය තසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො ච පභිනො, පටිඝානුසයො ච පභිනො.

84-85 යසං තඤ්ච මානානුසයො පභිනො තසං තඤ්ච දිට්ඨානුසයො -ඵප- වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

යසං චා පන යඤ්ච වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තසං තඤ්ච මානානුසයො පභිනොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය ඵෙසං තඤ්ච වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, මානානුසයො න චක්ඛධෙධා පභිනොති චා අපභිනොති චා. කෙසංසෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා ඵෙසං තඤ්ච වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච ඵෙසං තඤ්ච මානානුසයො පභිනො, අරහතො දුක්ඛාය වෙදනාය තසං තඤ්ච වීචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, මානානුසයො න චක්ඛධෙධා පභිනොති චා අපභිනොති චා. තසංසච පුග්ගලසං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසං තඤ්ච වීචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

86. යසං යඤ්ච මානානුසයො පභිනො තසං තඤ්ච භවරාගානුසයො පභිනොති: අරහතො කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තසං තඤ්ච මානානුසයො පභිනො, භවරාගානුසයො න චක්ඛධෙධා පභිනොති චා අපභිනොති චා. තසංසච පුග්ගලසං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසං තඤ්ච මානානුසයො ච පභිනො, භවරාගානුසයො ච පභිනො.

යසං චා පන යඤ්ච භවරාගානුසයො පභිනො තසං තඤ්ච මානානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

87. යසං යඤ්ච මානානුසයො පභිනො තසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනායා.

යසං චා පන යඤ්ච අච්ඡානුසයො පභිනො තසං තඤ්ච මානානුසයො පභිනොති: අරහතො දුක්ඛාය වෙදනාය තසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො පභිනො, මානානුසයො න චක්ඛධෙධා පභිනොති චා අපභිනොති චා. තසංසච පුග්ගලසං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු අරූපධාතුයා තසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො ච පභිනො, මානානුසයො ච පභිනො.

83. යමක්භට යම් තැනෙක පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීභට දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්භට දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්භට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

84-85. යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: කෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ යැ. මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ, ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රතීණ යැ. රහත්භට දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

86. යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්භට කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

87. යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීණ වී ද යත්: රහත්භට දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද ප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද ප්‍රතීණ යි.

88-90. යසං යස් දිට්ඨානුසයො පභිනො තසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනතා.

යසං වා පන තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තසං තස් දිට්ඨානුසයො පභිනොති: ආමනතා. -ප-

91. යසං යස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තසං තස් භවිරාගානුසයො පභිනොති: තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න චත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංකෙසෙව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තස් භවිරාගානුසයො පභිනො. අරහතො කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු තසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න චත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා තෙසෙව පුග්ගලසං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, භවිරාගානුසයො ච පභිනො.

යසං වා පන යස් භවිරාගානුසයො පභිනො තසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනතා.

92. යසං යස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තසං තස් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: තිණණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තස් අවිජ්ජානුසයො පභිනො. අරහතො කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො ච පභිනො, අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො.

යසං වා පන තස් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: ආමනතා.

93. යසං යස් භවිරාගානුසයො පභිනො තසං තස් අවිජ්ජානුසයො පභිනොති: ආමනතා.

යසං වා පන යස් අවිජ්ජානුසයො පභිනො තසං තස් භවිරාගානුසයො පභිනොති: අරහතො කාමධාතුයා තීඝු වෙදනාසු තසං තස් අවිජ්ජානුසයො පභිනො, භවිරාගානුසයො න චත්තබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙව පුග්ගලසං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසං තස් අවිජ්ජානුසයො ච පභිනො, භවිරාගානුසයො ච පභිනො. (එකකමුලකං)

88-90. යමක්භට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි. ...

91. යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ. භවරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්භට මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ, ඔවුනට එහි භවරාගානුසය නො ද ප්‍රතීභ යැ. රහත්භට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රතීභ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

92. යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි අච්ඡේදානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ, ඔවුනට එහි අච්ඡේදානුසය ප්‍රතීභ යැ. රහත්භට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතීභ යැ, අච්ඡේදානුසය ද ප්‍රතීභ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක අච්ඡේදානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

93. යමක්භට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි අච්ඡේදානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක අච්ඡේදානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: රහත්භට කාමධාතූයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අච්ඡේදානුසය ප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට අච්ඡේදානුසය ද ප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ද ප්‍රතීභ යි. (එකකමුලක යි.)

94. යසස් යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස්ස තස් මානානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

යසස් වා පන යස් මානානුසයො පභිනො තස්ස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනොති: අරුහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස් මානානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වත්තබ්බා පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තෙසෙඤ්ච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු තස්ස තස් මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වත්තබ්බා පභිනොති වා අපපභිනොති වා.

96. යසස් යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස්ස තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

යසස් වා පන යස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනොති: ඤීනං. පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වත්තබ්බා පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තෙසෙඤ්ඤච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තස් කාමරාගානුසයො පභිනො, පටිසානුසයො න වත්තබ්බා පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තෙසෙඤ්ඤච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, නො ච තෙසං තස් පටිසානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො න වත්තබ්බා පභිනොති වා අපපභිනොති වා. ද්වීඝු. පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වත්තබ්බා පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තෙසෙඤ්ඤච පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීඝු වෙදනාසු තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වත්තබ්බා පභිනොති වා අපපභිනොති වා. තෙසෙඤ්ඤච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො න වත්තබ්බා පභිනොති වා අපපභිනොති වා.

97. යසස් යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා තස්ස තස් භවරාගානුසයො පභිනොති: නස්ථි.

යසස් වා පන යස් භවරාගානුසයො පභිනො තස්ස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනොති: න වත්තබ්බා පභිනොති වා අපපභිනොති වා.

94. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභ වුවාහු නම් ඔහුට එහි මානානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: නැකි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක මානානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභවුවාහු ද යත්: රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔහුට මානානුසය ප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

95-96. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභ වුවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: නැකි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභ වුවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ. ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය නො ද ප්‍රතීභ යැ. පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද ප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දැයි එහි ඔවුනට විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රතීභයහ. පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

97. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභ වුවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතීභ වී ද යත්: නැකි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභ වුවාහු ද යත්: ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

98. යසං යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනා තසං තස් අවිජ්ජානුසයො පභීනොති: නස්ථි.

යසං වා පන යස් අවිජ්ජානුසයො පභීනො තසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනොති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසං තස් අවිජ්ජානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න චක්ඛන්තො පභීනොති වා අපභීනොති වා. තසෙසව පුග්ගලසං කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු තසං තස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභීනො, පටිසානුසයො න චක්ඛන්තො පභීනොති වා අපභීනොති වා. තසෙසව පුග්ගලසං දුක්ඛාය වේදනාය තසං තස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛන්තො පභීනොති වා අපභීනොති වා (දුකමුලකං)

99-100. යසං යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනා තසං තස් දිට්ඨිකිච්ඡානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො පභීනොති: නස්ථි.

යසං වා පන යස් විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො තසං තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනොති: ඒකං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො, නො ච තෙසං තස් මානානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න චක්ඛන්තො පභීනොති වා අපභීනොති වා. තෙසෙසෙව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො. නො ච තෙසං තස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනො, පටිසානුසයො න චක්ඛන්තො පභීනොති වා අපභීනොති වා. තෙසෙසෙව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වේදනාය තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො, නො ච තෙසං තස් පටිසානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න චක්ඛන්තො පභීනොති වා අපභීනොති වා. අනාගාමීසං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො පභීනො, නො ච තසං තස් මානානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න චක්ඛන්තො පභීනොති වා අපභීනොති වා. තසෙසව පුග්ගලසං කාමධාතුයා ඒසු වේදනාසු තසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පභීනො, නො ච තසං තස් මානානුසයො පභීනො, පටිසානුසයො න චක්ඛන්තො පභීනොති වා අපභීනොති වා. තසෙසව පුග්ගලසං දුක්ඛාය වේදනාය තසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභීනො, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න චක්ඛන්තො පභීනොති වා අපභීනොති වා. අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනො.

98. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ දී හෝ අප්‍රභීණ යැ දී හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ප්‍රභීණ යැ දී හෝ අප්‍රභීණ යැ දී හෝ නො කියයුතු දී. (දුකමුලක දී.)

99-100. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණවූවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලනට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලනට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ දී හෝ අප්‍රභීණ යැ දී හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලනට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. අනාගාමීභට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රභීණ යැ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුල්භට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ දී හෝ අප්‍රභීණ යැ දී හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ දී හෝ අප්‍රභීණයහ දී හෝ නො කියයුත්තාහ. රහත්භට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද දී එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ,

කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තඤ්චිච්චිකිට්ඨානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තඤ්චිච්චිකිට්ඨානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනො, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා.

101. යස්ස යඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා තස්ස තඤ්ච භවිරාගානුසයො පභිනොති: නඤ්චි.

යස්ස වා පන යඤ්ච භවිරාගානුසයො පභිනො තස්ස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: මානානුසයො පභිනො. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා.

102. යස්ස යඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනො තස්ස තඤ්ච අච්ඡානුසයො පභිනොති: නඤ්චි.

යස්ස වා පන යඤ්ච අච්ඡානුසයො පභිනො තස්ස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනාති: අරභතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තඤ්ච අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තඤ්ච අච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛංඛා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තඤ්ච අච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච පභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. (තිකමුලකං)

103-105. යස්ස යඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනා තස්ස තඤ්ච චිච්චිකිට්ඨානුසයො පභිනොති: නඤ්චි.

යස්ස වා පන යඤ්ච චිච්චිකිට්ඨානුසයො පභිනො තස්ස තඤ්ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනාති: ද්විසු පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච චිච්චිකිට්ඨානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභිනා,

කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ සි හෝ අප්‍රතිණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුල්හට මෑ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ සි හෝ අප්‍රතිණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්හට මෑ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණයහ සි හෝ අප්‍රතිණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ.

101. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු ද යත්: මානානුසය ප්‍රතිණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ සි හෝ අප්‍රතිණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ.

102. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු ද යත්: රහත්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද සි එහි ඔහුට අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ සි හෝ අප්‍රතිණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුල්හට මෑ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ සි හෝ අප්‍රතිණ යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්හට මෑ දුෂ්ඨවෙදනාව ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණයහ සි හෝ අප්‍රතිණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. (තිකමූලක සි.)

103-105. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු ද යත්: දෙපුභුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද ඔවුන්ට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රතිණයහ,

නො ව තෙසං තස්ම මානානුසයො පභීනො. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තෙසංඝෙඤ්ච පුග්ගලානං කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු තෙසං තස්ම විචිකිල්පානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ව තෙසං තස්ම කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභීනොති වා අපපභීනොති වා. තෙසංඝෙඤ්ච දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ම විචිකිල්පානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ව තෙසං තස්ම පටිසානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. අනාගාමීසස් රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ම විචිකිල්පානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ව තස්ස තස්ම මානානුසයො පභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු තස්ස තස්ම විචිකිල්පානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, නො ව තස්ස තස්ම මානානුසයො පභීනො, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභීනොති වා අපපභීනොති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ම විචිකිල්පානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා. කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ම විචිකිල්පානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා දථිසු වෙදනාසු තස්ස තස්ම විචිකිල්පානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පභීනොති වා අපපභීනොති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ම විචිකිල්පානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. -පෙ-(වතුකකමුලකං)

106. යස්ස යස්ම කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච පභීනා තස්ස තස්ම භවිරාගානුසයො පභීනොති: නස්ථි.

යස්ස වා පන යස්ම භවිරාගානුසයො පභීනො තස්ස තස්ම කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච පභීනාති: මානානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනොති වා.

ඔවුනට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කිය- යුක්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔවුනට එහි කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද නො ද ප්‍රභීණයහ. පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි විවිකිච්ඡා- නුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔවුනට එහි පටිසානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුක්තාහ. අනාගාමීහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, කාමරාගා- නුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුක්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ, ඔහුට එහි මානානුසය නො ද ප්‍රභීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ කාමරාගානුසය ද මානා- නුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුක්තාහ. රහත්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡා- නුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කිය- යුක්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානා- නුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ යි හෝ අප්‍රභීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද ප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුක්තාහ. ... (චතුක්ඛමූලක යි.)

106. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී ද යත්: නැකි.

තව ද යමක්භට යම් තැනෙක භවරාගානුසය ප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨා- නුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: මානානුසය ද දිට්ඨා- නුසය ද විවිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුක්තාහ.

107. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා තස්ස තත් අච්ඡානුසයො පභීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අච්ඡානුසයො පභීනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනාති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වත්තඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විප්පු වෙදනාසු තස්ස තත් අච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො න වත්තඛබ්බා පභීනොති වා අපපභීනොති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වත්තඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. (පඤ්චකමුලකං)

108. යස්ස යත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච පභීනා තස්ස තත් අච්ඡානුසයො පභීනොති: නත්ථි.

යස්ස වා පන යත් අච්ඡානුසයො පභීනො තස්ස තත් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච පභීනාති: අරහතො රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තත් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වත්තඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්විප්පු වෙදනාසු තස්ස තත් අච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, පටිසානුසයො ච භවරාගානුසයො ච න වත්තඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. තස්සෙව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තත් අච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පභීනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච න වත්තඛබ්බා පභීනාති වා අපපභීනාති වා. (ඡකමුලකං)

අනුලොමපුග්ගලොකාසං.
පභීනවාරෙ අනුලොමං.

107. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

නවද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු ද යත්: රහත්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. ඒ පුභුල්භට මෑ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණයහ. පටිසානුසය ප්‍රතිණ යැ යි හෝ අප්‍රතිණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුල්භට මෑ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණයහ. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. (පඤ්ඤාමුලක යි.)

108. යමක්භට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී ද යත්: නැති.

නවද යමක්භට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය ප්‍රතිණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතිණ වූවාහු ද යත්: රහත්භට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතිණයහ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. ඒ පුභුල්භට මෑ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණයහ. පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. ඒ පුභුල්භට මෑ දුඃඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද ප්‍රතිණයහ. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතිණයහ යි හෝ අප්‍රතිණයහ යි හෝ නො කියයුත්තහ. (ඡන්දාමුලක යි.)

අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.
ප්‍රතිණවාරයෙහි අනුලොම යි.

109. යසසි කාමරාගානුසයො අපභිනො තසසි පටිසානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

යසසි වා පන පටිසානුසයො අපභිනො තසසි කාමරාගානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

110. යසසි කාමරාගානුසයො අපභිනො තසසි මානානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

යසසි වා පන මානානුසයො අපභිනො, තසසි කාමරාගානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිසසි මානානුසයො අපභිනො, නො ච තසසි කාමරාගානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුගගලානං මානානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච අපභිනො.

111-112. යසසි කාමරාගානුසයො අපභිනො තසසි දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ඒකං පුගගලානං කාමරාගානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුටුඡ්ඡනසසි කාමරාගානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යසසි වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තසසි කාමරාගානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

113-114. යසසි කාමරාගානුසයො අපභිනො තසසි භවරාගානුසයො -පෙ- අවිඡ්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

යසසි වා පන අවිඡ්ඡානුසයො අපභිනො තසසි කාමරාගානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිසසි අවිඡ්ඡානුසයො අපභිනො, නො ච තසසි කාමරාගානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුගගලානං අවිඡ්ඡානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච අපභිනො.

115. යසසි පටිසානුසයො අපභිනො තසසි මානානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

යසසි වා පන මානානුසයො අපභිනො තසසි පටිසානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිසසි මානානුසයො අපභිනො, නො ච තසසි පටිසානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුගගලානං මානානුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

116-117. යසසි පටිසානුසයො අපභිනො තසසි දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ඒකං පුගගලානං පටිසානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුටුඡ්ඡනසසි පටිසානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යසසි වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තසසි පටිසානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

109. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

110. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීභව මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

111-112. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨියානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුභුදුන්භූගේ කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්භූගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

113-114. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අච්ඡේදානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ අච්ඡේදානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීභූගේ අච්ඡේදානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ අච්ඡේදානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

115. යමක්භූගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගාමීභූගේ මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

116-117. යමක්භූගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨියානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්තේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුභුදුන්භූගේ පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්භූගේ විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

118-119. යසං පටිසානුසයො අපභිනො තසං භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යසං වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තසං පටිසානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිසං අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච තසං පටිසානුසයො අපභිනො, තිණණං පුගගලානං අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

120-121. යසං මානානුසයො අපභිනො තසං දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: තිණණං පුගගලානං මානානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස මානානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යසං වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තසං මානානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

122-123. යසං මානානුසයො අපභිනො තසං භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යසං වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තසං මානානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

124-126. යසං දිට්ඨානුසයො අපභිනො තසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යසං වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තසං දිට්ඨානුසයො අපභිනොති: ආමනායා. -පෙ-

127-128. යසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තසං භවරාගානුසයො පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යසං වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: තිණණං පුගගලානං අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනස්ස අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

729. යසං භවරාගානුසයො අපභිනො තසං අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යසං වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තසං භවරාගානුසයො අපභිනොති: ආමනායා. (එකකමුලකං)

130. යසං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනො තසං මානානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යසං වා පන මානානුසයො අපභිනො තසං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනොති: අනාගාමිසං මානානුසයො අපභිනො, නො ච තසං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනො. තිණණං පුගගලානං මානානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනො.

118-119. යමක්භූගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනගැමිභූගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

120-121. යමක්භූගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ගේ මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිට්ඨානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුභුදුන්භූගේ මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමක්භූගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

122-123. යමක්භූගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

124-126. යමක්භූගේ දිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ දිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි. ...

127-128. යමක්භූගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ හවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුන්ගේ විචිකිට්ඨානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුභුදුන්භූගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

129. යමක්භූගේ හවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ හවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි. (එකකමුලක යි.)

130. යමක්භූගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූගේ මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: අනගැමිභූගේ මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අප්‍රතීණයහ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ගේ මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ.

131-132. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා තසස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ඒකං පුගගලානං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා, නො ච කෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යසස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනාති: ආමනතා.

133-134. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා තසස භවරාගානුසයො -පෙ- අච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

යසස වා පන අච්ඡානුසයො අපභිනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනොති: අනාගාමීසස අච්ඡානුසයො අපභිනො, නො ච තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා. තිණණං පුගගලානං අච්ඡානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා. (දුකමුලකං)

135-136. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා තසස දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ඒකං පුගගලානං කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, නො ච කෙසං විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුට්ඨජනසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යසස වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනාති: ආමනතා.

137-138. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා තසස භවරාගානුසයො ච -පෙ- අච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

යසස වා පන අච්ඡානුසයො අපභිනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනාති: අනාගාමීසස අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, නො ච තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා. තිණණං පුගගලානං අච්ඡානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා. (තිකමුලකං)

139-141. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා තසස විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

131-132. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිවයානුසය ... විවිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: දෙවැදැරුම් පුභුලන්තේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභයහ, ඔවුන්ගේ විවිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ. පුහුදුන්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභයහ, විවිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

තව ද යමක්භූතේ විවිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: එසේ යි.

133-134. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: අනගැමිභූතේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ යැ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අප්‍රතීභයහ. තෙවැදැරුම් පුභුලන්තේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභයහ. (දුකමුලක යි.)

135-136. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු නම් ඔහුගේ දිවයානුසය ... විවිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: දෙවැදැරුම් පුභුලන්තේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභයහ, ඔවුන්ගේ විවිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ. පුහුදුන්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභයහ, විවිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

තව ද යමක්භූතේ විවිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: එසේ යි.

137-138. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු නම් ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භූතේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ නම් ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: අනගැමිභූතේ අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභයහ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද නො ද අප්‍රතීභයහ. තෙවැදැරුම් පුභුලන්තේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභයහ. (තිකමුලක යි.)

139-141. යමක්භූතේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු නම් ඔහුගේ විවිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

යසස වා පන විවිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨිනුසයො ච අපභිනාති: ආමනායා. -පෙ- (වතුකකමුලකං)

142-143. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨිනුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො තසස භවරාගානුසයො -පෙ- අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨිනුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනාති: අනාගාමිසස අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනො, නො ච තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨිනුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො. ඤානං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනො. නො ච තෙසං දිට්ඨිනුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො. පුට්ඨජනසස අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨිනුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො. (පසමකමුලකං)

144. යසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨිනුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනො තසස අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨිනුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනාති: අනාගාමිසස අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනො, නො ච තසස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨිනුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො. ඤානං පුග්ගලානං අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනො, නො ච තෙසං දිට්ඨිනුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො. පුට්ඨජනසස අවිජ්ජානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨිනුසයො ච විවිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනො. (ඡකකමුලකං)

පටිලොමපුග්ගලං.

145. යස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස පටිසානුසයො අපභිනොති: න චතතඛෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යස්ස වා පන පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස කාමරාගානුසයො අපභිනොති: න චතතඛෙධා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

තව ද යමක්හුගේ විවිකිවිචානුසය අප්‍රතීච නම් ඔහුගේ කාම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීච
වූවාහු ද යත්: එසේ යි. ... (චතුස්සලක යි.)

142-143. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිචානුසය ද අප්‍රතීච වූවාහු නම්
ඔහුගේ භවරාගානුසය ... අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීච වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීච වී නම් ඔහුගේ කාම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිචා-
නුසය ද අප්‍රතීච වූවාහු ද යත්: අනගැමිහුගේ අවිජ්ජානුසය ද
මානානුසය ද අප්‍රතීචයහ, ඔහුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද
දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිචානුසය ද නො ද අප්‍රතීචයහ. දෙවැදැරුම්
පුභුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානා-
නුසය ද අප්‍රතීචයහ, ඔවුන්ගේ දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිචානුසය ද
නො ද අප්‍රතීචයහ. පුභුදුන්හුගේ අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීච යැ,
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද
විවිකිවිචානුසය ද අප්‍රතීචයහ. (පඤ්ඤාමුලක යි.)

144. යමක්හුගේ කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද
දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිචානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීච වූවාහු නම්
ඔහුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීච වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්හුගේ අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීච වී නම් ඔහුගේ කාම-
රාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිචා-
නුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීච වූවාහු ද යත්: අනගැමිහුගේ
අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීචයහ, ඔහුගේ
කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිචානුසය ද
අප්‍රතීචයහ. දෙවැදැරුම් පුභුලන්ගේ අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය
ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීචයහ,
ඔවුන්ගේ දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිචානුසය ද අප්‍රතීචයහ. පුභුදුන්හුගේ
අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීච යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද
මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විවිකිවිචානුසය ද භවරාගානුසය ද
අප්‍රතීචයහ. (ඡක්කමුලක යි.)

ප්‍රතිලෝමපුභුල යි.

145. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීච වී නම් එහි
පටිසානුසය අප්‍රතීච වී ද යත්: ප්‍රතීච යැ යි හෝ අප්‍රතීච යැ යි
හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීච වී නම් එහි කාම-
රාගානුසය අප්‍රතීච වී ද යත්: ප්‍රතීච යැ යි හෝ අප්‍රතීච යැ යි හෝ
නො කියයුතු යි.

146. යස් කාමරාගානුසයො අපභිනො තස් මානානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

යස් වා පන මානානුසයො අපභිනො තස් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් මානානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් මානානුසයො ව අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව අපභිනො.

147-148. යස් කාමරාගානුසයො අපභිනො තස් දිට්ඨානුසයො -ප- වීචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

යස් වා පන වීචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් වීචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් වීචිකිච්ඡානුසයො ව අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව අපභිනො.

149. යස් කාමරාගානුසයො අපභිනො තස් භවරාගානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යස් වා පන භවරාගානුසයො අපභිනො තස් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

150. යස් කාමරාගානුසයො අපභිනො තස් අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න වක්ඛඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ව අපභිනො, කාමරාගානුසයො ව අපභිනො.

151. යස් පටිසානුසයො අපභිනො තස් මානානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යස් වා පන මානානුසයො අපභිනො තස් පටිසානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛඛො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

146. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි මානානුසය අප්‍රතිචාර යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිචාර යැ යි හෝ අප්‍රතිචාර යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය ද අප්‍රතිචාර යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතිචාර යි.

147-148. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: දුෂ්චරිතයෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි විචිකිට්ඨානුසය අප්‍රතිචාර යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිචාර යැ යි හෝ අප්‍රතිචාර යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිට්ඨානුසය ද අප්‍රතිචාර යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතිචාර යි.

149. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: ප්‍රතිචාර යැ යි හෝ අප්‍රතිචාර යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: ප්‍රතිචාර යැ යි හෝ අප්‍රතිචාර යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

150. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: දුෂ්චරිතයෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතිචාර යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතිචාර යැ යි හෝ අප්‍රතිචාර යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතිචාර යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතිචාර යි.

151. යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: ප්‍රතිචාර යැ යි හෝ අප්‍රතිචාර යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් එහි පටිසානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: ප්‍රතිචාර යැ යි හෝ අප්‍රතිචාර යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

152-153. යස් පටිසානුසයො අපභිනො තස් දිට්ඨානුසයො
-ප- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති; ආමනාහ.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස් පටිසානුසයො
අපභිනොති; කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එස් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛඤ්ඤා
පභිනොති වා අපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිච්ඡා-
නුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

154. යස් පටිසානුසයො අපභිනො තස් භවිරාගානුසයො
අපභිනොති; න වක්ඛඤ්ඤා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො අපභිනො තස් පටිසානුසයො
අපභිනොති; න වක්ඛඤ්ඤා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

155. යස් පටිසානුසයො අපභිනො තස් අවිජ්ජානුසයො
අපභිනොති; ආමනාහ,

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තස් පටිසානුසයො
අපභිනොති; කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා
එස් අවිජ්ජානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න වක්ඛඤ්ඤා
පභිනොති වා අපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජා-
නුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො ච අපභිනො.

156-157. යස් මානානුසයො අපභිනො තස් දිට්ඨානුසයො
-ප- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති; ආමනාහ.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස් මානා-
නුසයො අපභිනොති; දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිච්ඡානුසයො
අපභිනො, මානානුසයො න වක්ඛඤ්ඤා පභිනොති වා අපභිනොති
වා. කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස්
විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො, මානානුසයො ච අපභිනො.

158. යස් මානානුසයො අපභිනො තස් භවිරාගානුසයො අපභි-
නොති; කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු එස් මානානුසයො අපභිනො,
භවිරාගානුසයො න වක්ඛඤ්ඤා පභිනොති වා අපභිනොති වා.
රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් මානානුසයො ච අපභිනො,
භවිරාගානුසයො ච අපභිනො.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො අපභිනො තස් මානානුසයො
අපභිනොති; ආමනාහ.

152-153. යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දූ යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

154. යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

155. යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දූ යි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

156-157. යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දූ යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

158. යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දූ යි මෙහි මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

159. යස් මානානුසයො අපභිනො තස් අච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යස් වා පන අච්ඡානුසයො අපභිනො තස් මානානුසයො අපභිනොති: දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අච්ඡානුසයො අපභිනො, මානානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. කාමධාතුයා ඒසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අච්ඡානුසයො අපභිනො, මානානුසයො ච අපභිනො.

160-162. යස් දිට්ඨානුසයො අපභිනො තස් විචිකිල්පානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යස් වා පන විචිකිල්පානුසයො අපභිනො තස් දිට්ඨානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

163. යස් විචිකිල්පානුසයො අපභිනො තස් භවිරාගානුසයො අපභිනොති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු එස් විචිකිල්පානුසයො අපභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිල්පානුසයො ච අපභිනො, භවිරාගානුසයො ච අපභිනො.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො අපභිනො තස් විචිකිල්පානුසයො අපභිනොති ආමනායා.

164. යස් විචිකිල්පානුසයො අපභිනො තස් අච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යස් වා පන අච්ඡානුසයො අපභිනො තස් විචිකිල්පානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

165. යස් භවිරාගානුසයො අපභිනො තස් අච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනායා.

යස් වා පන අච්ඡානුසයො අපභිනො තස් භවිරාගානුසයො අපභිනොති: කාමධාතුයා තීසු වෙදනාසු එස් අච්ඡානුසයො අපභිනො, භවිරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අච්ඡානුසයො ච අපභිනො භවිරාගානුසයො ච අපභිනො. (එකකමුලකං)

159. යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දුඃඛවේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනායෙහි ද රූප-ධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, මානානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

160-162. යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි දිට්ඨානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

163. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතු-යෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

164. යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

165. යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වේදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ යි හෝ අප්‍රතීණ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ යි. (එකකමුලක යි.)

166. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපසභීනා තස් මානානුසයො අපසභීනොති: නස්ථි.

යස් වා පන මානානුසයො අපසභීනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපසභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් මානානුසයො අපසභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපසභීනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අපසභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපසභීනොති වා.

167-168. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපසභීනා තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපසභීනොති: නස්ථි.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපසභීනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපසභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිච්ඡානුසයො අපසභීනො. කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභීනාති වා අපසභීනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අපසභීනා. පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපසභීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපසභීනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපසභීනොති වා.

169. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපසභීනා තස් භවරාගානුසයො අපසභීනොති: නස්ථි.

යස් වා පන භවරාගානුසයො අපසභීනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපසභීනාති: න වක්ඛබ්බො පභීනාති වා අපසභීනාති වා.

170. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපසභීනා තස් අවිජ්ජානුසයො අපසභීනොති: නස්ථි.

යස් වා පන අවිජ්ජානුසයො අපසභීනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපසභීනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අවිජ්ජානුසයො අපසභීනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බො පභීනාති වා අපසභීනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අපසභීනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපසභීනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපසභීනා, කාමරාගානුසයො න වක්ඛබ්බො පභීනොති වා අපසභීනොති වා. (දුක්ඛුලකං)

171-172. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපහිනා තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපහිනොති: නස්ථි.

යස් වා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපහිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපහිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපහිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පහිනාති වා අපහිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අපහිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පහිනොති වා අපහිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපහිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පහිනාති වා අපහිනාති වා.

173. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපහිනා තස් භවිරාගානුසයො අපහිනොති: නස්ථි.

යස් වා පන භවිරාගානුසයො අපහිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපහිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් භවිරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අපහිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පහිනාති වා අපහිනාති වා.

174. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපහිනා තස් අච්ඡානුසයො අපහිනොති: නස්ථි.

යස් වා පන අච්ඡානුසයො අපහිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච අපහිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච අපහිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පහිනාති වා අපහිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් අච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අපහිනා, පටිසානුසයො න වක්ඛබ්බා පහිනොති වා අපහිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපහිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පහිනාති වා අපහිනාති වා. (තිකමුලකා)

175-177. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපහිනා තස් විචිකිච්ඡානුසයො අපහිනොති: නස්ථි.

171-172. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු නම් එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

173. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි මෙහි භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

174. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි දෑ යි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීභයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. දුෂ්ඨවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීභයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීභයහ යි හෝ අප්‍රතීභයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (තිකමූලක යි.)

175-177. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රතීභ වූවාහු නම් එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: නැති.

යඤ්චා පන විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. කාමධාතුයා ආර්යු වෙදනාසු එඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො ච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. -පප- (චතුකකමුලකං)

178. යඤ්චා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා තඤ්ඤා භවරාගානුසයො අපභිනොති: නඤ්චී.

යඤ්චා පන භවරාගානුසයො අපභිනො තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනාති: මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා.

179. යඤ්චා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා තඤ්ඤා අවිජ්ජානුසයො අපභිනොති: නඤ්චී.

යඤ්චා පන අවිජ්ජානුසයො අපභිනො තඤ්ඤා කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එඤ්ච අවිජ්ජානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිඝානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. කාමධාතුයා ආර්යු වෙදනාසු එඤ්ච අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා, පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එඤ්ච අවිජ්ජානුසයො ච පටිඝානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වක්ඛබ්බා පභිනාති වා, අපභිනාති වා. (පඤ්චකමුලකං)

තව ද යථ තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අප්‍රභිභවි නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද අප්‍රභිභවි වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද අප්‍රභිභවයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභිභවයහ සි හෝ අප්‍රභිභවයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද අප්‍රභිභවයහ, පටිසානුසය ප්‍රභිභව යැ සි හෝ අප්‍රභිභව යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි විවිකිවිඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිවයානුසය ද අප්‍රභිභවයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභිභවයහ සි හෝ අප්‍රභිභවයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (වතුකකමූලක සි.)

178. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රභිභවි වූවාහු නම් එහි භවරාගානුසය අප්‍රභිභවි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රභිභවි නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රභිභවි වූවාහු ද යත්: මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රභිභවයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභිභවයහ සි හෝ අප්‍රභිභවයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ.

179. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රභිභවි වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රභිභවි ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රභිභවි නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රභිභවි වූවාහු ද යත්: රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රභිභවයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභිභවයහ සි හෝ අප්‍රභිභවයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රභිභවයහ, පටිසානුසය ප්‍රභිභව යැ සි හෝ අප්‍රභිභව යැ සි හෝ නො කියයුතු යැ. දුඛවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිවයානුසය ද විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රභිභවයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභිභවයහ සි හෝ අප්‍රභිභවයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. (පඤ්ඤාකමූලක සි.)

180. යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනා තස් අච්ඡානුසයො අපභිනොති: තස්.

යස් වා පන අච්ඡානුසයො අපභිනො තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනාති: රූපධාතුයා අරූපධාතුයා එස් අච්ඡානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච භවරාගානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න චක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු එස් අච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො ච භවරාගානුසයො ච න චක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. දුක්ඛාය වෙදනාය එස් අච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච භවරාගානුසයො ච න චක්ඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. (ඡකමුලකා)

පටිලොමාවකාසං.

181. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තස් පටිසානුසයො අපභිනොති: න චක්ඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යස්ස වා පන යස් පටිසානුසයො අපභිනො තස්ස තස් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: න චක්ඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

182. යස්ස යස් කාමරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තස් මානානුසයො අපභිනොති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යස් මානානුසයො අපභිනො තස්ස තස් කාමරාගානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස් මානානුසයො අපභිනො. කාමරාගානුසයො න චක්ඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තස්සෙව පුගගලස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තස් මානානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස තස් කාමරාගානුසයො අපභිනො. තිණණං පුගගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් මානානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො න චක්ඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංසෙව පුගගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස් මානානුසයො ච අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච අපභිනො.

180. යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද භවරාගානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. දූෂ්ටවෙදනා ඇති කල්හි මෙහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද භවරාගානුසය ද ප්‍රතීණයහ සි හෝ අප්‍රතීණයහ සි හෝ නො කියයුත්තාහ. (ඡකකමූලක සි.)

ප්‍රතිලොමාවකාශ සි.

181. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු සි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු සි.

182. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ සි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනාගැමිහට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලිහට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට රූපධාතුවෙහි ද අරූපධාතුවෙහි ද සි එහි ඔවුන්ට මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුවෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුන්ට මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීණ සි.

183-184. යසස යස කාමරාගානුසයො අපහිනො තසස තස දිට්ඨානුසයො -ප- විචිකිච්ඡානුසයො අපහිනොති: ද්විතනං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස කාමරාගානුසයො අපහිනො, නො ච තෙසං තස විචිකිච්ඡානුසයො අපහිනො. පුට්ඨජනසස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තසස තස කාමරාගානුසයො ච අපහිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපහිනො.

යසස වා පන යස විචිකිච්ඡානුසයො අපහිනො තසස තස කාමරාගානුසයො අපහිනොති: පුට්ඨජනසස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස විචිකිච්ඡානුසයො අපහිනො, කාමරාගානුසයො න වහනබ්බො පහිනොති වා අපහිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලසස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තසස තස විචිකිච්ඡානුසයො ච අපහිනො, කාමරාගානුසයො ච අපහිනො.

185. යසස යස කාමරාගානුසයො අපහිනො තසස තස භවරාගානුසයො අපහිනොති: න වහනබ්බො පහිනොති වා අපහිනොති වා.

යසස වා පන යස භවරාගානුසයො අපහිනො තසස තස කාමරාගානුසයො අපහිනොති: න වහනබ්බො පහිනොති වා අපහිනොති වා.

186. යසස යස කාමරාගානුසයො අපහිනො තසස තස අච්ඡානුසයො අපහිනොති: ආමනතා.

යසස වා පන යස අච්ඡානුසයො අපහිනො තසස තස කාමරාගානුසයො අපහිනොති: අනාගාමිසස දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තසස තස අච්ඡානුසයො අපහිනො, කාමරාගානුසයො න වහනබ්බො පහිනොති වා අපහිනොති වා. තසෙසව පුග්ගලසස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තසස තස අච්ඡානුසයො අපහිනො, නො ච තසස තස කාමරාගානුසයො අපහිනො. තිණණං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස අච්ඡානුසයො අපහිනො, කාමරාගානුසයො න වහනබ්බො පහිනොති වා අපහිනොති වා. තෙසෙසෙසව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස අච්ඡානුසයො ච අපහිනො, කාමරාගානුසයො ච අපහිනො.

187. යසස යස පටිසානුසයො අපහිනො තසස තස මානානුසයො අපහිනොති: න වහනබ්බො පහිනොති වා අපහිනොති වා.

යසස වා පන යස මානානුසයො අපහිනො තසස තස පටිසානුසයො අපහිනොති: න වහනබ්බො පහිනොති වා අපහිනොති වා.

183-184. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ. පුභුදුන්හට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: පුභුදුන්ට දුෂ්චේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

185. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යි.

186. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි අච්ඡේදනානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අච්ඡේදනානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: අනගැඹ්හට දුෂ්චේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට අච්ඡේදනානුසය අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔහුට අච්ඡේදනානුසය අප්‍රතීභ යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට දුෂ්චේදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අච්ඡේදනානුසය අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ යි හෝ අප්‍රතීභ යැ යි හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි එහි ඔවුනට අච්ඡේදනානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, කාමරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

187. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

188-189. යසං යඤ්ච පටිඝානුසයො අපභිනො තස්ස තඤ්ච දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: දව්නතං පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තඤ්ච පටිඝානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුටුඤ්ජනස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තඤ්ච පටිඝානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

යසං වා පන යඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තඤ්ච පටිඝානුසයො අපභිනොති: පුටුඤ්ජනස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො, පටිඝානුසයො ච අපභිනො.

190. යසං යඤ්ච පටිඝානුසයො අපභිනො තස්ස තඤ්ච භවරාගානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

යසං වා පන යඤ්ච භවරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තඤ්ච පටිඝානුසයො අපභිනොති: න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

191. යසං යඤ්ච පටිඝානුසයො අපභිනො තස්ස තඤ්ච අච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමනා.

යසං වා පන යඤ්ච අච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තඤ්ච පටිඝානුසයො අපභිනොති: අනාගාමිස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තඤ්ච අච්ඡානුසයො අපභිනො, පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංච පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තඤ්ච අච්ඡානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස තඤ්ච පටිඝානුසයො අපභිනො. තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො අපභිනො, පටිඝානුසයො න වක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඤ්ඤච පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තඤ්ච අච්ඡානුසයො ච අපභිනො, පටිඝානුසයො ච අපභිනො.

192-193. යසං යඤ්ච මානානුසයො අපභිනො තස්ස තඤ්ච දිට්ඨානුසයො -පෙ-විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තඤ්ච මානානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං තඤ්ච විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුටුඤ්ජනස්ස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තඤ්ච මානානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

188-189. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: දෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුභුදුන්හට දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: පුභුදුන්හට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

190. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි.

191. යමකුට යම් තැනෙක පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි පටිසානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: අනගැඹිහට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

192-193. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔවුනට එහි විචිකිච්ඡානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. පුභුදුන්හට කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට මානානුසය ද අප්‍රතීණ යැ, විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රතීණ යි.

යසස වා පන යස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනො තසස තස චානානුසයො අපථිනොති: පුටුඡ්ඡනසස දුකඛාය වේදනාය තසස තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනො, චානානුසයො න වහතඛෙඛා පථිනොති වා අපථිනොති වා. තසෙසව පුගගලසස කාමධාතුයා උච්ඡ වේදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තසස තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො ව අපථිනො, චානානුසයො ව අපථිනො.

194. යසස යස චානානුසයො අපථිනො තසස තස භවරාගානුසයො අපථිනොති: වතුඤ්ඤාං පුගගලානං කාමධාතුයා උච්ඡ වේදනාසු තෙසං තස චානානුසයො අපථිනො, භවරාගානුසයො න වහතඛෙඛා පථිනොති වා අපථිනොති වා. තෙසෙසෙඤ්ඤව පුගගලානං රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තස චානානුසයො ව අපථිනො, භවරාගානුසයො ව අපථිනො.

යසස වා පන යස භවරාගානුසයො අපථිනො තසස තස චානානුසයො අපථිනොති: ආමනායා.

195. යසස යස චානානුසයො අපථිනො තසස තස අච්ඡිකානුසයො අපථිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන යස අච්ඡිකානුසයො අපථිනො තසස තස චානානුසයො අපථිනොති: වතුඤ්ඤාං පුගගලානං දුකඛාය වේදනාය තෙසං තස අච්ඡිකානුසයො අපථිනො, චානානුසයො න වහතඛෙඛා පථිනොති වා අපථිනොති වා. තෙසෙසෙඤ්ඤව පුගගලානං කාමධාතුයා උච්ඡ වේදනාසු රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තස අච්ඡිකානුසයො ව අපථිනො, චානානුසයො ව අපථිනො.

196-198. යසස යස දිට්ඨානුසයො අපථිනො තසස තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනොති: ආමනායා.

යසස වා පන යස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනො තසස තස දිට්ඨානුසයො අපථිනොති: ආමනායා. -පෙ-

199. යසස යස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනො තසස තස භවරාගානුසයො අපථිනොති: පුටුඡ්ඡනසස කාමධාතුයා උච්ඡ වේදනාසු තසස තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනො, භවරාගානුසයො න වහතඛෙඛා පථිනොති වා අපථිනොති වා. තසෙසව පුගගලසස රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තසස තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො ව අපථිනො, භවරාගානුසයො ව අපථිනො.

යසස වා පන යස භවරාගානුසයො අපථිනො තසස තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනොති: තිණ්ණිං පුගගලානං රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තස භවරාගානුසයො අපථිනො, නො ව තෙසං තස චිච්චිකිච්ඡානුසයො අපථිනො. පුටුඡ්ඡනස රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තසස තස භවරාගානුසයො ව අපථිනො, චිච්චිකිච්ඡානුසයො ව අපථිනො.

තවද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: පුහුදුන්හට දු:බවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීභ යැ, මානානුසය ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, මානානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

194. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: සිවුචැදැරුම් පුහුලන්ට කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය අප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුලන්ට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔවුනට මානානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යි

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

195. යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: සිවුචැදැරුම් පුහුලන්ට දු:බවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය අප්‍රතීභ යැ, මානානුසය ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදැරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔවුනට අවිජ්ජානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, මානානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

196-198. යමකුට යම් තැනෙක දිට්ඨානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: එසේ යි. ...

199. යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි තෙවැදැරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතීභ යැ හෝ අප්‍රතීභ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී එහි ඔහුට විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීභ වී නම් ඔහුට එහි විවිකිවිඡානුසය අප්‍රතීභ වී ද යත්: තෙවැදැරුම් පුහුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඔවුනට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීභ යැ, ඔවුනට එහි විවිකිවිඡානුසය නො ද අප්‍රතීභ යැ. පුහුදුන්හට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද දී ඔවුනට එහි භවරාගානුසය ද අප්‍රතීභ යැ, විවිකිවිඡානුසය ද අප්‍රතීභ යි.

200. යසං යස් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තස් අච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

යසං වා පන යස් අච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තස් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: තිණ්ණං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් අච්ඡානුසයො අපභිනො, නො ච තෙසං තස් විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො. පුපුප්පතස්ස කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස් අච්ඡානුසයො ච අපභිනො, විචිකිච්ඡානුසයො ච අපභිනො.

201. යසං යස් භවරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තස් අච්ඡානුසයො අපභිනොති: ආමන්තං.

යසං වා පන යස් අච්ඡානුසයො අපභිනො තස්ස තස් භවරාගානුසයො අපභිනොති: චතුක්ඛං පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තෙසං තස් අච්ඡානුසයො අපභිනො, භවරාගානුසයො න චක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් අච්ඡානුසයො ච අපභිනො, භවරාගානුසයො ච අපභිනො. (ඵකකමුලකං)

202. යසං යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනො තස්ස තස් මානානුසයො අපභිනොති: නස්ථි.

යසං වා පන යස් මානානුසයො අපභිනො තස්ස තස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනොති: අනාගාමිස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස් මානානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න චක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තස්ස තස් මානානුසයො අපභිනො, නො ච තස්ස තස් කාමරාගානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න චක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස් මානානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න චක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා තිසු වෙදනාසු තෙසං තස් මානානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අපභිනො, පටිසානුසයො න චක්ඛබ්බො පභිනොති වා අපභිනොති වා.

203-204. යසං යස් කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනො තස්ස තස් දිට්ඨානුසයො -පෙ- විචිකිච්ඡානුසයො අපභිනොති: නස්ථි.

200. යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිචානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් ඔහුට එහි අවිච්චානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිච්චානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් ඔහුට එහි විවිකිවිචානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතු-යෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිච්චානුසය අප්‍රතිචාර යැ, ඔවුනට එහි විවිකිවිචානුසය නො ද අප්‍රතිචාර යැ. පුහුදුන්හට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනායෙහි ද රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අවිච්චානුසය ද අප්‍රතිචාර යැ, විවිකිවිචානුසය ද අප්‍රතිචාර යි.

201. යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් ඔහුට එහි අවිච්චානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිච්චානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: සිවුවැදෑරුම් පුභුලන්ට කාමධාතුයෙහි තෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිච්චානුසය අප්‍රතිචාර යැ, භවරාගානුසය ප්‍රතිචාර යැ හෝ අප්‍රතිචාර යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිච්චානුසය ද අප්‍රතිචාර යැ, භවරාගානුසය ද අප්‍රතිචාර යි. (එකකමුලක යි.)

202. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතිචාර වූවාහු නම් ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක මානානුසය අප්‍රතිචාර වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතිචාර වූවාහු ද යත්: අනග්‍රහිතට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතිචාර යැ. කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ යි හෝ අප්‍රතිචාරයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි මානානුසය අප්‍රතිචාර යැ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතිචාර යැ, පටිසානුසය ප්‍රතිචාර යැ හෝ අප්‍රතිචාර යැ හෝ නො කියයුතු යැ. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට රූපධාතුයෙහි ද අරූපධාතුයෙහි ද යි එහි ඔවුනට මානානුසය අප්‍රතිචාර යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතිචාරයහ යි හෝ අප්‍රතිචාරයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතුයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි මානානුසය ද කාමරාගානුසය ද අප්‍රතිචාරයහ, පටිසානුසය ප්‍රතිචාර යැ හෝ අප්‍රතිචාර යැ හෝ නො කියයුතු යි.

203-204. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතිචාර වූවාහු නම් ඔහුට එහි දිට්ඨානුසය ... විවිකිවිචානුසය අප්‍රතිචාර වී ද යත්: නැති.

යසස වා පන යස චිචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො තසස තස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනාති: පුටුඡ්ඡනස රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තසස තස චිචිකිච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වතඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තසෙසව පුගගලසස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තසස තස චිචිකිච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න වතඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තසෙසව පුගගලසස දුකඛාය වෙදනාය තසස තස චිචිකිච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො න වතඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා.

205. යසස යස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා තසස තස භවරාගානුසයො අපභිනොති: නස්ථි.

යසස වා පන යස භවරාගානුසයො අපභිනො තසස තස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනාති: න වතඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා.

206. යසස යස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා තසස තස අච්ඡානුසයො අපභිනොති: නස්ථි.

යසස වා පන යස අච්ඡානුසයො අපභිනො තසස තස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනාති: අනාගාමිසස රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තසස තස අච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වතඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තසෙසව පුගගලසස කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තසස තස අච්ඡානුසයො අපභිනො, නො ච තසස තස කාමරාගානුසයො අපභිනො, පටිසානුසයො න වතඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තසෙසව පුගගලසස දුකඛාය වෙදනාය තසස තස අච්ඡානුසයො අපභිනො, නො ච තසස තස පටිසානුසයො අපභිනො. කාමරාගානුසයො න වතඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තිණ්ණිං පුගගලානං රුපධාතුයා අරුපධාතුයා තෙසං තස අච්ඡානුසයො අපභිනො, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වතඛබ්බා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසෙසෙසෙසව පුගගලානං කාමධාතුයා ද්විසු වෙදනාසු තෙසං තස අච්ඡානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න වතඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසෙසෙසෙසව පුගගලානං දුකඛාය වෙදනාය තෙසං තස අච්ඡානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො න වතඛබ්බා පභිනොති වා අපභිනොති වා. (දුකමුලකං)

207-208. යසං යඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච අපභිනා තස්ස තඤ්ඤා දිට්ඨානුසංයො -පෙ- මානානුසංයො විචිකිච්ඡානුසංයො අපභිනාති: නඤ්ඤා.

යසං චා පන යඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසංයො අපභිනො තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච මානානුසංයො ච අපභිනාති: පුඤ්ජනස්ස රූපධාතූයා අරූපධාතූයා තස්ස තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසංයො ච මානානුසංයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති චා අපභිනාති චා. තපෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතූයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසංයො ච මානානුසංයො ච අපභිනා, පටිඝානුසංයො න වක්ඛංඛා පභිනොති චා අපභිනොති චා. තපෙසව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තඤ්ඤා විචිකිච්ඡානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති චා අපභිනාති චා.

209. යසං යඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච මානානුසංයො ච අපභිනා තස්ස තඤ්ඤා භවිරාගානුසංයො අපභිනොති: නඤ්ඤා.

යසං චා පන යඤ්ඤා භවිරාගානුසංයො අපභිනො තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච මානානුසංයො ච අපභිනාති: මානානුසංයො අපභිනො, කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති චා අපභිනාති චා.

210. යසං යඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච මානානුසංයො ච අපභිනා තස්ස තඤ්ඤා අච්ඡානුසංයො අපභිනොති: නඤ්ඤා.

යසං චා පන යඤ්ඤා අච්ඡානුසංයො අපභිනො තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච මානානුසංයො ච අපභිනාති: අනාගාමිස්ස රූපධාතූයා අරූපධාතූයා තස්ස තඤ්ඤා අච්ඡානුසංයො ච මානානුසංයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසංයො ච පටිඝානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති චා අපභිනාති චා. තපෙසව පුග්ගලස්ස කාමධාතූයා ද්විසු වෙදනාසු තස්ස තඤ්ඤා අච්ඡානුසංයො ච මානානුසංයො ච අපභිනා, නො ච තස්ස තඤ්ඤා කාමරාගානුසංයො අපභිනො. පටිඝානුසංයො න වක්ඛංඛා පභිනොති චා අපභිනොති චා. තපෙසව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තඤ්ඤා අච්ඡානුසංයො අපභිනො, නො ච තස්ස තඤ්ඤා පටිඝානුසංයො අපභිනො, කාමරාගානුසංයො ච මානානුසංයො ච න වක්ඛංඛා පභිනාති චා අපභිනාති චා. තිණණං පුග්ගලානං රූපධාතූයා අරූපධාතූයා තෙසං තඤ්ඤා අච්ඡානුසංයො ච මානානුසංයො ච අපභිනා,

207-208. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි දිවියානුසය ... විවිකිවිජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විවිකිවිජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද ඔහුට එහි විවිකිවිජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුහුල්හට මැ දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විවිකිවිජානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

209. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: මානානුසය අප්‍රතීණ යැ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

210. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි අවිජානුසය අප්‍රතීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක අවිජානුසය අප්‍රතීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණ වූවාහු ද යත්: අනගැමිහට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි ඔහුට එහි අවිජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුහුල්හට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ, ඔහුට එහි කාමරාගානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ, පටිසානුසය ප්‍රතීණ යැ හෝ අප්‍රතීණ යැ හෝ නො කියයුතු යි. ඒ පුහුල්හට මැ දු:ඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි අවිජානුසය අප්‍රතීණ යැ, ඔහුට එහි පටිසානුසය නො ද අප්‍රතීණ යැ. කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රතීණයහ යි හෝ අප්‍රතීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. තෙවැදෑරුම් පුහුල්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට අවිජානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රතීණයහ.

කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වහ්නඛ්ඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න වහ්නඛ්ඛා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලානං දුක්ඛාය වෙදනාය තෙසං තස්ස අවිජ්ජානුසයො ච පටිසානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වහ්නඛ්ඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. (තිකමුලකං)

211-213. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා තස්ස තස්ස විචිකිල්පානුසයො අපභිනොති: නස්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස විචිකිල්පානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනාති: පුටුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස විචිකිල්පානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වහ්නඛ්ඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලස්ස කාමධාතුයා ද්වීසු වෙදනාසු තස්ස තස්ස විචිකිල්පානුසයො ච කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, පටිසානුසයො න වහ්නඛ්ඛා පභිනොති වා අපභිනොති වා. තෙසංඤ්ඤව පුග්ගලස්ස දුක්ඛාය වෙදනාය තස්ස තස්ස විචිකිල්පානුසයො ච පටිසානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච මානානුසයො ච න වහ්නඛ්ඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. -පෙ- (චතුක්කමුලකං)

214. යස්ස යස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච අපභිනා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයො අපභිනොති: නස්ථි.

යස්ස වා පන යස්ස භවරාගානුසයො අපභිනො තස්ස තස්ස කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච අපභිනාති: තිණ්ණං පුග්ගලානං රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තෙසං තස්ස භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච අපභිනා, නො ච තෙසං තස්ස දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වහ්නඛ්ඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා. පුටුජ්ජනස්ස රූපධාතුයා අරූපධාතුයා තස්ස තස්ස භවරාගානුසයො ච මානානුසයො ච දිට්ඨානුසයො ච විචිකිල්පානුසයො ච අපභිනා, කාමරාගානුසයො ච පටිසානුසයො ච න වහ්නඛ්ඛා පභිනාති වා අපභිනාති වා.

කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ හෝ අප්‍රභීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔවුනට එහි අවිජ්ජානුසය ද පටිසානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. (තිකමුලක යි)

211-213. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක විචිකිච්ඡානුසය අප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට විචිකිච්ඡානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ඒ පුභුලන්ට මැ කාමධාතූයෙහි දෙවැදෑරුම් වෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රභීණයහ, පටිසානුසය ප්‍රභීණ යැ හෝ අප්‍රභීණ යැ හෝ නො කියයුතු යැ. ඒ පුභුලන්ට මැ දුඛවෙදනා ඇති කල්හි ඔහුට එහි විචිකිච්ඡානුසය ද පටිසානුසය ද දිට්ඨානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද මානානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ. ... (චතුකකමුලක යි)

214. යමකුට යම් තැනෙක කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු නම් ඔහුට එහි භවරාගානුසය අප්‍රභීණ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමකුට යම් තැනෙක භවරාගානුසය අප්‍රභීණ වී නම් ඔහුට එහි කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රභීණ වූවාහු ද යත්: තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔවුනට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද අප්‍රභීණයහ, ඔවුනට එහි දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ පුහුදුන්හට රූපධාතූයෙහි ද අරූපධාතූයෙහි ද යි එහි ඔහුට භවරාගානුසය ද මානානුසය ද දිට්ඨානුසය ද විචිකිච්ඡානුසය ද අප්‍රභීණයහ, කාමරාගානුසය ද පටිසානුසය ද ප්‍රභීණයහ යි හෝ අප්‍රභීණයහ යි හෝ නො කියයුත්තාහ.

6. උපපජනවාරො

108. යසස කාමරාගානුසයො උපපජනී තසස පටිසානුසයො උපපජනීති: ආමනායා.

යසස වා පන පටිසානුසයො උපපජනී තසස කාමරාගානුසයො උපපජනීති: ආමනායා.

යසස කාමරාගානුසයො උපපජනී තසස මානානුසයො උපපජනීති: ආමනායා,

යසස වා පන මානානුසයො උපපජනී තසස කාමරාගානුසයො උපපජනීති: අනාගාමිසස මානානුසයො උපපජනී, නො ච තසස කාමරාගානුසයො උපපජනී, තීණ්ණං පුගගලානං මානානුසයො ච උපපජනී, කාමරාගානුසයො ච උපපජනී. (විඤ්චාචාරකඛං)

109-216. යසස කාමරාගානුසයො නුපපජනී තසස පටිසානුසයො නුපපජනීති: ආමනායා.

යසස වා පන පටිසානුසයො නුපපජනී තසස කාමරාගානුසයො නුපපජනීති: ආමනායා.

යසස කාමරාගානුසයො නුපපජනී තසස මානානුසයො නුපපජනීති: අනාගාමිසස කාමරාගානුසයො නුපපජනී, නො ච තසස මානානුසයො නුපපජනී. අරහතො කාමරාගානුසයො ච නුපපජනී, මානානුසයො ච නුපපජනී.

යසස වා පන මානානුසයො නුපපජනී තසස කාමරාගානුසයො නුපපජනීති: ආමනායා. (විඤ්චාචාරකඛං)

උපපජනවාරො.

6 උපසර්නවාරය

108. යමකුට කාමරාගානුසය උපදී නම් ඔහුට පටිසානුසය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට පටිසානුසය උපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය උපදී ද යත්: එසේ යි.

යමකුට කාමරාගානුසය උපදී නම් ඔහුට මානානුසය උපදී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට මානානුසය උපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය උපදී ද යත්: අනගැමිහට මානානුසය උපදී. ඔහුට කාමරාගානුසය නො ද උපදී. තෙවැදෑරුම් පුභුලන්ට මානානුසය ද උපදී. කාමරාගානුසය ද උපදී. (විස්තර කටයුතු යි.)

109-216. යමකුට කාමරාගානුසය නූපදී නම් ඔහුට පටිසානුසය නූපදී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමකුට පටිසානුසය නූපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය නූපදී ද යත්: එසේ යි.

යමකුට කාමරාගානුසය නූපදී නම් ඔහුට මානානුසය නූපදී ද යත්: අනගැමිහට කාමරාගානුසය නූපදී. ඔහුට මානානුසය නො ද නූපදී. රහත්හට කාමරාගානුසය ද නූපදී. මානානුසය ද නූපදී.

තව ද යමකුට මානානුසය නූපදී නම් ඔහුට කාමරාගානුසය නූපදී ද යත්: එසේ යි. (විස්තර කටයුතු යි.)

උපසර්නවාර යි.

79. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

80 න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා:

81. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජන්තස්ස කති අනුසයා අනුසෙතති: කති අනුසයා නානුසෙතති: කති අනුසයා භවතා: (න කාම න රූපධාතුමුලකං)

ධාතුපුච්ඡාවාරො.

79. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චූෂ්ණ වූ කාමධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද:

80. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චූෂ්ණ වූ රූපධාතුවට අරූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද:

81. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් චූෂ්ණ වූ කාමධාතුවට රූපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ අනුශය නො වෙත් ද: කෙතෙක් අනුශයයෝ භවිත වෙත් ද: (න කාම න රූපධාතුමූලකු ඔ.)

ධාතුපෘථිවාර ඔ.

19. අරුපධාතූයා චූතසහ අරුපධාතූ උපපජ්ජනතසහ කසසච්ච සහ අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, කසසච්ච පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, කසසච්ච තයො අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, අනුසයා භවතා නස්ථි,

20. අරුපධාතූයා චූතසහ කාමධාතූ උපපජ්ජනතසහ සකෙතච්ච අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි. අනුසයා භවතා නස්ථි.

21. අරුපධාතූයා චූතසහ රූපධාතූයා උපපජ්ජනත නාම නස්ථි. භෙට්ඨො උපපජ්ජමානො කාමධාතූයො යෙව උපපජ්ජති. සකෙතච්ච අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, අනුසයා භවතා නස්ථි.

22. අරුපධාතූයා චූතසහ න කාමධාතූ උපපජ්ජනතසහ කසසච්ච සහ අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, කසසච්ච පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, කසසච්ච තයො අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, අනුසයා භවතා නස්ථි.

23. අරුපධාතූයා චූතසහ න රූපධාතූ උපපජ්ජනතසහ කසසච්ච සහ අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, කසසච්ච පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, කසසච්ච තයො අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, අනුසයා භවතා නස්ථි.

24. අරුපධාතූයා චූතසහ න අරුපධාතූ උපපජ්ජනතසහ සකෙතච්ච අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, අනුසයා භවතා නස්ථි.

25. අරුපධාතූයා චූතසහ න කාමධාතූයා න අරුපධාතූයා උපපජ්ජනත නාම නස්ථි. භෙට්ඨො උපපජ්ජමානො කාමධාතූයො යෙව උපපජ්ජති. සකෙතච්ච අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, අනුසයා භවතා නස්ථි.

26. අරුපධාතූයා චූතසහ න රූපධාතූ න අරුපධාතූ උපපජ්ජනතසහ සකෙතච්ච අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, අනුසයා භවතා නස්ථි.

27. අරුපධාතූයා චූතසහ න කාමධාතූ න රූපධාතූ උපපජ්ජනතසහ කසසච්ච සහ අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, කසසච්ච පඤ්ඤා අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, කසසච්ච තයො අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, අනුසයා භවතා නස්ථි. (අරුපධාතූමූලකං)

28. න කාමධාතූයා චූතසහ කාමධාතූ උපපජ්ජනතසහ සකෙතච්ච අනුසයා අනුසෙනඤ්ඤි, අනුසයා භවතා නස්ථි.

19. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත වූ අරුපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජන අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

20. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සජන අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

21. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත වූ රුපධාතුවට පැමිණීමේක් නම් නැති. යටට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට මෑ පැමිණේ. සජන අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

22. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත වූ කාමධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජන අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

23. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත වූ රුපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජන අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

24. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත වූ අරුපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට සජන අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

25. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත වූවහු කාමධාතූ නොවූවට අරුපධාතූ නොවූවට පැමිණීමේක් නම් නැති. යටට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට පැමිණෙයි. සජන අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

26. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත වූ රුපධාතුවට අරුපධාතුවට නො පැමිණෙන්නහුට සජන අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

27. අරුපධාතූයෙන් ව්‍යුත වූ කාමධාතුවට රුපධාතුවට නො පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සජන අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති. (අරුපධාතූමූලක යි.)

28. කාමධාතූ නො වූයෙන් ව්‍යුත වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සජන අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙති. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

73. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස කාමධාතුං උපපජ්ජනනස්ස සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

74. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස රූපධාතුයා උපපජ්ජති නාම නස්සී. භෙට්ඨං උපපජ්ජමානො කාමධාතුංගෙව උපපජ්ජති. සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

75. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස අරූපධාතුං උපපජ්ජනනස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

76. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං උපපජ්ජනනස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

77. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං උපපජ්ජනනස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

78. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න අරූපධාතුං උපපජ්ජනනස්ස සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

79. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුයා න අරූපධාතුයා උපපජ්ජති නාම නස්සී. භෙට්ඨං උපපජ්ජමානො කාමධාතුංගෙව උපපජ්ජති. සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

80. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න රූපධාතුං න අරූපධාතුං උපපජ්ජනනස්ස සංකෙච අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී.

81. න කාමධාතුයා න රූපධාතුයා චූතස්ස න කාමධාතුං න රූපධාතුං උපපජ්ජනනස්ස කස්සචි සත්ත අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි පඤ්ඤ අනුසයා අනුසෙනති, කස්සචි තයො අනුසයා අනුසෙනති, අනුසයා භවිතා නස්සී. (න කාම න රූපධාතුමුලකං)

ධාතුච්ඡෙදනවාරො.

අනුසයයමකං තීට්ඨිතං.

73. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වූ කාමධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

74. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වූ රූපධාතුවට පැමිණීමෙන් නම් නැති. යටට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට මෑ පැමිණෙයි. සප්ත අනුශයයෝ මෑ අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

75. කාමධාතු නො වූයෙන් රූපධාතු නො වූයෙන් ව්‍යුත වූ අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති, කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති, කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

76. න කාමධාතුවෙන් න රූපධාතුවෙන් ව්‍යුත වූ න කාමධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුහට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

77. න කාමධාතුවෙන් න රූපධාතුවෙන් ව්‍යුත වූ න රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුහට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුහට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුහට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

78. න කාමධාතුවෙන් න රූපධාතුවෙන් ව්‍යුත වූ න අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝම අනුශය වෙති. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

79. න කාමධාතුවෙන් න රූපධාතුවෙන් ව්‍යුත වූ න කාමධාතුවට න අරූපධාතුවට පැමිණීමෙන් නම් නැති. යට පැමිණෙනුයේ කාමධාතුවට ම පැමිණේ. සප්ත අනුශයයෝ ම අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

80. න කාමධාතුවෙන් න රූපධාතුවෙන් ව්‍යුත වූ න රූපධාතුවට න අරූපධාතුවට පැමිණෙන්නහුට සප්ත අනුශයයෝම අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති.

81. න කාමධාතුවෙන් න රූපධාතුවෙන් ව්‍යුත වූ න කාමධාතුවට න රූපධාතුවට පැමිණෙන්නා වූ කිසිවකුහට සප්ත අනුශයයෝ අනුශය වෙති. කිසිවකුහට පස් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙති. කිසිවකුහට තුන් අනුශය කෙනෙක් අනුශය වෙත්. හඬග වූ අනුශයයෝ නැති. (න කාම න රූපධාතුවූලක යි).

ධාතුච්ඡාස්නවාර යි.

අනුසය යමකය නිමියේ ය.

8. විභවයවකං.

1. උදෙසාසවාරො

පුගගලවාරො

1. යසස විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති තසස විතං.
නිරුජ්ඣසීසති න උපපජ්ඣසීති:

යසස වා පන විතං නිරුජ්ඣසීසති න උපපජ්ඣසීසති තසස
විතං උපපජ්ඣති න නිරුජ්ඣති:

2. යසස විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣති තසස විතං න
නිරුජ්ඣසීසති උපපජ්ඣසීති:

යසස වා පන විතං න නිරුජ්ඣසීසති උපපජ්ඣසීසති තසස
විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣති:

උපාදනිරොධිකාලසමෙහදවාරො.

3. යසස විතං උපපජ්ඣති තසස විතං උපපතං:

යසස වා පන විතං උපපතං තසස විතං උපපජ්ඣති:

4. යසස විතං න උපපජ්ඣති තසස විතං න උපපතං.

යසස වා පන විතං න උපපතං තසස විතං න උපපජ්ඣති:

උපාදුපපනවාරො.

5. යසස විතං නිරුජ්ඣති තසස විතං උපපතං:

යසස වා පන විතං උපපතං තසස විතං නිරුජ්ඣති:

6. යසස විතං න නිරුජ්ඣති තසස විතං න උපපතං:

යසස වා පන විතං න උපපතං තසස විතං න නිරුජ්ඣති:

නිරොධුපපනවාරො.

8. විභ්‍රායමකය

1. උදෙසචාරය

සුද්ගලචාරය

1. යමක්භට සිත උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ නො උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

2. යමක්භට සිත නො උපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදින්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

උත්සාද නිරොධ කාලසමෙහදචාර යි.

3. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

4. යමක්භට සිත නුපදී නම් ඔහට සිත නො උපන්නේයැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නුපදී යැ යත්:

උත්සාදෙත්පන්නචාර යි.

5. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

6. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

නිරොධොත්පන්නචාර යි.

7. යසස චිතං උපපජ්ජති කසස චිතං උපජ්ජිතං:

යසස වා පන චිතං උපපජ්ජිතං කසස චිතං උපපජ්ජති:

8. යසස චිතං න උපපජ්ජති කසස චිතං න උපපජ්ජිතං:

යසස වා පන චිතං න උපපජ්ජිතං කසස චිතං න උපපජ්ජති:

9. යසස චිතං උපපජ්ජති කසස චිතං උපපජ්ජිතං:

යසස වා පන චිතං උපපජ්ජිතං කසස චිතං උපපජ්ජති:

10. යසස චිතං න උපපජ්ජති කසස චිතං න උපපජ්ජිතං:

යසස වා පන චිතං න උපපජ්ජිතං කසස චිතං න උපපජ්ජති:

11. යසස චිතං උපපජ්ජිතං කසස චිතං උපපජ්ජිතං:

යසස වා පන චිතං උපපජ්ජිතං කසස චිතං උපපජ්ජිතං:

12. යසස චිතං න උපපජ්ජිතං කසස චිතං න උපපජ්ජිතං:

යසස වා පන චිතං න උපපජ්ජිතං කසස චිතං න උපපජ්ජිතං:

උපාදවාරො.

13. යසස චිතං නිරුජ්ඣති කසස චිතං නිරුජ්ඣිතං:

යසස වා පන චිතං නිරුජ්ඣිතං කසස චිතං නිරුජ්ඣති:

14. යසස චිතං න නිරුජ්ඣති කසස චිතං න නිරුජ්ඣිතං:

යසස වා පන චිතං න නිරුජ්ඣිතං කසස චිතං න නිරුජ්ඣති:

15. යසස චිතං නිරුජ්ඣති කසස චිතං නිරුජ්ඣිතං:

යසස වා පන චිතං නිරුජ්ඣිතං කසස චිතං නිරුජ්ඣති:

7. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යක්:

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදියැ යක්:

8. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ යැ යක්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ යක්:

9. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපදනේ යැ යක්:

තව ද යමක්භට සිත උපදනේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යක්:

10. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපදනේ යැ යක්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපදනේ නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ යක්:

11. යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදනේ යැ යක්:

තව ද යමක්භට සිත උපදනේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යක්:

12. යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදනේ යැ යක්:

තව ද යමක්භට සිත නො උපදනේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ යැ යක්:

උත්සාදවාර යි.

13. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී යැ යක්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ යැ යක්:

14. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යක්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යක්:

15. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යක්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ යැ යක්:

16. යසස චිතං න නිරුජ්ඣති තසස චිතං න නිරුජ්ඣසීති:
 යසස වා පන චිතං න නිරුජ්ඣසීති තසස චිතං න නිරුජ්ඣති:

17. යසස චිතං නිරුජ්ඣසී තසස චිතං නිරුජ්ඣසීති:
 යසස වා පන චිතං නිරුජ්ඣසීති තසස චිතං නිරුජ්ඣසී:

18. යසස චිතං න නිරුජ්ඣසී තසස චිතං න නිරුජ්ඣසීති:
 යසස වා පන චිතං න නිරුජ්ඣසීති තසස චිතං න නිරුජ්ඣසී.

නිරොධවාරො.

19. යසස චිතං උපපජ්ඣති තසස චිතං නිරුජ්ඣසී:
 යසස වා පන චිතං නිරුජ්ඣසී තසස චිතං උපපජ්ඣති:

20. යසස චිතං න උපපජ්ඣති තසස චිතං න නිරුජ්ඣසී:
 යසස වා පන චිතං න නිරුජ්ඣසී තසස චිතං න උපපජ්ඣති.

21. යසස චිතං උපපජ්ඣති තසස චිතං නිරුජ්ඣසීති:
 යසස වා පන චිතං නිරුජ්ඣසීති තසස චිතං උපපජ්ඣති:

22. යසස චිතං න උපපජ්ඣති තසස චිතං න නිරුජ්ඣසීති:
 යසස වා පන චිතං න නිරුජ්ඣසීති තසස චිතං න උපපජ්ඣති:

23. යසස චිතං උපපජ්ඣසී තසස චිතං නිරුජ්ඣසීති:
 යසස වා පන චිතං නිරුජ්ඣසීති තසස චිතං උපපජ්ඣසී:

24. යසස චිතං න උපපජ්ඣසී තසස චිතං න නිරුජ්ඣසීති:
 යසස වා පන චිතං න නිරුජ්ඣසීති තසස චිතං න උපපජ්ඣසී:

උපපාදනිරොධවාරො.

16. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

17. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

18. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නිරෝධවාර යි.

19. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

20. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නොවී නම් ඔහට සිත නො උපදී යැ යත්:

21. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

22. යමක්භට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නූපදී යැ යත්:

23. යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්:

24. යමක්භට සිත නූපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උත්සාද නිරෝධවාර යි.

25. යසස වීතනං උපපජ්ජති තසස වීතනං න නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන වීතනං න නිරුජ්ඣති තසස වීතනං උපපජ්ජති:

26. යසස වීතනං න උපපජ්ජති තසස වීතනං නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන වීතනං නිරුජ්ඣති තසස වීතනං න උපපජ්ජති:

උපපජ්ජමාන න නිරෝධවාථො.

27. යසස වීතනං උපපජ්ජමානං තසස වීතනං උපපන්නං:

යසස වා පන වීතනං උපපන්නං තසස වීතනං උපපජ්ජමානං:

28. යසස වීතනං න උපපජ්ජමානං තසස වීතනං න උපපන්නං:

යසස වා පන වීතනං න උපපන්නං තසස වීතනං න උපපජ්ජමානං:

උපපජ්ජමානුපපන්නවාථො.

29. යසස වීතනං නිරුජ්ඣමානං තසස වීතනං උපපන්නං:

යසස වා පන වීතනං උපපන්නං තසස වීතනං නිරුජ්ඣමානං:

30. යසස වීතනං න නිරුජ්ඣමානං තසස වීතනං න උපපන්නං:

යසස වා පන වීතනං න උපපන්නං තසස වීතනං න නිරුජ්ඣමානං:

නිරුජ්ඣමානුපපන්නවාථො.

31. යසස වීතනං උපපන්නං තසස වීතනං උපපජ්ජිත:

යසස වා පන වීතනං උපපජ්ජිත තසස වීතනං උපපන්නං:

32. යසස වීතනං න උපපන්නං තසස වීතනං න උපපජ්ජිත:

යසස වා පන වීතනං න උපපජ්ජිත තසස වීතනං න උපපන්නං:

25. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත උපදී යැ යත්:

26. යමක්භට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේයැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නූපදී යැ යත්:

උත්පද්‍යමාන න නිරෝධවාර යි.

27. යමක්භට සිත උපදීමින් පවත්නේ නම් ඔහට සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදීමින් පවත්නේ යැ යත්:

28. යමක්භට සිත උපදීමින් නො පවත්නේ නම් ඔහට සිත නූපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නූපන්නේ නම් ඔහට සිත නූපදීමින් පවත්නේ යැ යත්:

උත්පද්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

29. යමක්භට සිත නිරුධ්‍යමාන වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න වේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නිරුධ්‍යමාන වේ යැ යත්:

30. යමක්භට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වේ යැ යත්:

නිරුධ්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

31. යමක්භට සිත (උත්පාදයට පැමිණ අනිරුද්ධ හෙයින්) උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපනී නම් ඔහට සිත උත්පන්න වෙයි යත්:

32. යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්භට සිත (උත්පාදකණයට පැමිණි වශයෙන්) නූපන්නේ වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වෙයි යත්:

33. යසස චිත්තං උපපන්නං තසස චිත්තං උපපජ්ඣසිති:
 යසස වා පන චිත්තං උපපජ්ඣසිති තසස චිත්තං උපපන්නං:

34. යසස චිත්තං න උපපන්නං තසස චිත්තං න උපපජ්ඣසිති:
 යසස වා පන චිත්තං න උපපජ්ඣසිති තසස චිත්තං න උපපන්නං
 උපපනනුපපාදවාරො.

35. යසස චිත්තං උපපජ්ඣත්තං නො ව තසස චිත්තං උපපන්නං
 තසස චිත්තං උපපජ්ඣසිති:

යසස වා පන චිත්තං උපපජ්ඣසිති නො ව තසස චිත්තං
 උපපන්නං තසස චිත්තං උපපජ්ඣත්තං:

36. යසස චිත්තං න උපපජ්ඣත්තං නො ව තසස චිත්තං න
 උපපන්නං තසස චිත්තං න උපපජ්ඣසිති:

යසස වා පන චිත්තං න උපපජ්ඣසිති නො ව තසස චිත්තං
 න උපපන්නං තසස චිත්තං න උපපජ්ඣත්තං.

අනිකානාගතවාරො.

37. උපපන්නං උපපජ්ඣමානං:

උපපජ්ඣමානං උපපන්නං:

38. න උපපන්නං න උපපජ්ඣමානං:

න උපපජ්ඣමානං න උපපන්නං:

උපපනනුපපජ්ඣමානවාරො.

39. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානං:

නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධං:

40. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානං:

න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධං:

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාරො.

33. යමක්භට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න වෙයි යත්:

34. යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වෙයි යත්:

උත්පන්නොක්පාදවාර යි.

35. යමක්භට සිත (උත්පාදකෂණය ඉක්මගිය හෙයින්) උපන්න වේ නම් ඔහට සිත (උත්පාදයට පැමිණ අනිරුද්ධ හෙයින්) නො ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත උපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපන යත්:

36. යමක්භට සිත (උත්පාදකෂණ ඉක්ම යෑම් වශයෙන්) නූපන්න වේ නම් ඔහට සිත (උත්පාදයට පැමිණ අනිරුද්ධ හෙයින්) නො ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නූපන යත්:

අතීතානාගතවාර යි.

37. උත්පන්නය උත්පදාමාන වෙයි යත්:

උත්පදාමානය උත්පන්න වෙයි යත්:

38. උත්පන්න නො වූයෙ උත්පදාමාන නො වූයෙ යත්:

උත්පදාමාන නො වූයෙ උත්පන්න නො වූයෙ යත්:

උත්පන්නොක්පදාමානවාර යි.

39. නිරුද්ධ වූයෙ නිරුධාමාන වෙයි යත්:

නිරුධාමාන වූයෙ නිරුද්ධ වූයෙ යත්:

40. නිරුද්ධ නො වූයෙ නිරුධාමාන නො වෙයි යත්:

නිරුධාමාන නො වූයෙ නිරුද්ධ නො වූයෙ යත්:

නිරුද්ධ නිරුධාමානවාර යි.

41. යසස වීතං උපපජ්ජමානං බණං බණං වීතිකකනතං
අතිකකනතකාලං නිරුජ්ඣමානං බණං බණං වීතිකකනතං අතිකකනත-
කාලං තස්ස වීතං:

යසස වා පන වීතං නිරුජ්ඣමානං බණං බණං වීතිකකනතං
අතිකකනතකාලං උපපජ්ජමානං බණං බණං වීතිකකනතං අතිකකනත-
කාලං තස්ස වීතං:

42. යසස වීතං න උපපජ්ජමානං බණං බණං වීතිකකනතං
අතිකකනතකාලං න නිරුජ්ඣමානං බණං බණං වීතිකකනතං
අතිකකනතකාලං තස්ස වීතං:

යසස වා පන වීතං න නිරුජ්ඣමානං බණං බණං වීතිකකනතං
අතිකකනතකාලං න උපපජ්ජමානං බණං බණං වීතිකකනතං
අතිකකනතකාලං තස්ස වීතං:

අතිකකනතකාලවාචො.

ධම්මවාචො

43. යං වීතං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තං වීතං
නිරුජ්ඣතිස්සති න උපපජ්ජිස්සති:

යං වා පන ඤාං නිරුජ්ඣතිස්සති න උපපජ්ජිස්සති තං වීතං
උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති:

44. යං වීතං න උපපජ්ජති නිරුජ්ඣති තං වීතං න
නිරුජ්ඣතිස්සති උපපජ්ජිස්සති:

යං වා පන වීතං න නිරුජ්ඣතිස්සති උපපජ්ජිස්සති තං වීතං
න උපපජ්ජති නිරුජ්ඣති:

උපපාදනීචොධිකාලසමෙහදවාචො.

45. යං වීතං උපපජ්ජති තං වීතං උපපන්නං:

යං වා පන වීතං උපපන්නං තං වීතං උපපජ්ජති:

46. යං වීතං න උපපජ්ජති තං වීතං න උපපන්නං:

යං වා පන වීතං න උපපන්නං තං වීතං න උපපජ්ජති:

උපපාදුපපනවාචො.

47. යං වීතං නිරුජ්ඣති තං වීතං උපපන්නං:

යං වා පන වීතං උපපන්නං තං වීතං නිරුජ්ඣති:

48. යං වීතං න නිරුජ්ඣති තං වීතං න උපපන්නං:

යං වා පන වීතං න උපපන්නං තං වීතං නිරුජ්ඣති:

නීචොධුපපනවාචො.

41. යමක්භට උත්පාදකෂණ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීත කාල වෙයි නම් ඔහට නිරොධකෂණ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට නිරොධකෂණ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි නම් ඔහට උත්පාදකෂණ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

42. යමක්භට උත්පාදකෂණ නො වූ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි නම් ඔහට නිරොධකෂණ නො වූ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට නිරොධකෂණ නො වූ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි නම් ඔහට උත්පාදකෂණ නො වූ සිත කෂණයක් ඉක්මගියෙ අතීතකාල වෙයි යත්:

අතීත්කන්තකාලවාර යි.

ධම්මවාරය

43. යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදනේ නම් ඒ සිත උපදී යැ නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

44. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදනේය යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදනේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

උත්පාදනිරොධකාලසමහේදවාර යි.

45. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ. යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

46. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

උත්පාදෙක්පන්නවාර යි.

47. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

48. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

නිරොධොක්පන්නවාර යි.

49. යං විනං උපපජ්ඣති තං විනං උපපජ්ඣසු:

යං වා පන විනං උපපජ්ඣසු තං විනං න උපපජ්ඣති:

50. යං විනං න උපපජ්ඣති තං විනං න උපපජ්ඣසු:

යං වා පන විනං න උපපජ්ඣසු තං විනං න උපපජ්ඣසු:

51. යං විනං උපපජ්ඣති තං විනං උපපජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං උපපජ්ඣසසති තං විනං උපපජ්ඣති:

52. යං විනං උපපජ්ඣති තං විනං න උපපජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං න උපපජ්ඣසසති තං විනං න උපපජ්ඣති:

53. යං විනං උපපජ්ඣසු තං විනං උපපජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං උපපජ්ඣසසති තං විනං උපපජ්ඣසු:

54. යං විනං න උපපජ්ඣසු තං විනං න උපපජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං න උපපජ්ඣසසති තං විනං න උපපජ්ඣසු:

උපපාදවාරො.

55. යං විනං නිරුජ්ඣති තං විනං නිරුජ්ඣසු:

යං වා පන විනං නිරුජ්ඣසු තං විනං නිරුජ්ඣති:

56. යං විනං න නිරුජ්ඣති තං විනං න නිරුජ්ඣසු:

යං වා පන විනං න නිරුජ්ඣසු තං විනං න නිරුජ්ඣති:

57. යං විනං නිරුජ්ඣති තං විනං නිරුජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං නිරුජ්ඣසසති තං විනං නිරුජ්ඣති:

58. යං විනං න නිරුජ්ඣති තං විනං නිරුජ්ඣසසති:

යං වා පන විනං න නිරුජ්ඣසසති තං විනං න නිරුජ්ඣති:

49. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

50. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

51. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපදුනේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

52. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

53. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපදුනේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

54. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදුනේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

උක්භාදවාර සි.

55. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

56. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම්, ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

57. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

58. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

59. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

60. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නිරෝධවාර යි.

61. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

62. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

63. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

64. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

65. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

66. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

උත්සාද නිරෝධවාර යි.

67. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත උපදී යැ යත්:

68. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නො උපදී යැ යත්:

උත්ප්‍රාමාන නිරෝධවාර යි.

69. යං විඛං උපපජ්ජමානං තං විඛං උපපන්නං:

යං වා පන විඛං උපපන්නං තං විඛං උපපජ්ජමානං:

70. යං විඛං න උපපජ්ජමානං තං විඛං න උපපන්නං:

යං වා පන විඛං න උපපන්නං තං විඛං න උපපජ්ජමානං:

උපපජ්ජමානුපපන්නවාරො.

71. යං විඛං නිරුජ්ඣමානං තං විඛං උපපන්නං:

යං වා වන විඛං උපපන්නං තං විඛං නිරුජ්ඣමානං:

72. යං විඛං න නිරුජ්ඣමානං තං විඛං න උපපන්නං:

යං වා පන විඛං න උපපන්නං තං විඛං උපපජ්ජිතං:

නිරුජ්ඣමානුපපන්නවාරො.

73. යං විඛං උපපන්නං තං විඛං උපපජ්ජිතං:

යං වා පන විඛං උපපජ්ජිතං තං විඛං උපපන්නං:

74. යං විඛං න උපපන්නං තං විඛං න උපපජ්ජිතං:

යං වා පන විඛං න උපපජ්ජිතං තං විඛං න උපපන්නං:

75. යං විඛං උපපන්නං තං විඛං උපපජ්ජිතං:

යං වා පන විඛං උපපජ්ජිතං තං විඛං උපපන්නං:

76. යං විඛං න උපපන්නං තං විඛං න උපපජ්ජිතං:

යං වා පන විඛං න උපපජ්ජිතං තං විඛං න උපපන්නං:

උපපනුපපාදවාරො.

77. යං විඛං උපපජ්ජිතං නො ච තං විඛං උපපන්නං තං විඛං උපපජ්ජිතං:

යං වා පන විඛං උපපජ්ජිතං නො ච තං විඛං උපපන්නං තං විඛං උපපජ්ජිතං:

69. යම් සිතෙක් උපදිමින් පවතී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදිමින් පවතී යැ යත්:

70. යම් සිතෙක් උපදිමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදිමින් නො පවතී යැ යත්:

උත්පද්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

71. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී යැ යත්:

72. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී යැ යත්:

නිරුද්ධාමානොත්පන්නවාර යි.

73. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

74. යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපනී යැ යත්:

75. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:
තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

76. යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

උත්පන්නොත්පද්‍යවාර යි.

77. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් උපදන්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ යැ යත්:

78. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති හො ව තං විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජිසිති:

යං වා පන විඤ්ඤානං උපපජ්ජිසිති හො ව තං විඤ්ඤානං උපපන්නං තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජිසිති:

අභිකානාගතවාරො.

79. උපපන්නං උපපජ්ජමානං උපපජ්ජමානං උපපන්නං:

80. න උපපන්නං න උපපජ්ජමානං න උපපජ්ජමානං න උපපන්නං:

උපපනුපපජ්ජමානවාරො.

81-82. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානං නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධං:

න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධං:

නිරුද්ධනිරුජ්ඣමානවාරො.

83. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං චිතිකකතාං අභිකකතාං කාලං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතිකකතාං අභිකකතාං කාලං තං විඤ්ඤානං:

යං වා පන විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතිකකතාං අභිකකතාං කාලං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං චිතිකකතාං අභිකකතාං කාලං තං විඤ්ඤානං:

84. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං චිතිකකතාං අභිකකතාං කාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතිකකතාං අභිකකතාං කාලං තං විඤ්ඤානං:

යං වා පන විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං චිතිකකතාං අභිකකතාං කාලං න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං චිතිකකතාං අභිකකතාං කාලං තං විඤ්ඤානං:

අභිකකතාකාලවාරො.

85. යස්ස යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තස්ස තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣිසිති න උපපජ්ජිසිති:

යස්ස වා පන යං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣිසිති න උපපජ්ජිසිති තස්ස තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති:

78. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

අතීතානාගතවාර යි.

79. උපන් (සිත) උපදිමින් පවතී නම් උපදිමින් පවත්නා (සිත) උපන්නේ යැ යත්:

80. නො උපන් (සිත) උපදිමින් නො පවතී නම් උපදිමින් නො පවත්නා (සිත) නො උපන්නේ යැ යත්:

උත්පන්නොත්පදාමානවාර යි.

81-82. නිරුද්ධ වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා (සිත) නිරුද්ධ යැ යත්:

නිරුද්ධ නො වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා (සිත) නො නිරුද්ධ යැ යත්:

නිරුද්ධනිරුධාමානවාර යි.

83. යම් සිතෙක් උත්පාදඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීත-කාල සඬ්ඛ්‍යාවට යේ නම් නිරොධ (භව්‍ය) ඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට යේ නම් ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරොධඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීත-කාල සඬ්ඛ්‍යාවට යේ නම් උත්පාදඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට යේ නම් ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

84. යම් සිතෙක් උත්පාදඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීත-කාල සඬ්ඛ්‍යාවට නො යේ නම් නිරොධඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට නො යේ නම් ඒ සිත අතීත-නො වෙයි යත්:

තව ද යම් සිතෙක් නිරොධඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට නො යේ නම් උත්පාදඝෂණය ඝෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඬ්ඛ්‍යාවට නො යේ නම් ඒ සිත අතීතකාල නො වෙයි යත්:

අතීත්තන්තකාලවාර යි.

85. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ නූපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නූපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

86. යසං යං විතං න උපපජ්ඣති තසං තං විතං න නිරුජ්ඣති උපපජ්ඣසති:

යසං වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣති උපපජ්ඣසති තසං තං විතං න උපපජ්ඣති නිරුජ්ඣති:

උපාදානිරොධිකාලසමෙහදවාරො.

87. යසං යං විතං උපපජ්ඣති තසං තං විතං උපපනං:

යසං වා පන යං විතං උපපනං තසං තං විතං උපපජ්ඣති:

88. යසං යං විතං න උපපජ්ඣති තසං තං විතං න උපපනං:

යසං වා පන යං විතං න උපපනං තසං තං විතං න උපපජ්ඣති:

උපාදාසපනාවාරො.

89. යසං යං විතං නිරුජ්ඣති තසං තං විතං උපපනං:

යසං වා පන යං විතං උපපනං තසං තං විතං නිරුජ්ඣති:

90. යසං යං විතං න නිරුජ්ඣති තසං තං විතං න උපපනං:

යසං වා පන යං විතං න උපපනං තසං තං විතං න නිරුජ්ඣති:

නිරොධුපපනාවාරො.

91. යසං යං විතං උපපජ්ඣති තසං තං විතං උපපජ්ඣස:

යසං වා පන යං විතං උපපජ්ඣස තසං තං විතං උපපජ්ඣති:

92. යසං යං විතං න උපපජ්ඣති තසං තං විතං න උපපජ්ඣස:

යසං වා පන යං විතං න උපපජ්ඣස තසං තං විතං න උපපජ්ඣති:

93. යසං යං විතං උපපජ්ඣති තසං තං විතං උපපජ්ඣසති.

යසං වා පන යං විතං උපපජ්ඣසති තසං තං විතං උපපජ්ඣති:

86. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදනෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදනෙ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී, නිරුද්ධ වෙයි යත්:

උත්පාදනිරොධකාඋසමොදවාර යි.

87. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනී නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

88. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපනී නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යත්:

උත්පාදෙත්පත්තවාර යි.

89. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

90. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපනී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

නිරොධොත්පත්තවාර යි.

91. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

92. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යැ යත්:

93. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යැ යත්:

94. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං න උපපජ්ඣසසති:

යසස වා පන යං විතං න උපපජ්ඣසසති තසස තං විතං න උපපජ්ඣති:

95. යසස යං විතං උපපජ්ඣසස තං විතං උපපජ්ඣසසති:

යසස වා පන යං විතං උපපජ්ඣසසති තසස තං විතං උපපජ්ඣසස:

96. යසස යං විතං න උපපජ්ඣසස තං විතං න උපපජ්ඣසසති:

යසස වා පන යං විතං න උපපජ්ඣසසති තසස තං විතං න උපපජ්ඣසස:

උපපාදිවාරො.

97. යසස යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං නිරුජ්ඣසසති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣසසති තසස තං විතං නිරුජ්ඣති:

98. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසසති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣසසති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣති:

99. යසස යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං නිරුජ්ඣසසති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣසසති තසස තං විතං නිරුජ්ඣති:

100. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසසති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣසසති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣති:

101. යසස යං විතං නිරුජ්ඣසස තං විතං නිරුජ්ඣසසති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣසසති තසස තං විතං නිරුජ්ඣසස:

102. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣසස තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසසති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣසසති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣසස:

නිරෝධිවාරො.

94. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදී නම් ඔහට ඒ සිත නූපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යැ යත්:

95. යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

96. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උක්සාදවාර යි.

97. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

98. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

99. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

100. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

101. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී යැ යත්:

102. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යැ යත්:

නිරොධවාර යි.

103. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තසස තං විතං නිරුජ්ඣති:
 යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 උපපජ්ඣති:

104. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං න
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 න උපපජ්ඣති:

105. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තසස තං විතං
 නිරුජ්ඣතිසසති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣතිසසති තසස තං විතං
 උපපජ්ඣති:

106. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං න
 නිරුජ්ඣතිසසති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣතිසසති තසස තං විතං
 න උපපජ්ඣති:

107. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තසස තං විතං
 නිරුජ්ඣතිසසති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣතිසසති තසස තං විතං
 උපපජ්ඣති:

108. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං න
 නිරුජ්ඣතිසසති:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣතිසසති තසස තං විතං
 න උපපජ්ඣති:

උසාදනිරොධවාරො.

109. යසස යං විතං උපපජ්ඣති තසස තං විතං න නිරුජ්ඣති:
 යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣති තසස තං විතං
 උපපජ්ඣති.

110. යසස යං විතං න උපපජ්ඣති තසස තං විතං
 නිරුජ්ඣති:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣති තසස තං විතං න
 උපපජ්ඣති:

උපපජ්ඣමාන න නිරොධවාරො.

111. යසස යං විතං උපපජ්ඣමානං තසස තං විතං උපපනං:
 යසස වා පන යං විතං උපපනං තසස තං විතං උපපජ්ඣ-
 මානං:

103. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යෑ යත්:

104. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යෑ යත්:

105. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යෑ යත්:

106. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපදී යෑ යත්:

107. යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යෑ යත්:

108. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යෑ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යෑ යත්:

උත්පාද නිරෝධවාර යි.

109. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී යෑ යත්:

110. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී යෑ යත්:

උත්පදාමාන න නිරෝධවාර යි.

111. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදිමින් පවතී නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපදිමින් පවතී යෑ යත්:

112. යසස යං විතං න උපපජ්ජමානං තසස තං විතං න උපපන්නං:

යසස වා පන යං විතං න උපපන්නං තසස තං විතං න උපපජ්ජමානං:

උපපජ්ජමානුපානනවාරො.

113. යසස යං විතං නිරුජ්ඣමානං තසස තං විතං උපපන්නං:

යසස වා පන යං විතං උපපන්නං තසස තං විතං නිරුජ්ඣමානං:

114. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣමානං තසස තං විතං න උපපන්නං:

යසස වා පන යං විතං න උපපන්නං තසස තං විතං න නිරුජ්ඣමානං:

නිරුජ්ඣමානුපානනවාරො.

115. යසස යං විතං උපපන්නං තසස තං විතං උපපජ්ජිත්ව්:

යසස වා පන යං විතං උපපජ්ජිත්ව් තසස තං විතං උපපන්නං:

116. යසස යං විතං න උපපන්නං තසස තං විතං න උපපජ්ජිත්ව්:

යසස වා පන යං විතං න උපපජ්ජිත්ව් තසස තං විතං න උපපන්නං:

117. යසස යං විතං උපපන්නං තසස තං විතං උපපජ්ජිත්ව්:

යසස වා පන යං විතං උපපජ්ජිත්ව් තසස තං විතං උපපන්නං:

118. යසස යං විතං න උපපන්නං තසස තං විතං න උපපජ්ජිත්ව්:

යසස වා පන යං විතං න උපපජ්ජිත්ව් තසස තං විතං න උපපන්නං:

උපපනුපාදවාරො.

119. යසස යං විතං උපපජ්ජිත්ව් නො ව තසස තං විතං උපපන්නං තසස තං විතං උපපජ්ජිත්ව්:

යසස වා පන යං විතං උපපජ්ජිත්ව් නො ව තසස තං විතං උපපන්නං තසස තං විතං උපපජ්ජිත්ව්:

112. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදිමින් නො පවතී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදිමින් නො පවතී යැ යත්:

උත්පද්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

113. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී යැ යත්:

114. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නෙ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී යැ යත්:

නිරුද්ධාමානොත්පන්නවාර යි.

115. යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

116. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නූපනි නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

117. යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත උපන යත්:

118. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපනි නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නූපන්නේ යැ යත්:

උත්පත්තොත්පද්‍යවාර යි.

119. යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපන යත්: ඔහට ඒ සිත උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපනි ද: ඔහට ඒ සිත උපන්නේ යැ යත්:

120. යසස යං විතං න උපපජ්ඣන් නො ව තසස තං විතං න උපපන්නං තසස තං විතං න උපපජ්ඣන්ති:

යසස වා පන යං විතං න උපපජ්ඣන්ති නො ව තසස තං විතං න උපපන්නං තසස තං විතං න උපපජ්ඣන්ති:

අභිනානාගතවාමො.

121. උපපන්නං උපපජ්ඣමානං උපපජ්ඣමානං උපපන්නං:

122. න උපපන්නං න උපපජ්ඣමානං න උපපජ්ඣමානං න උපපන්නං:

උපපනුපපජ්ඣමානවාමො.

123. නිරුද්ධිං නිරුජ්ඣමානං නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධිං:

124. න නිරුද්ධිං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුජ්ඣමානං න නිරුද්ධිං:

නිරුද්ධිනිරුජ්ඣමානවාමො.

125. යසස යං විතං උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනිකකන්තං අභිකකන්තකාලං, නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනිකකන්තං අභිකකන්තකාලං තසස තං විතං:

යසස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනිකකන්තං අභිකකන්තකාලං උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනිකකන්තං අභිකකන්තකාලං තසස තං විතං:

126. යසස යං විතං න උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනිකකන්තං අභිකකන්තකාලං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනිකකන්තං අභිකකන්තකාලං තසස තං විතං:

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනිකකන්තං අභිකකන්තකාලං න උපපජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විනිකකන්තං අභිකකන්තකාලං තසස තං විතං:

120. යමක්භට යම් සිතෙක් නූපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපති නම් ඔහට ඒ සිත නො ද උපදනේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදනේ නම් ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපති නම් ඔහට ඒ සිත නො උපන්නේ යැ යත්:

අතීතානාගතවාර යි.

121. උපන් (සිත) උපදිමින් පවත්නේ වේ ද යත්: උපදිමින් පවත්නා (සිත) උපන්නේ වේ ද යත්:

122. නො උපන් (සිත) උපදිමින් නො පවත්නේ වේ ද යත්: උපදිමින් නො පවත්නා (සිත) නො උපන්නේ වේ ද යත්:

උක්ඛන්තොක්ඛණානවාර යි.

123. නිරුද්ධ වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නේ වේ ද යත්: නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා (සිත) නිරුද්ධ වූයේ වේ ද යත්:

124. නිරුද්ධ නො වූ (සිත) නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නේ වේ ද යත්: නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා (සිත) නො නිරුද්ධ වූයේ වේ ද යත්:

නිරුද්ධ නිරුද්ධාමානවාර යි.

125. යමක්භට යම් සිතෙක් උත්පාදකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඛිඛ්‍යාවට යේ නම් නිරොධකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඛිඛ්‍යාවට යේ නම් ඔහට ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරොධකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඛිඛ්‍යාවට යේ නම් උත්පාදකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඛිඛ්‍යාවට යේ නම් ඔහට ඒ සිත අතීතකාල වෙයි යත්:

126. යමක්භට යම් සිතෙක් උත්පාදකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඛිඛ්‍යාවට නො යේ නම් නිරොධකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඛිඛ්‍යාවට නො යේ නම් ඔහට ඒ සිත අතීත වෙයි යත්:

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරොධකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඛිඛ්‍යාවට නො යේ නම් උත්පාදකෂණය කෂණයක් ඉක්මගිය අතීතකාල සඛිඛ්‍යාවට නො යේ නම් ඔහට ඒ සිත අතීතකාල වෙයි යත්:

127-2016. යසස සරාගං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස චිතරාගං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස සදෙසං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස චිතදෙසං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස සමොහං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස චිතමොහං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස සඬබ්බං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස විකබ්බං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස මහග්ගතං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස අමහග්ගතං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස ස උකාරං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස අනුකාරං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස සමාහිතං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස අසමාහිතං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස විමුක්තං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස අවිමුක්තං විතං උපපජ්ජති -පෙ-

සරාගාදිපදමිසසකවාචො.

2017-536256. යසස කුසලං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස අකුසලං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස අබ්‍යාකතං විතං උපපජ්ජති -පෙ- යසස සුඛාය වෙදනාය සමපයුක්තං විතං උපපජ්ජති -පෙ- (එතෙන උපායෙන යාවි සරණං අරණං උද්ධරිතබ්බො), යසස අරණං විතං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තසස අරණං විතං නිරුජ්ඣතිසසති න උපපජ්ජසසති:

යසස වා පන අරණං විතං නිරුජ්ඣතිසසති න උපපජ්ජසසති තසස අරණං විතං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති -පෙ-

කුසලාදිපදමිසසකවාචො.

උදෙදසවාචො.

127-2016. යමක්භට සරාග සිත උපදී නම් ... යමක්භට විතරාග සිත උපදී නම් ... යමක්භට සරෙස සිත උපදී නම් ... යමක්භට විත දෙස සිත උපදී නම් ... යමක්භට සමොහ සිත උපදී නම් ... යමක්භට විත මොහ සිත උපදී නම් ... යමක්භට සංක්ෂිප්ත සිත උපදී නම් ... යමක්භට වික්ෂිප්ත සිත උපදී නම් ... යමක්භට මහද්ගත සිත උපදී නම් ... යමක්භට අමහද්ගත සිත උපදී නම් ... යමක්භට සංඋත්තර සිත උපදී නම් ... යමක්භට අනුත්තර සිත උපදී නම් ... යමක්භට සමාහිත සිත උපදී නම්... යමක්භට අසමාහිත සිත උපදී නම් ... යමක්භට විමුක්ත සිත උපදී නම් ... යමක්භට අවිමුක්ත සිත උපදී නම් .....

සරාගාදිපදමිස්සකවාර යි.

2017-536256. යමක්භට කුශලවිත්තය උපදී නම් ... යමක්භට අකුශලවිත්තය උපදී නම් ... යමක්භට අව්‍යාකෘතවිත්තය උපදී නම් ... යමක්භට සුඛ වේදනා සම්ප්‍රයුක්ත විත්තය උපදී නම් ... (මේ උපායයෙන් සරණ අරණයන් තාක් උධරණය කළයුතුයි.) යමක්භට අරණවිත්තය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට අරණ විත්තය නිරුද්ධ වන්නේ යැ යත්:

තව ද යමක්භට අරණවිත්තය නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදීන්නේ නම් ඔහට අරණවිත්තය උපදී නිරුද්ධ නො වෙයි යත්:

කුසලාදිපදමිස්සකවාර යි.

උද්දෙශවාර යි.

2. නිදෙදස වාරො

සුභල වාරො

1. යසස විතං උපඡති න නිරුජ්ඣති තසස විතං නිරුජ්ඣසසති න උපඡයසතීති: පච්ඡමචිතතසස උපපාදකඛණෙ තෙසං විතං උපඡති න නිරුජ්ඣති, නිරුජ්ඣසසති න උපඡයසති. ඉතරෙසං විතසස උපපාදකඛණෙ තෙසං විතං උපඡති න නිරුජ්ඣති, නිරුජ්ඣසසති වෙච උපඡයසති ව.

යසස වා පන විතං නිරුජ්ඣසසති න උපඡයසති තසස විතං උපඡති න නිරුජ්ඣතීති: ආමනතා.

2. යසස විතං න උපඡති නිරුජ්ඣති තසස විතං න නිරුජ්ඣසසති උපඡයසතීති: නො.

යසස වා පන විතං න නිරුජ්ඣසසති උපඡයසති තසස විතං න උපඡති නිරුජ්ඣතීති: නඤී.

උපපාදනීරොධකාලසමෙහද වාරො.

3. යසස විතං උපඡති තසස විතං උපඡනනතී: ආමනතා.

යසස වා පන විතං උපඡනං තසස විතං උපඡතීති: විතසස හඛතඛණෙ තෙසං විතං උපඡනං, නො ව තෙසං විතං උපඡති, විතසස උපපාදකඛණෙ තෙසං විතං උපඡනනෙඤ්ච උපඡති ව.

4. යසස විතං න උපඡති තසස විතං න උපඡනනතී: විතසස හඛතඛණෙ තෙසං විතං න උපඡති, නො ව තෙසං විතං න උපඡනං, නිරොධසමාපනතානං අසඤ්ඤසතානං තෙසං විතං න වෙච උපඡති න ව උපඡනං.

යසස වා පන විතං න උපඡනං තසස විතං න උපඡතීති: ආමනතා.

උපපාදනන වාරො

5. යසස විතං නිරුජ්ඣති තසස විතං උපඡනනතී: ආමනතා.

යසස වා පන විතං උපඡනං තසස විතං නිරුජ්ඣතීති: විතසස උපපාදකඛණෙ තෙසං විතං උපඡනං, නො ව තෙසං විතං නිරුජ්ඣති. විතසස හඛතඛණෙ තෙසං විතං උපඡනනෙඤ්ච නිරුජ්ඣති ව.

2. නිර්දේශවාර

සුද්ගලවාර

1. යමක්භට සිත උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නූපදනේ යැ යත්: පශ්චිම (වුනි) වික්කයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඒ කෂීණාසුවයනට (වුනි) වික්කය (උත්පාදකෂණයට පැමිණි බැවින්) උපදී. (භඩයට නොපත් බැවින්) නිරුද්ධ නො වෙයි, (භඩයට පැමිණ) නිරුද්ධ වන්නේ යැ, (අප්‍රාසන්ධික බැවින් අන් සිතක්) නූපදනේ යැ. (ශෛක්‍ෂාශාශෛක්‍ෂා පාච්ඡන) යෙස්සන්ගේ වික්කයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සිත (උත්පාදකෂණ සමබ්භතායෙන්) උපදී, (භඩයට නොපත් බැවින්) නිරුද්ධ නො වෙයි, (භඩයට පැමිණ) නිරුද්ධ වන්නේ මැ උපදනේ ද වෙයි.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් නූපදනේ නම් ඔහට සිත උපදීයි, නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

2. යමක්භට සිත නූපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ උපදනේ යැ යත්: නො වේ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදනේ නම් ඔහට සිත නූපදීයි නිරුද්ධ වෙයි යත්: නැතී.

උත්පාදනිරොධකාලසමහේදවාර යි.

3. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපනි නම් ඔහට සිත උපදී යත්: වික්කයාගේ භඩකෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපන, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, වික්කයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නේ ද උපදීමින් සිටුවනේ ද වෙයි.

4. යමක්භට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නූපන යත්: වික්කයාගේ භඩකෂණයෙහි ඔවුනට සිත නූපදී, ඔවුනට සිත නො ද නූපන්නේ යැ, නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යන ඔවුනට සිත නො ද උපදී, නො ද උපන්නේ යැ.

තව ද යමක්භට සිත නූපන්නේ නම් ඔහට සිත නූපදී යත්: එසේ යි.

උත්පාදෙක්ඛන්තවාර යි.

5. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත උපන යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපනි නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: වික්කයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපන, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, වික්කයාගේ භඩකෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපනි ද වේ නිරුද්ධ ද වේ.

6. යසස විතං න නිරුජ්ඣති තසස විතං න උපපන්නති: විතසස උපපාදකඛණෙ තෙසං විතං න නිරුජ්ඣති, නො ච තෙසං විතං න උපපන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං විතං න චෙව නිරුජ්ඣති න ච උපපන්නං.

යසස වා පන විතං න උපපන්නං තසස විතං න නිරුජ්ඣතීති: ආමන්තා.

නිරොධුපපන්නවාචො.

7. යසස විතං උපපජ්ජති තසස විතං උපපජ්ජාති: ආමන්තා.

යසස වා පන විතං උපපජ්ජාති තසස විතං උපපජ්ජතීති: විතසස භවකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං විතං උපපජ්ජාති, නො ච තෙසං විතං උපපජ්ජති, විතසස උපපාදකඛණෙ තෙසං විතං උපපජ්ජාති චෙව උපපජ්ජති ච.

8. යසස විතං න උපපජ්ජති තසස විතං න උපපජ්ජාති: උපපජ්ජාති.

යසස වා පන විතං න උපපජ්ජාති තසස විතං න උපපජ්ජතීති: නාඤී.

9. යසස විතං උපපජ්ජති තසස විතං උපපජ්ජසසතීති: පච්ඡිමවිතසස උපපාදකඛණෙ තෙසං විතං උපපජ්ජති, නො ච තෙසං විතං උපපජ්ජසසතී, ඉතරෙසං විතසස උපපාදකඛණෙ තෙසං විතං උපපජ්ජති චෙව උපපජ්ජසසතී ච.

යසස වා පන විතං උපපජ්ජසසතී තසස විතං උපපජ්ජතීති: විතසස භවකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං විතං උපපජ්ජසසතී, නො ච තෙසං විතං උපපජ්ජති, විතසස උපපාදකඛණෙ තෙසං විතං උපපජ්ජසසතී චෙව උපපජ්ජති ච.

10. යසස විතං න උපපජ්ජති තසස විතං න උපපජ්ජසසතීති: විතසස භවකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං විතං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං විතං න උපපජ්ජසසතී පච්ඡිමවිතසස භවකඛණෙ තෙසං විතං න චෙව උපපජ්ජති න ච උපපජ්ජසසතී.

යසස වා පන විතං න උපපජ්ජසසතී තසස විතං න උපපජ්ජතීති: පච්ඡිමවිතසස උපපාදකඛණෙ තෙසං විතං න උපපජ්ජසසතී, නො ච තෙසං විතං න උපපජ්ජති, පච්ඡිමවිතසස භවකඛණෙ තෙසං විතං න චෙව උපපජ්ජසසතී න ච උපපජ්ජති.

6. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නො උපන යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ නො වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නො උපන, නිරොධයට සම්චන්තවුනට ද අසංඥසත්ඵයනට දැයි ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වේ නොද උපනි.

තව ද යමක්භට සිත න උපනි නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

නිරොධොක්ඛන්තවාර යි.

7. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපන්නේ යැ යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත් විත්තයාගේ භවගක්ඛණයෙහි නිරොධයට සම්චන්තවුනට ද අසංඥ සත්ඵයනට දැයි ඔවුනට සිත උපන්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නේ ද උපදීමින් සිටුනේ ද වේ.

8. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: නැති.

9. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිම විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපදී, ඔවුනට සිත නො ද උපදින්නේ යැ, ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි සිත උපදීමින් සිටුනේ ද උපදින්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත උපදින්නේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: විත්තයාගේ භවගක්ඛණයෙහි නිරොධයට සම්චන්තවුනට ද අසංඥ සත්ඵයනට දැයි ඔවුනට සිත උපදින්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සිත උපදින්නේ ද උපදීමින් සිටුනේ ද වේ.

10. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නො උපදින්නේ ද යත්: විත්තයාගේ භවගක්ඛණයෙහි නිරොධයට සම්චන්තවුනට ද අසංඥසත්ඵයනට දැයි ඔවුනට සිත නො උපදී, ඔවුනට සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, පශ්චිම විත්තයාගේ භවගක්ඛණයෙහි ඔවුනට සිත නො ද උපදී, නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නො උපදින්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: පශ්චිම විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සිත නො උපදින්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද නො උපදී, පශ්චිම විත්තයාගේ භවගක්ඛණයෙහි ඔවුනට සිත නො ද උපදින්නේ යැ, නො ද උපදී.

11. යසස චිත්තං උපපජ්ඣන්තං තසස චිත්තං උපපජ්ඣස්සනිති: පච්ඡිමචිත්තසමඛිථිනං තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣස්සනි, ඉතරෙසං තෙසං චිත්තං උපපජ්ඣන්තං චෙව උපපජ්ඣස්සනි ච.

යසස චා පන චිත්තං උපපජ්ඣස්සනි තසස චිත්තං උපපජ්ඣන්තා: ආමනතා.

12. යසස චිත්තං න උපපජ්ඣන්තං තසස චිත්තං න උපපජ්ඣස්සනිති: නත්ථි.

යසස චා පන චිත්තං න උපපජ්ඣස්සනි තසස චිත්තං න උපපජ්ඣන්තා: උපපජ්ඣන්තං.

උපපාදවාරො.

13. යසස චිත්තං නිරුජ්ඣන්ති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣන්තා: ආමනතා.

යසස චා පන චිත්තං නිරුජ්ඣන්තං තසස චිත්තං නිරුජ්ඣන්ති: චිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣන්ති, චිත්තස්ස භවගකඛණෙ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣන්තං චෙව නිරුජ්ඣන්ති ච.

14. යසස චිත්තං න නිරුජ්ඣන්ති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣන්තා: නිරුජ්ඣන්ති.

යසස චා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣන්තං තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣන්ති: නත්ථි.

15. යසස චිත්තං නිරුජ්ඣන්ති තසස චිත්තං නිරුජ්ඣන්තිස්සනිති: පච්ඡිමචිත්තස්ස භවගකඛණෙ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣන්තිස්සනි, ඉතරෙසං චිත්තස්ස භවගකඛණෙ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣන්ති, චෙව නිරුජ්ඣන්තිස්සනි ච.

යසස චා පන චිත්තං නිරුජ්ඣන්තිස්සනි, තසස චිත්තං නිරුජ්ඣන්ති, චිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣන්තිස්සනි, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣන්ති. චිත්තස්ස භවගකඛණෙ තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣන්තිස්සනි චෙව නිරුජ්ඣන්ති ච.

16. යසස චිත්තං න නිරුජ්ඣන්ති තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣන්තිස්සනි: නිරුජ්ඣන්තිස්සනි.

යසස චා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣන්තිස්සනි තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣන්ති: නිරුජ්ඣන්ති.

11. යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිම වික්‍රමයමකී වූ ඔවුනට සිත උපන්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උපදින්නේ යැ ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සිත උපන්නේ ද වෙයි, උපදින්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත උපදින්නේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

12. යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට සිත නො උපදින්නේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

උත්පාදවාරය යි.

13. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: වික්‍රමයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වී යැ, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, වික්‍රමයාගේ භවිග්‍රහණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වූයේ ද නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනේ ද වේ.

14. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: නිරුද්ධ වී යැ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: නැති.

15. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිම වික්‍රමයාගේ භවිග්‍රහණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට වික්‍රමයාගේ භවිග්‍රහණයෙහි සිත නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනෙ ද නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: වික්‍රමයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසන්ධියනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, වික්‍රමයාගේ භවිග්‍රහණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනේ ද වේ.

16. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: නිරුද්ධ වේ.

17. යසස චිතං නිරුජ්ඣිතං තසස චිතං නිරුජ්ඣිසසනීති: පච්ඡිමචිතසස භවතකඛණෙ තෙසං චිතං නිරුජ්ඣිතං, නො ච තෙසං චිතං නිරුජ්ඣිසසනී, ඉතරෙසං තෙසං චිතං නිරුජ්ඣිතං චෙව නිරුජ්ඣිසසනී ච.

යසස චා පන චිතං නිරුජ්ඣිසසනී තසස චිතං නිරුජ්ඣිතාති: ආමනායා:

18. යසස චිතං න නිරුජ්ඣිතං තසස චිතං න නිරුජ්ඣිසසනීති: නඤ්චී.

යසස චා පන චිතං න නිරුජ්ඣිසසනී තසස චිතං න නිරුජ්ඣිතාති: නිරුජ්ඣිතං.

නිරොධවාරො.

19. යසස චිතං උපපජ්ජති තසස චිතං නිරුජ්ඣිතාති: ආමනායා.

යසස චා පන චිතං නිරුජ්ඣිතං තසස චිතං උපපජ්ජනීති: චිතසස භවතකඛණෙ නිරොධසමාපනානං අසඤ්ඤිතනානං තෙසං චිතං නිරුජ්ඣිතං, නො ච තෙසං චිතං උපපජ්ජති, චිතසස උපපාදකඛණෙ තෙසං චිතං නිරුජ්ඣිතං චෙව උපපජ්ජති ච.

20. යසස චිතං න උපපජ්ජති තසස චිතං න නිරුජ්ඣිතාති: නිරුජ්ඣිතං.

යසස චා පන චිතං න නිරුජ්ඣිතං තසස චිතං න උපපජ්ජනීති: නඤ්චී.

21. යසස චිතං උපපජ්ජති තසස චිතං නිරුජ්ඣිසසනීති: ආමනායා.

යසස චා පන චිතං නිරුජ්ඣිසසනී තසස චිතං උපපජ්ජනීති: චිතසස භවතකඛණෙ නිරොධසමාපනානං අසඤ්ඤිතනානං තෙසං චිතං නිරුජ්ඣිසසනී, නො ච තෙසං චිතං උපපජ්ජති, චිතසස උපපාදකඛණෙ තෙසං චිතං නිරුජ්ඣිසසනී චෙව උපපජ්ජති ච.

22. යසස චිතං න උපපජ්ජති තසස චිතං න නිරුජ්ඣිසසනීති: චිතසස භවතකඛණෙ නිරොධසමාපනානං අසඤ්ඤිතනානං තෙසං චිතං න උපපජ්ජති, නො ච තෙසං චිතං න නිරුජ්ඣිසසනී, පච්ඡිමචිතසස භවතකඛණෙ තෙසං චිතං න චෙව උපපජ්ජති, න ච නිරුජ්ඣිසසනී.

යසස චා පන චිතං න නිරුජ්ඣිසසනී තසස චිතං න උපපජ්ජනීති: ආමනායා.

17. යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිම වික්‍රමයාගේ භවගක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ විය, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සිත නිරුද්ධ වූයේ ද නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

18. යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නිරුද්ධ විය.

නිරොධවාර යි.

19. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: වික්‍රමයාගේ භවගක්‍ෂණයෙහි නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසක්‍රියනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ විය, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, වික්‍රමයාගේ උත්පාදකක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වූයේ ද උපදීමින් සිටුවනේ ද වේ.

20. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: නිරුද්ධ විය.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: නැතී.

21. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: වික්‍රමයාගේ භවගක්‍ෂණයෙහි නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසක්‍රියනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ය, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, වික්‍රමයාගේ උත්පාදකක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද උපදීමින් සිටුවනේ ද වේ.

22. යමක්භට සිත නූපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: වික්‍රමයාගේ භවගක්‍ෂණයෙහි නිරොධයට සමවන්නවුනට ද අසංඥසක්‍රියනට දැයි ඔවුනට සිත නො උපදී, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, පශ්චිම වික්‍රමයාගේ භවගක්‍ෂණයෙහි ඔවුනට සිත නො උපදනේ ද නො නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

23. යසස වීතං උපපජ්ඣ කසස වීතං නිරුජ්ඣකීසසකීති: පච්ඡමවීතසස හඛගකඛලෙණ තෙසං වීතං උපපජ්ඣ, නො ච තෙසං වීතං නිරුජ්ඣකීසසකී. ඉතරෙසං තෙසං වීතං උපපජ්ඣ වෙච, නිරුජ්ඣකීසසකී ච.

යසස වා පන වීතං නිරුජ්ඣකීසසකී කසස වීතං උපපජ්ඣාති: ආමනායා.

24. යසස වීතං න උපපජ්ඣ කසස වීතං න නිරුජ්ඣකීසසකීති: නාසී.

යසස වා පන වීතං න නිරුජ්ඣකීසසකී කසස වීතං න උපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣ.

උපාදනිරොධවාරො.

25. යසස වීතං උපපජ්ඣ කසස වීතං න නිරුජ්ඣකීති: ආමනායා.

යසස වා පන වීතං න නිරුජ්ඣකී කසස වීතං උපපජ්ඣති: නිරොධසමාපන්නානං අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං වීතං න නිරුජ්ඣකී, නො ච තෙසං වීතං උපපජ්ඣති, වීතසස උපාකඛදලෙණ තෙසං වීතං න නිරුජ්ඣකී වෙච උපපජ්ඣති ච.

26. යසස වීතං න උපපජ්ඣ කසස වීතං නිරුජ්ඣකීති: නිරොධසමාපන්නානං අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං වීතං න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං වීතං නිරුජ්ඣකී, වීතසස හඛගකඛලෙණ තෙසං වීතං න උපපජ්ඣති වෙච නිරුජ්ඣකී ච.

යසස වා පන වීතං න නිරුජ්ඣකී කසස වීතං න උපපජ්ඣති: ආමනායා.

උපපජ්ජමාන න නිරොධවාරො.

27. යසස වීතං උපපජ්ජමානං කසස වීතං උපපන්නති: ආමනායා.

යසස වා පන වීතං උපපන්නං කසස වීතං උපපජ්ජමානතති: වීතසස හඛගකඛලෙණ තෙසං වීතං උපපන්නං, නො ච තෙසං වීතං උපපජ්ජමානං, වීතසස උපාදකඛලෙණ තෙසං වීතං උපපන්නං වෙච උපපජ්ජමානං.

28. යසස වීතං න උපපජ්ජමානං කසස වීතං න උපපන්නතති: වීතසස හඛගකඛලෙණ තෙසං වීතං න උපපජ්ජමානං, නො ච තෙසං වීතං න උපපන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං වීතං න වෙච උපපජ්ජමානං න ච උපපන්නං.

යසස වා පන වීතං න උපපන්නං කසස වීතං න උපපජ්ජමානතති: ආමනායා.

උපපජ්ජමානුපපන්නවාරො.

23. යමක්භට සිත උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: පශ්චිම වික්‍රමයාගේ භද්‍රගණ්ණයෙහි ඔවුනට සිත උපන්නේ ය, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ ය. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සිත උපන්නේ ද වෙයි, නිරුද්ධ වන්නේ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට සිත උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

24. යමක්භට සිත නො උපන්නේ නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට සිත නො උපන්නේ ද යත්: උපන්නේ යි.

උත්පාද නිරෝධවාර යි.

25. යමක්භට සිත උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත උපදී ද යත්: නිරෝධයට සම්වන්තවුනට ද අසංඤ්ඤායනට දැයි ඔවුනට සිත නිරුද්ධ නො වේ, ඔවුනට සිත නො ද උපදී, සිත උපන් කෙසෙහි ඔවුනට සිත නො නිරුද්ධ වන්නේ ද උපදනේ ද වේ.

26. යමක්භට සිත නො උපදී නම් ඔහට සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නිරෝධයට සම්වන්තවුනට ද අසංඤ්ඤායනට දැයි ඔවුනට සිත නො ද උපදී, ඔවුනට සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, වික්‍රමයාගේ භද්‍රගණ්ණයෙහි ඔවුනට සිත නො උපදීමින් සිටුනෙ ද නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනෙ ද වේ.

තව ද යමක්භට සිත නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පද්‍යාමාන න නිරෝධවාර යි.

27. යමක්භට සිත උපදීමින් පවතී නම් ඔහට සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපනී නම් ඔහට සිත උපදීමින් පවතී ද යත්: වික්‍රමයාගේ භද්‍රගණ්ණයෙහි ඔවුනට සිත උපනී, ඔවුනට සිත නො ද උපදීමින් පවතී. වික්‍රමයාගේ උත්පාද්‍යාමානෙහි ඔවුනට සිත උපන්නෙ ද උපදීමින් සිටුනෙ ද වේ.

28. යමක්භට සිත උපදීමින් නො පවතී නම් ඔහට සිත නො උපනී යත්: වික්‍රමයාගේ භද්‍රගණ්ණයෙහි ඔවුනට සිත උපදීමින් සිටුනෙ නො වෙයි, සිත නො ද නුපන්නෙ යැ, නිරෝධයට සම්වන්තවුනට ද අසංඤ්ඤායනට දැයි ඔවුනට සිත නො ද උපදීමින් සිටුනෙ යැ නො ද උපන්නෙ යැ.

තව ද යමක්භට සිත නුපන්නේ නම් ඔහට සිත උපදීමින් සිටුනෙ නො වෙයි යත්: එසේ යි.

උත්පද්‍යාමානොත්පන්නවාර යි.

29. යසස චිත්තං නිරුජ්ඣමානං තසස චිත්තං උපපන්නතති: ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තං උපපන්නං තසස චිත්තං නිරුජ්ඣමානතති: චිත්තසස උපපාදකඛණේ තෙසං චිත්තං උපපන්නං, නො ච තෙසං චිත්තං නිරුජ්ඣමානං, චිත්තසස භවනකඛණේ තෙසං චිත්තං උපපන්නං ටෙව නිරුජ්ඣමානඤච.

30. යසස චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං තසස චිත්තං න උපපන්නතති: චිත්තසස උපපාදකඛණේ තෙසං චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං, නො ච තෙසං චිත්තං න උපපන්නං, නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං චිත්තං න ටෙව නිරුජ්ඣමානං, න ච උපපන්නං.

යසස වා පන චිත්තං න උපපන්නං තසස චිත්තං න නිරුජ්ඣමානතති: ආමනතා.

නිරුජ්ඣමානුපපන්නවාචො.

31. යසස චිත්තං උපපන්නං තසස චිත්තං උපපජ්ජාති: ආමනතා.

යසස වා පන චිත්තං උපපජ්ජාති තසස චිත්තං උපපන්නතති: නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජාති, නො ච තෙසං චිත්තං උපපන්නං, චිත්තසමධිගීනං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජාති ටෙව උපපන්නඤච.

32. යසස චිත්තං න උපපන්නං තසස චිත්තං න උපපජ්ජාති: උපපජ්ජාති.

යසස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජාති තසස චිත්තං න උපපන්නතති: නජී.

33. යසස චිත්තං උපපන්නං තසස චිත්තං උපපජ්ජසසතිති: පඤ්ඤමචිත්තසමධිගීනං තෙසං චිත්තං උපපන්නං, නො ච තෙසං චිත්තං උපපජ්ජසසති, ඉතරෙසං චිත්තසමධිගීනං තෙසං චිත්තං උපපන්නඤච උපපජ්ජසසති ච.

යසස වා පන චිත්තං උපපජ්ජසසති තසස චිත්තං උපපන්නතති: නිරොධසමාපන්නානං අසඤ්ඤසන්නානං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජසසති, නො ච තෙසං චිත්තං උපපන්නං, චිත්තසමධිගීනං තෙසං චිත්තං උපපජ්ජසසති ටෙව උපපන්නඤච.

34. යසස චිත්තං න උපපන්නං තසස චිත්තං න උපපජ්ජසසතිති: උපපජ්ජසසති.

යසස වා පන චිත්තං න උපපජ්ජසසති තසස චිත්තං න උපපන්නතති: උපපන්නං.

උපපනුපපාදවාචො.

29. යමක්භට සිත නිරුධ්‍යමාන (නිරුද්ධ වෙමින් සිටුනො) නම් ඔහට සිත උත්පන්න (ඉපදෙසිටියෙ) වෙයි යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත නිරුධ්‍යමාන වෙයි යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සිත උත්පන්න වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නිරුධ්‍යමාන වෙයි, විත්තයාගේ භවිගකෂණයෙහි ඔවුනට සිත උත්පන්න ද නිරුධ්‍යමාන ද වේ.

30. යමක්භට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වේ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වෙයි යත්: විත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වෙයි, ඔවුනට සිත නො ද නොත්පන්න වෙයි, නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්ඤානට දැයි ඔවුනට සිත නො ද නිරුධ්‍යමාන වෙයි, නො ද උත්පන්න වෙයි.

තව ද යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නිරුධ්‍යමාන නො වෙයි යත්: එසේ යැ.

නිරුධ්‍යමානොත්පන්නවාර යි.

31. යමක්භට සිත උත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත උපන්නෙ යැ යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත උපන්නෙ නම් ඔහට සිත ඉපද සිටුනො යැ යත්: නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්ඤානට දැයි ඔවුනට සිත උපන, ඔවුනට සිත නො උත්පන්න වෙයි, විත්තසමඛඪී වූ ඔවුනට සිත උපන්නෙ ද ඉපද සිටුනො ද වේ.

32. යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපන යත්: උපන.

තවද යමක්භට සිත නූපන්නෙ නම් ඔහට සිත ඉපද සිටුනො නො වෙයි යත්: නැති.

33. යමක්භට සිත ඉපද සිටුනො නම් ඔහට සිත (මතු) උපදනෙ යැ යත්: පශ්චිම විත්තසමඛඪී වූ ඔවුනට සිත ඉපද සිටුනො යැ, ඔවුනට සිත නො ද (මතු) උපදනෙ යැ, සෙසු විත්තසමඛඪී වූ ඔවුනට ඉපද සිටුනො ද (මතු) උපදනෙ ද වෙයි.

තව ද යමක්භට සිත (මතු) උපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න වී ද යත්: නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්ඤානට දැයි ඔවුනට සිත (මතු) උපදනෙ යැ, ඔවුනට සිත නො ද උත්පන්න වෙයි, විත්තසමඛඪී වූ ඔවුනට සිත උපදනෙ ද ඉපද සිටුනො ද වේ.

34. යමක්භට සිත උත්පන්න නො වේ නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්: උපදනෙ යැ.

තව ද යමක්භට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත උත්පන්න නො වේ යත්: උත්පන්න වේ.

උත්පන්නොත්පාදවාර යි.

35. යසස විතං උපපජ්ඣ නො ච තසස විතං උපපනං තසස විතං උපපජ්ඣසසතීති: ආමනතා.

යසස චා පන විතං උපපජ්ඣසසතී නො ච තසස විතං උපපනං තසස විතං උපපජ්ඣසාති: ආමනතා.

36. යසස විතං න උපපජ්ඣ නො ච තසස විතං න උපපනං තසස විතං න උපපජ්ඣසසතීති: නජ්ඣී.

යසස චා පන විතං න උපපජ්ඣසසතී නො ච තසස විතං න උපපනං තසස විතං න උපපජ්ඣසාති: උපපජ්ඣ.

අතීතානාගතවාරො.

37. උපපනං උපපජ්ඣමානතනී: හබ්බකඛ්ඤෙ උපපනං නො ච උපපජ්ඣමානං උපපාදකඛ්ඤෙ උපපනංචෙච උපපජ්ඣමානකඤ්ච.

උපපජ්ඣමානං උපපනතනී: ආමනතා.

38. න උපපනං න උපපජ්ඣමානතනී: ආමනතා.

න උපපජ්ඣමානං න උපපනතනී: හබ්බකඛ්ඤෙ න උපපජ්ඣමානං නො ච න උපපනං අතීතානාගතවිතං න චෙච උපපජ්ඣමානං න ච උපපනං.

උපපනානුපපජ්ඣමානවාරො.

39. නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානතනී: නො

නිරුජ්ඣමානං නිරුද්ධතනී: නො.

40. න නිරුද්ධං න නිරුජ්ඣමානතනී: හබ්බකඛ්ඤෙ න නිරුද්ධං නො ච න නිරුජ්ඣමානං. උපපාදකඛ්ඤෙ අනාගතකඤ්ච විතං න චෙච නිරුද්ධං, න ච නිරුජ්ඣමානං.

න නිරුජ්ඣමානං, න නිරුද්ධතනී: අතීතං විතං න නිරුජ්ඣමානං, නො ච න නිරුද්ධං, උපපාදකඛ්ඤෙ අනාගතං ච විතං න චෙච නිරුජ්ඣමානං න ච නිරුද්ධං.

නිරුද්ධං නිරුජ්ඣමානවාරො.

35. යමක්භට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ වී නම් ඔහට සිත නො ද ඉපැදූ සිටුවනෙ වේ නම් ඔහට සිත උපදනෙ යැ යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට සිත (මතු) උපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද ඉපැදූ සිටුවනෙ නම් ඔහට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ වී යත්: එසේ යි.

36. යමක්භට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට සිත නො ද නොත්පන්න වී නම් ඔහට සිත නූපදනෙ යැ යත්: නැත.

තව ද යමක්භට සිත නූපදනෙ නම් ඔහට සිත නො ද නොත්පන්න වේ නම් ඔහට සිත ඉපැදූ නිරුද්ධ නො වී යත්: ඉපැදූ නිරුද්ධ වී.

අතීතානාගතවාර යි.

37. උත්පන්න වූයෙ උත්පදාමාන වෙයි යත්: භවිගක්ඝණයෙහි උත්පන්න වෙයි, නො ද උත්පදාමාන වෙයි, උත්පදක්ඝණයෙහි උත්පන්න ද උත්පදාමාන ද වේ.

උත්පදාමාන වූයෙ උත්පන්න වෙයි යත්: එසේ යි.

38. උත්පන්න නො වූයෙ උත්පදාමාන නො වෙයි යත්: එසේ යි.

උත්පදාමාන නො වූයෙ උත්පන්න නො වෙයි යත්: භවිගක්ඝණයෙහි උත්පදාමාන නො වෙයි, නො ද නොත්පන්න වෙයි, අතීතානාගත සිත නො ද උත්පදාමාන යැ, නො ද උත්පන්න යි.

උත්පන්නොත්පදාමානවාර යි.

39. නිරුද්ධ වූයෙ නිරුධාමාන වෙයි යත්: නැත.

නිරුද්ධාමාන වූයේ නිරුද්ධ වෙයි යත්: නැත.

40. නිරුද්ධ නො වූයෙ නිරුධාමාන නො වෙයි යත්: භවිගක්ඝණයෙහි නිරුද්ධ වූයෙ නො වෙයි. නො ද නිරුධාමාන නො වූයෙ වෙයි. උත්පදක්ඝණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුද්ධ යැ, නො ද නිරුධාමාන යි.

නිරුධාමාන නො වූයෙ නිරුද්ධ නො වෙයි යත්: අතීත විත්තය නිරුධාමාන නො වෙයි, නො ද නිරුද්ධ නො වූයෙ වෙයි, උත්පදක්ඝණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුධාමාන යැ නො ද නිරුද්ධ යි.

නිරුද්ධ නිරුධාමානවාර යි.

41. යසස චිත්තං උපපජ්ජමානං බණං බණං චිතිකකනානං අතිකකනානකාලං නිරුජ්ඣමානං බණං බණං චිතිකකනානං අතිකකනානකාලං තසස චිත්තනති: හබ්බකඛණං චිත්තං උපපාදකඛණං චිතිකකනානං හබ්බකඛණං අචිතිකකනානං, අතිතං චිත්තං උපපාදකඛණං ච චිතිකකනානං හබ්බකඛණං ච චිතිකකනානං.

යසස වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣමානං බණං බණං චිතිකකනානං අතිකකනානකාලං උපපජ්ජමානං බණං බණං චිතිකකනානං අතිකකනානකාලං තසස චිත්තනති: අතිතං චිත්තං.

42. යසස චිත්තං න උපපජ්ජමානං බණං බණං චිතිකකනානං අතිකකනානකාලං න නිරුජ්ඣමානං බණං බණං චිතිකකනානං අතිකකනානකාලං තසස චිත්තනති: උපපාදකඛණං අනාගතං චිත්තං.

යසස වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣමානං බණං බණං චිතිකකනානං අතිකකනානකාලං න උපපජ්ජමානං බණං බණං චිතිකකනානං අතිකකනානකාලං තසස චිත්තනති: හබ්බකඛණං චිත්තං හබ්බකඛණං අචිතිකකනානං, නො ච උපපාදකඛණං අචිතිකකනානං, උපපාදකඛණං අනාගතං ච චිත්තං. හබ්බකඛණං ච අචිතිකකනානං, උපපාදකඛණං ච අචිතිකකනානං.

අතිකකනානකාලවාචො.

ධම්මවාචො

43. යං චිත්තං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තං චිත්තං නිරුජ්ඣති සසති න උපපජ්ජසසතිති: ආමනාහං.

යං වා පන චිත්තං නිරුජ්ඣති සසති න උපපජ්ජසසති තං චිත්තං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣතිති: ආමනාහං.

44. යං චිත්තං න උපපජ්ජති නිරුජ්ඣති තං චිත්තං න නිරුජ්ඣති සසති උපපජ්ජසසතිති: නො.

යං වා පන චිත්තං න නිරුජ්ඣති සසති උපපජ්ජසසති තං චිත්තං න උපපජ්ජති නිරුජ්ඣතිති: නඤ්චී.

උපපාද නිරොධකාලසමූහදවාචො.

45. යං චිත්තං උපපජ්ජති තං චිත්තං උපපන්නනති: ආමනාහං.

යං වා පන චිත්තං උපපන්නං තං චිත්තං උපපජ්ජතිති, හබ්බකඛණං චිත්තං උපපන්නං, නො ච තං චිත්තං උපපජ්ජති උපපාදකඛණං චිත්තං උපපන්නං චෙව උපපජ්ජති ච.

41. යමක්භට සිත උත්පාදකෂණය ඝණමාත්‍රයක් ඉක්මැගිය අතීතකාල වේ නම් නිරොධකෂණය ඝණමාත්‍රයක් ඉක්මැගිය අතීතකාල වේ නම් ඔහට සිත අතීතකාල වෙයි යත්: භවිගකෂණයෙහි සිත උත්පාදකෂණය ඉක්මැගියෙ යැ, භවිගකෂණය නො ඉක්මැගියෙ යැ, අතීත වික්‍රමය උත්පාදකෂණය ද ඉක්මැගියෙ යැ, භවිගකෂණය ද ඉක්මැගියෙ යි.

තවද යමක්භට සිත නිරොධකෂණය ඝණමාත්‍රයක් ඉක්මැගිය අතීතකාල වේ නම් උත්පාදකෂණය ඝණමාත්‍රයක් ඉක්මැගිය අතීතකාල වේ නම් ඔහට සිත අතීත වෙයි යත්: අතීත සිත වෙයි.

42. යමක්භුගේ සිත උපදමින් පවත්නා කෙණෙහි නො වූයේ කෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඔහුගේ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි නො වූයේ කෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ වේ ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත අනාගත යැ.

තව ද යමක්භුගේ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි නොවූයේ කෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්ම ගිය කල් ඇත්තේ නම් ඔහුගේ සිත උපදමින් පවත්නා කෙණෙහි නොවූයේ කෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්ම ගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: භවිගකෂණයෙහි සිත භවිගකෂණය නො ඉක්ම වී යැ, උත්පාදකෂණය නො ද නො ඉක්ම වී යැ. උත්පාදකෂණයෙහි සිත අනාගත ද වෙ යි. භවිගකෂණය ද නො ඉක්ම වී ය, උත්පාදකෂණය ද නො ඉක්ම වී යැ.

අතික්‍රාන්තකාලවාර යි.

ධම්මවාරය

43. යම සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

44. යම සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

උත්පාද නිරොධකාලයම්භෙදවාර යි.

45. යම සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපනී යත්: එසේ යි.

තව ද යම සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: භවිගකෂණයෙහි සිත උපනී, ඒ සිත නො ද උපදී, උත්පාදකෂණයෙහි සිත උපන්නේ ද වේ, උපදී ද වේ.

46. යං විඤ්ඤානං උපසංඝාතං න උපසංඝාතානි: හඬගකඛලෙණ විඤ්ඤානං උපසංඝාතං, නො ව තං විඤ්ඤානං උපසංඝාතං, අතීතානාගතං විඤ්ඤානං න චෙව උපසංඝාතං, න ච උපසංඝාතං.

යං වා පන විඤ්ඤානං උපසංඝාතං තං විඤ්ඤානං උපසංඝාතීති: ආමනනා.

උප්පාදුප්පනනවාරො.

47. යං විඤ්ඤානං නිරුප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං උප්පාදනානි: ආමනනා.

යං වා පන විඤ්ඤානං උප්පාදනං තං විඤ්ඤානං නිරුප්පාදිතීති: උප්පාදනානි: විඤ්ඤානං උප්පාදනං, නො ව තං විඤ්ඤානං නිරුප්පාදිතං, හඬගකඛලෙණ විඤ්ඤානං උප්පාදනං චෙව නිරුප්පාදිතං ව.

48. යං විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං උප්පාදනානි: උප්පාදනානි: විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතං, නො ව තං විඤ්ඤානං උප්පාදනං, අතීතානාගතං විඤ්ඤානං න චෙව නිරුප්පාදිතං න ච උප්පාදනං.

යං වා පන විඤ්ඤානං උප්පාදනං තං විඤ්ඤානං න නිරුප්පාදිතීති: ආමනනා.

නිරොධුප්පනනවාරො.

49. යං විඤ්ඤානං උප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං උප්පාදිතානි: නො.

යං වා පන විඤ්ඤානං උප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං උප්පාදිතීති: නො.

50. යං විඤ්ඤානං න උප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං උප්පාදිතානි: අතීතං විඤ්ඤානං න උප්පාදිතං, නො ව තං විඤ්ඤානං උප්පාදිතං, හඬගකඛලෙණ අනාගතං විඤ්ඤානං න චෙව උප්පාදිතං, න ච උප්පාදිතං.

යං වා පන විඤ්ඤානං උප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං උප්පාදිතීති: උප්පාදනානි: විඤ්ඤානං න උප්පාදිතං, නො ව තං විඤ්ඤානං උප්පාදිතං, හඬගකඛලෙණ අනාගතං ව විඤ්ඤානං න චෙව උප්පාදිතං, න ච උප්පාදිතං.

51. යං විඤ්ඤානං උප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං උප්පාදිතානි: නො.

යං වා පන විඤ්ඤානං උප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං උප්පාදිතීති: නො.

52. යං විඤ්ඤානං න උප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං උප්පාදිතානි: අනාගතං විඤ්ඤානං න උප්පාදිතං, නො ව තං විඤ්ඤානං උප්පාදිතං, හඬගකඛලෙණ අතීතං ව විඤ්ඤානං න චෙව උප්පාදිතං, න ච උප්පාදිතං.

යං වා පන විඤ්ඤානං උප්පාදිතං තං විඤ්ඤානං උප්පාදිතීති: උප්පාදනානි: විඤ්ඤානං න උප්පාදිතං, නො ව තං විඤ්ඤානං උප්පාදිතං, හඬගකඛලෙණ අතීතං ව විඤ්ඤානං න චෙව උප්පාදිතං, න ච උප්පාදිතං.

46. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: හඬගඤ්ඤයෙහි සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත සිත නො ද උපදී. නො උපනී ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පාදකෂණවාර යි.

47. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත උපනී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වේ, හඬගඤ්ඤයෙහි සිත උපනී ද වේ යි, නිරුද්ධ ද වේ.

48. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වේ, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වේ යි. නො ද උපනී ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

නිරොධොත්පත්තවාර යි.

49. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

50. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ, හඬගඤ්ඤයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද උපදී, නො ද උපන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපදී, හඬගඤ්ඤයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද නො උපන්නේ යි. නො ද උපදී.

51. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: නැති.

52. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, හඬගඤ්ඤයෙහි අතීත වූ සිත ද නො ද උපදී යි. නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත නො උපදින්නේ යැ, ඒ නො ද නො උපදී, හඬගඤ්ඤයෙහි අතීත වූ සිත ද නො ද උපදින්නේ යි. නො උපදී ද වේ.

53. යං විඤ්ඤානං උපපජ්ජති තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජිසාසකීති: නො.

යං වා පන විඤ්ඤානං උපපජ්ජිසාසකී තං විඤ්ඤානං උපපජ්ජියාති: නො.

54. යං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජති තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජිසාසකීති: අනාගතං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජති, නො ච තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජිසාසකී. පච්චුප්පානං විඤ්ඤානං න චෙව උපපජ්ජති, න ච උපපජ්ජිසාසකී.

යං වා පන විඤ්ඤානං න උපපජ්ජිසාසකී තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජියාති: අතීතං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජිසාසකී, නො ච තං විඤ්ඤානං න උපපජ්ජති, පච්චුප්පානං විඤ්ඤානං න චෙව උපපජ්ජිසාසකී, න ච උපපජ්ජති.

උපපාදවාරො.

55. යං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣියාති: නො.

යං වා පන විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣිතීති: නො.

56. යං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣියාති: අතීතං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, උපපාදකම්මෙණ අනාගතං ච විඤ්ඤානං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣති.

යං වා පන විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣිතීති: භවිතකම්මෙණ විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, උපපාදකම්මෙණ අනාගතං ච විඤ්ඤානං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣති.

57. යං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣිසාසකීති: නො.

යං වා පන විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣිසාසකී තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣිතීති: නො.

58. යං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣිසාසකීති: උපපාදකම්මෙණ අනාගතං ච විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, නො ච තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣිසාසකී, අතීතං විඤ්ඤානං න චෙව නිරුජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣිසාසකී.

යං වා පන විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣිසාසකී තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣිතීති: භවිතකම්මෙණ විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣිසාසකී, නො ච තං විඤ්ඤානං න නිරුජ්ඣති, අතීතං විඤ්ඤානං න චෙව නිරුජ්ඣිසාසකී, න ච නිරුජ්ඣති.

59. යං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣති තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣිසාසකීති: නො.

යං වා පන විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣිසාසකී තං විඤ්ඤානං නිරුජ්ඣියාති: නො.

53. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැති.

54. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂපන්න වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදින්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ, ප්‍රත්‍යක්ෂපන්න වූ සිත නො ද උපදින්නේ යැ. නො ද උපන්නේ යි.

උත්පාදවාර යි.

55. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

56. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ, උත්පාදකෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වී යැ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භවිග්‍යකෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වී යැ, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වෙයි, උත්පාදකෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නො ද නිරුද්ධ වී යැ. නො ද නිරුද්ධ වේ.

57. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

58. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නිරුද්ධ නො වේ, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, අතීත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භවිග්‍යකෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වේ, අතීත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. නිරුද්ධ ද නො වේ.

59. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

60. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදකයෙහි අනාගත වූ සිත ද නිරුද්ධ නො වී ය, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, භවිග්‍රහණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වී යැ. නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී ය, භවිග්‍රහණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො ද නිරුද්ධ වී යැ.

නිරොධවාර යි.

61. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැතී.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: නැතී.

62. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ, භවිග්‍රහණයෙහි අනාගත වූ සිත ද නො උපදී, නො ද නිරුද්ධ වී යැ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වී යැ, ඒ සිත නො ද නො උපදී, භවිග්‍රහණයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වී යැ, නො ද උපදී.

63. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: අනාගත වූ සිත නිරුද්ධ වන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද උපදී, උත්පාදකයෙහි සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද වෙයි, ඉපදී ද වේ.

64. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, භවිග්‍රහණයෙහි අතීත වූ ද සිත නො ද උපදී, නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

65. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැතී.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැතී.

66. යං විභං න උපපජ්ඣති කං විභං න නිරුජ්ඣති ඝට්ඨනීති: උපපාදකඛණං අනාගතං ච විභං න උපපජ්ඣති, නො ච කං විභං න නිරුජ්ඣති ඝට්ඨනී, භවිතකඛණං විභං න චෙව උපපජ්ඣති, න ච නිරුජ්ඣති ඝට්ඨනී.

යං වා පන විභං න නිරුජ්ඣති ඝට්ඨනී කං විභං න උපපජ්ඣතීති: අතීතං විභං න නිරුජ්ඣති ඝට්ඨනී, නො ච කං විභං න උපපජ්ඣති, භවිතකඛණං විභං න චෙව නිරුජ්ඣති ඝට්ඨනී, න ච උපපජ්ඣති.

උපපාදකඛණවිභංගො.

67. යං විභං උපපජ්ඣති කං විභං න නිරුජ්ඣති ඝට්ඨනීති: ආමනං.

යං වා පන විභං න නිරුජ්ඣති කං විභං උපපජ්ඣතීති, අතීතානාගතං විභං න නිරුජ්ඣති, නො ච කං විභං උපපජ්ඣති: උපපාදකඛණං විභං න නිරුජ්ඣති චෙව උපපජ්ඣති ච.

68. යං විභං න උපපජ්ඣති කං විභං නිරුජ්ඣති ඝට්ඨනීති: අතීතානාගතං විභං න උපපජ්ඣති, නො ච කං විභං නිරුජ්ඣති, භවිතකඛණං විභං න උපපජ්ඣති චෙව නිරුජ්ඣති ච.

යං වා පන විභං නිරුජ්ඣති කං විභං න උපපජ්ඣතීති: ආමනං.

උපපජ්ඣමාන න නිරුජ්ඣමානො.

69. යං විභං උපපජ්ඣමානං කං විභං උපපන්නනීති: ආමනං.

යං වා පන විභං උපපන්නං කං විභං උපපජ්ඣමානනීති: භවිතකඛණං විභං උපපන්නං, නො ච කං විභං උපපජ්ඣමානං, උපපාදකඛණං විභං උපපන්නං චෙව උපපජ්ඣමානං.

70. යං විභං න උපපජ්ඣමානං කං විභං න උපපන්නනීති: භවිතකඛණං විභං න උපපජ්ඣමානං, නො ච කං විභං න උපපන්නං, අතීතානාගතං විභං න චෙව උපපජ්ඣමානං න ච උපපන්නං.

යං වා පන විභං න උපපන්නං කං විභං න උපපජ්ඣමානනීති: ආමනං.

උපපජ්ඣමාන උපපන්නවිභංගො.

66. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි අනාගත වූ ද සිත නො උපන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, භවිග්කෂණයෙහි සිත නො ද උපන්නේ යැ, නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ, භවිග්කෂණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො ද උපන්නේ යි.

උත්පාද නිරෝධවාර යි.

67. යම් සිතෙක් උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඒ සිත උපදී ද යත්: අතීතානාගත වූ සිත නිරුද්ධ නො වෙයි, ඒ සිත නො ද උපදී, උත්පාදකෂණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි උපදීම ද වේ.

68. යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: අතීතානාගත වූ සිත නො උපදී, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි, භවිග්කෂණයෙහි සිත නො ද උපදී නිරුද්ධ ද වේ.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පදාමාන න නිරෝධවාර යි.

69. යම් සිතෙක් උපදීමත් පවතී නම් ඒ සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපනී නම් ඒ සිත උපදීමත් පවතී ද යත්: භවිග්කෂණයෙහි සිත උපනී. ඒ සිත නො ද උපදීමත් පවතී, උත්පාදකෂණයෙහි සිත උපනී ද වෙ යි, උපදීමත් පවත්නේ ද වේ.

70. යම් සිතෙක් උපදීමත් නො පවතී නම් ඒ සිත නො උපනී ද යත්: භවිග්කෂණයෙහි සිත නො උපදීමත් පවතී, ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත වූ සිත නො ද උපදීමත් පවතී, නො ද උපනී.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඒ සිත නො උපදීමත් පවතී ද යත්: එසේ යි.

උත්පදාමානොක්ෂන්තවාර යි.

71. යං විතං නිරුජ්ඣමානං තං විතං උපසන්නන්ති: ආමනතා.

යං වා පන විතං උපසන්නං තං විතං නිරුජ්ඣමානන්ති: උපසාදකඛණේ විතං උපසන්නං, නො ච තං විතං නිරුජ්ඣමානං, භව්වකඛණේ විතං උපසන්නං ආමනතා.

72. යං විතං න නිරුජ්ඣමානං තං විතං න උපසන්නං ති: උපසාදකඛණේ විතං න නිරුජ්ඣමානං, නො ච තං විතං න උපසන්නං, අනිතානාගතං විතං න වෙච්ච නිරුජ්ඣමානං න ච උපසන්නං.

යං වා පන විතං න උපසන්නං තං විතං න නිරුජ්ඣමානන්ති: ආමනතා.

නිරුජ්ඣමානුපපන්නවාරො.

73. යං විතං උපසන්නං තං විතං උපපජ්ඣන්ති: නො.

යං වා පන විතං උපපජ්ඣන්ති තං විතං උපසන්නන්ති: නො.

74. යං විතං න උපසන්නං තං විතං න උපපජ්ඣන්ති: අනිතං විතං න උපසන්නං, නො ච තං විතං න උපපජ්ඣන්ති, අනාගතං විතං න වෙච්ච උපසන්නං, න ච උපපජ්ඣන්ති.

යං වා පන විතං න උපපජ්ඣන්ති තං විතං න උපසන්නන්ති: පච්චුපසන්නං විතං න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තං විතං න උපසන්නං අනාගතං විතං න වෙච්ච උපපජ්ඣන්ති, න ච උපසන්නං.

75. යං විතං උපසන්නං තං විතං උපපජ්ඣස්සති: නො.

යං වා පන විතං උපපජ්ඣස්සති තං විතං උපසන්නන්ති: නො.

76. යං විතං න උපසන්නං තං විතං න උපපජ්ඣස්සති: අනාගතං විතං න උපසන්නං, නො ච තං විතං න උපපජ්ඣස්සති, අනිතං විතං න වෙච්ච උපසන්නං, න ච උපපජ්ඣස්සති.

යං වා පන විතං න උපපජ්ඣස්සති තං විතං න උපසන්නන්ති: පච්චුපසන්නං විතං න උපපජ්ඣස්සති, නො ච තං විතං න උපසන්නං අනිතං විතං න වෙච්ච උපපජ්ඣස්සති, න ච උපසන්නං.

උපපනුප්පාදවාරො.

71. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවතී නම් ඒ සිත උපති ද යක්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් උපති නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී ද යක්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත උපති, ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙමින් පවතී, භවිතකෂණයෙහි සිත උපති ද වෙයි, නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නේ ද වෙ.

72. යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී නම් ඒ සිත නො උපති ද යක්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී, ඒ සිත නො ද නො උපති. අතීතානාගත වූ සිත නො ද නිරුද්ධ වෙමින් පවතී යි. නො උපති ද වෙ.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී ද යක්: එසේ යි.

නිරුද්ධාමානොත්පත්තවාර යි.

73. යම් සිතෙක් උපති නම් ඒ සිත උපත්තේ ද යක්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපත්තේ නම් ඒ සිත උපති ද යක්: නැති.

74. යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නො උපත්තේ ද යක්: අතීත වූ සිත නො උපති, ඒ සිත නො ද උපත්තේ යැ. අනාගත වූ සිත නො උපති ද වෙයි, නො ද උපත්තේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපත්තේ නම් ඒ සිත නො උපති ද යක්: ප්‍රත්‍යුත්පත්ත වූ සිත නො උපත්තේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපති, අනාගත වූ සිත නො ද උපත්තේ යැ, නො ද උපති.

75. යම් සිතෙක් උපති නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යක්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත උපති ද යක්: නැති.

76. යම් සිතෙක් නො උපති නම් ඒ සිත නො උපත්තේ ද යක්: අනාගත වූ සිත නො උපති, ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ, අතීත වූ සිත නො ද උපති, නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො උපති ද යක්: ප්‍රත්‍යුත්පත්ත වූ සිත නො උපදින්නේ යැ, ඒ සිත නො ද නො උපති, අතීත වූ සිත නො ද උපත්තේ යැ, නො ද උපති.

උත්පත්තොත්පාදවාර යි.

77. යං විතං උපපජ්ඣස්ව නො ච තං විතං උපපන්නං තං විතං උපපජ්ඣසීතිති: නො.

යං වා පන විතං උපපජ්ඣසීති නො ච තං විතං උපපන්නං තං විතං උපපජ්ඣස්වති: නො.

78. යං විතං න උපපජ්ඣස්ව නො ච තං විතං න උපපන්නං තං විතං න උපපජ්ඣසීතිති: ආමනායා.

යං වා පන විතං න උපපජ්ඣසීති නො ච තං විතං න උපපන්නං තං විතං න උපපජ්ඣස්වති: ආමනායා.

අතීතානාගකවාරො.

79. උපපන්නං උපපජ්ජමානනති: භවිතකඛණේ උපපන්නං නො ච උපපජ්ජමානං, උපපාදකඛණේ උපපන්නං වෙච උපපජ්ජමානකඞ්ච, උපපජ්ජමානං උපපන්නනති: ආමනායා.

80. න උපපන්නං න උපපජ්ජමානනති: ආමනායා, න උපපජ්ජමානං න උපපන්නනති: භවිතකඛණේ න උපපජ්ජමානං, නො ච න උපපන්නං, අතීතානාගකං විතං න වෙච උපපජ්ජමානං න ච උපපන්නං.

උපපනුප්පජ්ජමානවාරො.

81. නිරුද්ධිං නිරුජ්ජකම්මානනති: නො. නිරුජ්ජකම්මානං නිරුද්ධිනති: නො.

82. න නිරුද්ධිං න නිරුජ්ජකම්මානනති: භවිතකඛණේ න නිරුද්ධිං, නො ච න නිරුජ්ජකම්මානං, උපපාදකඛණේ අනාගතං ච විතං න වෙච නිරුද්ධිං න ච නිරුජ්ජකම්මානං, න නිරුජ්ජකම්මානං න නිරුද්ධිනති: අතීතං විතං න නිරුජ්ජකම්මානං, නො ච න නිරුද්ධිං, උපපාදකඛණේ අනාගතං ච විතං න වෙච නිරුජ්ජකම්මානං න ච නිරුද්ධිං.

නිරුද්ධිනිරුජ්ජකම්මානවාරො

83. යං විතං උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතීකකනාහං අතිකකනාහකාලං, නිරුජ්ජකම්මානං ඛණං ඛණං විතීකකනාහං අතිකකනාහකාලං තං විතනනති: භවිතකඛණේ විතං උපපාදකඛණං විතීකකනාහං භවිතකඛණං අතිකකනාහං, අතීතං විතං උපපාදකඛණං ච විතීකකනාහං භවිතකඛණං ච විතීකකනාහං.

යං වා පන විතං නිරුජ්ජකම්මානං ඛණං ඛණං විතීකකනාහං අතිකකනාහකාලං, උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතීකකනාහං අතිකකනාහකාලං තං විතනනති: අතීතං විතං.

77. යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපනි නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො ද උපනි නම් ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැති.

78. යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපනි නම් ඒ සිත නො උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඒ සිත නො ද නො උපනි නම් ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: එසේ යි.

අතීතානාගතවාර යි.

79-80. උපන් (සිත) උපදිමින් පවතී ද යත්: භවිගසෂණයෙහි උපනි, නො ද උපදමින් පවතී, උත්පාදකෂණයෙහි උපන්නේ ද වෙයි, උපදිමින් පවත්නේ ද වෙයි, උපදිමින් පවත්නා සිත උපනි ද යත්: එසේ යි. නො උපන් (සිත) උපදිමින් නො පවතී ද යත්: එසේ යි.

උපදිමින් නො පවත්නා සිත නො උපනි ද යත්: භවිගසෂණ-යෙහි උපදිමින් නො පවතී, නො ද නො උපනි, අතීතානාගත වූ සිත උපදිමින් නො ද පවතීයි. නො උපනි ද වෙ.

උත්පත්තොත්පදාමානවාර යි.

81. නිරුද්ධ වූ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවතී ද යත්: නැති.

නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා සිත නිරුද්ධ ද යත්: නැති.

82. නිරුද්ධ නො වූ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී ද යත්: භවිගසෂණයෙහි නො නිරුද්ධ යැ, නො ද නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී, උත්පාදකෂණයෙහි අනාගත වූ ද සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නිරුද්ධ වෙමින් නො ද පවත්නේ වෙයි, නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා සිත නො නිරුද්ධ ද යත්: අතීත වූ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවතී. නො ද නො නිරුද්ධ යැ, උත්පාදකෂණයෙහි අනාගත වූ ද සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො ද පවතී යි, නො නිරුද්ධ ද වෙ.

නිරුද්ධ නිරුද්ධාමානවාර යි.

83. යම් සිතෙක් උපදිමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: භවිගසෂණයෙහි වූ සිත උත්පාදකෂණය ඉක්මිණි, භවිගසෂණය නො ඉක්මිණි, අතීත වූ සිත උත්පාදකෂණය ද ඉක්මිණි, භවිගසෂණය ද ඉක්මිණි.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත උපදිමින් පවත්නා කෙණෙහි වූයේ සෂණයක් ඉක්මුණක් වැ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: සිත ඉක්මිණි.

84. යං විතං න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතීක්කන්තං අතීක්කන්තාකාලං, න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතීක්කන්තං අතීක්කන්තාකාලං තං විතන්ති: උපපාදකඛණෙ අනාගතං විතං.

යං වා පන විතං න නිරුජ්ඣමානං ඛණං ඛණං විතීක්කන්තං අතීක්කන්තාකාලං, න උපපජ්ජමානං ඛණං ඛණං විතීක්කන්තං අතීක්කන්තාකාලං තං විතන්ති: භවකඛණෙ විතං භවකඛණං අවිතීක්කන්තං, නො ච උපපාදකඛණං අවිතීක්කන්තං, උපපාදකඛණෙ අනාගතං ච විතං, භවකඛණං ච අවිතීක්කන්තං උපපාදකඛණං ච අවිතීක්කන්තං.

අතීක්කන්තාකාලවාරො.

සුභගලධම්මවාරො

85. යස්ස යං විතං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං නිරුජ්ඣස්සති න උපපජ්ජස්සතිති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යං විතං නිරුජ්ඣස්සති න උපපජ්ජස්සති තස්ස තං විතං උපපජ්ජති න නිරුජ්ඣතිති: ආමන්තා.

86. යස්ස යං විතං න උපපජ්ජති නිරුජ්ඣති තස්ස තං විතං න නිරුජ්ඣස්සති උපපජ්ජස්සතිති: නො.

යස්ස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣස්සති උපපජ්ජස්සති තස්ස තං විතං න උපපජ්ජති නිරුජ්ඣතිති: නපී.

උපපාදනිරොධකාලසමෙහදවාරො.

87. යස්ස යං විතං උපපජ්ජති තස්ස තං විතං උපපන්නන්ති: ආමන්තා.

යස්ස වා පන යං විතං උපපන්නං තස්ස තං විතං උපපජ්ජතිති: භවකඛණෙ විතං උපපන්නං, නො ච තස්ස තං විතං උපපජ්ජති, උපපාදකඛණෙ විතං උපපන්නං වෙච උපපජ්ජති ච.

88. යස්ස යං විතං න උපපජ්ජති තස්ස තං විතං න උපපන්නන්ති: භවකඛණෙ විතං න උපපජ්ජති, නො ච තස්ස තං විතං න උපපන්නං. අතීක්කන්තාගතං විතං න වෙච උපපජ්ජති, න ච උපපන්නං.

යස්ස වා පන යං විතං න උපපන්නං තස්ස තං විතං න උපපජ්ජතිති: ආමන්තා.

උපපාදපපන්නවාරො.

84. යම් සිතෙක් උපදමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ඝෂණයක් ඉක්මුණක් වූ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ඝෂණයක් ඉක්මුණක් වූ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: උත්පාදඝෂණයෙහි සිත අනාගත ය.

තව ද යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වෙමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ඝෂණයක් ඉක්මුණක් වූ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ නම් ඒ සිත උපදමින් නො පවත්නා කෙණෙහි වූයේ ඝෂණයක් ඉක්මුණක් වූ ඉක්මගිය කල් ඇත්තේ ද යත්: භවිගඝෂණයෙහි සිත භවිගඝෂණය නො ඉක්මිණ, උත්පාදඝෂණය නො ද නො ඉක්මිණ, උත්පාදඝෂණයෙහි සිත අනාගත ද භවිගඝෂණය නො ඉක්මවූයේ ද උත්පාදඝෂණය නො ඉක්මවූයේ ද වෙයි.

අභික්‍රාන්තකාලවාර යි.

පුද්ගල ධර්මවාරය

85. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපදින්නේ ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් නො උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

86. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

උත්පාද නිරෝධකාලසම්භෙදවාර යි.

87. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපනී ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනී නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද යත්: භවිගඝෂණයෙහි සිත උපනී. ඔහට ඒ සිත නො ද උපදී. උත්පාදඝෂණයෙහි සිත උපනී ද වෙයි, උපදී ද වේ.

88. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපනී ද යත්: භවිගඝෂණයෙහි සිත නො උපදී. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපනී, අතීතානාගත වූ සිත නො ද උපදී, නො උපනී ද වේ.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපනී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද යත්: එසේ යි.

උත්පාදෙක්ෂන්තවාර යි.

89. යසස යං චිත්තං නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං උපපන්නන්ති: ආමනතං.

යසස වා පන යං චිත්තං උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣතිති: උපපාදකම්මෙණ චිත්තං උපපන්නං, නො ච තස්ස තං චිත්තං නිරුජ්ඣති, භව්ගකම්මෙණ චිත්තං උපපන්නං වෙච නිරුජ්ඣති ච.

90. යසස යං චිත්තං න නිරුජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං න උපපන්නන්ති: උපපාදකම්මෙණ චිත්තං න නිරුජ්ඣති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපපන්නං, අතීතානාගතං චිත්තං න වෙච නිරුජ්ඣති. න ච උපපන්නං.

යසස වා පන යං චිත්තං න උපපන්නං තස්ස තං චිත්තං න නිරුජ්ඣතිති: ආමනතං.

නිත්‍යාධුපපන්නවාරො.

91. යසස යං චිත්තං උපපජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං උපපජ්ඣන්ති: නො.

යසස වා පන යං චිත්තං උපපජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං උපපජ්ඣතිති: නො.

92. යසස යං චිත්තං න උපපජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ඣන්ති: අතීතං චිත්තං න උපපජ්ඣති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ඣති, භව්ගකම්මෙණ අනාගතං ච චිත්තං න වෙච උපපජ්ඣති, න ච උපපජ්ඣති.

යසස වා පන යං චිත්තං න උපපජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ඣතිති: උපපාදකම්මෙණ චිත්තං න උපපජ්ඣති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ඣති, භව්ගකම්මෙණ අනාගතං ච චිත්තං න වෙච උපපජ්ඣති, න ච උපපජ්ඣති.

93. යසස යං චිත්තං උපපජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං උපපජ්ඣස්සතිති: නො.

යසස වා පන යං චිත්තං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තං චිත්තං උපපජ්ඣතිති: නො.

94. යසස යං චිත්තං න උපපජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ඣස්සතිති: අනාගතං චිත්තං න උපපජ්ඣති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ඣස්සති, භව්ගකම්මෙණ අතීතං ච චිත්තං න වෙච උපපජ්ඣති, න ච උපපජ්ඣස්සති.

යසස වා පන යං චිත්තං න උපපජ්ඣස්සති තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ඣතිති: උපපාදකම්මෙණ චිත්තං න උපපජ්ඣස්සති, නො ච තස්ස තං චිත්තං න උපපජ්ඣති, භව්ගකම්මෙණ අතීතං ච චිත්තං න වෙච උපපජ්ඣස්සති, න ච උපපජ්ඣති.

95. යසස යං චිත්තං උපපජ්ඣති තස්ස තං චිත්තං උපපජ්ඣස්සතිති: නො.

යසස වා පන යං චිත්තං උපපජ්ඣස්සති තස්ස තං චිත්තං උපපජ්ඣන්ති: නො.

89. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත උපනි ද යත්: එසේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත උපනි, ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ වේ. භවිගසෂණයෙහි සිත උපනි ද වෙයි, නිරුද්ධ ද වේ.

90. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපනි ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වේ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපනි, අනිතානාගත සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො උපනි ද වේ.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපනි නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: එසේ යි.

නිරොධොක්ෂත්තවාර යි.

91. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපන්නේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද යත්: නැතී.

92. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදී. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපන්නේ යැ. භවිගසෂණයෙහි අනාගත වූ ද සිත නො ද උපදී. නො ද උපන්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත නො උපන්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදී. භවිගසෂණයෙහි අනාගත වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ නො ද උපදී.

93. යමක්භට යම් සිතෙක් උපදී නම් ඔහට ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපදී ද යත්: නැතී.

94. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදී නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදින්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපදී. ඔහට ඒ සිත නො ද උපදින්නේ යැ. භවිගසෂණයෙහි අතීත වූ ද සිත නො ද උපදී, නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදී ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි සිත නො උපදින්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදී. භවිගසෂණයෙහි අතීත වූ ද සිත නො ද උපදින්නේ යැ, නො ද උපදී.

95. යමක්භට යම් සිතෙක් උපනි නම් ඔහට ඒ සිත උපදින්නේ ද යත්: නැතී.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත උපනි ද යත්: නැතී.

96. යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපදින්නේ ද යත්: අනාගත වූ සිත නො උපන්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යි. ප්‍රත්‍යක්ෂපන්න වූ සිත නො ද උපන්නේ යැ නො ද උපදින්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නො උපදින්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නො උපන්නේ ද යත්: අතීත වූ සිත නො උපදින්නේ යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නො උපදින්නේ යැ. ප්‍රත්‍යක්ෂපන්න වූ සිත නො ද උපදින්නේ යැ. නො ද උපන්නේ යි.

උත්පාදවාර යි.

97. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

98. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත සිත නිරුද්ධ නො වේ. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී ය. උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වී ය.

නව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භවිගක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වී ය. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වේ. උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නො ද නිරුද්ධ වී යැ. නො ද නිරුද්ධ වේ.

99. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වේ ද යත්: නැති.

100. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදක්ෂණයෙහි අනාගත සිත ද නිරුද්ධ නො වේ. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. අතීත සිත නො ද නිරුද්ධ වෙයි. නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වේ ද යත්: භවිගක්ෂණයෙහි සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වේ. අතීත සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. නො ද නිරුද්ධ වේ.

101. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද යත්: නැති.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ වී ද යත්: නැති.

102. යසස යං විතං න නිරුජ්ඣස්ස න සස තං විතං න නිරුජ්ඣස්සනීති: උපපාදකඛණෙ අනාගතං ච විතං න නිරුජ්ඣස්ස, නො ච තසස තං විතං න නිරුජ්ඣස්සනී, හධගකඛණෙ විතං න චෙච නිරුජ්ඣස්ස, න ච නිරුජ්ඣස්සනී.

යසස වා පන යං විතං න නිරුජ්ඣස්සනී තසස තං විතං න නිරුජ්ඣස්සනී: අනීතං විතං න නිරුජ්ඣස්සනී, නො ච තසස තං විතං න නිරුජ්ඣස්ස, හධගකඛණෙ විතං න චෙච නිරුජ්ඣස්සනී, න ච නිරුජ්ඣස්ස.

නිරෝධවාචො.

103-126. (යසස විතතෙක සකභාවෙන නිද්දිඉට්ඨ යං විතතෙක ච යසස යං විතතෙක ච එකසෙත නිද්දිඉට්ඨ)

127-2016. යසස සරාගං විතං උපපජ්ජනී න නිරුජ්ඣනී තසස සරාගං විතං නිරුජ්ඣස්සනී න උපපජ්ජස්සනීති: සරාග පච්ඡිමවිතතස්ස උපපාදකඛණෙ තෙසං සරාගං විතං උපපජ්ජනී න නිරුජ්ඣනී, නිරුජ්ඣස්සනී, න උපපජ්ජස්සනී. ඉතරෙසං සරාගවිතතස්ස උපපාදකඛණෙ තෙසං -පෙ-

සරාගාදිපදමිඤ්ඤකවාචො.

2017-536256. යසස කුසල විතං උපපජ්ජනී න නිරුජ්ඣනී. තසස කුසලං විතං නිරුජ්ඣස්සනී න උපපජ්ජස්සනීති: පච්ඡිම කුසල විතතස්ස උපපාදකඛණෙ තෙසං කුසලං විතං උපපජ්ජනී, න නිරුජ්ඣනී, නිරුජ්ඣස්සනී. න උපපජ්ජස්සනී. ඉතරෙසං කුසල විතතස්ස උපපාදකඛණෙ තෙසං -පෙ- යසස වා පන -පෙ- ආමනතා. -පෙ-

යසස අකුසලං විතං උපපජ්ජනී න නිරුජ්ඣනී -පෙ- යසස අබ්‍යාකතං විතං උපපජ්ජනී, න නිරුජ්ඣනී -පෙ- (මූලයමකං විතයමකං ධම්මයමකනනී තීණි යමකානි යාව සරණ අරණා ගච්ඡන්තී.)

කුසලාදිපදමිඤ්ඤකවාචො.

නිද්දෙසවාචො

විතනියමකං නිධිසිතං.

102. යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වී නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ද යත්: උත්පාදකෂණයෙහි අනාගත සිත ද නිරුද්ධ නො වී යැ. ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වන්නේ ය. භවිග්‍රහණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වී යැ නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යි.

තව ද යමක්භට යම් සිතෙක් නිරුද්ධ නො වන්නේ නම් ඔහට ඒ සිත නිරුද්ධ නො වී ද යත්: අතීත සිත නිරුද්ධ නො වන්නේ ය, ඔහට ඒ සිත නො ද නිරුද්ධ නො වී යැ. භවිග්‍රහණයෙහි සිත නො ද නිරුද්ධ වන්නේ යැ. නො ද නිරුද්ධ වී ය.

නිරොධවාර යි.

103-126. (යසස වික්‍රමයෙහි සක භාවයෙන් දක්වන ලද්ද යංවික්‍රමයෙහි ද යසස යං වික්‍රමයෙහි ද සමානාර්ථයෙන් දක්වන ලද්දේ යි.

127-2016. යමක්භට සරාග සිත උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට සරාග සිත නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපන්නේ ද යත්: සරාග පශ්චිම වික්‍රමයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට සරාග සිත උපදී, නිරුද්ධ නො වේ, නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො උපදින්නේ යැ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට සරාග වික්‍රමයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ...

සරාගාදි පදමිශ්‍රක වාරයි.

2017-536256. යමක්භට කුශලවික්‍රමය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ඔහට කුශලවික්‍රමය නිරුද්ධ වන්නේ ද නො උපදින්නේ ද යත්: පශ්චිම කුශල වික්‍රමයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට කුශල වික්‍රමය උපදී, නිරුද්ධ නො වේ, නිරුද්ධ වන්නේ යැ, නො උපදින්නේ යැ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලවික්‍රමයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ... තව ද යමක්භට .. ... එසේ යි ...

යමක්භට අකුශලවික්‍රමය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ... යමක්භට අව්‍යාකෘත වික්‍රමය උපදී නම් නිරුද්ධ නො වේ නම් ...

(මූලයමක යැ වික්‍රමයමක යැ ධම්මයමක යැ යන තුන් යමකයෝ සරණ අරණයන් තෙක් යෙහි.)

කුසලාදි පද මිශ්‍රකවාර යි.

නිරදෙසවාර යි.

චිත්තයමකය නිමි.

9. ධම්මයමකං

පණ්ණාසකීඋදෙසවාචරො

- 1. කුසලා කුසලා ධම්මා:
කුසලා ධම්මා කුසලා:
- 2. අකුසලා අකුසලා ධම්මා:
අකුසලා ධම්මා අකුසලා:
- 3. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
අබ්‍යාකතා ධම්මා අබ්‍යාකතා: (අනුලොමං)
- 4. න කුසලා න කුසලා ධම්මා:
න කුසලා ධම්මා න කුසලා:
- 5. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මා:
න අකුසලා ධම්මා න අකුසලා:
- 6. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:
න අබ්‍යාකතා ධම්මා න අබ්‍යාකතා: (පච්චතීකං)

පදසොධනවාචරො.

- 7. කුසලා කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා ධම්මා:
- 8. කුසලා කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
- 9. අකුසලා අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා ධම්මා:
- 10. අකුසලා අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
- 11. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා ධම්මා:
- 12. අබ්‍යාකතා අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා ධම්මා: (අනුලොමං)
- 13. න කුසලා න කුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා ධම්මා:
- 14. න කුසලා න කුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:

9. ධම්මයමකය

ප්‍රඥප්ති - උදෙසචාරය

1. (එක්වීසි කුශල වික්කොත්පාද සංඛ්‍යාත) කුශලයෝ කුශල ධර්ම වෙති යත්:
කුශලධර්මයෝ කුශල වෙති යත්:
2. (චාදශ අකුශල වික්කොත්පාද සංඛ්‍යාත) අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
අකුශලධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්:
3. (සතිස් විපාක සිත් යැ වීසි ක්‍රියා සිත් යැ අටවීසි රූප යැ නිර්වාණ යැ යන) අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:
අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්: (අනුලොම සී.)
4. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්මයෝ නො වෙති යත්:
කුශලධර්ම නො වූවාහු කුශලයෝ නො වෙති යත්:
5. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:
අකුශලධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්:
6. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්:
අව්‍යාකෘත ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යත්:
(ප්‍රත්‍යානීක සී.)

පදශොධනචාර සී.

7. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
8. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:
9. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:
10. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:
11. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්:
12. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘත ධර්ම වෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: (අනුලොම සී.)
13. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්:
14. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්:

- 15. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා ධම්මා:
- 16. න අකුසලා න අකුසලා ධම්මා:
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:
- 17. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා ධම්මා:
- 18. න අබ්‍යාකතා න අබ්‍යාකතා ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා ධම්මා:

(පව්වනීකං)

පදසොධනමූලවකකවාරො.

- 19. කුසලා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා:
- 20. අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා:
- 21. අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා: (අනුලොමං)
- 22. න කුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න කුසලා:
- 23. න අකුසලා න ධම්මා:
න ධම්මා න අකුසලා:
- 24. න අබ්‍යාකතා න ධම්මා:
න ධම්මා න අබ්‍යාකතා:

(පව්වනීකං)

සුඛධම්මවාරො.

- 25. කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අකුසලා:
- 26. කුසලා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා:
- 27. අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා:
- 28. අකුසලා ධම්මා:
ධම්මා අබ්‍යාකතා:
- 29. අබ්‍යාකතා ධම්මා:
ධම්මා කුසලා:

- 15. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යන්:
ධර්ම නො වූවාහු කුසලධර්ම නො වෙති යන්:
- 16. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යන්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යන්:
- 17. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යන්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යන්:
- 18. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යන්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යන්:

(ප්‍රත්‍යතීක සි.)

පදශොධනමූලවක්‍රවාර සි.

- 19. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යන්:
ධර්මයෝ කුශල වෙති යන්:
- 20. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යන්:
ධර්මයෝ අකුශල වෙති යන්:
- 21. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යන්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යන්: (අනුලොම සි.)
- 22. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යන්:
- 23. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යන්:
- 24. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යන්:

(ප්‍රත්‍යතීක සි.)

ඉද්ධ ධර්මවාර සි.

- 25. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යන්:
ධර්මයෝ අකුශල වෙති යන්:
- 26. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යන්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යන්:
- 27. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යන්:
ධර්මයෝ කුශල වෙති යන්:
- 28. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යන්:
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යන්:
- 29. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යන්:
ධර්මයෝ කුශල වෙති යන්:

30. අධ්‍යාපන ධර්මය:
ධර්මය අකුසලය: (අනුලෝමය)
31. න කුසලය න ධර්මය:
න ධර්මය න අකුසලය:
32. න කුසලය න ධර්මය:
න ධර්මය න අධ්‍යාපනය:
33. න අකුසලය න ධර්මය:
න ධර්මය න කුසලය:
34. න අකුසලය න ධර්මය:
න ධර්මය න අධ්‍යාපනය:
35. න අධ්‍යාපනය න ධර්මය:
න ධර්මය න කුසලය:
36. න අධ්‍යාපනය න ධර්මය:
න ධර්මය න අකුසලය:
(පවිත්‍රිකය)

සුඛධර්මමුලවකඛවාරො.

පණණතනි - උදෙසවාරො.

- 30. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම චෙති යත්:
ධර්මයෝ අකුශල චෙති යත්: අනුලොම ඡී.
- 31. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො චෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො චෙති යත්:
- 32. කුශල නො වූවාහු ධර්ම චෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො චෙති යත්:
- 33. අකුශල වූවාහු ධර්ම නො චෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශල නො චෙති යත්:
- 34. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො චෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො චෙති යත්:
- 35. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො චෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු කුශල නො චෙති යත්:
- 36. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො චෙති යත්:
ධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො චෙති යත්:
(ප්‍රත්‍යානික ඡී)

ශුද්ධ ධර්ම මූලචක්‍රවාර ඡී.

ප්‍රඥප්ති - උද්දෙශවාරය ඡී.

නීදේශයවාගේ

1. කුසලා කුසලා ධර්මානි: ආමනනා.
කුසලා ධර්මා කුසලානි: ආමනනා.
2. අකුසලා අකුසලා ධර්මානි: ආමනනා.
අකුසලා ධර්මා අකුසලානි: ආමනනා.
3. අධ්‍යාකතා අධ්‍යාකතා ධර්මානි: ආමනනා
අධ්‍යාකතා ධර්මා අධ්‍යාකතානි: ආමනනා. (අනුලොමං)
4. න කුසලා න කුසලා ධර්මානි: ආමනනා.
න කුසලා ධර්මා න කුසලානි: ආමනනා.
5. න අකුසලා න අකුසලා ධර්මානි: ආමනනා:
න අකුසලා ධර්මා න අකුසලානි: ආමනනා.
6. න අධ්‍යාකතා න අධ්‍යාකතා ධර්මානි: ආමනනා.
න අධ්‍යාකතා ධර්මා න අධ්‍යාකතානි: ආමනනා. (පච්චතීකං)

පදසොධනවාගේ.

7. කුසලා කුසලා ධර්මානි: ආමනනා.
ධර්මා අකුසලා ධර්මානි: අකුසලා ධර්මා ධර්මා වෙච අකුසලා ධර්මා ච අවසෙසා ධර්මා න අකුසලා ධර්මා.
8. කුසලා කුසලා ධර්මානි: ආමනනා.
ධර්මා අධ්‍යාකතා ධර්මානි: අධ්‍යාකතා ධර්මා ධර්මා වෙච අධ්‍යාකතා ධර්මා ච. අවසෙසා ධර්මා න අධ්‍යාකතා ධර්මා.
9. අකුසලා අකුසලා ධර්මානි: ආමනනා.
ධර්මා කුසලා ධර්මානි: කුසලා ධර්මා ධර්මා වෙච කුසලා ධර්මා ච අවසෙසා ධර්මා න කුසලා ධර්මා.
10. අකුසලා අකුසලා ධර්මානි: ආමනනා.
ධර්මා අධ්‍යාකතා ධර්මානි: අධ්‍යාකතා ධර්මා ධර්මා වෙච අධ්‍යාකතා ධර්මා ච. අවසෙසා ධර්මා න අධ්‍යාකතා ධර්මා.
11. අධ්‍යාකතා අධ්‍යාකතා ධර්මානි: ආමනනා.
ධර්මා කුසලා ධර්මානි: කුසලා ධර්මා ධර්මා වෙච කුසලා ධර්මා ච. අවසෙසා ධර්මා න කුසලා ධර්මා.

නිර්දේශවාරය

1. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
කුශලධර්මයෝ කුශල වෙති යත්: එසේ යි.
2. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
අකුශලධර්මයෝ අකුශල වෙති යත්: එසේ යි.
3. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘත ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ අව්‍යාකෘත වෙති යත්: එසේයි.
(අනුලොම යි.)
4. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්:
එසේ යි.
කුශලධර්ම නො වූවාහු කුශල නො වෙති යත්: එසේ යි.
5. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.
අකුශලධර්ම නො වූවාහු අකුශල නො වෙති යත්:
එසේ යි.
6. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘත ධර්ම නො වෙති
යත්: එසේ යි.
අව්‍යාකෘතධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘත නො වෙති යන්
එසේ යි. (ප්‍රත්‍යතීක යි.)

පදගොඛනවාර යි.

7. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද
වූවාහු මැ අකුශලධර්මයෝ ද වෙති. අවශෙෂ ධර්මයෝ අකුශල
නො වෙති, ධර්මයෝ යි.
8. කුශලයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ
ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ
අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.
9. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද
වූවාහු කුශලධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති,
ධර්මයෝ යි.
10. අකුශලයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ
ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති, අවශෙෂ ධර්මයෝ
අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.
11. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.
ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද
වූවාහු මැ කුශලධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො
වෙති. ධර්මයෝ යි.

12. අධ්‍යාපන අධ්‍යාපන ධර්මය: ආමන්ත.

ධර්ම අකුසල ධර්මය: අකුසල ධර්ම ධර්ම වෙව අකුසල ධර්ම ව. අවසේසා ධර්මය න අකුසල ධර්මය. (අනුලෝම)

13. න කුසල න කුසල ධර්මය: ආමන්ත.
න ධර්මය න අකුසල ධර්මය: ආමන්ත.

14. න කුසල න කුසල ධර්මය: ආමන්ත.
න ධර්මය න අධ්‍යාපන ධර්මය: ආමන්ත.

15. න අකුසල න අකුසල ධර්මය: ආමන්ත.
න ධර්මය න කුසල ධර්මය: ආමන්ත.

16. න අකුසල න අකුසල ධර්මය: ආමන්ත.
න ධර්මය න අධ්‍යාපන ධර්මය: ආමන්ත.

17. න අධ්‍යාපන න අධ්‍යාපන ධර්මය: ආමන්ත.
න ධර්මය න කුසල ධර්මය: ආමන්ත.

18. න අධ්‍යාපන න අධ්‍යාපන ධර්මය: ආමන්ත.
න ධර්මය න අකුසල ධර්මය: ආමන්ත.

(පව්වක)

පදසොධනමුලවක්ඛවාරො.

19. කුසල ධර්මය: ආමන්ත.

ධර්ම කුසල ධර්මය: කුසල ධර්ම ධර්ම වෙව කුසල ධර්ම ව. අවසේසා ධර්මය න කුසල ධර්මය.

20. අකුසල ධර්මය: ආමන්ත.

ධර්ම අකුසල ධර්මය: අකුසල ධර්ම ධර්ම වෙව අකුසල ධර්ම ව. අවසේසා ධර්මය න අකුසල ධර්මය.

21. අධ්‍යාපන ධර්මය: ආමන්ත.

ධර්ම අධ්‍යාපන ධර්මය: අධ්‍යාපන ධර්ම ධර්ම වෙව අධ්‍යාපන ධර්ම ව. අවසේසා ධර්මය න අධ්‍යාපන ධර්මය.

(අනුලෝම)

22. න කුසල න ධර්මය: කුසල ධර්මය අවසේසා ධර්මය න කුසල ධර්මය. කුසල ධර්මය ව ධර්මය අවසේසා න වෙව කුසල න ව ධර්මය.

න ධර්මය න කුසල ධර්මය: ආමන්ත.

12. අව්‍යාකෘතයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මෑ අකුශලධර්ම ද වෙති. අවශේෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. (අනුලොම යි.)

13. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

14. කුශල නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

15. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

16. අකුශල නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

17. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

18. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

(ප්‍රත්‍යතීක යි.)

පදගොධනමූලවක්‍රවාර යි.

19. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මෑ කුශලධර්ම ද වෙති. අවශේෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

20. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශලධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මෑ අකුශල ධර්ම ද වෙති, අවශේෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

21. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මෑ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති, අවශේෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. (අනුලොම යි.)

22. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: කුශලය නබා අවශේෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. කුශලය ද ධර්මයන් ද නබා අවශේෂයෝ කුශලය ද නො වූවාහු මෑ ධර්ම ද නො වෙති.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

23. න අකුසලා න ධම්මාති: අකුසලං ධර්මපඤ්චා අවසේසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. අකුසලඤ්ච ධම්මෙ ච ධර්මපඤ්චා අවසේසා න චෙව අකුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

24. න අධ්‍යාකතා න ධම්මාති: අධ්‍යාකතං ධර්මපඤ්චා අවසේසා ධම්මා න අධ්‍යාකතා ධම්මා. අධ්‍යාකතඤ්ච ධම්මෙ ච ධර්මපඤ්චා අවසේසා න චෙව අධ්‍යාකතා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අධ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනායා. (පච්චනීකං)

සුද්ධධම්මවාරො.

25. කුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව අකුසලා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා.

26. කුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

ධම්මා අධ්‍යාකතා ධම්මාති: අධ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා චෙව අධ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න අධ්‍යාකතා ධම්මා.

27. අකුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව කුසලා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

28. අකුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

ධම්මා අධ්‍යාකතා ධම්මාති: අධ්‍යාකතා ධම්මා ධම්මා චෙව අධ්‍යාකතා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න අධ්‍යාකතා ධම්මා.

29. අධ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනායා.

ධම්මා කුසලා ධම්මාති: කුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව කුසලා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා.

30. අධ්‍යාකතා ධම්මාති: ආමනායා.

ධම්මා අකුසලා ධම්මාති: අකුසලා ධම්මා ධම්මා චෙව අකුසලා ධම්මා ච. අවසේසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. (අනුලොමං)

31. න කුසලා න ධම්මාති: කුසලං ධර්මපඤ්චා අවසේසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා. කුසලඤ්ච ධම්මෙ ච ධර්මපඤ්චා අවසේසා න චෙව කුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මාති: ආමනායා.

23. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අකුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අකුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අකුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

24. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යත්: අව්‍යාකෘතය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අව්‍යාකෘතය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අව්‍යාකෘත ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

(ප්‍රත්‍යතීක යි.)

ඉද්ධ ධර්මවාර යි.

25. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශල ධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අකුශලධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

26. කුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති, අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

27. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ කුශලධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්මයෝ ද වූවාහු මැ කුශලධර්මයෝ ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ කුශලයෝ නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

28. අකුශලයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අව්‍යාකෘතධර්ම වෙති යත්: අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ අව්‍යාකෘතධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

29. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ කුශල ධර්ම වෙති යත්: කුශලධර්මයෝ ධර්ම ද වූවාහු මැ කුශල ධර්ම ද වෙති. අවශෙෂ ධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි.

30. අව්‍යාකෘතයෝ ධර්ම වෙති යත්: එසේ යි.

ධර්මයෝ අකුශල ධර්ම වෙති යත්: අකුශලධර්මයෝ වූවාහු මැ අකුශල ධර්ම ද වෙති. අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. (අනුලොම යි.)

31. කුශල නො වූවාහු ධර්ම වෙති යත්: කුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. කුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ කුශල ද නොවූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යත්: එසේ යි.

32. න කුසලා න ධම්මානි: කුසලං යපෙඤා අවසෙසා ධම්මා න කුසලා ධම්මා. කුසලෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙඤා අවසෙසා න චෙව කුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අඛ්‍යාතතා ධම්මානි: ආමනාහා.

33. න අකුසලා න ධම්මානි: අකුසලං යපෙඤා අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. අකුසලෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙඤා අවසෙසා න චෙව අකුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මානි: ආමනාහා.

34. න අකුසලා න ධම්මානි: අකුසලං යපෙඤා අවසෙසා ධම්මා න අකුසලා ධම්මා. අකුසලෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙඤා අවසෙසා න චෙව අකුසලා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අඛ්‍යාතතා ධම්මානි: ආමනාහා.

35. න අඛ්‍යාතතා න ධම්මානි: අඛ්‍යාතතං යපෙඤා අවසෙසා ධම්මා න අඛ්‍යාතතා ධම්මා. අඛ්‍යාතතෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙඤා අවසෙසා න චෙව අඛ්‍යාතතා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න කුසලා ධම්මානි: ආමනාහා.

36. න අඛ්‍යාතතා න ධම්මානි: අඛ්‍යාතතං යපෙඤා අවසෙසා ධම්මා න අඛ්‍යාතතා ධම්මා. අඛ්‍යාතතෙඤ්ඤි ධම්මෙ ච යපෙඤා අවසෙසා න චෙව අඛ්‍යාතතා න ච ධම්මා.

න ධම්මා න අකුසලා ධම්මානි: ආමනාහා.

(පච්චනීකං)

සුද්ධධම්මමූලවක්ඛවාරො.

පණණකති - නිදෙද්දසවාරො නිට්ඨිතො.

32. කුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්: කුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ කුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. කුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ කුශලය ද නො වූවාහු මැ ධර්මයෝ ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්ම නො වෙති යන්: එසේ යි.

33. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්: අකුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අකුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අකුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ යි.

34. අකුශල නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්: අකුශලය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අකුශල නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අකුශලය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අකුශල ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො වෙති යන්: එසේ යි.

35. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්: අව්‍යාකෘතය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අව්‍යාකෘතය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අව්‍යාකෘත ද නො වූවාහු මැ ධර්මයෝ ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු කුශලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ යි.

36. අව්‍යාකෘත නො වූවාහු ධර්ම නො වෙති යන්: අව්‍යාකෘතය තබා අවශෙෂධර්මයෝ අව්‍යාකෘත නො වෙති, ධර්මයෝ යි. අව්‍යාකෘතය ද ධර්මයන් ද තබා අවශෙෂයෝ අව්‍යාකෘත ද නො වූවාහු මැ ධර්ම ද නො වෙත්.

ධර්ම නො වූවාහු අකුශලධර්ම නො වෙති යන්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීක යි)

ශුද්ධ ධර්මමූලවක්‍රවාර යි.

ප්‍රඥප්ති - නිර්දේශවාරය නිමි.

උපාදවාරො

1. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: නො.

යසං චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: නො.

2. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ කුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොවාකාරෙ කුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යසං චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සබ්බසං උපපජ්ජන්තානං පච්ඤෙ කුසල-විපායුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොවාකාරෙ කුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

3. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ අකුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොවාකාරෙ අකුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යසං චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සබ්බසං උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤෙ අකුසල-විපායුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොවාකාරෙ අකුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති (අනුලොමිපුග්ගල).

4. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමනා.

යත් චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමනා.

5. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමනා.

යත් චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අස ඤ්ඤාසංඝෙ තත්. අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. නො ච තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. චතුරොවාකාරෙ, පඤ්චොවාකාරෙ තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

උත්පාදවාරය

1. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

තව ද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

2. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදිති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදිත්, පඤ්චවොකාරභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද උපදිති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිත්

තව ද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලන්ගේ ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති. ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්, පඤ්චවොකාර භවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදිති. කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

3. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද උපදිත්, පඤ්චවොකාරභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදිත්.

තව ද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලන්ගේ ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති. ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. පඤ්චවොකාරභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති. අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

(අනුලොම පුද්ගල යි.)

4. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි කුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

5. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

තව ද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඤ්ඤා වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති, චතුරවොකාරයෙහි ද පඤ්චවොකාරයෙහි දැයි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති. කුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්.

6. යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමන්තා.

යස් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අසංඝඤ්ඤානෙත තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. වතුචොකාචෙ පඤ්චොකාචෙ තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොමචක්ඛාස)

7. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: නො.

යස්ස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: නො.

8. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ කුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොකාචෙ කුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සඛෙඛසං උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤෙන කුසලච්චපසුතතච්ඤාසං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොකාචෙ කුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

9. යස්ස යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අරුපෙ අකුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොකාචෙ අකුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: සඛෙඛසං උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤෙන අකුසලච්චපසුතතච්ඤාසං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. පඤ්චොකාචෙ අකුසලානං උපපාදකඛණෙ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොමච්ඤානාස)

6. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදිති යත්: එයේ සි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඥසඤ්ච වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. චත්‍රවොකාරයෙහි ද පඤ්චවොකාරයෙහි ද සි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමාවකාශ සී.)

7. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

8. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදිති. පඤ්චවොකාරභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: උපදනා වූ සීයල්ලනට ද ප්‍රචාන්තිකයෙහි කුශල විප්‍රසුක්ඛචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නො ද උපදිත්. පඤ්චවොකාරයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිති, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

9. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදිත්. පඤ්චවොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: උපදනා වූ සීයල්ලනට ද ප්‍රචාන්තිකයෙහි අකුශල විප්‍රසුක්ඛචිත්තයාගේ උත්පාදකෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නොද උපදිත්. පඤ්චවොකාර ගවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදකෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමසුද්ධලාවකාශ සී.)

13. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

14. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදිත්.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති.

15. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදිත්.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ ඩි.)

16. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. සියල්ලනට විත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්ත අකුශල විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. සියල්ලනට විත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්ත කුශල විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥ සත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිත්.

17. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නූපදිත්, ව්‍යුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි විත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිති, ව්‍යුත වන්නා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි විත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

18. යසං යඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තඤ්ඤා අබ්බාසකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: සඛේඛසං උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤන අකුසලවිපායුතවිකතස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අබ්බාසකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සඛේඛසං චචන්තානං, පච්ඤන විකතස්ස භවතකඛණේ, අරුපෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්බාසකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යසං චා පන යඤ්ඤා අබ්බාසකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: අරුපෙ අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තඤ්ඤා අබ්බාසකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සඛේඛසං චචන්තානං, පච්ඤන විකතස්ස භවතකඛණේ, අරුපෙ කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තඤ්ඤා අබ්බාසකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. (පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

19. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

යසං චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

20. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්බාසකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

යසං චා පන අබ්බාසකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

21. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්බාසකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

යසං චා පන අබ්බාසකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

22. යඤ්ඤා කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤා චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

23. යඤ්ඤා කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤා අබ්බාසකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

යඤ්ඤා චා පන අබ්බාසකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: අසංකප්පකතෙ තඤ්ඤා අබ්බාසකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. චතුර්වේදිකාභේද පඤ්ඤා-භේදිකාභේද තඤ්ඤා අබ්බාසකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

18. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති යත්: උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්ත විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. ව්‍යුත වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශල-යන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අරූපභවයෙහි අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. ව්‍යුත වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අරූපභවයෙහි කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්. (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගලාවකාශ සි.)

19. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපතභ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපතභ යත්: එසේ සි.

20. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපතභ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපතභ යත්: එසේ සි.

21. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට අව්‍යා-කෘතධර්මයෝ උපතභ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපතභ යත්: එසේ සි. (අනුලොමපුද්ගල සි.)

22. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්තාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපතභ යත්: එසේ සි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්තාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපතභ යත්: එසේ සි.

23. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්තාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපතභ යත්: එසේ සි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්තාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපතභ යත්: අඝංඤ්ඤාව වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්හු යැ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. වකුචොකාර-භවයෙහි ද පඤ්චවොකාරභවයෙහි ද සි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්හ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

24. යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමනතා.

යස් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: අසංඝඤ්ඤසංකත තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. චතුචෝකාරො පඤ්චචෝකාරො තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්. (අනුලොමඛිකාස)

25. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුක්ඛෙ අකුසලෙ විකෙත චකම්මානෙ තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. ඉතරෙසං චතුචෝකාරානං පඤ්චචෝකාරානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්.

26. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුක්ඛෙ විකෙත චකම්මානෙ අසංඝඤ්ඤසංකතානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. ඉතරෙසං චතුචෝකාරානං පඤ්චචෝකාරානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්.

27. යස්ස යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමනතා.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුක්ඛෙ විකෙත චකම්මානෙ, අසංඝඤ්ඤසංකතානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්. ඉතරෙසං චතුචෝකාරානං පඤ්චචෝකාරානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්. (අනුලොමචුග්ගලොකාස)

28. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන් තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්ථි.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන් තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්ථි.

29. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන් තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්ථි.

යස්ස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන් තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: නස්ථි.

24. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: අසංඥසන්ධි වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපන්න, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. වතුචෝකාරභවයෙහි ද පඤ්චචෝකාරභවයෙහි දෑ යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. (අනුලොමාවකාශ යි.)

25. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු වතුචෝකාරයනට ද පඤ්චචෝකාරයනට දෑ යි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ ද උපන්න. කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

26. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහුට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට දෑ යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු වතුචෝකාරයනට ද පඤ්චචෝකාරයනට දෑ යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, කුශලධර්මයෝ ද උපන්න.

27. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න යත්: එසේ යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්න යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට දෑ යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න. සෙසු වතුචෝකාරයනට ද පඤ්චචෝකාරයනට දෑ යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්න. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

28. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති.

29. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපන්න යත්: නැති.

30. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: නැති. (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගල යි.)

31. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: එසේ යි.

32. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: උපන්න.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: නැති.

33. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: උපන්න.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: නැති. (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ යි.)

34. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හී ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නුපන්න, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නුපන්න. ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හී ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නුපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද නුපන්න.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: එසේ යි.

35. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හී ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නුපන්න ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නුපන්න. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නුපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නුපන්න.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: එසේ යි.

36. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හී ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නුපන්න, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නුපන්න. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නුපන්න, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නුපන්න.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නුපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නුපන්න ඡන්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

37. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

38. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතී වුවනට ද රහකුනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ. ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

39. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීනට ද රහකුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් ඔවුනට ද අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි.)

40. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

41. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥසඤ්චි වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුචොකාරභවයෙහි ද පඤ්චචොකාරභවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

42. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥසඤ්චි වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුචොකාරභවයෙහි ද පඤ්චචොකාරභවයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමාවකාශ යි.)

43. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු වතුචෝකාරයනට ද පක්ඛචෝකාරයනට දැ යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

44. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිනිතට ද රහත්තට ද අසංඥසන්ධියනට දැ යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු වතුචෝකාරයනට ද පක්ඛචෝකාරයනට දැ යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

45. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිනිතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් (ඔවුනට ද) අසංඥසන්ධියනට දැ යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු වතුචෝකාරයනට ද පක්ඛචෝකාරයනට දැ යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ යි.)

46. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගසමඛිනිතට ද රහත්තට දැ යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

47. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිනිතට ද රහත්තට දැ යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිමචිත්තසමඛිනි වූ ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

48. යසස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනතිති: අග්ගමග්ගසමඛිතීනං, අරහන්‍යානාං, යසස වින්‍යාස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති, පච්ඡිමචිත්තසමඛිතීනං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති.

යසස චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති තසස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනතිති: ආමන්‍යා, (පච්චනීකපුග්ගං)

49. යසු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති තසු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනතිති: ආමන්‍යා.

යසු චා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති තසු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනතිති: ආමන්‍යා.

50. යසු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති තසු අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනතිති: උපපජ්ඣස්සනති.

යසු චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති තසු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනතිති: නස්ථි.

51. යසු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති තසු අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනතිති: උපපජ්ඣස්සනති.

යසු චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති තසු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනතිති: නස්ථි. (පච්චනීකමකාස)

52. යසස යසු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති තසස තසු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනතිති: ආමන්‍යා.

යසස චා පන යසු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති තසස තසු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනතිති: යසස වින්‍යාස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති තෙසං තසු අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති, නො ච තෙසං තසු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති. අග්ගමග්ගසමඛිතීනං, අරහන්‍යානාං, අසංඝිඤ්ඤසන්‍යානාං තෙසං තසු අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති.

53. යසස යසු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති තසස තසු අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනතිති: අග්ගමග්ගසමඛිතීනං, අරහන්‍යානාං, අසංඝිඤ්ඤසන්‍යානාං තෙසං තසු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති, නො ච තෙසං තසු අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති. පච්ඡිම-විත්තසමඛිතීනං තෙසං තසු කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති.

යසස චා පන යසු අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනති තසස තසු කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣස්සනතිති: ආමන්‍යා.

48. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීනට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් ඔවුනට ද අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිම විත්තසමඛිතී වූ ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීකසුද්ධල යි.)

49. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

50. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැති.

51. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යානීකාවකාශ යි.)

52. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගසමඛිතීනට ද රහත්තට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

53. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීනට ද රහත්තට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ, පශ්චිම විත්තසමඛිතී වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි.

54. යසං යඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තඤ්ඤා අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: අභ්‍යමභ්‍යමධම්මිනං, අරහන්‍යානං, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අභ්‍යමභ්‍යං පච්චිලභිස්සන්ති, අසඤ්ඤාසන්තානං තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. පච්චිලභිත්තසමධම්මිනං තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන යඤ්ඤා අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිති: ආමන්‍යා. (පච්චිලභිත්තසමධම්මිනං)

අනාගතවාචො.

55. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්‍යා.

යසං චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භවිතකමඤ්ඤා, කුසලච්චිත්තස්ස උපපාදකමඤ්ඤා, නිරොධසමාපන්තානං, අසඤ්ඤාසන්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. කුසලානං උපපාදකමඤ්ඤා තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

56. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්‍යා.

යසං චා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භවිතකමඤ්ඤා, කුසලච්චිත්තස්ස උපපාදකමඤ්ඤා, නිරොධසමාපන්තානං, අසඤ්ඤාසන්තානං තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. කුසලානං උපපාදකමඤ්ඤා තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති.

57. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්‍යා.

යසං චා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භවිතකමඤ්ඤා, අකුසලච්චිත්තස්ස උපපාදකමඤ්ඤා, නිරොධසමාපන්තානං, අසඤ්ඤාසන්තානං තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. අකුසලානං උපපාදකමඤ්ඤා තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. (අනුලොමපුභ්‍යං)

58-60. යඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති. -පෙ- (අනුලොමඛකාස)

54. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් (ඔවුනට ද) අසංඥසත්වයනට ද සී ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිමචිත්තසමඛිති වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීක පුද්ගලාවකාශ යි.)

අනාගතවාර යි.

55. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි:

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණ-යෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද සී ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපනහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපනහ, කුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්.

56. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණ-යෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද සී ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශල-යන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

57. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපනහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණ-යෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද සී ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපන්න, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්න, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

58-60. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපනහ යත්:... (අනුලොමාවකාශ යි.)

61. යසං යඤ්ඤා කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: ආමනසා.

යසං වා පන යඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තඤ්ඤා කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස හරිතකම්මේ, කුසලච්ඡායුතචිත්තස්ස උපපාදකම්මේ තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං තඤ්ඤා ව ධර්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ව ධර්මා උපපජ්ජන්ති.

62. යසං යඤ්ඤා කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තඤ්ඤා අධ්මාකතා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: ආමනසා.

යසං වා පන යඤ්ඤා අධ්මාකතා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තඤ්ඤා කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස හරිතකම්මේ, කුසලච්ඡායුතචිත්තස්ස උපපාදකම්මේ, අසංඝර්ෂණානං තෙසං තඤ්ඤා අධ්මාකතා ධර්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං තඤ්ඤා අධ්මාකතා ව ධර්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ව ධර්මා උපපජ්ජන්ති.

63. යසං යඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තඤ්ඤා අධ්මාකතා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: ආමනසා.

යසං වා පන යඤ්ඤා අධ්මාකතා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස හරිතකම්මේ, අකුසලච්ඡායුතචිත්තස්ස උපපාදකම්මේ, අසංඝර්ෂණානං තෙසං තඤ්ඤා අධ්මාකතා ධර්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති. අකුසලානං උපපාදකම්මේ තෙසං තඤ්ඤා අධ්මාකතා ව ධර්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ව ධර්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොම-පුගලලොකාස)

64. යසං කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: උපපජ්ජන්ති.

යසං වා පන අකුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: නත්ථි.

65. යසං කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අධ්මාකතා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: උපපජ්ජන්ති.

යසං වා පන අධ්මාකතා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: නත්ථි.

66. යසං අකුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අධ්මාකතා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: උපපජ්ජන්ති.

යසං වා පන අධ්මාකතා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: නත්ථි. (පච්චතීකපුගල)

67-69. යඤ්ඤා කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති. -පෙ- (පච්චතීකපුගල)

61. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපනභ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්භ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපන්භ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

62. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපනභ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්භ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්භ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

63. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපනභ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපන්භ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපන්භ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

64. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපන්භ යත්: උපන්භ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති.

65. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්භ යත්: උපන්භ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති.

66. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්භ යත්: උපන්භ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගල යි.)

67-69. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්භ යත්: ... (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ යි.)

70. යසස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තසස තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං විතතස්ස භවිතකම්මෙණ, කුසලවිප්පයුතවිතතස්ස උප්පාදකම්මෙණ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සුඛධාට්ඨානං සුඛියෙ විතො වතමානො, අසඤ්ඤසත්තානං ජෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යසස චා පන යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තසස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමනතා.

71. යසස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තසස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං විතතස්ස භවිතකම්මෙණ, කුසලවිප්පයුතවිතතස්ස උප්පාදකම්මෙණ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සුඛධාට්ඨානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යසස චා පන යස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තසස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමනතා.

72. යසස යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තසස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං විතතස්ස භවිතකම්මෙණ, අකුසලවිප්පයුතවිතතස්ස උප්පාදකම්මෙණ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. සුඛධාට්ඨානං උපපජ්ජන්තානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යසස චා පන යස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තසස තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමනතා. (පච්චනික-සුඤ්ඤලොකාස)

පච්චුසන්තානීතවාරො.

73. යසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තසස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: අභ්‍යමග්ගස්ස උප්පාදකම්මෙණ, යසස විතතස්ස අනානරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභීස්සන්ති තසස විතතස්ස උප්පාදකම්මෙණ තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං කුසලානං උප්පාදකම්මෙණ තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යසස චා පන අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං විතතස්ස භවිතකම්මෙණ, කුසලවිප්පයුතවිතතස්ස උප්පාදකම්මෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උප්පාදකම්මෙණ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

70. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්භ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපන්භ. ශුද්ධාවසයනට ශුචන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට ද ශී ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශල ධර්මයෝ ද නූපන්භ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

71. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් යහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද ශී ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපන්නාහු යැ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපන්නාහු යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි

72. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපන්නාහු ද යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද ශී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපන්නාහු යැ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නූපන්නාහු යැ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රකාෂිතසුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රකාෂිතසුද්ගලාවකාශ යි.

73. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්තයනට ද අසංඥසන්ධියනට ද ශී ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

74. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමනතා.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, නිෂේධසමාපනභානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

75. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමනතා.

යසං වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, අකුසල විප්පයුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, නිරෝධසමාපනභානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති (අනුලොමඥානල)

76-78. යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: -පෙ- (අනුලොමඥකාස)

79. යසං යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකඛණේ, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති, තස්ස චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. ඉතරෙසං කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

යසං වා පන යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

80. යසං යත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්තිති: ආමනතා.

යසං වා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස හබ්බකඛණේ, කුසලවිප්පයුත්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

74. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසුක්කචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නායනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

75. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසුක්කචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නායනට ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අකුශලධර්මයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශල ධර්මයෝ ද උපදිත් (අනුලොමපුද්ගල යි.)

76-78. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: ...

(අනුලොමාවකාශ යි.)

79. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිත්, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් පෙසුවනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසුක්කචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

80. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසුක්කචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

81. යසං යත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති: ආමනායා.

යසං වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සබ්බෙසං විතතස්ස භව්වකම්මේණ, අකුසලවිප්පයුතාවිතතස්ස උප්පාදකම්මේණ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසීති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. අකුසලානං උප්පාදකම්මේණ තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ච ධම්මා උපපජ්ඣසීති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

82. යසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣසීති: සබ්බෙසං විතතස්ස භව්වකම්මේණ, කුසලවිප්පයුතාවිතතස්ස උප්පාදකම්මේණ, නිරොධසමාපත්තානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣසීති. අභ්‍යමග්ගස්ස භව්වකම්මේණ, අරහත්තානං, යසං විතතස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිසීති තස්ස විතතස්ස භව්වකම්මේණ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣසීති.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣසීති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති: අභ්‍යමග්ගස්ස උප්පාදකම්මේණ, යසං විතතස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිසීති තස්ස විතතස්ස උප්පාදකම්මේණ තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣසීති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති. අභ්‍යමග්ගස්ස භව්වකම්මේණ, අරහත්තානං, යසං විතතස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිසීති තස්ස විතතස්ස භව්වකම්මේණ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣසීති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති.

83. යසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣසීති: සබ්බෙසං විතතස්ස භව්වකම්මේණ, කුසලවිප්පයුතාවිතතස්ස උප්පාදකම්මේණ, නිරොධසමාපත්තානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣසීති. පටිඤ්චවිතතසමඤ්චිතං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣසීති.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣසීති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති: ආමනායා.

84. යසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣසීති: සබ්බෙසං විතතස්ස භව්වකම්මේණ, අකුසලවිප්පයුතාවිතතස්ස උප්පාදකම්මේණ, නිරොධසමාපත්තානං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣසීති. පටිඤ්චවිතතසමඤ්චිතං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ඣසීති.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣසීති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣති: ආමනායා. (පච්චතීකපුග්ගල)

81. යමක්භට යම් තෑනෙකු අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙකු අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

82. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිගක්ෂණයෙහිද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

83. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිම චිත්තසමඛිඪී වූ ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

84. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ, පශ්චිමචිත්තසමඛිඪී වූ ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යතිකපුද්ගල යි)

85-87. යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: -පප- (පච්චතීකමකාස)

88. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භවගකඛණේ, කුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අභ්‍යමග්ගස්ස භවගකඛණේ, අරහත්භාවනාං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භවගකඛණේ, අසංඝඤ්ජනානාං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස චා පන යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: අභ්‍යමග්ගස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අභ්‍යමග්ගස්ස භවගකඛණේ, අරහත්භාවනාං, යස්ස චිත්තස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භවගකඛණේ, අසංඝඤ්ජනානාං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

89. යස්ස යත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භවගකඛණේ, කුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, අසංඝඤ්ජනානාං තෙසං තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. පච්ඡිමචිත්තසමඛිනිං තෙසං තත් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස චා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමනනා.

90. යස්ස යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: සබ්බෙසං චිත්තස්ස භවගකඛණේ, අකුසලච්ඡායුක්තචිත්තස්ස උපපාදකඛණේ, අසංඝඤ්ජනානාං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. පච්ඡිමචිත්තසමඛිනිං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

යස්ස චා පන යත් අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමනනා. (පච්චතීක-සුග්ගලොකාස)

85-87. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි.)

88. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිත්, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිති, අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද රහතුනට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

89. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිම චිත්තසමඛිඪී වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි.

90. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. පශ්චිමචිත්තසමඛිඪී වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: එසේ යි (ප්‍රත්‍යන්තිකසුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යුක්තපන්තානාගතවාර යි.

91. යසං කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන් තස්ස අකුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති: අග්ගමග්ගසමධරීනං, අරහන්යානං, යසං වික්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං අකුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධර්මා උපපජ්ඣන්, අකුසලා ච ධර්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන අකුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තං.

92. යසං කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන් තස්ස අබ්‍යාකතා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති: පටිලභිස්සමධරීනං තෙසං කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධර්මා උපපජ්ඣන්, අබ්‍යාකතා ච ධර්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන අබ්‍යාකතා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තං.

93. යසං අකුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන් තස්ස අබ්‍යාකතා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති: පටිලභිස්සමධරීනං තෙසං කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං තෙසං අකුසලා ච ධර්මා උපපජ්ඣන්, අබ්‍යාකතා ච ධර්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන අබ්‍යාකතා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති: ආමන්තං. (අනුලොමප්‍රග්‍රහල)

94-96. යත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන් තත් අකුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති: -ඓප- (අනුලොමමකාස)

97. යසං යත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තත් අකුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති: අග්ගමග්ගසමධරීනං, අරහන්යානං, යසං වික්කස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං තත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං තත් අකුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් කුසලා ච ධර්මා උපපජ්ඣන්, අකුසලා ච ධර්මා උපපජ්ඣන්ති.

යසං චා පන යත් අකුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති තස්ස තත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්චාචාසානං සුත්තියෙ විකෙත වික්කමානෙ තෙසං තත් අකුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධර්මා උපපජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධර්මා උපපජ්ඣන්.

98. යසං යත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන් තස්ස තත් අබ්‍යාකතා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති: පටිලභිස්සමධරීනං තෙසං තත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ඣන්, නො ච තෙසං තත් අබ්‍යාකතා ධර්මා උපපජ්ඣන්ති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තත් කුසලා ච ධර්මා උපපජ්ඣන්, අබ්‍යාකතා ච ධර්මා උපපජ්ඣන්ති.

91. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීනට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහු යැ. අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු ද යත්: එසේ යි.

92. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඛිතී වූ ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු ද යත්: එසේ යි.

93. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඛිතී වූ ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අකුශලධර්මයෝ ද උපන්හ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

94-96. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: ... (අනුලොමාවකාශ යි.)

97. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීනට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. සෙසු චතුර්වොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

98. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: පශ්චිමචිත්තසමඛිතී වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුර්වොකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ.

යසස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසහති තසස තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියෙ වීඛෙහ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසහති, නො ව තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ව ධම්මා උපපජ්ඣසහති, කුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣත්.

99. යසස යස් අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත් තසස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසහති: පඤ්චොකාරානං දුතියෙ වීඛෙහ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්, නො ව තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසහති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස්ස අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣත්, අබ්‍යාකතා ව ධම්මා උපපජ්ඣසහති.

යසස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසහති තසස තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්ති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියෙ වීඛෙහ වත්තමානෙ, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා උපපජ්ඣසහති, නො ව තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣත්. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ව ධම්මා උපපජ්ඣසහති, අකුසලා ව ධම්මා උපපජ්ඣත්. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

100. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තසස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣසහති: නත්ථි.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣසහති තසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣත්.

101. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣසහති: නත්ථි.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣසහති තසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣත්.

102. යසස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣසහති: නත්ථි.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න උපපජ්ඣසහති තසස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣත්. (පච්චනීකපුග්ගල)

103-105. යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣසහති: -පප- (පච්චනීකමකාස)

106. යසස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තසස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣසහති: සුඤ්ඤාචාරානං දුතියෙ වීඛෙහ වත්තමානෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත්, නො ව තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣසහති. අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣත්. අකුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣසහති.

තවද යමක්භව යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්භ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට ද දී ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො ද උපන්භ. සෙසු චතුරවෝකාරයනට ද පඤ්චවෝකාරයනට ද දී ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්භ.

99. යමක්භව යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ යත්: පශ්චිමවිත්තසමච්ඡි වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්භ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුරවෝකාරයනට ද පඤ්චවෝකාර-යනට ද දී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද උපන්භ, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද උපදනාහ.

තවද යමක්භව යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්භ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට ද දී ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්භ. සෙසු චතුරවෝකාරයනට ද පඤ්චවෝකාරයනට ද දී ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශල ධර්මයෝ ද උපන්භ. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

100. යමක්භව කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අකුශල-ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භව අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපන්භ යත්: උපන්භ.

101. යමක්භව කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භව අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපන්භ යත්: උපන්භ.

102. යමක්භව අකුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භව අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට අකුශල-ධර්මයෝ නූපන්භ යත්: උපන්භ. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල යි.)

103-105. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි.)

106. යමක්භව යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්භ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නූපදනාහ. අසංඥසන්ධි වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නූපන්භ, අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ.

යසස වා පන යඤ්ඤාදායකා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තසස තඤ්ඤා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: අභ්‍යන්තරාදායකා, අරහත්තානා, යසස වික්ඛන්ධා අනන්තරා අභ්‍යන්තරා පටිලභිස්සන්ති තෙසං තඤ්ඤාදායකා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ව තෙසං තඤ්ඤා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති. අසඤ්ඤාදායකා තෙසං තඤ්ඤාදායකා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති, ඤානා ව ධර්මා න උපපජ්ජන්ති.

107. යසස යඤ්ඤාදායකා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තසස තඤ්ඤාදායකා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන අඤ්ඤාදායකා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තසස තඤ්ඤා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: උපපජ්ජන්ති.

108. යසස යඤ්ඤාදායකා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තසස තඤ්ඤාදායකා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: උපපජ්ජන්ති.

යසස වා පන යඤ්ඤාදායකා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තසස තඤ්ඤාදායකා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: උපපජ්ජන්ති. (පච්චන්තික පුග්ගලොකාස)

උප්පාද්ධාරො නිධධිතො.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්භ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිතීන්ට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වැ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්තාහු නම් ඔවුන්ට ද එහි අකුශලධර්මයෝ නූදනාහ, ඔවුන්ට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නූපන්භ. අසංඥසන්ධි ඔවුන්ට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නූපදනාහ, කුශලධර්මයෝ ද නූපන්භ.

107. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නූපන්තාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නූපන්භ යත්: උපන්භ.

108. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නූපන්තාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහ යත්: උපදනාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නූපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නූපන්භ යත්: උපන්භ.
(ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගලාවකාශ සී.)

උත්පාදවාර නිමි.

නිරෝධවාචරා.

1. යසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනන් තසස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනීති: නො.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනන් තසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනීති: නො.

2. යසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනන් තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනනීති: අරුපෙ කුසලානං භව්‍යකඛණේ තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනී, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනනී. පඤ්චවොකාථෙර කුසලානං භව්‍යකඛණේ තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනී, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනී.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනනී තසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනීති: සබ්බෙසං චචන්තානං, පච්ඤෙන කුසලචීප-පුත්තචීතතසස භව්‍යකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනනී, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනී, පඤ්චවොකාථෙර කුසලානං භව්‍යකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනී, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනී.

3. යසස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනන් තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනනීති: අරුපෙ අකුසලානං භව්‍යකඛණේ තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනී, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනනී. පඤ්චවොකාථෙර අකුසලානං භව්‍යකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනී, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනී.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනන් තසස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනීති: සබ්බෙසං චචන්තානං, පච්ඤෙන අකුසලචීප-පුත්තචීතතසස භව්‍යකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනනී, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනී. පඤ්චවොකාථෙර අකුසලානං භව්‍යකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනී, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනී. (අනුලොමපුග්ගල)

4. යස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනන් තස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනීති: ආමන්තා.

යස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනන් තස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනීති: ආමන්තා.

5. යස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනන් තස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනනීති: ආමන්තා.

යස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනන් තස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනීති: අසංඤ්ඤාසනෙන තස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣනනී, නො ච තස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනී. චතු-වොකාථෙර පඤ්චවොකාථෙර තස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනී, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනී.

නිරෝධවාරය

1. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

2. යමක්හට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. පඤ්චොකාරයෙහි කුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: චූෂ්‍ය චන්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චොකාරයෙහි කුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

3. යමක්හට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. පඤ්චොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්හට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: චූෂ්‍ය චන්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ හඬගක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ හඬගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්: (අනුලොමපුද්ගල සි.)

4. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත් එසේ සි.

තවද යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ සි.

5. යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ සි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අසංඥසන් වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. චතුරොකාර පඤ්චොකාර වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

6. යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනනා.

යස් වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: අසඤ්ජයග්ගෙ තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. චතු-
වොකාථෙ පඤ්චොකාථෙ තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමඛකාස)

7. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: නො.

යස්ස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: නො.

8. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: අරූපෙ කුසලානං භවගක්ඛණේ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චොකාථෙ කුසලානං භවගක්ඛණේ තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සඛෙඛසං චචනනානං, පච්ඤෙ කුසලච්ඡප්පුත්තච්ඤාසස් භවගක්ඛණේ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චොකාථෙ කුසලානං භවගක්ඛණේ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

9. යස්ස යස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: අරූපෙ අකුසලානං භවගක්ඛණේ තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්චොකාථෙ අකුසලානං භවගක්ඛණේ තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සඛෙඛසං චචනනානං, පච්ඤෙ අකුසලච්ඡප්පුත්තච්ඤාසස් භවගක්ඛණේ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. පඤ්ච-
වොකාථෙ අකුසලානං භවගක්ඛණේ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොම-
පුත්තලොකාස)

6. යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අසංඥසන්ධු එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. චතුචොකාරයෙහි ද පඤ්චචොකාරයෙහි ද යන එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමාවකාශ යි.)

7. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

8. යමක්භට යම් තැනෙකැ කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චචොකාරයෙහි කුශලයන් ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: ව්‍යුත චන්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි කුශල විප්‍රසුක්තචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චචොකාර-යෙහි කුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

9. යමක්භට යම් තැනෙකැ අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චචොකාරයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙකැ අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: ව්‍යුත චන්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි අකුශල විප්‍රසුක්තචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. පඤ්චචොකාර-යෙහි අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ යි.)

10. යසං ඥානා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති: අකුසලානං භවිතකම්මෙණ තෙසං ඥානා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස උපපාදකම්මෙණ, කුසලච්ඡප්පයුතා අකුසලච්ඡප්පයුතචිත්තස්ස භවිතකම්මෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝ්ඤාසන්නානං තෙසං ඥානා ච ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං චා පන අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස ඥානා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති: කුසලානං භවිතකම්මෙණ තෙසං අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං ඥානා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං චිත්තස්ස උපපාදකම්මෙණ, අකුසලච්ඡප්පයුතා කුසලච්ඡප්පයුතචිත්තස්ස භවිතකම්මෙණ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝ්ඤාසන්නානං තෙසං අකුසලා ච ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

11. යසං ඥානා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බෙසං චචන්තානං, පච්ඤෙත කුසලච්ඡප්පයුතචිත්තස්ස භවිතකම්මෙණ තෙසං ඥානා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤෙත චිත්තස්ස උපපාදකම්මෙණ, අරුපෙ අකුසලානං භවිතකම්මෙණ තෙසං ඥානා ච ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං චා පන අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස ඥානා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති: අරුපෙ කුසලානං භවිතකම්මෙණ තෙසං අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං ඥානා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤෙත චිත්තස්ස උපපාදකම්මෙණ, අරුපෙ අකුසලානං භවිතකම්මෙණ තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

12. යසං අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බෙසං චචන්තානං, පච්ඤෙත අකුසලච්ඡප්පයුතචිත්තස්ස භවිතකම්මෙණ තෙසං අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤෙත චිත්තස්ස උපපාදකම්මෙණ, අරුපෙ කුසලානං භවිතකම්මෙණ තෙසං අකුසලා ච ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තසස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති. අරුපෙ අකුසලානං භද්ධකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං උපපජ්ජන්තානං, පච්ඤන විතතස්ස උපපාදකඛණේ, අරුපෙ කුසලානං භද්ධකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. (පච්චනීකපුග්ගල)

13. යස ධම්මා කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

යස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමන්තා.

14. යස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්ති.

යස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නස්ථි.

15. යස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්ති.

යස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නස්ථි. (පච්චනීකමකාස)

16. යසස යස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තසස තස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: අකුසලානං භද්ධකඛණේ තෙසං තස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. නො ච තෙසං තස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං විතතස්ස උපපාදකඛණේ, කුසල-විපප්පුග්ග අකුසලවිපප්පුග්ගවිතතස්ස භද්ධකඛණේ, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තස කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසස වා පන යස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තසස තස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: කුසලානං භද්ධකඛණේ තෙසං තස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං විතතස්ස උපපාදකඛණේ, අකුසල-විපප්පුග්ග කුසලවිපප්පුග්ගවිතතස්ස භද්ධකඛණේ, අසංඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තස අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද ශී ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්. (ප්‍රත්‍යතීකපුද්ගල ශී.)

13. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ ශී.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ ශී.

14. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති.

15. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ ශී.)

16. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්ත අකුශල විප්‍රයුක්ත විත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද අසංඥසඤ්චයනට ද ශී ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: කුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්ත කුශලවිප්‍රයුක්තවිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි සියල්ලනට ද අසංඥසඤ්චයනට ද ශී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

17. යසං යඤ්ඤා කුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස ඤාණං අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සංඛේදයං වචනානාං, පච්චේදන කුසලාචරාදානවිනාසස්ස භවිතකම්මේ තෙසං. ඤාණං යඤ්ඤා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං. ඤාණං අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, සංඛේදයං උපපජ්ජනානාං, පච්චේදන විනාසස්ස උපාදාකම්මේ, අරුපෙ අකුසලානං භවිතකම්මේ තෙසං. ඤාණං කුසලා ව ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ව ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යඤ්ඤා අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස ඤාණං කුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති: අරුපෙ කුසලානං භවිතකම්මේ තෙසං. ඤාණං අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං. ඤාණං කුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, සංඛේදයං උපපජ්ජනානාං, පච්චේදන විනාසස්ස උපාදාකම්මේ, අරුපෙ අකුසලානං භවිතකම්මේ තෙසං. ඤාණං අධ්‍යාකතා ව ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ව ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

18. යසං යඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස ඤාණං අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සංඛේදයං වචනානාං, පච්චේදන අකුසලාචරාදානවිනාසස්ස භවිතකම්මේ තෙසං. ඤාණං අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං. ඤාණං අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, සංඛේදයං උපපජ්ජනානාං, පච්චේදන විනාසස්ස උපාදාකම්මේ, අරුපෙ කුසලානං භවිතකම්මේ තෙසං. ඤාණං අකුසලා ව ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ව ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යඤ්ඤා අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස ඤාණං අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති: අරුපෙ අකුසලානං භවිතකම්මේ තෙසං. ඤාණං අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං. ඤාණං අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, සංඛේදයං උපපජ්ජනානාං, පච්චේදන විනාසස්ස උපාදාකම්මේ, අරුපෙ කුසලානං භවිතකම්මේ තෙසං. ඤාණං අධ්‍යාකතා ව ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ව ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති. (පච්චේදනප්‍රභේදානාං)

පච්චේදනවිනාසො.

19. යසං කුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනා.

යසං වා පන අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස කුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනා.

20. යසං කුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස අධ්‍යාකතා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනා.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති. තස්ස කුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනා.

17. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුහ වන්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි කුශල විප්‍රසුක්ත චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි දී යි ඔවුන්ට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි දී යි ඔවුන්ට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුන්ට එහි කුශල ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත් උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි අකුශල-යන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි දී යි ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

18. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුහ වන්තා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි අකුශල විප්‍රසුක්ත චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි දී යි ඔවුන්ට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි දී යි ඔවුන්ට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අරූපයෙහි අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුන්ට එහි අකුශල ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලන්ට ද ප්‍රචාන්තියෙහි චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශල-යන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි දී යි ඔවුන්ට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්. (ප්‍රත්‍යානික සුද්දගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්තචාර යි.

19. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

20. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

21. යසස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමනායා,

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා තසස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමනායා. (අනුලොමපුග්ගල)

22. යසු කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා තසු අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමනායා.

යසු වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා තසු කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමනායා.

23. යසු කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා තසු අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමනායා.

යසු වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා තසු කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: අසඤ්ඤිතො තසු අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා, නො ච තසු කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා. චතුචොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ තසු අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිතා, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිතා.

24. යසු අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා තසු අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමනායා.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා තසු අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: අසඤ්ඤිතො තසු අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා, නො ච තසු අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා. චතුචොකාරෙ පඤ්චොකාරෙ තසු අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිතා, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිතා. (අනුලොමඛකාස)

25. යසස යසු කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා තසස තසු අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමනායා.

යසස වා පන යසු අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා තසස තසු කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: සුඛොවාසානං දුකිංගෙ අකුසලෙ චිත්තෙ චත්තමානෙ තෙසං තසු අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා, නො ච තෙසං තසු කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තසු අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිතා, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිතා.

26. යසස යසු කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා තසස තසු අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: ආමනායා.

යසස වා පන යසු අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා තසස තසු කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතාති: සුඛොවාසානං දුකිංගෙ චිත්තෙ චත්තමානෙ අසඤ්ඤිතොනං තෙසං තසු අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා, නො ච තෙසං තසු කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිතා. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තසු අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිතා, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිතා.

21. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

22. යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

23. යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: අසංඥසඤ්ච වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. චතුචොකාරයෙහි ද පඤ්චොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ

24. යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: අසංඥසඤ්ච වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. චතුචොකාරයෙහි ද පඤ්චොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. (අනුලොමාවකාශ යි.)

25. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ශුද්ධාවාස-යනට දෙවන අකුසල් සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. සෙසු චතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

26. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හිද අසංඥසඤ්චයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. සෙසු චතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

27. යසං යඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: ආමනතා.

යසං වා පන යඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිති: සුඤ්ඤාචාරානං දුකිඤ්ඤා විනේන විකල්පානෙ, අසංකල්පනානං තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්ඤාචොකාරානං තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යායනා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

28. යසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නඤ්ඤා.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නඤ්ඤා.

29. යසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යායනා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නඤ්ඤා.

යසං වා පන අධ්‍යායනා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නඤ්ඤා.

30. යසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යායනා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නඤ්ඤා.

යසං වා පන අධ්‍යායනා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නඤ්ඤා. (පච්චනිකපුග්ගල)

31. යඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමනතා.

යඤ්ඤා වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: ආමනතා.

32. යඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්ති.

යඤ්ඤා වා පන අධ්‍යායනා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නඤ්ඤා.

33. යඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නිරුජ්ඣන්ති.

යඤ්ඤා වා පන අධ්‍යායනා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිති: නඤ්ඤා. (පච්චනිකඔකාස)

27. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දොවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. සෙසු චතුරොපාකාරයනට ද පක්ඛිචොපාකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ යි.)

28. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

තවද යමකුට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

29. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

30. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල යි.)

31. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි.

32. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී.

33. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැතී. (ප්‍රත්‍යන්තිකාවකාශ යි.)

34. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: දෙවන අකුශල් සිත පවත්නා කල්හි ඉද්ධාවාස වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි.

35. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි.

36 යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසත්වයනට ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ, ඉද්ධාවාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

අභිනවාර යි.

37. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්සාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

38. යසස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති තසස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති: ආමනායා.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති තසස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති: අභ්‍යමග්ගසස භව්‍යකඛලේ, අරහන්‍යානං තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති. ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති, කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති.

39. යසස අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති තසස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති: ආමනායා.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති තසස අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති: අභ්‍යමග්ගසමධ්දීනං, අරහන්‍යානං, යසස චිත්තසස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභීසසනාති, තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති. ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති. (අනුලොමපුග්ගල)

40-42. යස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති තස් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති: -ප- (අනුලොමඛකාය)

43. යසස යස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති තසස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති: අභ්‍යමග්ගසස උප්පාදකඛලේ, යසස චිත්තසස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභීසසනාති තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චචොකාරානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති.

යසස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති තසස තස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති: ආමනායා.

44. යසස යස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති තසස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති: ආමනායා.

යසස වා පන යස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති තසස තස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති: අභ්‍යමග්ගසස භව්‍යකඛලේ, අරහන්‍යානං, අසඤ්ඤාසන්‍යානං තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චචොකාරානං තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති, කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති.

45. යසස යස් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති තසස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්සසනාති: ආමනායා.

38. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

39. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයමඩ්භීතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි.)

40-42. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමවකාශ යි.)

43. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුචෝකාරයනට ද පඤ්චචෝකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

44. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුචෝකාරයනට ද පඤ්චචෝකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

45. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

යසස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති තසස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනතිති: අග්ගමග්ගසමඬිනිනං, අරහනානානං, යසස චිත්තසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසසනති, අසංඤ්ඤිසනානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති, නො ව තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චචොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති, අකුසලා ව ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

46. යසස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති තසස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතිති: ආමනානා.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති තසස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතිති: අග්ගමග්ගසස උපපාදකඛණං, යසස චිත්තසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසසනති තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති, නො ව තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති. අග්ගමග්ගසස භබ්බකඛණං, අරහනානානං තෙසං අකුසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති, කුසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති.

47. යසස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතිති: අග්ගමග්ගසස භබ්බකඛණං, අරහනානානං තෙසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති, නො ව තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති පච්ඡිමචිත්තසස භබ්බකඛණං තෙසං කුසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති, අබ්‍යාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති තසස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතිති: ආමනානා.

48. යසස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතිති: අග්ගමග්ගසමඬිනිනං, අරහනානානං, යසස චිත්තසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසසනති තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති, නො ව තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති. පච්ඡිමචිත්තසස භබ්බකඛණං තෙසං අකුසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති, අබ්‍යාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති තසස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතිති: ආමනානා. (පච්චනීකපුග්ගල)

49-51. යස් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතිති: -පප- (පච්චනීකඛකාස)

52. යසස යස් කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනති තසස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනතිති: ආමනානා.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමිඨිනට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අසංඥසක්ඛයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුරවොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. (අනුලොමපුද්ගලොචකාශ සි)

46. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද සි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද සි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

47. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද සි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ සි.

48. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමිඨිනට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද සි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භසිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ සි. (ප්‍රත්‍යන්තිකපුද්ගල සි.)

49-51. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යන්තිකාචකාශ සි.)

52. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ සි.

යසස වා පන යඤ්ඤා අකුසලා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති තසස තඤ්ඤා කුසලා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනතීති: අග්ගමග්ගසස උපපාදකඛණෙ, යසස වීක්කසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසසනති තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති. අග්ගමග්ගසස භව්වකඛණෙ, අරහන්තානං, අසංඝඤ්ඤානානං තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ච ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති, කුසලා ච ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති.

53. යසස යඤ්ඤා කුසලා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති තසස තඤ්ඤා අධ්ව්යාකතා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනතීති: අග්ගමග්ගසස භව්වකඛණෙ, අරහන්තානං, අසංඝඤ්ඤානානං තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනතී, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අධ්ව්යාකතා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති. පටිලභිසසනස භව්වකඛණෙ තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ච ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති, අධ්ව්යාකතා ච ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති.

යසස වා පන යඤ්ඤා අධ්ව්යාකතා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති තසස තඤ්ඤා කුසලා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනතීති: ආමන්තා.

54. යසස යඤ්ඤා අකුසලා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති තසස තඤ්ඤා අධ්ව්යාකතා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනතීති: අග්ගමග්ගසමඛිතීනං, අරහන්තානං, යසස වීක්කසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසසනති, අසංඝඤ්ඤානානං තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අධ්ව්යාකතා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති. පටිලභිසසනස භව්වකඛණෙ තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ච ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති, අධ්ව්යාකතා ච ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති.

යසස වා පන යඤ්ඤා අධ්ව්යාකතා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනති තසස තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මො න නිරුප්කම්පසනතීති: ආමන්තා. (පට්ඨනීකපුග්ගලොකාස)

අනාගතවාචො.

55. යසස කුසලා ධර්මො නිරුප්කම්පනති තසස අකුසලා ධර්මො නිරුප්කම්පනතීති: ආමන්තා.

යසස වා පන අකුසලා ධර්මො නිරුප්කම්පනති තසස කුසලා ධර්මො නිරුප්කම්පනතීති: සඤ්ඤාසං වීක්කසස උපපාදකඛණෙ කුසලා විපප්පුකතවීක්කසස භව්වකඛණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝඤ්ඤානානං තෙසං අකුසලා ධර්මො නිරුප්කම්පනති, නො ච තෙසං කුසලා ධර්මො නිරුප්කම්පනති, කුසලානං භව්වකඛණෙ තෙසං අකුසලා ච ධර්මො නිරුප්කම්පනති, කුසලා ච ධර්මො නිරුප්කම්පනති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද දී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද අසංඥසඤ්ඤානට ද දී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

53. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද රහත්තව ද අසංඥසඤ්ඤානට ද දී ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

54. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමධිගීතව ද රහත්තව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද දී ඔවුනට එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ. ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

අනාගතවාර යි.

55. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුද්ධක චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද දී ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. කුශලයන්ගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

56. යසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනි තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමනතා.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තසස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනිති: සඛෙඛසං විතතස්ස උපපාදකඛණේ, කුසල-වීජප්‍රග්‍රහවීතතස්ස භවකඛණේ, නිරොධසමාපතානාං, අසඤ්ඤ-සත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනි. කුසලානං භවකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනි.

57. යසස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනි තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමනතා.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තසස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනිති: සඛෙඛසං විතතස්ස උපපාදකඛණේ, අකුසල-වීජප්‍රග්‍රහවීතතස්ස භවකඛණේ, නිරොධසමාපතානාං, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනි: අකුසලානං භවකඛණේ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනි. (අනුලොමචුග්ගල)

58—60. යස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනි තස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: -පෙ- (අනුලොමඛකාස)

61. යසස යස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනි තසස තස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමනතා.

යසස වා පන යස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තසස තස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනිති: සඛෙඛසං විතතස්ස උපපාදකඛණේ, කුසලවීජප්‍රග්‍රහවීතතස්ස භවකඛණේ තෙසං තස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං තස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනි. කුසලානං භවකඛණේ තෙසං තස අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනි.

62. යසස යස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනි තසස තස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමනතා.

යසස වා පන යස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී තසස තස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනිති: සඛෙඛසං විතතස්ස උපපාදකඛණේ, කුසලවීජප්‍රග්‍රහවීතතස්ස භවකඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං, තෙසං තස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, නො ච තෙසං තස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනි. කුසලානං භවකඛණේ තෙසං තස අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තී, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣනනි.

63. යසස යස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣනනි තසස තස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තීති: ආමනතා.

56. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපත්තයනට ද අසංඥසක්ඛයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. කුශලයන්ගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

57. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපත්තයනට ද අසංඥසක්ඛයනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. අකුශලයන්ගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

58-60. යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ... (අනුලොමවකාශ යි.)

61. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

62. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසක්ඛයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

63. යමක්භට යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

යසං වා පන යඤ්ඤාදායකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තඤ්ඤාදායකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සංඛේදයං විනාශස්ස උපපාදකංචණං, අකුසලවිපජ්ජනවිනාශස්ස භවිතකංචණං, අසංඝඤ්ඤාදායකතාං තෙසං තඤ්ඤාදායකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤාදායකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. අකුසලානං භවිතකංචණං තෙසං තඤ්ඤාදායකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුප්‍රොම-පුග්ගප්‍රොකාස)

64. යසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: නඤ්ඤාදායකතා.

65. යසං කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන අධ්‍යායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: නඤ්ඤාදායකතා.

66. යසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන අධ්‍යායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: නඤ්ඤාදායකතා. (පච්චනිකපුග්ග)

67-69. යඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: -පප- (පච්චනිකපුග්ග)

70. යසං යඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සංඛේදයං විනාශස්ස උපපාදකංචණං, කුසලවිපජ්ජනවිනාශස්ස භවිතකංචණං තෙසං තඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඤ්ඤාචාර්යානං දුතියං විනාශ විනාශානො, අසංඝඤ්ඤාදායකතාං තෙසං තඤ්ඤාදායකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමනායා.

71. යසං යඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සංඛේදයං විනාශස්ස උපපාදකංචණං, කුසලවිපජ්ජනවිනාශස්ස භවිතකංචණං, අසංඝඤ්ඤාදායකතාං තෙසං තඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඤ්ඤාචාර්යානං උපපජ්ජනානං තෙසං තඤ්ඤාදායකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අධ්‍යායකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං වා පන යඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, තස්ස තඤ්ඤාදායකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමනායා.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තවිත්ත-යාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. අකුශලයන්ගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ සී.)

64. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැතී.

65. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැතී.

66. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: නැතී. (ප්‍රත්‍යානීකා-සුද්ගල සී.)

67-69. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යානීකාවකාශ සී.)

70. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තවිත්ත-යාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ, ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ සී.

71. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තවිත්ත-යාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධයනට ද සි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ඉද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේසී.

72. යසං යඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස ඤාණං අධ්‍යායනං ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස උපපාදකච්ඡෙදො, අකුසලච්ඡෙදො විනාශස්ස භව්වකච්ඡෙදො, අසංකප්පයනානං තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යායනං ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සුඤ්ඤාචාරං උපපජ්ජනානං තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, අධ්‍යායනං ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසං චා පන යඤ්ඤා අධ්‍යායනං ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: ආමනනා. (පච්චනික-පුග්ගලොකාස)

පච්චුපපනාභිතචාරො.

73. යසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: අභ්‍යන්තරස්ස භව්වකච්ඡෙදො, යසං විනාශස්ස අනන්තරං අභ්‍යන්තරං පච්චෙදිස්සන්ති තස්ස විනාශස්ස භව්වකච්ඡෙදො තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති. ඉතරෙසං කුසලානං භව්වකච්ඡෙදො තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යසං චා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස විනාශස්ස උපපාදකච්ඡෙදො, කුසලච්ඡෙදො විනාශස්ස භව්වකච්ඡෙදො, නිරෝධස්මාපනානං, අසංකප්පයනානං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භව්වකච්ඡෙදො තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

74. යසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යායනං ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: ආමනනා.

යසං චා පන අධ්‍යායනං ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස විනාශස්ස උපපාදකච්ඡෙදො, කුසලච්ඡෙදො විනාශස්ස භව්වකච්ඡෙදො, නිරෝධස්මාපනානං, අසංකප්පයනානං තෙසං අධ්‍යායනං ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. කුසලානං භව්වකච්ඡෙදො තෙසං අධ්‍යායනං ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

75. යසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යායනං ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති: ආමනනා.

යසං චා පන අධ්‍යායනං ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස විනාශස්ස උපපාදකච්ඡෙදො, අකුසලච්ඡෙදො විනාශස්ස භව්වකච්ඡෙදො, නිරෝධස්මාපනානං, අසංකප්පයනානං තෙසං අධ්‍යායනං ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලානං භව්වකච්ඡෙදො තෙසං අධ්‍යායනං ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති. (අනුලොමපුග්ගල)

72. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්ත-විත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි. (ප්‍රකාශික-සුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රකාශිතවිචාර යි.

73. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිබන්තාහු නම් ඒ විත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි දැයි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. කුශල යන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාද ක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධ සමාපන්නයට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

74. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

75. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තවිත්තයාගේ භවගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥසත්වයනට දැයි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. අකුශලයන්ගේ භවගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමසුද්ගල යි.)

76-78. යළි කුසලා ධම්මා නිරුපකිනති තස් අකුසලා ධම්මා නිරුපකිසසනති: -ප- (අනුලොමඕකාස)

79. යසං යළි කුසලා ධම්මා නිරුපකිනති තස් තස් අකුසලා ධම්මා නිරුපකිසසනති: අගගමගගසං භවතකඛණේ, යසං විතසං අනන්තරං අගගමගගං පටිලභිසසනති තස් විතසං භවතකඛණේ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුපකිනති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුපකිසසනති, ඉතරෙසං කුසලානං භවතකඛණේ තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා නිරුපකිනති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුපකිසසනති.

යසං චා පන යළි අකුසලා ධම්මා නිරුපකිසසනති තස් තස් කුසලා ධම්මා නිරුපකිනති, සබ්බෙසං විතසං උපපාදකඛණේ, කුසලවිපප්පුතවිතසං භවතකඛණේ, තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුපකිසසනති නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුපකිනති. කුසලානං භවතකඛණේ තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා නිරුපකිසසනති, කුසලා ච ධම්මා නිරුපකිනති.

80. යසං යළි කුසලා ධම්මා නිරුපකිනති තස් තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුපකිසසනති: ආමන්තා.

යසං චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුපකිසසනති තස් තස් කුසලා ධම්මා නිරුපකිනති: සබ්බෙසං විතසං උපපාදකඛණේ, කුසලවිපප්පුතවිතසං භවතකඛණේ, අසංකප්පකතානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුපකිසසනති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුපකිනති, කුසලානං භවතකඛණේ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුපකිසසනති, කුසලා ච ධම්මා නිරුපකිනති.

81. යසං යළි අකුසලා ධම්මා නිරුපකිනති තස් තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුපකිසසනති: ආමන්තා.

යසං චා පන යළි අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුපකිසසනති තස් තස් අකුසලා ධම්මා නිරුපකිනති: සබ්බෙසං විතසං උපපාදකඛණේ, අකුසලවිපප්පුතවිතසං භවතකඛණේ, අසංකප්පකතානං තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුපකිසසනති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුපකිනති. අකුසලානං භවතකඛණේ තෙසං තස් අබ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුපකිසසනති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුපකිනති. (අනුලොමපුග්ගලොකාස)

76-78. යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමාවකාශ සි.)

79. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි කුශල විප්‍රයුක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහිද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධවන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙති. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

80. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. කුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්.

81. යමක්භට යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසන්ධියනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වෙත්. අකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙත්. (අනුලොමපුද්ගලාවකාශ සි.)

82. යස ස කුසලා ධර්මා න නිරුපකිනන් තස ස අකුසලා ධර්මා න නිරුපකිසසනනීති: සබ්බසං විතසස උපපාදකඛණේ, කුසලවිප-
 යුතාවිතසස භවතකඛණේ, නිරොධසමාපනානං, අස ඤ්ඤි-
 තෙසං කුසලා ධර්මා න නිරුපකිනන්, නො ච තෙසං අකුසලා
 ධර්මා න නිරුපකිසසනනී. අග්ගමග්ගසස උපපාදකඛණේ, අරහන්යානං,
 යස විතසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසසනන් තස විතසස
 උපපාදකඛණේ තෙසං කුසලා ච ධර්මා න නිරුපකිනන්, අකුසලා ච
 ධර්මා න නිරුපකිසසනනී.

යස වා පන අකුසලා ධර්මා න නිරුපකිසසනන් තස කුසලා
 ධර්මා න නිරුපකිනනීති: අග්ගමග්ගසස භවතකඛණේ, යස විතසස
 අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසසනන් තස විතසස භවතකඛණේ
 තෙසං අකුසලා ධර්මා න නිරුපකිසසනනී, නො ච තෙසං කුසලා
 ධර්මා න නිරුපකිනනී. අග්ගමග්ගසස උපපාදකඛණේ, අරහන්යානං,
 යස විතසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසසනන් තස විතසස
 උපපාදකඛණේ තෙසං අකුසලා ච ධර්මා න නිරුපකිසසනනී, කුසලා
 ච ධර්මා න නිරුපකිනනී.

83. යස කුසලා ධර්මා න නිරුපකිනන් තස අධ්‍යාකතා
 ධර්මා න නිරුපකිසසනනීති: සබ්බසං විතසස උපපාදකඛණේ,
 කුසලවිපයුතාවිතසස භවතකඛණේ, නිරොධසමාපනානං, අස ඤ්ඤි-
 සතනානං තෙසං කුසලා ධර්මා න නිරුපකිනනී, නො ච තෙසං
 අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුපකිසසනනී. පට්ඨමවිතසස භවතකඛණේ
 තෙසං කුසලා ච ධර්මා න නිරුපකිනනී, අධ්‍යාකතා ච ධර්මා න
 නිරුපකිසසනනී.

යස වා පන අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුපකිසසනන් තස
 කුසලා ධර්මා න නිරුපකිනනීති: ආමන්‍යා.

84. යස අකුසලා ධර්මා න නිරුපකිනන් තස අධ්‍යාකතා
 ධර්මා න නිරුපකිසසනනීති: සබ්බසං විතසස උපපාදකඛණේ,
 අකුසලවිපයුතාවිතසස භවතකඛණේ, නිරොධසමාපනානං, අස ඤ්ඤි-
 සතනානං තෙසං අකුසලා ධර්මා න නිරුපකිනනී, නො ච තෙසං
 අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුපකිසසනනී. පට්ඨමවිතසස භවතකඛණේ
 තෙසං අකුසලා ච ධර්මා න නිරුපකිනනී, අධ්‍යාකතා ච ධර්මා න
 නිරුපකිසසනනී.

යස වා පන අධ්‍යාකතා ධර්මා න නිරුපකිසසනන් තස
 අකුසලා ධර්මා න නිරුපකිනනීති: ආමන්‍යා. (පට්ඨනිකපුග්ගල)

85-87. යස කුසලා ධර්මා න නිරුපකිනන් තස අකුසලා
 ධර්මා න නිරුපකිසසනනීති: --ප-- (පට්ඨනිකමකාස)

82. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසුක්කචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්චයනට ද සි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද සි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

83. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි කුශල විප්‍රසුක්කචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි නිරෝධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්චයනට ද සි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ සි.

84. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි අකුශල විප්‍රසුක්කචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද නිරෝධසමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්චයනට ද සි ඔවුනට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ සි. (ප්‍රත්‍යානීකසුද්ධල සි.)

85-87. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්:... (ප්‍රත්‍යානීකාවකාශ සි).

88. යසස යඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි තසස තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි: සබ්බසං චිත්තසස උපපාදකම්මෙණ, කුසලච්ඡායුතචිත්තසස භවිතකම්මෙණ තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි. අග්ගමග්ගසස උපපාදකම්මෙණ, අරහත්තානං, යසස චිත්තසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසසනනි තසස චිත්තසස උපපාදකම්මෙණ, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තඤ්ඤා ච ධම්මා න නිරුප්පිතනි, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුප්පිතනි.

යසස චා පන යඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි තසස තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි: අබ්ගග්ගමග්ගසස භවිතකම්මෙණ, යසස චිත්තසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසසනනි තසස චිත්තසස භවිතකම්මෙණ තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි, අග්ගමග්ගසස උපපාදකම්මෙණ, අරහත්තානං, යසස චිත්තසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසසනනි තසස චිත්තසස උපපාදකම්මෙණ, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ච ධම්මා න නිරුප්පිතනි, කුසලා ච ධම්මා න නිරුප්පිතනි.

89. යසස යඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි තසස තඤ්ඤා අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුප්පිතනි: සබ්බසං චිත්තසස උපපාදකම්මෙණ, කුසලච්ඡායුතචිත්තසස භවිතකම්මෙණ, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි. නො ච තෙසං තඤ්ඤා අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුප්පිතනි, පච්ඡිමචිත්තසස භවිතකම්මෙණ තෙසං තඤ්ඤා ච ධම්මා න නිරුප්පිතනි, අබ්බාකතා ච ධම්මා න නිරුප්පිතනි.

යසස චා පන යඤ්ඤා අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුප්පිතනි තසස තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි: ආමත්තා.

90. යසස යඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි තසස තඤ්ඤා අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුප්පිතනි: සබ්බසං චිත්තසස උපපාදකම්මෙණ, අකුසලච්ඡායුතචිත්තසස භවිතකම්මෙණ, අසඤ්ඤාසත්තානං තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුප්පිතනි. පච්ඡිමචිත්තසස භවිතකම්මෙණ තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ච ධම්මා න නිරුප්පිතනි, අබ්බාකතා ච ධම්මා න නිරුප්පිතනි.

යසස චා පන යඤ්ඤා අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුප්පිතනි තසස තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පිතනි: ආමත්තා. (පච්චනිකුග්ගලොකාස)

88. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ද නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්ත-විත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසඤ්චයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසඤ්චයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

89. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්ත-විත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසඤ්චයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමවිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: එසේ යි.

90. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්ත-විත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසඤ්චයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමවිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යක්ෂපුද්ගලාවකාශ යි.)

91. යසස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ තසස අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති: අශමග්ගසමධරීතං, අරහන්යානං, යසස විතසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභීසසනති තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ, අකුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති.

යසස චා පන අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති තසස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති: ආමන්තා.

92. යසස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ තසස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති: පච්ඡමචිතසස හඬගකඛණේ තෙසං කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති.

යසස චා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති තසස කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති: ආමන්තා.

93. යසස අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ තසස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති: පච්ඡමචිතසස හඬගකඛණේ තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ, නො ච තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති, ඉතරෙසං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති.

යසස චා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති තසස අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති: ආමන්තා. (අනුලොමපුග්ගල)

94-96 යස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ තස් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති: -෧෪- (අනුලොමමකාස)

97. යසස යස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ තසස තස් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති: අශමග්ගසමධරීතං, අරහන්යානං, යසස විතසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභීසසනති තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ, අකුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති.

යසස චා පන යස් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති තසස තස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති: සුඛාවාසානං දුතියෙ විතෙඤ්චිතො තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති, කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ.

98. යසස යස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ තසස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති: පච්ඡමචිතසස හඬගකඛණේ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ, නො ච තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵ, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුප්කම්භ්ඵනාති.

91. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිනිට ද රහත්තට ද යම් සිකකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

92. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචක්ඛයාගේ භඩ්ගක්ෂණ-යෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට කුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

93. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචක්ඛයාගේ භඩ්ගක්ෂණ-යෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසුවනට අකුශල ධර්මයෝ ද නිරුද්ධවූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමසුද්ගල යි.)

94-96. යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමාවකාශ යි.)

97. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිනිට ද රහත්තට ද යම් සිකකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ. ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ඉද්ධිචොකාරයනට දෙවන සික පචක්ඛා කලහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

98. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිම චක්ඛයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

යසස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්පකිසසනති තසස තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුප්පකිසාති: සුඛවාසානං දුක්ඛෙය විතෙහ වතමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්පකිසසනති, නො ව තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා නිරුප්පකිස. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුප්පකිසසනති, කුසලා ව ධම්මා නිරුප්පකිස.

99. යසස යස් අකුසලා ධම්මා නිරුප්පකිස තසස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්පකිසසනති: පඤ්චවිතෙසස භවංකමච්චෙ තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුප්පකිස, නො ව තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්පකිසසනති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස්ස අකුසලා ව ධම්මා නිරුප්පකිස, අබ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුප්පකිසසනති.

යසස වා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්පකිසසනති තසස තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුප්පකිසාති: සුඛවාසානං දුක්ඛෙය විතෙහ වතමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුප්පකිසසනති, නො ව තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුප්පකිස. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොකාරානං තෙසං තස්ස අබ්‍යාකතා ව ධම්මා නිරුප්පකිසසනති, අකුසලා ව ධම්මා නිරුප්පකිස.

(අනුලොමපුග්ගලොකාස)

100. යසස කුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස තසස අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිසසනති: නස්ථි.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිසසනති තසස කුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිසාති: නිරුප්පකිස.

101. යසස කුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස තසස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුප්පකිසසනති: නස්ථි.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුප්පකිසසනති තසස කුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිසාති: නිරුප්පකිස.

102. යසස අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුප්පකිසසනති: නස්ථි.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුප්පකිසසනති තසස අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිසාති: නිරුප්පකිස.

(පච්චිකපුග්ගලො)

103-105. යස් කුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිසසනති: - ටෙප -

(පච්චිකමකාස)

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ඉද්ධා-වාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඤ්‍යානිකයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුරොපකාර-යනට ද පඤ්චොපකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ.

99. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිම චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුරොපකාරයනට ද පඤ්චොපකාරයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඤ්‍යානිකයනට ද සි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ඔවුන්ගෙන් සෙසු චතුරොපකාරයනට ද පඤ්චොපකාරයනට ද එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. (අනුලොම පුද්ගලාවකාශ සි.)

100. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ නො වූහ.

101. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

102. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැතී.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ. (ප්‍රත්‍යානිකපුද්ගල සි.)

103-105. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යානිකා වකාශ සි.)

106. යසං යස් කුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්ස තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනතිති: සුඤ්චාචාසානං දුතියෙ විනෙත වනනමානෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්ස, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනති. අසංඤ්ඤාසන්ධානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න නිරුප්පකිස්ස, අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනති.

යසං චා පන යස් අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනති: අග්ගමග්ගසමඤ්චිනං, අරහන්යානං, යසං චිත්තයස් අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සනති තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්ස. අසංඤ්ඤාසන්ධානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනති, කුසලා ච ධම්මා න නිරුප්පකිස්ස.

107. යසං යස් කුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්ස තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනතිති: නිරුප්පකිස්සනති.

යසං චා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනති: නිරුප්පකිස්ස.

108. යසං යස් අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්ස තස්ස තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනතිති: නිරුප්පකිස්සනති.

යසං චා පන යස් අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුප්පකිස්සනති: නිරුප්පකිස්ස.

(පච්චනිකපුග්ගලොකාස)

අභිකානාගතවාචො.

නිරොධවාචො නිධ්විතො.

106. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යක්: ඉද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අසංඥසඤ්ච ච ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යක්: අග්‍රමාර්ගසමභීතීනට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද සී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. අසංඥසඤ්ච ච ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද: නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

107. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යක්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යක්: නිරුද්ධ වූහ.

108. යමක්භට යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යක්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යක්: නිරුද්ධ වූහ. (ප්‍රත්‍යනීකසුද්ධලාවකාශ සී.)

අභිසානාගතවාර සී.

නිරොධවාර නිමි.

උපාදනිරොඩ්වාරො.

1. යසස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති තසස අකුසලා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති: නො.

යසස වා පන අකුසලා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති තසස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති: නො.

2. යසස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති තසස අධ්‍යාකතා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති: නො.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති තසස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති: නො.

3. යසස අකුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති තසස අධ්‍යාකතා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති: නො.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති තසස අකුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති: නො. (අනුලොමපුග්ගල)

4. යස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති තස අකුසලා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස වා පන අකුසලා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති තස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

5. යස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති තස අධ්‍යාකතා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස වා පන අධ්‍යාකතා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති තස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති: අසංඝසනෙත තස අධ්‍යාකතා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති. චතුචොකාථෙ පඤ්චොකාථෙ තස අධ්‍යාකතා ච ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ඛමමො උපපජ්ජන්ති.

6. යස අකුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති තස අධ්‍යාකතා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තා.

යස වා පන අධ්‍යාකතා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති තස අකුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති: අසංඝසනෙත තස අධ්‍යාකතා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තස අකුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති. චතුචොකාථෙ පඤ්චොකාථෙ තස අධ්‍යාකතා ච ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ඛමමො උපපජ්ජන්ති. (අනුලොමඕකාස)

7. යසස යස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති තසස තස අකුසලා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති: නො.

යසස වා පන යස අකුසලා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති තසස තස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති: නො.

8. යසස යස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති තසස තස අධ්‍යාකතා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති: නො.

යසස වා පන යස අධ්‍යාකතා ඛමමො නිරුජ්ඣන්ති තසස තස කුසලා ඛමමො උපපජ්ජන්ති: නො.

උත්පාද නිරෝධවාරය.

1. යම්කිසි කුලයෙහි උපදිත් නම් ඔහුට අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යම්කිසි අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහුට කුලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

2. යම්කිසි කුලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යම්කිසි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහුට කුලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

3. යම්කිසි අකුලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යම්කිසි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහුට අකුලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති. (අනුලොමප්‍රද්ගල යි.)

4. යම් තැනෙක කුලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුලධර්මයෝ උපදිති යත්: එසේ යි.

5. යම් තැනෙක කුලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි කුලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඥසක වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි කුලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. චතුචොකාරයෙහි ද පඤ්චොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, කුලධර්මයෝ ද උපදිත්.

6. යම් තැනෙක අකුලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් එහි අකුලධර්මයෝ උපදිති යත්: අසංඥසක වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති, එහි අකුලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. චතුචොකාරයෙහි ද පඤ්චොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වෙති, අකුලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමාවකාශ යි)

7. යම්කිසි යම් තැනෙක කුලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යම්කිසි යම් තැනෙක අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහුට එහි කුලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

8. යම්කිසි යම් තැනෙක කුලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහුට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යම්කිසි යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහුට එහි කුලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති.

9. යසස යඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තඤ්ඤා අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: නො.

යසස වා පන යඤ්ඤා අබ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: නො.

(අනුලොමප්‍රග්‍හලොකාස)

10. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: අකුසලානං භවිතකම්මෙණ තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. කුසලා විපසුඤ්ඤාවිතකස්ස උපපාදකම්මෙණ, අකුසලවිපසුඤ්ඤාවිතකස්ස භවිතකම්මෙණ, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඝ්ඤාසත්තානං තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: කුසලානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අකුසලවිපසුඤ්ඤාවිතකස්ස භවිතකම්මෙණ, කුසලවිපසුඤ්ඤාවිතකස්ස උපපාදකම්මෙණ, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඝ්ඤාසත්තානං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

11. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බෙසං වචනානං, පච්ඤන විතකස්ස භවිතකම්මෙණ තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං උපපජ්ජනානං, පච්ඤන කුසලවිපසුඤ්ඤාවිතකස්ස උපපාදකම්මෙණ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකම්මෙණ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසස වා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: කුසලානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති සබ්බෙසං උපපජ්ජනානං, පච්ඤන කුසලවිපසුඤ්ඤාවිතකස්ස උපපාදකම්මෙණ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකම්මෙණ තෙසං අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

12. යසස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බෙසං වචනානං, පච්ඤන විතකස්ස භවිතකම්මෙණ තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සබ්බෙසං උපපජ්ජනානං, පච්ඤන අකුසලවිපසුඤ්ඤාවිතකස්ස උපපාදකම්මෙණ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකම්මෙණ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

9. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙති යත්: නැති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වෙත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: නැති. (අනුලොම සුද්ගලාවකාශ යි.)

10. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: අකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද නිරොධ-සමාපත්තයනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශල ධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපත්ත-යනට ද අසංඥසන්ධයනට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

11. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුත වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නූපදිති. ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත්-උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණ-යෙහි ද යි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නූපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණ-යෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද නූපදිත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නූපදිත්.

12. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නූපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුත වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නූපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්ත චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නූපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තසස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: අකුසලානං උපපාදකඛිඤ්ඤා තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති. සබ්බෙසං උපපජ්ඣනානං, පච්ඤන අකුසල විපජ්ජනවිතතසස උපපාදකඛිඤ්ඤා, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භව්වකඛිඤ්ඤා තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති, අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතිති.

(පච්ඤනීකපුගගල)

13. යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති තස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති: ආමනතා.

යස් වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: ආමනතා.

14. යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති: නිරුජ්ඣිතාති.

යස් වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: නස්ථි.

15. යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති: නිරුජ්ඣිතාති.

යස් වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: නස්ථි.

(පච්ඤනීකභිකාස.)

16. යසස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති තසස තස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති: අකුසලානං භව්වකඛිඤ්ඤා තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති. කුසලවිපජ්ජනවිතතසස උපපාදකඛිඤ්ඤා, අකුසලවිපජ්ජනවිතතසස භව්වකඛිඤ්ඤා, අසඤ්ඤාසනානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතිති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති

යසස වා පන යස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති තසස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති: කුසලානං උපපාදකඛිඤ්ඤා තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති. අකුසලවිපජ්ජනවිතතසස භව්වකඛිඤ්ඤා, කුසලවිපජ්ජනවිතතසස උපපාදකඛිඤ්ඤා, අසඤ්ඤාසනානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතිති.

17. යසස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති තසස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති: සබ්බෙසං චචනතානං, පච්ඤන විතතසස භව්වකඛිඤ්ඤා තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣතිති, නො ච තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති. සබ්බෙසං උපපජ්ඣනානං, පච්ඤන කුසලවිපජ්ජනවිතතසස උපපාදකඛිඤ්ඤා, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භව්වකඛිඤ්ඤා තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣතිති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣිතාති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්; අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

13. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්; එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්; එසේ යි.

14. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්; නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්; නැති.

15. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්; නිරුද්ධ වෙත්.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්; නැති. (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

16. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්; අකුශලයන්ගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙති. කුශලවිප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්‍වයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්; කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති අකුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්‍වයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති. කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

17. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්; චූෂ්‍ය වන්තා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙත්. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රසූක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

යසස වා පන යඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති තසස තඤ්ඤා කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: කුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති. සංකප්පං උපපජ්ජන්තානං, පච්චේදන කුසලවිපරිප්පකතවිතකයස්ස උපපාදකඛණේ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකඛණේ තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ව ධර්මා න උපපජ්ජන්ති.

18. යසස යඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තසස තඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සංකප්පං වචන්තානං, පච්චේදන විතකයස්ස භවිතකඛණේ තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ව තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති. සංකප්පං උපපජ්ජන්තානං, පච්චේදන අකුසලවිපරිප්පකතවිතකයස්ස උපපාදකඛණේ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකඛණේ තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ව ධර්මා න උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යායනා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යසස වා පන යඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති තසස තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, නො ව තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති. සංකප්පං උපපජ්ජන්තානං, පච්චේදන අකුසලවිපරිප්පකතවිතකයස්ස උපපාදකඛණේ, අරුපෙ කුසලාකුසලානං භවිතකඛණේ තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යායනා ධර්මා න නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ව ධර්මා න උපපජ්ජන්ති. (පච්චේදනවිපරිප්පකතවිතකයස්ස)

පච්චේදනවිපරිප්පකතවිතකයස්ස.

19. යසස කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තසස අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තං.

යසස වා පන අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති තසස කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තං.

20. යසස කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තසස අධ්‍යායනා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තං.

යසස වා පන අධ්‍යායනා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති තසස කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තං.

21. යසස අකුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තසස අධ්‍යායනා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තං.

යසස වා පන අධ්‍යායනා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති තසස අකුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තං. (අනුලොමප්පහරණ)

22. යඤ්ඤා කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමන්තං.

යඤ්ඤා වා පන අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති තඤ්ඤා කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: ආමන්තං.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි ද කුශලාකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙති, කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

18. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති යත්: ව්‍යුත වන්තා වූ භෑම දෙනාට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි චිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වෙති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වෙත්.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙත් නම් ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වෙති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. උපදනා වූ සියල්ලනට ද ප්‍රවෘත්තියෙහි අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අරූපයෙහි කුශලාකුශලයන්ගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නො නිරුද්ධ වෙති, අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්. (ප්‍රත්‍යන්තපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යන්තපන්තවාර යි.

19. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්ත යත්: එසේ යි.

20. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්ත යත්: එසේ යි.

21. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්තාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපන්ත යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

22. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්තාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපන්ත යත්: එසේ යි.

23. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: අසංඥසඤ්ච වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. චතුෛකාරයෙහි ද පඤ්චවොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

24. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: අසංඥසඤ්ච වූ එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. චතුෛකාරයෙහි ද පඤ්චවොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්හ. (අනුලොමාවකාශ යි.)

25. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: ඉද්ධාචාසයනට දෙවන අකුශල සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. සෙසු චතුෛකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

26. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: ඉද්ධාචාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසඤ්චයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. සෙසු චතුෛකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපන්හ.

27. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපන්හ යත්: ඉද්ධාචාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසඤ්චයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපන්හ. සෙසු චතුෛකාරයනට ද පඤ්චවොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපන්හ. (අනුලොමාවකාශ යි.)

28. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපන්හ යත්: නැති.

29. යසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නජී.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තීති: නජී.

30. යසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නජී.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තීති: නජී. (පච්චනීකපුඤ්ඤ)

31. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: ආමනතා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තීති: ආමනතා.

32. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්තීති.

යස්ස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තීති: නජී.

33. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: නිරුජ්ඣන්තීති.

යස්ස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තීති: නජී (පච්චනීකමකාස)

34. යසං යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියො අකුසලො විහෙත විහතමානො තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති. සුද්ධාවාසානං දුතියො විහෙත විහතමානො, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති.

යසං වා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තීති: ආමනතා.

35. යසං යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං තස්ස තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: සුද්ධාවාසානං දුතියො විහෙත විහතමානො, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං, නො ච තෙසං තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති. සුද්ධාවාසං උපපජ්ඣන්තානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්තං, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති.

යසං වා පන යස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තීති: තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තීති: ආමනතා.

29. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො ද උපන්න යත්: නැති.

30. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

31. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: එසේ යි

තවද යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: එසේ යි.

32. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො නූපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: නැති.

33. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: නිරුද්ධ වූහ.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

34. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන අකුලේ සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වූහ. ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: එසේ යි.

35. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහු යැ. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්න යත්: එසේ යි.

36. යසස යත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත් තසස තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣත්තාති: සුඛධාවාසානං දුතියෙ චිතෙන වතතමානෙ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තත් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣත්, නො ච තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣත්තා සුඛධාවාසං උපපජ්ඣන්තානං තෙසං තත් අකුසලා ච ධම්මො න උපපජ්ඣත්, අධ්‍යාකතා ච ධම්මො න නිරුජ්ඣත්තා.

යසස වා පන යත් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣත්තා තසස තත් අකුසලා ධම්මො න උපපජ්ඣත්තාති: ආමනායා.

(පච්චනීකපුග්ගලොකාස)

අතීතවාරො.

37. යසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තාති. තසස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣත්තාති: යසස චිතාසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභීසසනති තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තාති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣත්තාති. ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මො උපපජ්ඣන්තාති, අකුසලා ච ධම්මො නිරුජ්ඣන්තාති.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣත්තාති තසස කුසලා ධම්මො උපපජ්ඣන්තාති: ආමනායා.

38. යසස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣන්තාති තසස අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣත්තාති: ආමනායා.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣත්තාති තසස කුසලා ධම්මො උපපජ්ඣන්තාති: අග්ගමග්ගසමධිගීනං, අරහන්තානං තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣත්තාති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මො උපපජ්ඣන්තාති, ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මො නිරුජ්ඣත්තාති, කුසලා ච ධම්මො උපපජ්ඣන්තාති.

39. යසස අකුසලා ධම්මො උපපජ්ඣන්තාති තසස අධ්‍යාකතා ධම්මො නිරුජ්ඣත්තාති: ආමනායා.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මො නිරුජ්ඣත්තාති තසස අකුසලා උපපජ්ඣන්තාති: අග්ගමග්ගසමධිගීනං, අරහන්තානං. යසස චිතාසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභීසසනති තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මො නිරුජ්ඣත්තාති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මො උපපජ්ඣන්තාති. ඉතරෙසං තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මො නිරුජ්ඣත්තාති, අකුසලා ච ධම්මො උපපජ්ඣන්තාති. (අනුලොමපුග්ගල)

40. යත් කුසලා ධම්මො උපපජ්ඣන්තාති තත් අකුසලා ධම්මො නිරුජ්ඣත්තාති: ආමනායා.

යත් වා පන අකුසලා ධම්මො නිරුජ්ඣත්තාති තත් කුසලා ධම්මො උපපජ්ඣන්තාති: ආමනායා.

36. යමක්භට යම් තෑනෙක අකුලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ යත්: ශුද්ධා-ව්‍යාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංභ්‍රසවයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුලධර්මයෝ නො උපන්හ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ශුද්ධාව්‍යාසයෙහි උපද්‍යා වූ ඔවුනට එහි අකුලධර්මයෝ ද නො උපන්හ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහු නම් ඔහට එහි අකුලධර්මයෝ නො උපන්හ යත්: එසේ යි.

(ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලොචකාශ යි.)

අතීතවාර යි.

37. යමක්භට කුලධර්මයෝ උපද්‍යාහු නම් ඔහට අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරුව අභ්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට කුලධර්මයෝ උපද්‍යාහ, ඔවුනට අකුලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසුවනට කුලධර්මයෝ ද උපද්‍යාහ, අකුලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුලධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: එසේ යි.

38. යමක්භට කුලධර්මයෝ උපද්‍යාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුලධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: අභ්‍රමාර්ගසම්බිභීතට ද රහස්නට ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුලධර්මයෝ නො ද උපද්‍යාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුලධර්මයෝ ද උපද්‍යාහ.

39. යමක්භට අකුලධර්මයෝ උපද්‍යාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුලධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: අභ්‍රමාර්ගසම්බිභීතට ද රහස්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අභ්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුලධර්මයෝ නො ද උපද්‍යාහ. සෙසුවනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුලධර්මයෝ ද උපද්‍යාහ. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

40. යම් තෑනෙක කුලධර්මයෝ උපද්‍යාහු නම් එහි අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තෑනෙක අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි කුලධර්මයෝ උපද්‍යාහ යත්: එසේ යි.

41. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥසඤ්ච වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුචොකාරයෙහි ද පඤ්චචොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

42. යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අසංඥසඤ්ච වූ එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. චතුචොකාරයෙහි ද පඤ්චචොකාරයෙහි ද යි එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමා-වකාශ යි)

43. යමක්භව යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: යම් සිත්කට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුචොකාරයනට ද පඤ්චචොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ ද උපදනාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භව යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: එසේ යි.

44. යමක්භව යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භව යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමච්ඡිනට ද රහත්තට ද අසංඥසඤ්චයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. සෙසු චතුචොකාරයනට ද පඤ්චචොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ.

45. යමක්භව යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භව යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදනාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමච්ඡිනට ද රහත්තට ද යම් සිත්කට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් (ඔවුනට ද) අසංඥසඤ්චයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ සෙසු චතුචොකාරයනට ද පඤ්චචොකාරයනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදනාහ. (අනුලොමසුද්ගලාවකාශ යි.)

46. යසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති: ආමනායා.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිහිති: යසං විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති, නො ව තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. අග්ගමග්ගසමධිතං, අරහන්යානං තෙසං අකුසලා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති, කුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

47. යසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති: අග්ගමග්ගසමධිතං, අරහන්යානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිහිති, නො ව තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති. පච්ඡවිච්ඡන්තස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං කුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිහිති: ආමනායා.

48. යසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති: අග්ගමග්ගසමධිතං, අරහන්යානං, යසං විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ව අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති, පච්ඡවිච්ඡන්තස්ස භබ්බකඛණේ තෙසං අකුසලා ව ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අධ්‍යාකතා ව ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති.

යසං වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිහිති: ආමනායා. (පට්ටනීකපුග්ගල)

49. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති: ආමනායා.

යස්ස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිහිති: ආමනායා.

50. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති: නිරුජ්ඣන්තිහිති.

යස්ස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිහිති: නස්ථි.

51. යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති: නිරුජ්ඣන්තිහිති.

යස්ස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිහිති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්තිහිති: නස්ථි. (පට්ටනීකමකාස)

46. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශල ධර්මයෝ නො ද නො උපදනාහ. අග්‍ර මාර්ගසමඛිනිතට ද රහත්තව ද දැයි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශල ධර්මයෝ ද නො උපදනාහ.

47. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමඛිනිතට ද රහත්තව ද දැයි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

48. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිනිතට ද රහත්තව ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගල යි.)

49. යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

50. යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: නැතී.

51. යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: නැතී. (ප්‍රත්‍යානීකාවකාශ යි.)

52. යසං යඤ්ඤා කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස ඤාණං අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ජන්ති: ආමනාසා.

යසං වා පන යඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ජන්ති තස්ස ඤාණං කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: යසං විතප්පා අනානාරා අභ්‍යමග්ගං පච්චර්ඡන්ති තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා න නිරුජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති. අභ්‍යමග්ගසමඤ්ඤා, අරහත්භාවානං, අසංඝර්ෂණානං තෙසං තඤ්ඤා ච ධර්මා න නිරුජ්ජන්ති, කුසලා ච ධර්මා න උපපජ්ජන්ති.

53. යසං යඤ්ඤා කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස ඤාණං අධ්‍යානං ධර්මා න නිරුජ්ජන්ති: අභ්‍යමග්ගසමඤ්ඤා, අරහත්භාවානං, අසංඝර්ෂණානං තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යානං ධර්මා න නිරුජ්ජන්ති. පච්චර්ඡන්ති භවංකම්මෙණ තෙසං තඤ්ඤා ච ධර්මා න උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යානං ච ධර්මා න නිරුජ්ජන්ති.

යසං වා පන යඤ්ඤා අධ්‍යානං ධර්මා න නිරුජ්ජන්ති තස්ස ඤාණං කුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමනාසා.

54. යසං යඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස ඤාණං අධ්‍යානං ධර්මා න නිරුජ්ජන්ති: අභ්‍යමග්ගසමඤ්ඤා, අරහත්භාවානං, යසං විතප්පා අනානාරා අභ්‍යමග්ගං පච්චර්ඡන්ති, අසංඝර්ෂණානං තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යානං ධර්මා න නිරුජ්ජන්ති. පච්චර්ඡන්ති භවංකම්මෙණ තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ච ධර්මා න උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යානං ච ධර්මා න නිරුජ්ජන්ති.

යසං වා පන යඤ්ඤා අධ්‍යානං ධර්මා න නිරුජ්ජන්ති තස්ස ඤාණං අකුසලා ධර්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමනාසා.

(පච්චර්ඡන්ති පුත්‍රගලොකාස)

අනාගතවාචො.

55. යසං කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ජන්ති: ආමනාසා.

යසං වා පන අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ජන්ති තස්ස කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: සමඤ්ඤා විතප්පා භවංකම්මෙණ, කුසලච්ඡායානං විතප්පා උපපාදකම්මෙණ, නිරොධසමාපත්තානං, අසංඝර්ෂණානං තෙසං අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ජන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදකම්මෙණ තෙසං අකුසලා ච ධර්මා නිරුජ්ජන්ති, කුසලා ච ධර්මා උපපජ්ජන්ති.

52. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදනාහ. අග්‍රමාර්ගසමඛිනිතට ද රහත්තට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශල ධර්මයෝ ද නො උපදනාහ.

53. යමක්භට යම් තෑනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිනිතට ද රහත්තට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචීත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

54. යමක්භට යම් තෑනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිනිතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට එහි අකුශල-ධර්මයෝ නො උපදනාහ, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමචීත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදනාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තෑනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදනාහ යත්: එසේ යි.

(ප්‍රත්‍යානීකපුද්ගලවකාශ යි.)

අනාගතචාර යි.

55. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශල-ධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසුක්කචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ සමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්ඤානට ද යි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණ-යෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

56. යසං කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනසා.

යසං චා පන අධ්‍යාකතා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: සඛේධසං චිත්තස්ස භව්වකඛිතේ, කුසලච්ඡායුතො චිත්තස්ස උපපාදකඛිතේ, නිරොධසමාපන්නානං, අස ඤ්ඤිසත්තානං තෙසං. අධ්‍යාකතා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදකඛිතේ තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධර්මා උපපජ්ජන්ති.

57. යසං අකුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනසා.

යසං චා පන අධ්‍යාකතා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: සඛේධසං චිත්තස්ස භව්වකඛිතේ, අකුසල ච්ඡායුතො චිත්තස්ස උපපාදකඛිතේ, නිරොධසමාපන්නානං, අස ඤ්ඤිසත්තානං තෙසං. අධ්‍යාකතා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති. අකුසලානං උපපාදකඛිතේ තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධර්මා උපපජ්ජන්ති. (අනුලොමසුගගල)

58-60 යත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තත් අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: -ථෙ- (අනුලොමධිකාස)

61. යසං යත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනසා.

යසං චා පන යත් අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: සඛේධසං චිත්තස්ස භව්වකඛිතේ, කුසලච්ඡායුතො චිත්තස්ස උපපාදකඛිතේ තෙසං තත් අකුසලා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදකඛිතේ තෙසං තත් අකුසලා ච ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධර්මා උපපජ්ජන්ති.

62. යසං යත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනසා.

යසං චා පන යත් අධ්‍යාකතා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති: සඛේධසං චිත්තස්ස භව්වකඛිතේ, කුසලච්ඡායුතො චිත්තස්ස උපපාදකඛිතේ, අස ඤ්ඤිසත්තානං තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපපාදකඛිතේ තෙසං තත් අධ්‍යාකතා ච ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධර්මා උපපජ්ජන්ති.

63. යසං යත් කුසලා ධර්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස තත් අධ්‍යාකතා ධර්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනසා.

56. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්තයනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශල ධර්මයෝ ද උපදිත්.

57. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘත ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්තයනට ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමසුද්ගල යි.)

58-60. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: ... (අනුලොමවකාශ යි.)

61. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශල ධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ. කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

62. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසත්තියනට ද යි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වූහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

63. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: එසේ යි.

යසස වා පන යඤ්ඤාදායකතා ධම්මා නිරුපකිඤ්ඤා තසස තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජනති: සධෙධසං චිත්තසස භවිතකඛණේ, අකුසලච්ඡායුක්තචිත්තසස උපපාදකඛණේ, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුපකිඤ්ඤා, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජනති. අකුසලානං උපපාදකඛණේ තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුපකිඤ්ඤා, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජනති. (අනුලොම-පුග්ගලොකාස)

64. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති තසස අකුසලා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤාති: නිරුපකිඤ්ඤා.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤා තසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති: නඤ්ඤා

65. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති තසස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤාති: නිරුපකිඤ්ඤා.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤා තසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති: නඤ්ඤා.

66. යසස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති තසස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤාති: නිරුපකිඤ්ඤා.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤා තසස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති: නඤ්ඤා. (පච්චනීකපුග්ගල)

67-69. යඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤාති: -පෙ- (පච්චනීකමකාස)

70. යසස යඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති තසස තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤාති: සධෙධසං චිත්තසස භවිතකඛණේ, කුසලච්ඡායුක්තචිත්තසස උපපාදකඛණේ තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤා. සුඤ්ඤාවාසානං දුතිශ්‍ය චිත්ත චිත්තමානේ, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජනති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤා.

යසස වා පන යඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤා තසස තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති: ආමනතා.

71. යසස යඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති තසස තඤ්ඤා අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤාති: සධෙධසං චිත්තසස භවිතකඛණේ, කුසලච්ඡායුක්තචිත්තසස උපපාදකඛණේ, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤා, සුඤ්ඤාවාසං උපපජ්ජනනං තෙසං තඤ්ඤා කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජනති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤා.

යසස වා පන යඤ්ඤා අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුපකිඤ්ඤා තසස තඤ්ඤා කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජනති: ආමනතා.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රසුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසඤ්චයනට දැයි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වුහු, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ, අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමසුද්ධොචකාශ යි.)

64. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහ. යත්: නිරුද්ධ වුහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ පො උපදිති යත්: නැති.

65. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහ යත්: නිරුද්ධ වුහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති.

66. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහ යත්: නිරුද්ධ වුහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: නැති. (ප්‍රත්‍යතීකසුද්ධො යි.)

67-69. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යතීකාවකාශ යි.)

70. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශලවිප්‍රසුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වුහ. ශුද්ධාවාසයනට දෙවැනි සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසඤ්චයනට දැයි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වුහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි.

71. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භඩ්ගක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රසුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසඤ්චයනට දැයි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වුහ. ශුද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වුහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වුහු නම් එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි.

72. යස්ස යඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තඤ්ඤා අබ්බාසනා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස භවගතඛලං, අකුසලච්ඡායුතචිත්තස්ස උපාදකඛලං, අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤා අබ්බාසනා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති, සුඤ්ඤාචාරා උපපජ්ජන්ති: තෙසං තඤ්ඤා අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්බාසනා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස චා පන යඤ්ඤා අබ්බාසනා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්ති තස්ස තඤ්ඤා අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමනායා. (පච්චනීක-සුඤ්ඤාලොකාස)

පවුට්ඨපනානීතවාරො.

73. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: අභ්ගමභ්ගස්ස උපාදකඛලං, යස්ස චිත්තස්ස අනානාරා අභ්ගමභ්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උපාදකඛලං තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ඉතරෙසං කුසලානං උපාදකඛලං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති.

යස්ස චා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස භවගතඛලං, කුසලච්ඡායුතචිත්තස්ස උපාදකඛලං, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපාදකඛලං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

74. යස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්බාසනා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනායා.

යස්ස චා පන අබ්බාසනා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති: සබ්බස්ස චිත්තස්ස භවගතඛලං, කුසලච්ඡායුතචිත්තස්ස උපාදකඛලං, නිරොධසමාපන්නානං, අසංඝඤ්ඤාසන්නානං තෙසං අබ්බාසනා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති. කුසලානං උපාදකඛලං තෙසං අබ්බාසනා ච ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති.

75. යස්ස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්බාසනා ධම්මා නිරුජ්ඣන්ති: ආමනායා.

72. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වූහ යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද අකුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඥසඤ්චයනට ද සි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වූහ. ඉද්ධාවාසයෙහි උපදනා වූ ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වූහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වූහ නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යන්තකපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යන්තකපුද්ගලාවකාශ යි.

73. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ චිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසුවනට කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි කුශලධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්චයනට ද සි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

74. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට චිත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශල විප්‍රයුක්තචිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්චයනට ද සි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

75. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ යි.

යසස වා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති තසස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සබ්බසං විතසස හබ්බකඛිණෙ, අකුසල විපසුගතවිතසස උපපාදකඛිණෙ, නිරොධසමාපනනානං, අසඤ්ඤිසනනානං තෙසං අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, අකුසලානං උපපාදකඛිණෙ තෙසං අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති. (අනුලොමචුග්ගල)

76-78. යසු කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තසු අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති: -පෙ- (අනුලොමඛිකාස)

79. යසස යසු කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තසස තසු අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති: අග්ගමග්ගසස උපපාදකඛිණෙ, යසස විතසස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පච්චිකිසසනති තසස විතසස උපපාදකඛිණෙ තෙසං තසු කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, නො ච තෙසං තසු අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති. ඉතරෙසං කුසලානං උපපාදකඛිණෙ තෙසං තසු කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති.

යසස වා පන යසු අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති තසස තසු කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සබ්බසං විතසස හබ්බකඛිණෙ, කුසලවිපසුගතවිතසස උපපාදකඛිණෙ, තෙසං තසු අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති, නො ච තෙසං තසු කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති. කුසලානං උපපාදකඛිණෙ තෙසං තසු අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති. කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති.

80. යසස යසු කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තසස තසු අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති: ආමන්තා.

යසස වා පන යසු අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති තසස තසු කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සබ්බසං විතසස හබ්බකඛිණෙ, කුසලවිපසුගතවිතසස උපපාදකඛිණෙ, අසඤ්ඤිසනනානං තෙසං තසු අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති, නො ච තෙසං තසු කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, කුසලානං උපපාදකඛිණෙ තෙසං තසු අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති.

81. යසස යසු අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති තසස තසු අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති: ආමන්තා.

යසස වා පන යසු අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති තසස තසු අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති: සබ්බසං විතසස හබ්බකඛිණෙ, අකුසලවිපසුගතවිතසස උපපාදකඛිණෙ, අසඤ්ඤිසනනානං තෙසං තසු අධ්‍යාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති, නො ච තෙසං තසු අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣති, අකුසලානං උපපාදකඛිණෙ තෙසං තසු අධ්‍යාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣති. (අනුලොමචුග්ගලොකාස)

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භවිත-ක්ෂණයෙහි ද අකුශලච්ඡයුක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධ-සමාපන්නයනට ද අසංඤ්ඤානිවර්තනට ද දී ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශලධර්මයෝ ද උපදිත්. (අනුලොමපුද්ගල සි.)

76-78. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් එහි අකුශල ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: ... (අනුලොමවකාශ සි.)

79. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශල-ධර්මයෝ ද උපදිති, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡයුක්තවිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශල-ධර්මයෝ ද උපදිත්.

80. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්ත-යාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡයුක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඤ්ඤානිවර්තනට ද දී ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. කුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද උපදිත්.

81. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: එසේ සි.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ උපදිති යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භවිතක්ෂණයෙහි ද අකුශල ච්ඡයුක්තවිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද අසංඤ්ඤානිවර්තනට ද දී ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද උපදිති. අකුශලයන්ගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ. අකුශලධර්මයෝ ද උපදිති. (අනුලොම-පුද්ගලවකාශ සි.)

82. යසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්තිති: සංඛෙසං චිත්තස්ස භවතකඛිණෙ, කුසල-විපජ්ජනවිතනස්ස උපපාදකඛිණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, අභ්‍යමග්ගස්ස භවතකඛිණෙ අරහන්‍යානං යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භවතකඛිණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යසං චා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: අභ්‍යමග්ගස්ස උපපාදකඛිණෙ, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස උපපාදකඛිණෙ තෙසං අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, නො ච තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අභ්‍යමග්ගස්ස භවතකඛිණෙ, අරහන්‍යානං, යසං චිත්තස්ස අනන්තරා අභ්‍යමග්ගං පටිලභිස්සන්ති තස්ස චිත්තස්ස භවතකඛිණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

83. යසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්තිති: සංඛෙසං චිත්තස්ස භවතකඛිණෙ, කුසලා විපජ්ජනවිතනස්ස උපපාදකඛිණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති. පටිච්චිතස්ස භවතකඛිණෙ තෙසං කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යසං චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: ආමන්‍යා.

84. යසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්තිති: සංඛෙසං චිත්තස්ස භවතකඛිණෙ, අකුසල විපජ්ජනවිතනස්ස උපපාදකඛිණෙ, නිරොධසමාපන්නානං, අසඤ්ඤාසන්නානං තෙසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති. පටිච්චිතස්ස භවතකඛිණෙ තෙසං අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අබ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති.

යසං චා පන අබ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිස්සන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්තිති: ආමන්‍යා. (පට්ටනීකපුග්ගල)

82. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අකුශල-ධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුයුක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්චයනට ද සි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො ද උපදිත්. අග්‍ර-මාර්ගයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. කුශල-ධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

83. යමක්භට කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුයුක්තවිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්චයනට ද සි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි.

84. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අකුශල ච්ඡුයුක්තවිත්තයාගේ උත්පාද-ක්ෂණයෙහි ද නිරොධසමාපන්නයනට ද අසංඥසඤ්චයනට ද සි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති. අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යානීක පුද්ගල යි.)

85-87. යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති: -පෙ- (පච්චනීකම්කාස)

88. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති: සබ්බෙසං විතතස්ස භවගකඛණේ, කුසලවිපජ්ජනවිතතස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති, අග්ගමග්ගස්ස භවගකඛණේ, අරහන්යානං, යස්ස විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභීස්සන්ති තස්ස විතතස්ස භවගකඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති.

යස්ස චා පන යස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: අග්ගමග්ගස්ස උපපාදකඛණේ, යස්ස විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභීස්සන්ති තස්ස විතතස්ස උපපාදකඛණේ තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති, නො ච තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති. අග්ගමග්ගස්ස භවගකඛණේ, අරහන්යානං, යස්ස විතතස්ස අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභීස්සන්ති තස්ස විතතස්ස භවගකඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති.

89. යස්ස යස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති: සබ්බෙසං විතතස්ස භවගකඛණේ, කුසලවිපජ්ජනවිතතස්ස උපපාදකඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති. පච්චිමවිතතස්ස භවගකඛණේ තෙසං තස් කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති.

යස්ස චා පන යස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති තස්ස තස් කුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති: ආමන්තා.

90. යස්ස යස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති තස්ස තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති: සබ්බෙසං විතතස්ස භවගකඛණේ, අකුසලවිපජ්ජනවිතතස්ස උපපාදකඛණේ, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස් අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තස් අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති. පච්චිමවිතතස්ස භවගකඛණේ තෙසං තස් අකුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යාකතා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣතිස්සන්ති.

85-87. යම් තූනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යානීකාවකාශ ඡී.)

88. යමක්භට යම් තූනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුයුක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඤ්‍යානිකයනට ද ඡී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තූනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: අග්‍රමාර්ගයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපදිති. අග්‍රමාර්ගයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද රහත්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඒ විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අසංඤ්‍යානිකයනට ද ඡී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිත්.

89. යමක්භට යම් තූනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද කුශලච්ඡුයුක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඤ්‍යානිකයනට ද ඡී ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තූනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ ඡී.

90. යමක්භට යම් තූනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපදිත් නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: සියල්ලනට විත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ද අකුශලච්ඡුයුක්තවිත්තයාගේ උත්පාදක්ෂණයෙහි ද අසංඤ්‍යානිකයනට ද ඡී ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති, ඔවුනට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. පශ්චිමවිත්තයාගේ භඩගක්ෂණයෙහි ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නො උපදිති, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

යසං වා පන යඤ්ඤාදායකා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසංසනති
තසං තඤ්ඤාදායකා ධම්මා න උපපජ්ජතිති: ආමනායා. (පච්චන්තික-
පුග්ගලොකාස)

පච්චස්සන්තානාගතවාචො.

91. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තසං අකුසලා ධම්මා
නිරුජ්ඣිසංසනතිති: අග්ගමග්ගසමධරීතං, අරහන්යානං, යසං විතප්පසං
අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසංසනති, තෙසං කුසලා ධම්මා
උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංසනති. ඉතරෙසං
තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිසංසනති.

යසං වා පන අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංසනති තසං කුසලා
ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමනායා.

92. යසං කුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තසං අධ්‍යායකා ධම්මා
නිරුජ්ඣිසංසනතිති: පච්චිමචිතතසං භවිකධම්මො තෙසං කුසලා
ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අධ්‍යායකා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංසනති.
ඉතරෙසං තෙසං කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යායකා ච ධම්මා
නිරුජ්ඣිසංසනති.

යසං වා පන අධ්‍යායකා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංසනති තසං කුසලා
ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමනායා.

93. යසං අකුසලා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තසං අධ්‍යායකා ධම්මා
නිරුජ්ඣිසංසනතිති: පච්චිමචිතතසං භවිකධම්මො තෙසං අකුසලා
ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං අධ්‍යායකා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංසනති.
ඉතරෙසං තෙසං අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අධ්‍යායකා ච
ධම්මා නිරුජ්ඣිසංසනති

යසං වා පන අධ්‍යායකා ධම්මා නිරුජ්ඣිසංසනති තසං අකුසලා
ධම්මා උපපජ්ජන්ති: ආමනායා. (අනුලොමපුග්ගල)

94-96. යඤ්ඤාදායකා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තඤ්ඤාදායකා ධම්මා
නිරුජ්ඣිසංසනති: - පෙ- (අනුලොමගිකාස)

97. යසං යඤ්ඤාදායකා ධම්මා උපපජ්ජන්ති තසං තඤ්ඤාදායකා
ධම්මා නිරුජ්ඣිසංසනති: අග්ගමග්ගසමධරීතං, අරහන්යානං, යසං
විතප්පසං අනන්තරා අග්ගමග්ගං පටිලභිසංසනති, තෙසං තඤ්ඤාදායකා
ධම්මා උපපජ්ජන්ති, නො ච තෙසං තඤ්ඤාදායකා ධම්මා
නිරුජ්ඣිසංසනති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤ්චොචොකාරානං තෙසං
තඤ්ඤාදායකා ච ධම්මා උපපජ්ජන්ති, අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිසංසනති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපදිති යත්: එසේ යි. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

ප්‍රත්‍යක්ෂන්පන්නානාගතවාර යි.

91. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අකුශල-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමභිභීතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: එසේ යි.

92. යමක්භට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචීත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු ඔවුනට කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: එසේ යි.

93. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘත-ධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචීත්තයාගේ භවිගක්ෂණයෙහි ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු ඔවුනට අකුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අව්‍යාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: එසේ යි. (අනුලොමපුද්ගල යි.)

94-96. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: (අනුලොමාවකාශ යි.)

97. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ග-සමභිභීතට ද රහත්තට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලබන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි කුශලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු චතුෛකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද එහි කුශලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

යසස වා පන යස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති තසස තස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති: සුඛධාවාසානං දුතියෙ වීතෙහ වත්තමානෙ තෙසං තස අකුසලා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති, නො ව තෙසං තස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤචොචොකාරානං තෙසං තස අකුසලා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣාති.

98. යසස යස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති තසස තස අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති: පච්චිමචිතතසස හධගකඛණෙ තෙසං තස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති, නො ව තෙසං තස අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤචොචොකාරානං තෙසං තස කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣාති, අබ්බාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති.

යසස වා පන යස අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති තසස තස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති: සුඛධාවාසානං දුතියෙ වීතෙහ වත්තමානෙ අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති, නො ව තෙසං තස කුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤචොචොකාරානං තෙසං තස අබ්බාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති, කුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣාති.

99. යසස යස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති තසස තස අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති: පච්චිමචිතතසස හධගකඛණෙ තෙසං තස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති, නො ව තෙසං තස අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤචොචොකාරානං තෙසං තස අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣාති, අබ්බාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති.

යසස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති තසස තස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති: සුඛධාවාසානං දුතියෙ වීතෙහ වත්තමානො, අසඤ්ඤසත්තානං තෙසං තස අබ්බාකතා ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති, නො ව තෙසං තස අකුසලා ධම්මා උපපජ්ඣාති. ඉතරෙසං චතුචොකාරානං පඤචොචොකාරානං තෙසං තස අබ්බාකතා ච ධම්මා නිරුජ්ඣිසසනාති, අකුසලා ච ධම්මා උපපජ්ඣාති. (අනුලොම පුගලොකාසං)

100. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣාති තසස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනාති: නඤ්ඤි.

යසස වා පන අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනාති තසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣාති.

101. යසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣාති තසස අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනාති: නඤ්ඤි

යසස වා පන අබ්බාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣිසසනාති තසස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣාති: උපපජ්ඣාති.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: ඉද්ධාචාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනම් එහි කුලධර්මයෝ නො ද උපන්නාහ. සෙසු වතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද සී ඔවුනට එහි අකුලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුලධර්මයෝ ද උපන්නාහ.

98. යමක්භට යම් තැනෙක කුලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අචාරාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචීත්තයාගේ භවිගක්ඡණයෙහි ඔවුනට එහි කුලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අචාරාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු වතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද සී ඔවුනට එහි කුලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අචාරාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අචාරාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: ඉද්ධාචාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද අසංඥසඤ්ඤායනට ද සී ඔවුනට එහි අචාරාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුලධර්මයෝ නො ද උපන්නාහ. සෙසු වතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද සී ඔවුනට එහි අචාරාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, කුලධර්මයෝ ද උපන්නාහ.

99. යමක්භට යම් තැනෙක අකුලධර්මයෝ උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අචාරාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ යත්: පශ්චිමචීත්තයාගේ භවිගක්ඡණයෙහි ඔවුනට එහි අකුලධර්මයෝ උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අචාරාකෘතධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ වන්නාහ. සෙසු වතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද සී ඔවුනට එහි අකුලධර්මයෝ ද උපන්නාහ, අචාරාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අචාරාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුලධර්මයෝ උපන්නාහ යත්: ඉද්ධාචාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ද කුලධර්මයෝට ද සී ඔවුනට එහි අචාරාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ වන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුලධර්මයෝ නො ද උපන්නාහ. සෙසු වතුචොකාරයනට ද පඤ්චොකාරයනට ද සී ඔවුනට එහි අචාරාකෘතධර්මයෝ ද නිරුද්ධ වන්නාහ, අකුලධර්මයෝ ද උපන්නාහ (අනුලොමසුද්ධලාවකාශ සී.)

100. යමක්භට කුලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති

තවද යමක්භට අකුලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ.

101. යමක්භට කුලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අචාරාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අචාරාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට කුලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ.

102. යසං අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති: නත්ථී.

යසං චා පන අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති. (පච්චනිකපුග්ගල)

103-105. යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති: - පෙ - (පච්චනිකඔකාස)

106. යසං යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති: සුද්ධාවාසානං දුතියෙ විකෙත චක්ඛමානෙ තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, නො ච තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති. අසංඝ්ඤ්ඤාසක්ඛානං තෙසං තස්ස කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති, අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති.

යසං චා පන යස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: අභ්‍යමභ්‍යසමධරිතං, අරහන්තානං, යසං විකෙතස්ස අනන්තරං අභ්‍යමභ්‍යං පටිලභිසංගහිති තෙසං තස්ස අකුසලා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති, නො ච තෙසං තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති. අසංඝ්ඤ්ඤාසක්ඛානං තෙසං තස්ස අකුසලා ච ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති, කුසලා ච ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති.

107. යසං යස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති: නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති.

යසං චා පන යස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති තස්ස තස්ස කුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති.

108. යසං යස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති තස්ස තස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති: නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති.

යසං චා පන යස්ස අධ්‍යාකතා ධම්මා න නිරුජ්ඣන්තිසංගහිති තස්ස තස්ස අකුසලා ධම්මා න උපපජ්ඣන්ති: උපපජ්ඣන්ති. (පච්චනිකපුග්ගලොකාස)

අභිකානාගකචාරො,

උප්පාදනීරොධචාරො,

පච්චනිකපුග්ගලොකාසො.

102. යමක්භට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නැති.

තවද යමක්භට අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගල යි.)

103-105. යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ... (ප්‍රත්‍යනීකාවකාශ යි.)

106. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: ශුද්ධාවාසයනට දෙවන සිත පවත්නා කල්හි ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ, ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ නො ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ. අසංඥසඤ්ච ච ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහ, අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: අග්‍රමාර්ගසමඛිනීනට ද රහස්නට ද යම් සිතකට අනතුරු වූ අග්‍රමාර්ගය පිළිලඛන්නාහු නම් ඔවුනට ද එහි අකුශලධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ, ඔවුනට එහි කුශලධර්මයෝ නො ද නො උපන්නාහ. අසංඥසඤ්ච ච ඔවුනට එහි අකුශලධර්මයෝ ද නිරුද්ධ නො වන්නාහ, කුශලධර්මයෝ ද නො උපන්නාහ.

107. යමක්භට යම් තැනෙක කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි කුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත් උපන්නාහ.

108. යමක්භට යම් තැනෙක අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහු නම් ඔහට එහි අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහ යත්: නිරුද්ධ වන්නාහ.

තවද යමක්භට යම් තැනෙක අව්‍යාකෘතධර්මයෝ නිරුද්ධ නො වන්නාහු නම් ඔහට එහි අකුශලධර්මයෝ නො උපන්නාහ යත්: උපන්නාහ. (ප්‍රත්‍යනීකපුද්ගලාවකාශ යි.)

අතීතානාගතවාර යි.
උත්සාදනිරොධවාර යි.
ප්‍රචාත්තිවාර නිමි.

භාවනාවාරො

1. යො කුසලං ධම්මං භාවෙති සො අකුසලං ධම්මං පජහතිති:
ආමනතා.

යො වා පන අකුසලං ධම්මං පජහති සො කුසලං ධම්මං
භාවෙතිති: ආමනතා.

2—108. යො කුසලං ධම්මං න භාවෙති සො අකුසලං ධම්මං
නපජහතිති ආමනතා.

යො වා පන අකුසලං ධම්මං නපජහති සො කුසලං ධම්මං
න භාවෙතිති: ආමනතා. —ප—

භාවනාවාරො නිධර්මො.

ධම්මසමකං නිධර්මං.

භාවනාවාරය

1. යමෙක් කුශලධර්මය වඩා නම් හේ අකුශලධර්මය දුරු කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අකුශලධර්මය දුරු කෙරේ නම් හේ කුශලධර්මය වඩා ද යත්: එසේ යි.

2—108. යමෙක් කුශලධර්මය නො වඩා නම් හේ අකුශලධර්මය දුරු නො කෙරේ ද යත්: එසේ යි.

තවද යමෙක් අකුශලධර්මය දුරු නො කෙරේ නම් හේ කුශල ධර්මය නො වඩා ද යත්: එසේ යි ...

භාවනාවාර නිමි.

ධම්මයමක නිමි.

සම්බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලා - නැවත මුද්‍රණය

1	පාරාජිකා පාලි	
2	පාචිත්තිය පාලි	I
3	පාචිත්තිය පාලි	II
4	මහාවග්ග පාලි	I
5	මහාවග්ග පාලි	II
6	චුල්ලවග්ග පාලි	I
7	චුල්ලවග්ග පාලි	II
8	පරිවාර පාලි	I
9	පරිවාර පාලි	II
10	දීඝනිකාය 1	
11	දීඝනිකාය 2	
12	දීඝනිකාය 3	
13	මජ්ඣිම නිකාය	I
14	මජ්ඣිම නිකාය	II
15	මජ්ඣිම නිකාය	III
16	සංයුක්ත නිකාය	I
17	සංයුක්ත නිකාය	II
18	සංයුක්ත නිකාය	III
19	සංයුක්ත නිකාය	IV
20	සංයුක්ත නිකාය පඤ්චම භාගය (1)	
21	සංයුක්ත නිකාය පඤ්චම භාගය (2)	
22	අංගුත්තර නිකාය	I
23	අංගුත්තර නිකාය	II
24	අංගුත්තර නිකාය	III
25	අංගුත්තර නිකාය	IV
26	අංගුත්තර නිකාය	V
27	අංගුත්තර නිකාය	VI
28	මුද්දක නිකාය - මුඤ්ඤපාඨ - ධම්මපදපාලි - උදානපාලි - ඉතිවුත්තකපාලි	

- 29   මුද්දක නිකාය - සුත්ත නිපාත
- 30   මුද්දක නිකාය - විමානවත්ථු - ජේතවත්ථු
- 31   මුද්දක නිකාය - ථෙරගාථා පාලි - ථෙරීගාථා පාලි
- 32   මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි   I
- 33   මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි   II
- 34   මුද්දක නිකාය - ජාතක පාලි   III
- 35   මුද්දක නිකාය - මහා නිද්දේස පාලි
- 36   මුද්දක නිකාය - චුල්ල නිද්දේස පාලි
- 37   මුද්දක නිකාය - පටිසම්භිදාමගගප්පකරණ I
- 38   මුද්දක නිකාය - පටිසම්භිදාමගගප්පකරණ II
- 39   මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 1
- 40   මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 2 - 1
- 41   මුද්දක නිකාය - අපදාන පාලි 2 - 2
- 42   මුද්දක නිකාය - මුද්ධවංසපාලි - චරියා පිටක පාලි
- 43   නෙත්තිප්පකරණය
- 44   පෙටකොපදේස
- 45   ධම්මසංගනිප්පකරණ
- 46   විභංගප්පකරණ   I
- 47   විභංගප්පකරණ   II
- 48   කථාවච්ඡුප්පකරණ   I
- 49   කථාවච්ඡුප්පකරණ   II
- 50   කථාවච්ඡුප්පකරණ   III
- 51   ධාතුකථාප්පකරණ - පුගලපඤ්ඤානිප්පකරණ
- 52   යමකප්පකරණ   I
- 53   යමකප්පකරණ   2 - I
- 54   යමකප්පකරණ   2 - II
- 55   පට්ඨාප්පකරණය   I
- 56   පට්ඨානප්පකරණය   II
- 57   පට්ඨානප්පකරණය   III

ශ්‍රී ලංකා ධර්ම චක්‍ර ළමා පදනමේ සත්කාරයන් හා ආගමික සේවාවන්

1. රජය පිළිගත් පුණ්‍යායතනයක් වශයෙන් කටයුතු කිරීම.
2. ඛණ්ඩාරගම විද්‍යාගම දරුවන් සියයක් සඳහා ධර්මචක්‍ර ළමා නිවාසය පිහිටුවා දැනට රුපුඩු 50 දෙනෙකුට සෙවණ ලබාදීම.
3. පූර්ණ පහසුකම් සහිත නේවාසික පහසුකම් හා විධිමත් අධ්‍යාපනික පහසුකම් ලබාදීම.
4. ධර්මචක්‍ර ළමා නිවාස සංකීර්ණය තුළ විහාර මන්දිරය, වෛතසය, බෝධිය, භාවනා කුටි හා භාවනා මන්දිරය තනා තිබීම කිරීම.
5. ලියෙන් සිං ළදරු පාසල ආරම්භ කොට පූර්ව ළමාවිය සංවර්ධන අධ්‍යාපනය ආරම්භ කිරීම.
6. තණමල්විල ප්‍රදේශයේ ලියෙන් සිං ළදරු අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන කීපයක් ආරම්භ කිරීම.
7. දේශීය විදේශීය ධර්ම ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය කොට බෙදා හැරීම.
8. පිරුවානා පොත් වහන්සේ මුද්‍රණය කොට සෑම නිවසකටම ලබාදීම සඳහා වසරින් වසර මුද්‍රණය කොට බෙදා දීම. දැනට පිටපත් ලක්ෂ දෙකක් බෙදා හැර ඇත.
9. වියතුන් විසින් රචිත සිංහල ධර්මග්‍රන්ථ ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනය කොට මුද්‍රණය කොට බෙදා හැරීම.
10. ජාතක පොත් වහන්සේ කාටුන් විභූ වශයෙන් කුඩා දරුවන් සඳහා සිංහල ඉංග්‍රීසි භාෂා වන භාෂාවන්ගෙන් මුද්‍රණය කිරීම.
11. වෛද්‍ය ශිෂ්‍යයන්, පාසල් දරුවන්, ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනය ලබන විදේශික ශිෂ්‍ය නිකුත් වහන්සේලාට ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රදානය කිරීම.
12. දිළිඳු පවුල් සඳහා රෙදි පිළි හා අධ්‍යාපනික උපකරණ පරිත්‍යාග කිරීම.
13. 2003 ජල ගැල්මට ලක්වූ හම්බන්තොට, මාතර, ගාල්ල, කළුතර, රත්නපුර හා අම්පාර දිස්ත්‍රික්කවල විහාරස්ථාන 63ක් සඳහා රුපියල් කෝටි 2 1/2ක මූල්‍යමය ආධාර සැපයීම.
14. 2004 සුනාමි විපතට භාජනය වූ පිරිස් සඳහා නිවාස දහසක් ඉදිකිරීම හා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍යමය ආධාර සැපයීම.
15. වාර්ෂිකව විදේශීය හා දේශීය වෛද්‍යවරුන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් වෛද්‍ය සායන පැවැත්වීම.
16. කැළණිය බොල්ලෑගල මානෙල්වතු විහාරයේ ජාත්‍යන්තර බෞද්ධ විශ්ව විද්‍යාලයක් ආරම්භ කිරීම.
17. බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ නැවත මුද්‍රණය කොට නොමිලයේ බෙදා හැරීම.

ශ්‍රී ලංකා ධර්ම චක්‍ර ළමා පදනමේ නිර්මාතෘවරයාණෝ :

තායිවානයේ ප්‍රධාන සංඝනායක තායිපේ ශ්‍රී රතනපෝති ජේරවාදී බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයේ අධිපති, තායිවානයේ එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනමේ අනුශාසක ලෝක බෞද්ධ සංඝ සම්මේලනයේ සංස්කෘතික අංශයේ සභාපති, තායිවානයේ සමාධි අධ්‍යාපන සංගමයේ නිර්මාතෘ සහ අනුශාසක, මහා බෝධි වර්යා සංගමයේ නිර්මාතෘ සහ සභාපති,

රත්මලාන ශ්‍රී විජයාරාම වාසී

සුජය ආචාර්ය බෝදාගම වන්දිම නාගිමිපාණන් වහන්සේයි.

NAME OF SPONSOR

助印功德主名錄

**Book Title : SRI LANKA PALI BUDDHA JAYANTI TRIPITAKA SERIES,
Volume 45~Volume 57;
TRIPITAKA DICTIONARY one volume.**

書名：斯里蘭卡巴利文大藏經，第四十五冊～第五十七冊；
斯里蘭卡巴利文大藏經索引 一冊

Book Serial No., 書號：SR245～SR257；SR258

N.T. Dollars :

321,100：美國淨宗學會, AMITABHA BUDDHIST SOCIETY OF USA
1,136,532：財團法人佛陀教育基金會

Amount : N.T. Dollars 1,457,632 ; Print 1,000 sets

以上合計，新台幣 1,457,632 元；恭印壹仟套。

回向：天下和順，日月清明，風雨以時，災厲不起，國豐民安，兵戈無用，
崇德興仁，務修禮讓，國無盜賊，無有冤枉，強不凌弱，各得其所。
祝願法界一切有情，所有六道四生，宿世冤親，現世業債，咸憑法力，
悉得解脫。
祝願現生者增福延壽，發菩提心，常隨佛學，勤修精進，利濟群生。
祝願已故者往生淨土，同出苦輪，共登覺岸，直證阿鞞跋致，圓滿無上
菩提。

附記：本會接受善信委託，代印經書、佛像，其必要之費用，皆經本會審
慎評估；若有結餘，均續作本會之印(購)經書及運費使用，為施主
廣積陰德；此印經案所需金額龐大，分四批出版，由本會發起印贈，
捐助款項若有不足，則由本會負擔其餘之經費。

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.

Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《斯里蘭卡巴利文大藏經 第五十三冊》

財團法人佛陀教育基金會 印贈
台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

නොමිලයේ බෙදාදීම පිණිසයි.

Printed in Taiwan

1,000 copies; December 2013

SR253 - 11810